

དབུ་མ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་གནས་ལུགས་རབ་གསལ་
ལྷ་དབང་དགོངས་ཀྱི།

ལྷ་འབྲུག་མཐོ་སྒྲོ་བ་མདོ་རྒྱལ་མིག་པའི་འབྲུག་གནས་སྤྱི་བ།
ལོ་རིམ་གསུམ་པའི་རྩ་བའི་སྒྲོ་བ་ཆན།

༡༡། །དབུ་མ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་གནས་ལུགས་རབ་གསལ་
ལྷ་དབང་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

རྩ་བ་མཛད་བ་དོ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ།
འགྲེལ་བ་མཛད་བ་དོ། མི་པམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ།

རྩྭ་ཕྱོགས་ཅེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་བྲགས་པ། །དེ་མིང་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ།

ཡོད་དང་མེད་པའི་རྩྭ་གསལ་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྒྲུ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྐྱེད་ནས།

རབ་ཏུ་དག་འབའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །འདི་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ། །མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

༡༡། །སྤྱ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྤེ་ཆོན་གྱིས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྲས།

Published by: *NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)
(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྤྱོད་ཆེན་མོའི་སྤྱོད་ཆེན་
འཕུལ་དེབ་སྒྲིག་སྒྲུབ་བ།

ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
རག་དབང་འཛིགས་མེད་གྲུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ཐོགས་མེད་སློ་གྲོས་རོ་ག་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
འཛིགས་མེད་དོ་ེ། ལོ་རིམ་བདུན་བ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཟང་གིས་རྗེ་བསམ་རྗོད།

ལས་རོགས།

ལྷ་བ་བརྟན་འཛིན་གར་བ།

བག་དབང་འཛིགས་མེད་བྱ་བྱང་།

རིག་འཛིན་ལྷ་མ། བསོད་ནམས་རྩ་དམག་

བསོད་ནམས་བྱམ་ཚོགས། རིག་འཛིན།

སློབ་ཐབས་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ཐོགས་མེད་སློབ་ཐོས་རོ་ཀ་ཡ། བརྒྱ་ཆེ་དབང་།

འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེ། ཆེ་དབང་མགོན་པོ།

རྒྱལ་བཟང་རྟོག་པ། བྱང་པ་ཆེ་རིང་།

ཀམ་ཐུན་ལས་བཟང་པོ། ཆེ་དབང་བྱ་མཚོ།

སྒྲེང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་
ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྐབ་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཆད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཆན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་ཇེ་ཟུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགོ་སྤྱིའི་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྱུར་རྟེང་མའི་
བཤད་བྲ་ཆེན་མོ། ལྷ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྐགས་རིག་པའི་འབྲུང་
གནས་སྤིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་བྲ་འདིའི་སློབ་
ཆོན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཆོག་ཀུན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་
རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་

དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློ་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་གཉིས་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྲུར་བའི་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོས་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེར་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྟོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྒྲར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྦྱོན་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགོ་སྟོབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྟོབ་ཆོན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འབྲེམས་གནང་ཐུབ་ཆེ་དགོ་མཆོན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱའི་བཀའ་ཕེབས་གཤེས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྤྱི་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འཕྲུལ་སྤེ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་སྤངས་ཏེ་སྟོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཞུ་དག་

དང་འབྲེལ། གཞུང་ཙུ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྤར་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཞུགས་ཐོག་པར་
སྤྱན་ཁུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཆད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གི་བྱོད་ཆད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་
འཁྱལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྟེ་དཔས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་སྤྱན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་པའི་སྤྱན་སྤར་བཤགས་སྟོམ་དང་གཞུང་གནས་གཟིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཁུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཅོན་པ་རྒྱན་སྤྱོད་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
དགེ་ཙུ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྤྱན་དར་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་
འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་གྱི་དཔལ་ལ་རྟག་དུ་འཆོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་སྤྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྟོབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྟེ་ཆོན་ནས།

དཔེ་བསྟར་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་
དབུ་མ་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་གནས་ལུགས་རབ་གསལ་ལྷ་དབང་
དགོངས་རྒྱན་འདི་ཉིད། མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་ནང་བསྟན་
དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་གསུང་རབ་ཨང་ (MW23468) རྩོག་ཡོད་
པའི་པོད་དང་པོའི་ཚོས་ཆོན་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ཤིང་། གཞན་འཇམ་
དབྱངས་རྟེན་ཡིག་མེར་པོས་དཔར་སྐྱེན་ཁུངས་པའི་མི་པམ་གསུང་
འབུམ་པོད་བཅུ་གཉིས་པ། (BDRC: MW1PD76231) རྩོག་
གི་མི་པམ་གསུང་འབུམ་དེབ་གཟུགས་པོད་མོ་གསུམ་ཅན་གྱི་
པོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོས་ཆོན་དང་། སྒྲང་ཉྱེད་པར་མ། (BDRC
:MW5062) རྩོག་ཡོད་པའི་མི་པམ་གསུང་འབུམ་པོད་བཅོ་ལྔ་ཅན་
གྱི་པོད་དང་པོའི་ཚོས་ཆོན་དེ་དག་དང་དཔེ་སྐྱེན་ཁུངས་ཤིང་། འགྲེལ་
པའི་བར་མཆོམས་སྤྱི་བཅུག་པའི་རྩ་བ་ནི་སྡེ་དགེ་པར་མ་གཞི་ལ་

བཅོལ་ཏེ་བེ་ཅིན་པར་མ་དང་དཔེ་སྤྱར་ཁྱུས་ཡོད།

པར་མ་དེ་རྣམས་སུ་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་
ནའང་དོགས་གནས་ཅན་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཨང་རིམ་ལྟར་
ཞབས་མཆན་ (Footnote) ཏུ་གྲུག་རྟགས་༼ ༽ནང་བཀོད་ཡོད་
པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་ཤོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བདེའི་
ཆེད་ཀྱི་ཁའི་རྟགས་བཅས་གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་
དགྲུས་སུ་བསྐྱེས་ལྟར་གང་ཡང་ཤོར་བཅུག་མེད།

གཞན་ཡང་། རྩོམ་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་སློ་ལྡན་དོན་
གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཆོན་པ་
དང་། ལུང་ཆོག་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཆོན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དེར་
རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་དང་། སྤུས་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་
མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ཞོར་རྣམས་ཤོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆོན་སོར་གཞི་
བཅོལ་ཏེ་དག་བཅོས་ཁྱུས་ཡོད།

ཁྱེད་ཀྱི་

ཚུལ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ནས་
འཁྱུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཁུན་དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེན་གྱི་
པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་གྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ལོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟར་པོར་སྦྱུང་བཞུགས་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྒྲིབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྒྱུ་འབྱུང་སྤེལ་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

སློབ་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་
 དང་ཅ་འབྲེལ་སོགས་ལ་ཆོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་
 ཡང་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་སློབ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
 བཅད་སྐག་ལ་ཅ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འབྲེན་
 ལ། །སྒྲ་ཆོལ་སྒྲ་ལ་མཆོལ་སྒྲུང་ལ། །འདི་དག་ནན་གྱིས་ལག་
 ལེན་གཅིས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སློབ་པ་པོས་
 ཆོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་ཅ་བ་དང་ས་བཅད།
 ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འབྲེན་སོགས་རྟགས་སྒྲ་ལ་འཆོལ་བའི་བར་
 དམིགས་ནས། བོད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། ཅ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འབྲེན་བཅས་ལ་ཆོན་ཁ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྟགས་ཆེན་གཞན་དཔེ་གསར་རྒྱན་ཁང་ནས་ཐུག་ཕྱིན་མཇུག་ཅིང་། ཐུན་མོན་ནང་པའི་ཤེས་
 ཡོན་པདྟེ་ཅ་ཆོན་ཆོགས་གྱིས་བྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལོར་པར་རྒྱན་བྱས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་
 གསུང་འབྲམ། ཡོད་དང་ལོ། བྱག་མང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྒྲིབ།

སྒྲེང་བརྗོད།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

མཛད་པ་པའི་རྒྱལ་ཐབ།

གཅིག་གྲང་དོན་བཤད་པ། 2

༡༽ མཚན་སྒྲོམ་པ། 2

༡༽ འགྲུང་གི་ཐུག་.....4

གཉིས་པ། གཞུང་དོན་བསྟན་པ། 4

༡༽ བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚད་པར་བརྗོད་པ། 4

༡༽ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ། 7

༥ དང་པོ་རྒྱུན་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 8

༡༽ མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་དགག་པ། 8

༡༽ གཞན་སྒྲེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། 12

༡༽ གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟོག་པ།	12
༡༽ འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ།	13
༡༽ རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།	13
༼༡༽ རྒྱུ་གྱི་འདོག་བྱེད་དོན་ལྡོག་དགག་པ།	13
༼༡༽ བྱ་བ་རྣམས་གཞན་ལས་སྦྱོར་བ་དགག་པ།	14
༡༽ རྒྱུ་གྱི་འདོག་བྱེད་དོན་ལྡོག་དགག་པ།	17
༡༽ ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་སྦྱོར་བ་དགག་པ།	18
༤༽ རྒྱུ་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།	19
༼ག༽ རྒྱུ་གྱི་སྦྱོར་བྱེད་དགག་པ།	24
༡༽ མིང་གི་སློན་ནས་དོན་བསྟུ་བ།	29
༥ གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
༡༽ གཞུང་གི་ཆོག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	30
༡༽ རིགས་པའི་འཕྲད་པ་རྒྱས་པར་བརྟོག་པ།	30
༼༡༽ བསྟུ་བ་བྱ་དགག་པ།	30
༡༽ ལས་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ།	30
༢༽ བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ།	36

༡༣༽ སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།	40
༡༣༽ རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དགག་པ།	47
༡༽ རྟེན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག་པ།	47
༡༽ བྱ་བ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག་པ།	50
༡༽ རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱ་བརྟགས་པ།	50
༡༽ བྱ་བྱེད་རྣམ་གངས་དུ་མའི་སློན་པས་དགག་པ།	52
༡༽ རིགས་པས་བྱུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ།	54
༡༽ མིང་གི་སློན་པས་དོན་བསྟུ་བ།	55

༥ གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	56
༡༽ དབང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་འདོད་པ་དགག་པ།	56
༡༽ བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་པོ་འདོད་པ་དགག་པ།	61
༡༽ ཚུལ་ངེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ།	64
༡༽ མིང་གི་སློན་པས་དོན་བསྟུ་བ།	65

༥ བཞི་པ་ཕྱང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	66

༡༽ གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་དགག་པ།	66
༡༽ དམ་བཅད།	66
༡༽ དེའི་འཐད་པ།	67
༡༽ དང་པོའི་འཐད་པ།	67
༡༽ གཉིས་པའི་འཐད་པ།	68
༡༽ དེགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་པ།	71
༡༽ ཚོད་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ།	72
༡༽ མཚན་བསྟན་པ།	74

༥ ལྷ་པ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	75
༡༽ ཉམ་མཁའི་ཁམས་དགག་པ།	75
༡༽ མཚན་གཞི་དགག་པ།	75
༡༽ མཚན་ཉིད་འདུག་ཚུལ་དགག་པ།	77
༡༽ དངོས་དང་དངོས་མེད་དགག་པ།	80
༡༽ བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ།	80
༡༽ སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ།	81

༤༥ བཀག་པས་བྱུང་དོན་བསྟུ་བ།	82
༥༥ རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།	83
༦༥ མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྤྲད་པ།	84
༡༥ མཚན་བསྟན་པ།	85
༥ རྒྱལ་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
༡༥ གཞུང་བསྟན་པ།	86
༡༥ འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ།	86
༡༥ སྤྱི་མིའི་གྱིས་འབྱུང་བ་དགག་པ།	86
༡༥ ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དགག་པ།	89
༡༥ ལྟོས་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ།	89
༡༥ ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་དགག་པ།	90
༡༥ གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་འགོག་པ།	90
༡༥ བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐ་དད་ལ་འགོག་པ།	92
༡༥ ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ།	92
༡༥ རྟོག་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ།	94
༡༥ དོན་བསྟུ་བ།	95

༡༽ རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ། 96

༡༽ མཚན་བསྟན་བ། 97

༥ བདུན་པ་འདུས་བྱས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་བཤད་བ། 98

༡༽ འདུས་བྱས་དགག་བ། 98

༡༽ རྒྱས་པར་བཤད་བ། 98

༡༽ སྦྱར་དགག་བ། 98

༡༽ འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་དབྱེད་བ། 98

༡༽ རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་དབྱེད་བ། 100

༡༽ མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་དེ་དགག་བ། 101

༡༽ ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་བ། 101

༡༽ ཉེས་སྦྱོང་གི་ལན་དགག་བ། 102

༡༽ ཉེས་སྦྱོང་དང་པོའི་ལན་དགག་བ། 102

༡༽ ཉེས་སྦྱོང་གཉིས་པའི་ལན་དགག་བ། 107

༡༽ ཉེས་སྦྱོང་གི་ལན། 107

ཁ༽ དེ་དགག་བ། 108

༡༽ དཔེ་མ་གྲུབ་པ།	108
༡༽ ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ།	108
༡༽ ཏ་ཅང་ཐལ་པའི་སྒྲོན།	110
༡༽ རོན་མི་འཐད་པ།	111
༡༽ རྩ་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ།	111
༡༽ རང་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ།	111
༡༽ གཞན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ།	112
༼༡༽ ཏུས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པ།	112
༼༡༽ སྐྱེ་བ་སྐྱེར་དགག་པ།	112
༼༢༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ།	113
༼༣༽ སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡོད་ཅེད་དབྱེད་པ།	116
༡༽ འབྲས་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ།	117
༢༽ སོ་སོར་དགག་པ།	118
༡༽ སྐྱེ་བ་དགག་པ།	118
༡༽ གནས་པ་དགག་པ།	119
༡༽ ལས་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེད་པ།	119

३) འགགས་མ་འགགས་ལ་དབྱང་བ།	120
३) སྤར་གྱི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ།	121
३) འཛིག་པ་དགག་བ།	122
१) བྱ་བ་ལ་བརྟག་བ།	122
३) རྟེན་ལ་བརྟག་བ།	123
३) རྒྱ་ལ་བརྟག་བ།	124
༩) དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱང་བ།	125
4) སྤར་བཤད་གྱི་རིགས་པ་སྦྱར་བ།	127
13) རོན་བསྟུ་བ།	127
३) འདུས་མ་བྱས་དགག་བ།	128
३) བྱང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།	128
३) མཚན་བསྟན་བ།	129
༥ བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
१) གཞུང་བཤད་བ།	130
१) རོན་དམ་པར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དགག་བ།	130
१) སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་བ།	130

༡༽ རྩོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ།	137
༡༽ བྱེད་པ་མི་རེ་རེ་ས་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ།	137
ཁ༽ རེ་རེ་ས་རེ་རེ་དང་གཉིས་འདུས་བྱེད་པ་དགག་པ།	138
༡༽ གཉིས་འདུས་གྱིས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ།	140
༡༽ ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ།	141
༡༽ རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།	142
༡༽ མཚན་བསྟན་པ།	143

༥ དགྲ་པ་སྤྱོད་ལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	144
༡༽ རྩོགས་སྤྱོད་པ།	144
༡༽ དེ་དགག་པ།	145
༡༽ ལེན་པ་མིའི་བདག་དགག་པ།	145
༡༽ ལེན་པ་མི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་དགག་པ།	145
༡༽ བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དགག་པ།	145
༡༽ བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དགག་པ།	147
ཁ༽ རེ་རེའི་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་དགག་པ།	148

ག། རྒྱའི་ལེན་པ་པོ་དགག་པ།	151
༡། རྒྱལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ།	153
༢། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ།	153
༣། མཚན་བསྟན་པ།	155

༥ བཅུ་པ་མེ་དང་བྱད་ཤིང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡། གཞུང་བཤད་པ།	156
༡། མེ་དང་བྱད་ཤིང་དགག་པ།	156
༡། ཐོགས་ཐུར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ།	156
༡། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པ།	156
༢། གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ།	158
༡། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ།	158
༡། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ།	160
༢། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།	161
༡། དགག་པ་དངོས་བཤད་པ།	161
༡། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ།	162
༡། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ།	163

༡༽ ལྷོས་ནས་བྱུང་བ་དགག་བ་དངོས་བཤད་པ།	163
༡༽ ལྷོས་ནས་བ་དགག་པ།	163
༢༽ བྱུང་མ་བྱུང་ལྷོས་བ་དགག་པ།	166
༣༽ བཀག་པས་བྱུང་བའི་དོན་བསྟུ་བ།	167
༢༽ ཞར་ལ་རིགས་བ་གཞན་བཤད་པ།	169
༡༽ རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ།	169
༢༽ ལྷོས་ནས་རིགས་བ་སྦྱར་ཚུལ།	170
༣༽ བཀག་པས་བྱུང་བའི་དོན་བསྟུ་བ།	171
༣༽ རིགས་བ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།	172
༣༽ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྦྱང་བ།	173
༣༽ མཚན་བསྟན་པ།	174
༥ བཅུ་གཅིག་པ་འཁོར་བ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	176
༡༽ རྟེན་འཁོར་བ་མ་བྱུང་བ།	176
༢༽ བརྟེན་བ་སྦྱེ་འཆིའི་ཆོས་མ་བྱུང་བ།	177
༡༽ མཛོར་བསྟན་པ།	177

༡༽ རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	178
༢༽ རོན་བསྟུ་བ།	180
༣༽ རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།	180
༤༽ མཚན་བསྟན་པ།	182

༥ བཅུ་གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	183
༡༽ གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟེན་པ།	183
༡༽ གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བརྟེན་པ།	185
༡༽ མདོར་བསྟན་པ།	185
༡༽ རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	185
༡༽ སྟུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དགག་པ།	185
༡༽ སྟུག་བསྐྱལ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་བརྟེན་པ།	185
ཁ༽ སྟུག་བསྐྱལ་གཞན་བྱས་དགག་པ།	186
༡༽ གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ།	186
༡༽ བྱི་མའི་གཉིས་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ།	190
ག༽ རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བདག་བྱས་དང་གཞན་བྱས་དགག་པ།	192

ང་། གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དགག་པ།	195
ཅ་། རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དགག་པ།	196
མ་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ།	196
༡། མཚན་བསྟན་པ།	197

༥ བཅུ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡། གཞུང་བཤད་པ།	199
༡། ལུང་གི་དགོངས་པ་བརྗོད་པ།	199
༡། དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།	203
༡། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།	203
༡། དེ་བཀའ་པ།	205
༣། གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་སྟོང་བ།	207
༤། སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ།	209
༡། མཚན་བསྟན་པ།	213

༥ བཅུ་བཞི་པ་སྤང་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡། གཞུང་བཤད་པ།	214
༡། དམ་བཅའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།	214

༡ ཅེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤང་བ། 231

༢ ཅེ་དབྱ་མ་ལ་སྒོ་སྤང་བར་གདམས་བ། 235

༣ ཅེ་མཚན་བསྟན་བ། 238

༥ བཅུ་རྒྱལ་པ་བཅིང་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡ ཅེ་གཞུང་བཤད་བ། 239

༡ ཅེ་འཁོར་འདས་དགག་བ། 239

༡ ཅེ་བཅིངས་གྲོལ་དགག་བ། 244

༢ ཅེ་གཞན་གྱི་ཉེས་བ་སྤོང་བ། 248

༣ ཅེ་མཚན་བསྟན་བ། 250

༥ བཅུ་བདུན་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡ ཅེ་གཞུང་བཤད་བ། 251

༡ ཅེ་གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད་བ། 251

༡ ཅེ་མདོར་བསྟན་བ། 251

༡ ཅེ་ལས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་བ། 253

༡ ཅེ་མདོར་བསྟན་བ། 253

༡ ཅེ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ། 253

༡༽ ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པ།	256
༡༽ ཚུད་བ་དགོད་པ།	256
༡༽ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་བརྗོད་པ།	257
༡༽ མདོ་སྤེལ་པའི་ཉེས་སྤོང་།	257
༡༽ ཏྲག་ཆད་སྤོང་ཚུལ།	257
༡༽ ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ།	260
༡༽ བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་བསྟན་པ།	261
༡༽ གཞན་ལ་ཉེས་བ་བརྗོད་པ།	261
༡༽ རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པ།	262
༡༽ མདོར་བསྟན་པ།	262
༡༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	265
༡༽ རྒྱད་མི་ཟ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ།	265
༡༽ དབྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་བསྟན་པ།	266
༡༽ དཔང་རྒྱ་གང་དུ་གཏོགས་པ།	266
༡༽ སྤྱི་འགག་བྱེད་ཚུལ།	268
༡༽ རོ་མོའི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ།	270

༣༽ རོན་བསྐྱ་བ།	271
༣༽ ཉེས་སྒྲིང་གི་ལན་དགག་བ།	272
༡༽ རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ།	272
༡༽ རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འང་གཞོད་བྱེད་བཟོད་བ།	274
༣༽ བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་བ།	277
༡༽ རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་བ།	277
༡༽ འབྲས་བུ་ནམ་སྒྲིན་དགག་བ།	278
༣༽ འོངས་སྒྲིབ་པ་ལོ་དགག་བ།	279
༩༽ ཐ་སྙད་དུ་རྩི་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་བཤད་བ།	281
༡༽ མཚན་བསྟན་བ།	285
༥ བཅོ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཚས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
གཞུང་བཤད་བ།	286
༡༽ དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་བ།	286
༡༽ བདག་དང་བདག་གི་བ་དགག་བ།	286
༡༽ འཛིན་པ་ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་བ།	289
༣༽ ལུང་འགལ་སྒྲིང་བ།	294

༡༽ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། 301

༢༽ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་བྱ། 304

༣༽ མཚན་བསྟན་པ། 307

༥ བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་བཤད་པ། 308

༡༽ དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། 308

༡༽ དུས་གསུམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ། 308

༡༽ འདས་པ་ལ་སྐར་ཉེ་དགག་པ། 308

༡༽ ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་དགག་པ། 308

༡༽ མ་ལྟོས་པར་བྱུང་བ་དགག་པ། 310

༢༽ རོན་བསྐྱ་བ། 311

༡༽ ལྟག་མ་ལ་སྐར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། 311

༡༽ རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐར་བ། 312

༡༽ དུས་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ། 313

༡༽ མཚན་བསྟན་པ། 315

༥ ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡ ་ གཞུང་བཤད་པ།	316
༡ ་ རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དགག་པ།	316
༡ ་ ཚོགས་པ་ལྷ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།	316
༡ ་ དུས་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།	322
༡ ་ ཚོགས་པ་བྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།	323
༡ ་ རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག་པ།	324
༡ ་ རྒྱ་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ།	324
༡ ་ འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ།	326
༡ ་ མཐོང་མ་མཐོང་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ།	327
༡ ་ སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	328
༡ ་ སྦྱང་མི་སྦྱང་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	331
༡ ་ འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ།	332
༡ ་ སྦྱང་མི་སྦྱང་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ།	332
༡ ་ གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ།	334
༡ ་ རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ།	335

༤༽ ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པས་དགག་པ།	337
༥༽ བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ།	337
༦༽ མཚན་བསྟུན་པ།	340
༥ ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	341
༡༽ རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ།	341
༡༽ ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ།	341
༡༽ དམ་བཅའ་བཟོད་པ།	341
༡༽ འཐད་པ་དགོད་པ།	342
༡༽ དོན་བསྟུ་བ།	344
༡༽ ཟད་མ་ཟད་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ།	345
༡༽ རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པར་དགག་པ།	346
༤༽ སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ།	346
༥༽ གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ།	347
༡༽ དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།	348
༡༽ མཛོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།	348

3 རྗེས་དཔག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།	349
1 རྗེས་མེད་པས་དགག་པ།	349
3 རྗེས་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ།	351
1 རྗེས་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ།	351
3 རྗེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ།	352
3 རྗེས་བྱུ་བ།	357
3 རྗེས་མཚན་བསྟན་པ།	358

༥ རྗེས་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གསལ་བས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

1 རྗེས་གཉིས་བཞུགས་པ།	359
1 རྗེས་དེ་བཞིན་གསལ་བས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་པ་དགག་པ།	359
1 རྗེས་ལེན་པ་མེད་པའི་རབ་བྱེད་པ་དགག་པ།	359
1 རྗེས་ལེན་པ་མེད་པའི་རབ་བྱེད་པ་དགག་པ།	359
1 རྗེས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་པ་དགག་པ།	362
1 རྗེས་རབ་བྱེད་པའི་རབ་བྱེད་པ་དགག་པ།	362
3 རྗེས་ལེན་པ་མེད་པའི་རབ་བྱེད་པ་དགག་པ།	364
3 རྗེས་གཉིས་པའི་རབ་བྱེད་པ།	366

༡༽ ཉེ་བར་སྒྲང་བྱའི་ཕྱང་པོ་དགག་པ།	367
༢༽ བཀག་པས་ཐུབ་དོན་བསྐྱུ་བ།	368
༣༽ ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཚུལ།	369
༤༽ རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་རི་ལྟར་སྒྱར་ཚུལ་བསྐྱུ་བ།	374
༥༽ མཚན་བསྐྱུ་བ།	375

༥ ཉེར་གསུམ་པ་སྟོན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	376
༡༽ ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ།	376
༡༽ ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་བསྐྱུ་བ།	376
༡༽ ཉེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ།	376
༢༽ ཉེན་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ།	378
ག༽ རྒྱ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ།	381
ག༽ དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ།	382
༣༽ མོ་མོར་དགག་པ་བསྐྱུ་བ།	383
༡༽ འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དགག་པ།	383
༡༽ རྒྱ་སྤྱད་མི་སྤྱད་དགག་པ།	383

༡༽ རྟེན་བརྩུན་པས་དགག་པ།	383
༡༽ བན་ཚུན་ལྟོས་པས་དགག་པ།	384
༡༽ འབྲས་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ།	385
༡༽ གཏི་ལུག་གྲེ་བག་ཏུ་དགག་པ།	386
༡༽ དུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དགག་པ།	386
༡༽ བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་བྱུང་པར་དགག་པ།	386
༡༽ དུལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཚུལ་བསྟན་པ།	386
༡༽ དུལ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	387
༡༽ འཛིན་པ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ།	389
༡༽ འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་དགག་པ།	390
༡༽ སྦྱར་དགག་པ།	390
༡༽ གྲེ་བག་ཏུ་དགག་པ།	391
༡༽ བཀག་པས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ།	394
༡༽ ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ།	395
༡༽ མཚན་བསྟན་པ།	397

༥ ཉེར་བཞི་པ་བདེན་བཞི་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།

༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	398
༡༽ གཞན་གྱིས་ཚྱོད་པ་དགོད་པ།	398
༡༽ ཤེས་བྱ་བདེན་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ།	398
༡༽ དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བ།	400
༡༽ དག་འདུན་མེད་པར་ཐལ་བ།	400
༡༽ དམ་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ།	401
༡༽ སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ་བ།	401
༡༽ ལས་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ།	402
༡༽ འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཐལ་བ།	402
༡༽ ཚྱོད་པའི་ལན་བཤད་པ།	403
༡༽ ཚྱོད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བརྩོད་པ།	403
༡༽ སྒྲིན་མི་འཇུག་པའི་འཐད་པ།	415
༡༽ སྒྲིན་གྱི་གཞི་མི་འདོད་པ།	415
༡༽ སྒྲིན་ཡོན་གྱི་གནས་བསྟན་པ།	416
༡༽ ཉེས་པ་བསྐྱོག་སྟེ་བསྟན་པ།	422

༡༽ ཡུལ་བདེན་བཞི་མེད་བར་ཐལ་བ།	422
༡༽ མདོར་བསྟན་བ།	422
༡༽ རྒྱས་བར་བཤད་བ།	423
༡༽ རོན་བསྟུ་བ།	426
༡༽ ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་བར་ཐལ་བ།	427
༡༽ དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་བར་ཐལ་བ།	428
༡༽ དག་འདུན་མེད་བར་ཐལ་བ།	428
༡༽ ཆོས་མེད་བར་ཐལ་བ།	429
༡༽ སངས་རྒྱས་མེད་བར་ཐལ་བ།	430
༡༽ རྒྱ་འབྲས་མེད་བར་ཐལ་བ།	431
༡༽ འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་བར་ཐལ་བ།	433
༡༽ ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འབྲུག་པའི་ཚུལ།	434
༡༽ དབྱ་མ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་བ།	436
༡༽ མཆོན་བསྟན་བ།	437
༡༽ ཉེར་ལུ་བ་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
༡༽ གཞུང་བཤད་བ།	438

༡༽ གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟོག་པ།	438
༡༽ གཞན་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ།	439
༡༽ ཉེས་པ་གཞན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ།	439
༡༽ དབྱ་མ་པ་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	440
༡༽ མུང་འདས་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ།	440
༡༽ མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་དགག་པ།	441
༡༽ མུང་འདས་མཐའ་བཞིར་དགག་པ།	441
༡༽ མུང་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།	441
༡༽ མོ་མོར་དགག་པ།	441
༡༽ མུང་འདས་དངོས་པོར་འདོད་པ་དགག་པ།	441
༡༽ མུང་འདས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།	443
༡༽ སྤྱོད་མོར་དུ་དགག་པ།	450
༡༽ རིགས་པས་མི་འཐད་པ།	450
༡༽ ལུང་གིས་མི་འཐད་པ།	452
༡༽ གཉིས་ཀར་འདོད་པ་དགག་པ།	453
༡༽ གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	458

༡༽ རོ་བོ་དགག་པ།	458
༡༽ སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ།	459
ཁ༽ རྟོགས་པ་མེའི་མྱང་འདས་དགག་པ།	461
ག༽ བཀག་པས་གྲུབ་དོན་བསྟན་པ།	463
༡༽ སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ།	463
༡༽ བྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཀག་པར་གྲུབ་པ།	466
༡༽ དགག་བྱའི་ལྟ་བ་ངོས་བཟུང་བ།	466
༡༽ དེར་ལྟ་བ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	467
༡༽ ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།	468
༡༽ མཁོན་བསྟན་པ།	470
 ༥ ཉེར་དུག་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད།	
༡༽ གཞུང་བཤད་པ།	472
༡༽ རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པ།	472
༡༽ མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ།	480
༡༽ ཡན་ལག་འགག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།	481
༡༽ མཁོན་བསྟན་པ།	482

༥ ཉེ་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་བཟླ་བ་པཏླ་བའི་རབ་བྱེད།

༡ གཞུང་བཤད་པ། 484

༡ མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལོ་ལོ་བཟུང་བ། 484

༡ ལྟ་བུ་བཟླ་བའི་རིགས་པ་བཟླ་བ། 486

༡ ཐ་སྙད་ཉེན་འབྱེད་སྤྱི་མ་ལུ་ལ་གནས་ནས་ལྟ་བུ་དགག་པ། 486

༡ སྤྱི་མཐུན་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་འབྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པ། 486

༡ སྤྱི་མཐུན་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་འབྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པ། 494

༡ སྤྱི་མཐུན་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པ། 494

༡ སྤྱི་མཐུན་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པ། 500

༡ ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ། 505

༡ མཚན་བཟླ་བ། 505

༡ བཀའ་བྱིན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་བྱུག་མཚན་བཟླ་བ། 506

གསུམ་པ། མཐུག་དོན་བཟླ་བ་ཅོས་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་བྱེད། 507

བར་བྱེད་སྤྱོད་ཆོག

༡༡། །དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་མཆོག་གི་མཛད་ཀྱིས་
མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ།།

སྟོན་པ་དང་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་ལ། འཛམ་
གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཅེ་མོ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ནི། སྤྱི་པའི་
ཉའི་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཁྱེར་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་སྟོན་ཕྱོགས་
བོད་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་འཁྲི་ཤིང་བཟུང་། ལྷས་མཁན་
རྣམས་ཀྱི་དག་ལས་དགེ་སྦྱོར་བརྒྱ་བྲམ་ཟེ་བརྒྱ་པལ་པ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་
མོ་དངས་ན་རིམ་པས་ལོ་བདུན། ཟླ་བ་བདུན། ཞག་བདུན་དུ་འཛོ། དེ་ལས་
ཐབས་མེད་ཟེར་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྲས། དེ་རྣམས་རྫོགས་སུ་ཉེ་བ་ན། ས་
མས་མ་བཟོད་དེ་ཡུལ་འབྲས་དུ་བཏང་བ་དཔལ་ལྡན་རྒྱན་སྟེར་གྱི་བྱི་གཙང་
ཁང་དུ་སྟེན། མཁན་པོ་བྱི་མ་མེད་པའི་གཟི་བརྩེད་ཅན་དང་གཉིས་འཆད་པའང་
ཡོད་ཀྱི། སལ་ཆེར་མཐུན་པར་སྐྱ་གཙན་འཛིན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། རིག་པ་
སྤྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བྱིན་པས་རིང་པོར་འཛོལ་བའི་བརྟན་པ་ཐོབ། ཐེག་པ་ཆེ་

ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་མི་མཐུན་བྱ་བ་
ནི་སྤངས། ཆུད་སྡེ་མང་པོ་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་བདེན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲགས་
པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི་བཟུང་། རྒྱ་ལུང་ལམ་ལ་པོར་གྱུར་ནས་དགེ་སློང་གི་དགེ་
འདུན་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་བསྐྱགས་
ཤིང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་སུ་གྱུར་པ་དག་གི་གྲིའི་མི་ལྟས་ལ་རང་དབང་དུ་
སློང་པས་དབང་ཆེ་བར་ཡོད་པ་གནས་ལས་བསྐྱལ་བར་མཛད་པས་སྟོང་
སྤག་བརྒྱད་ཅུ་བྱུང་བར་གྲགས། བསྟེན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས། སྟོན་
འཕགས་པ་ཉིར་སྤྲས་ཀྱི་བསྟན་པ་སློང་བའི་མཁུག་ཅུ་ན་བཅ་ཟེའོ་ཇེ་ས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པ་རང་རང་ལ་སྐྱབས་ཐ་དད་པ་ལས་ཆུང་བ་
དགེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་མོས་པས། དེས་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་འི་གཙང་ཁང་
བཞེངས། ཉེན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བཞེངས་པའི་བཟོ་བོ་དང་། རྒྱ་ཆོགས་རྣམས་
སྟ་གོན་དུ་བྲས་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་སུ་ཡང་མ་འོང་ཞེས་བསྟོས་ནས་
ནང་དུ་འདུག་པ་ན། འུག་པའི་ཉིན་མ་འོངས་ཉེ་སྟོབ་བཅུངས་སོ། །ཞག་འུག་

ལས་མ་སོང་བས་ནངས་པར་སྒོ་དབྱེའོ་བྱས་པས། མ་ན་རེ། ང་དོ་ལུ་བ་འཆི་
བ་ཡིན། དེ་ལྟ་སའི་སྟེང་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ནི་ང་ལས་མེད། བྱིས་གཞན་
བྱིས་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་པ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་མི་ཤེས་སོ་ཟེར་བས་སྒོ་
བྱས། དེར་བཟོ་བོ་ནམས་ནི་མི་སྣང་སྟེ་སྣས་སྐྱལ་པར་གྲགས། མས་ལེགས་
པར་བཏགས་ནས། འདི་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོན་པ་འདྲ་ན། འོད་ཟེར་
མི་སྟོ། ཆོས་མི་གསུང་། སྟོད་ལམ་གསུམ་མི་མཛད་པས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་
པར་རོ་ཟེར། གཞན་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་ཡིན་སྟེ།
ཞག་བདུན་མ་ལོན་པས་བཟོའི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་མ་བྱུབ་པ་ཞབས་གཡས་
པའི་མཐེ་བོང་ངས། དབུ་སྐྱ་གཡས་འབྲིལ། ན་བཟའ་དང་བ་སྐྱ་སྐྱ་ལ་མ་རེག་
བ་ནམས་འདོད་ཕྱོགས་ཐ་དད་པར་སྣང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྟོག་
ཆགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དོ་རྗེའི་བླ་མིག་གི་ར་བས་བསྐྱོར་བ་དང་།
ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྤང་པོ་ཆེའི་གཞོད་པ་བསྐྱང་ཕྱིར་དུ་འདོད། ལུ་གོ་
ཆེན་པོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ན། མཁན་པོ་ནི་སྐུ་བ་པར་བཞུགས་པས་
སྐུ་བས་མ་འཆོལ་བར་དགོངས། མ་ག་རྩའི་ཡུལ་ནམས་སྟོངས་པ་ཅམ་བྱུང་

ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སུ་གཟིགས་ནས། གསེར་འགྲུང་ཅིའི་སྒྲིང་བས་
དགོ་འདུན་ནམས་འཆོ་བས་མི་བྲེལ་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་སྐབ་པ་ཐོན་ནས་
རྒྱ་མཚན་དྲིས་ཤིང་ཁུས་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ལེགས་པ་བྱས། ཟས་ཀྱི་ཆར་
འབབས་པའི་རྒྱས་པ་ང་ལ་ཡོད་པ་ལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་རྒྱུང་། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་པ་དང་འགལ། ཕྱིག་སྦྱང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ཙ་
བརྒྱད། ལྷ་ཁང་སྒྲིང་། མཆོད་ཉེན་ཁྲི་སྐག་བཞེང་དགོས་གསུངས། དེའི་སྦྱང་
དུ་གོད་སྒྲིན་རྩྭ་ལ་ལས་ནོར་ལྷངས། ཀྱ་རུ་ཀྱལྲའི་རིག་སྐགས་བྱུབ་པས་
སྒྱ་རྒྱལ་འཛོག་པའི་བྱ་མོ་བཀྲག་པ་ན། ཆོས་གསུང་བའི་གྲར་བཟང་མོའི་ནམ་
པ་ཅན་གཉིས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་ནས་བྱང་བས་ཅན་ས་མཆོག་གི་
དྲིས་དཔག་ཆད་ཅམ་བྱུང་བ་བྱང་། དེའི་རྒྱ་དྲིས་པས། དེད་ནི་འཛོག་པའི་བྱ་
མོ་ལགས་ཉེ་མི་གི་བ་བསྐྱང་བའི་སྦྱང་དུ་ལུས་ལ་ཅན་ས་མཆོག་གིས་བཀྲག་
པའོ་ཟེད། འོ་ན་སློབ་མའི་སྐྱ་བཞེང་བའི་སྦྱང་དུ་ཅན་ཡང་སྒྲིན་ཅིག་གཙུག་
ལག་ཁང་བཞེང་བའི་གོགས་ཀྱང་འཆལ་ལོ་གསུངས་པས། པ་ལ་བརྒྱ་ཡི་ཟེར་
ནས་སོང་། ཉངས་པར་བྱང་ནས། སློབ་དཔོན་ཉིད་སྐྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ན་བཀའ་

བཞེན་བྱེད། གཞན་མི་རུས་སོ་བེད། དེར་དོན་ཆེན་པོ་གཟིགས་ནས་གཤེགས་
 ཏེ་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོད། སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་དང་
 ཡི་གེ་ཉུང་དུ་ལ་སོགས་པ་སྤུན་འབྲེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 མཛད། དགེ་སྟོང་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་ལ་མ་སྟོལ་གཏོད་པའི་ཆེད་
 དུ་བྱས་པ་རིག་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་སྟོ་ཀ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཅན་
 བྱང་བ་ཡང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆར་བཅད། ཉན་ཐོས་
 སེངྒེ་བ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཚོད་པའི་གཞུང་མང་པོ་བྱང་བ་མི་མངོན་པའི་
 རུམ་དུ་རྒྱས་བཅུ་བ། དེ་ཞིག་ན་ཇ་ཏེ་སི་རྩ་རུ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལྷ་
 བརྒྱ་ཙམ་ཚོད་པས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་རང་གི་བསྟན་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་
 འདིས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་ཅིང་། ལྷ་
 ཁང་ཡང་མཆོག་ཏུ་མང་བ་བྱུང་། དེ་མང་པོ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བར་བཞེད་པ་
 རྗེ་བཙུན་མས་མ་འོངས་པ་ན་ཚོད་པར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པས་ཅི་བདེར་
 བཞག་ དེ་ལྷ་ནའང་གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་མང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་།
 རྫོ་ཡང་གསེར་མདོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཙམ་ཡོད་སྟེ། སྤིང་གཞན་དང་མི་མ་ཡིན་

གྱི་གནས་སྤྱོད་ལོ་སྐྱོར་ཅམ་འགོ་དོན་མཛད། ལམ་ཀ་ན་གྱིས་པ་མང་པོ་བརྟེན་བ་
ལས་གཅིག་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་ལུང་བསྟན་པ་ཕྱི་ནས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་ཅེས་
བྱ་བར་གྲགས། འདི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་ཤིང་། གདམས་པ་ནོད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྟུང་ལེན་དང་གཞོད་སྦྱིན་གྱི་མངག་གཞུག་འབྲུག། སྟོབས་
བརྟུ་མངའ་བའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
མང་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཉི་མཱ་ལྟ་བུར་གྲགས་པ་ཆེ་ཞིང་བྱུང་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ནམ་མཁའ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། ཕྱིས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་
གཞོད་སྦྱིན་མའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོང་པས་བཞུགས། རྒྱུད་སྡེ་
ཐ་དད་པ་དང་། རིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་རྗེར་བཞུགས་པས་བྱུན་
མོང་བའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་དཔོགས་པར་མི་རུས་ཏེ་བརྒྱ་གསུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ན་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་གྲགས། མདོར་ན་སྡེ་
སྟོང་འཛིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། སྤྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་བརྟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། སྤྲགས་ཀྱི་བརྟུལ་
ཞུགས་ལས་བྱུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ཆར་གཙོད་པ་དང་། རྗེས་སྤྱོད་ལོ་སྐྱོར་པ་ལ་

སོགས་ཏེ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རང་
དབང་དུ་གྱུར་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནུགས་བརྟན་དང་བསྟན་པར་
བཅས་པ་ལ་སྲི་ཞུ་དང་། རི་མོར་བྱས་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལ་འགྲན་རྒྱར་འོས་པ་
འགའ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲགས་ཤིང་། མཆོན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་
དེས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉུག་གི་བར་དུ་བསྟན་པ་ལེགས་པར་བསྐྱངས། མཐར་ཁྲུལ་
པོ་བདེ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱ་རབ་ཀུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་གི་མས་གོས་བཟང་པོ་སྐྱུབ་
མེད་པ་གཅིག་བྱིན་པ་ན། དེས་འདི་བདག་གི་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པའི་ཆེ་གྲོན་
ནོ། །མ་ན་རེ་ཁྲིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པ་མི་འོང་སྟེ། ཡབ་དང་སློབ་དཔོན་
ཆའི་བཅུད་ལེན་སྟབས་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་གཅིག་
གོ། །དེས་ན་གཅེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་དང་ཆ་བོའི་བར་རྒྱལ་སྲིད་མ་ཐོབ་པར་
འདས་ཟེར་བས། དེ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འདོད་པའི་གདུངས་པས་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་
བར་གྱུར་པ་ལ། མ་ན་རེ། འོ་ན་ཐབས་ཡོད། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡིན་པས་དབུ་བསྐྱང་ན་སྟེར་མཆིས། བྱས་ཀྱང་དཔལ་གྱི་རིལ་སློབ་
དཔོན་གྱི་བྱ་དུ་དབུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་འོངས་སོ། །དེར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ངེ་

ལྷ་ར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཆོད་ཅིག་པར་བསྐྱོ་བས། རལ་གྱི་ཤིན་དུ་རྩོ་བས་ཀྱང་
ཆད་པར་མ་གྱུར་ནས། རྩོན་སྒྲུག་མ་བཅད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཅད་པའི་ལྷ་ར་བྱེད་
ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས། སྒྲུག་མའི་ཤུན་ལྷགས་ཀྱིས་བྲེག་པར་
བསྐྱོས། དེས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས། ང་ནི་འདི་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྱོ། བྱི་
ནས་ལུས་འདི་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡང་བྱང་། བཅུད་
ལེན་གྲུབ་པས་སྒྲར་འགྲིག་གིས་དོགས་ནས་དབུ་དཔག་ཆད་མང་པོས་ཆོད་
པའི་སར་འབྱེད་བར་བརྩམས་པ་ན། ལམ་དུ་གཞོད་སྒྲིན་མོས་སྒོགས་ཏེ་དབུ་
དང་སྒྲུ་ལུས་གཉིས་ཀར་ལྷ་ཁང་བཙུགས། སྒར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དཔག་
ཆད་བཞི་ཙམ་ཡོད་པ། ད་ལྟ་རྒྱང་གྲགས་མ་ལོངས་ཙམ་ཡོད་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་
འདིའི་མཛའ་བཤེས་སུ་གྱུར་པ་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེད་ཅེས་བྱ་བ་འཕགས་པ་སྒྲིན་
རས་གཟིགས་ལས་རིག་སྒྲགས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་སྒྲ་སྒྲ་ཅི་པ་རྩོགས་
པར་ཤེས་པའི་སྒྲ་ཤེ། ཞེས་བྱ་བ་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་བཀྲལ་སྟེ་ཡི་གེར་བྲིས་
ཤིང་། འགྲེལ་བ་བརྩམས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དབྱིད་ལྷན་མ་གཡོ་སྒྲུས་
བསྒྲུས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོས་དོན་ལས་སྒྲ་ཀླ་ལ་པའི་བྱང་ཁུངས་སྒྲ་སོར་

གཤམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཏམ་ངོ་མཚར་བའང་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་འདིའི་
སློབ་མར་གྱུར་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་མོད་ཀྱི་གསར་མའི་སྟོགས་ལ་གྲུབ་
པའི་ནལ་འབྱོར་དུ་གཤམ་པ་ནི་ཤ་ཤ་རི་བའོ། །

སྒྲ་མ་དང་རྩེ་བཅུན་འཇམ་བའི་དབྱངས་ལ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་བས་
བྱུག་འཆལ་ལོ།།

གང་གི་ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ།།

རྟག་ཆད་ཐུན་སྦྱུག་བསལ་བའི་འོད་སྟོང་བ།།

མཐའ་བྲལ་དབྱ་མའི་ཉིན་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས།།

ཀྱན་མཁྱེན་སྦྱབ་དབང་སྟོན་བ་ལྷ་མེད་མཆོད།།

ཐོག་མེད་སྟིང་ལ་ཉལ་བའི་སྲིད་བའི་གདོན།།

དངོས་དང་དངོས་མེད་འཆིང་བའི་བྱ་བ་བརྒ།།

ཡེ་ཤེས་རལ་གྱི་རྒྱོན་པོས་གཅོད་མཁས་ལྷ།།

འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་བའི་གཏེར་གཅིག་གཞུག་ན་མཛེས།།

ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མཆོར་བདེན་དོན་ལོར་བྱའི་ཐོར་ཚུགས་མཛེས་།།

ཟབ་མོ་བཟོད་པའི་གདེང་གས་རབ་བཟིད་ཏེན་འབྱུང་གོ།

དེགས་ཚུལ་འབྱུང་བརྒྱུ་སྟོང་ཉིད་ཐུགས་སྒྲུ་ཆེད་སྒྲོགས་པ།

ལྷ་མྱེད་ཡེ་ལྷ་མྱེད་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་གུས་སྤྲུག་འཛེལ།།

དབྱ་མའི་རྩ་བ་ལེགས་བཤད་པའི།

གཞུང་མང་བཅུད་བསྐྱེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།།

དགྲེས་པའི་སྒོ་མཆོག་མངའ་བ་ཡི།

ཕུག་བཏབ་མཆན་འབྲེལ་འདི་ན་དགོང་།

དེ་ལ་འདིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་

པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབྱེ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་འདི་འཆད་པ་ལ།

སྐྱུང་དོན། གཞུང་དོན། མཐུག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་

སྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱུར་གྱི་ཕྱག་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཐུག་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་གསུམ་རྟེན་གྱི་ལྷན་པ་

པོད་སྐད་དུ། དབྱ་མ་ཅ་བའི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ།
 རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བརྒྱ་རྒྱ་མ་ལྷ་ལ་མ་རྒྱ་མ་ཀ་ཀྲ་རི་ཀ། པོད་སྐད་དུ།
 དབྱ་མ་ཅ་བའི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
 སྐྱ་ཐད་ཀར་བསྐྱར་ན། བརྒྱ་དང་། རྒྱ་མ་དང་། ལྷ་ལ་དང་། མ་རྒྱ་
 མ་ཀ་དང་། ཀྲ་རི་ཀ་དང་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན།
 ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་བྱ་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། དབྱ་མ་དང་། ཆིག་
 ལེའུར་བྱས་པ་ལོ།

དེ་ལ་དབྱ་མ་ནི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
 པ་ལོ། ཅ་བ་ནི་གཞུང་རིགས་ཆོགས་རྗེས་མ་ནམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ལྟ་བུར་
 གྱུར་པ་ལོ། དེའི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཡང་། ལེའུརི་གངས་སུ་བཅད་པ་
 དང་། ཤོ་ལོ་ཀ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས།
 དག་ཆོགས་སུ་བཅད་པར་བསྐྱེབས་པ་ལོ། ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་
 མིང་སྟོགས་པ་སྟེ་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་སྟོན་ས་ཞུགས་ན།
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་
མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་
དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྤྲས་བཏགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་གྱི་བྱ་བ།

∴འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།།⁽¹⁾

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་
སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྤྱེད་ཀྱི་སྐབས་འགྱུར་བྱེད་པའི་དང་པོར་དེའི་
བར་ཆད་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ལོ་རྩ་བས་བྱག་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་
བཅོས་དངོས་དང་། བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱག་མཆོད་དང་།

(1) བེ་ཅིན་པར་མ། བོད་བྱངས། ༡༡-༩ རྒྱ་གར་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་
གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་སྐྱབ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།།

གསུམ། དང་པོ་ནི།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་།།

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ།།

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ།།

འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ།།

ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན།།

སྒྲིམ་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ།།

རྫོགས་པ་འི་སངས་རྒྱས་སྤྲོ་རྣམས་ཀྱི།།

དམ་པ་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ།།

མགོན་པོ་གང་གིས་ཆོས་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
ཚུལ་ཇི་བཞིན་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་འཕགས་པའི་རིགས་
ཤེས་ངོར་མཐར་འགག་པ་མེད་པ་དང་། དང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། ངོ་ཐོའི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། ངོ་ཐོ་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་
པའི་རྟག་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནས་འདྲིར་འོང་བ་མེད་པ་དང་།

འདི་ནས་གཞན་དུ་འགོ་བ་མེད་པ་དང་། རོན་སོ་སོ་བའམ་ཐ་དད་
 པའི་རོན་མིན་པ་དང་། རོན་གཅིག་པ་ཡང་མིན་པས། བརྗོད་བྱ་
 དང་རྗོད་བྱེད་མཆན་ཉིད་དང་མཆོན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་། སེམས་དང་སེམས་
 བྱང་ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པས་སྐྱེ་ཤ་ལ་སོགས་
 པའི་ཉིར་འཆོ་ཞི་བའི་ལམ་གང་དེ་བསྟན་པར་མཛད་པ། རྗོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་དམ་པ་དེ་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བསྟན་
 བཅོས་རྩོམ་པ་པོས་ཐོག་མར་བྱུག་མཛད་པའོ།

འདིས་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིམ་
 མཐའ་བརྒྱད་བྲལ་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དག་
 འགག་མེད་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་
 བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་བརྗོད་
 བྱར་སོང་ཟེར་ཡང་། འདིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྒྲོས་
 པ་ཉིད་ཞི་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ། གཞུང་འདྲིར་བཤད་པའི་རིགས་
 པས་དོན་དེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་པ་དགོས་པ། ཞིར་བསྟན་པ་ཞེས་
 མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ནི་ཉིད་དགོས། དགོས་པ་དང་བསྟན་
 བཅོས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་གིས་འབྲེལ་བས་ན་འབྲེལ་བའོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ།

རབ་བྱེད་སྤྱིའི་འབྲེལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ལྟར་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ལས། དང་པོ་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་ལས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཐ་
 མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ནི། ཐ་མ་གཉིས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལོགས་སུ་བསྟན་པར་མི་བཞེད་ལ།
 སྒྲོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ།

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ལས། དང་པོ་རྒྱུན་བརྟག་ས་པའི་
རབ་བྱེད་ལ།

ཐོག་མར་འབྲེལ་བཀོད་པ་ལས། མདོའི་འབྲེལ་ནི། མ་རྩོས་པས་
ཁུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་
བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེར་སྟོང་
པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས།

གཟུགས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང་།

རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། མཚོན་བཟོན་དུ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་
པའི་དོན་རིགས་པས་ངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །འབྲེལ་འདི་
གཉིས་རབ་བྱེད་བྱི་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མིང་
གི་སྟོན་ས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། རྒྱུན་གྱི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་

བའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།།

གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན།།

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་།།

སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཆོས་གང་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན།
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མེ་ལྷེ་ལས་ཐུན་པ་སོགས་
ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་
ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་ཏེ།
འབྲས་བུ་དེ་རྟག་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚུལ་བ་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟེན་པ་དངོས་པོ་གང་དག་
རྟེན་ལུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་དུས་ནམ་ཡང་ཡོད་

བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅདོ།

འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། དངོས་སོ་གང་དག་ཆོས་ཅན།
ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནམ་
ཡང་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་
སོགས་འགོད་དེ། འདིའི་སྟོགས་ཆོས་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན།

དཔལ་ལྡན་ཆེ་བའི་ཞབས་གྱིས། དངོས་སོ་གང་དག་ཆོས་ཅན།
ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ནའང་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། བདག་
ལས་མི་སྐྱེ་སོགས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་སོ་གང་དག་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ། གང་ནའང་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་སོགས་དམ་བཅའ་བཞི་ཀའི་
མཐུག་ཏུ་སྒྲུབ་རྟོ།

འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་
བས་བཀག་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་
བཀོད་པས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཟེར་ཡང་པ་རོལ་སོ་རང་གི་འདོད་པ་ཁས་
ལྷང་འགལ་བས་དེ་བརྗོད་པས་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མི་དགོས་

ཞེས་སྒྲ་བས་གསུངས། ཚིག་གསལ་ལས་དབྱ་མ་བ་ཡིན་ན་ནི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོན་ས་
 གཞན་ཁས་སྒྲང་བ་མེད་པའི་བྱུང་རྟོ།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་
 མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ། །དེ་ཉིད་དབྱ་
 མ་བ་ཡིས་རིག། ཅེས་དང། རྩོད་སྒྲོག་ལས།

གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་
 དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་
 ཡིན། །ཞེས་བྲངས་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་བ་
 ལ་དགག་པ་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟོད་པ།
འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

∴རྒྱུན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་⁽²⁾དང་ནི།

དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག །

བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ།

རྒྱུན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།

དེ་ལ་རང་སྟེ་དངོས་སྟེ་བ་རྣམས་ན་རེ། རྒྱེ་བ་གཞན་གསུམ་བཀག་
པར་རིགས་ནའང་གཞན་སྐྱེ་ནི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུན་གཞན་
ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་
རྒྱུན་ནི་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། ∴ཐུག་⁽³⁾སོགས་འབྲས་བྱའི་སྐྱེད་བྱེད་
ས་པོན་གྱི་ངོ་པོར་གནས་པ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུན་དང་ནི། དམིགས་པ་ཡུལ་
གཟུགས་སོགས་གང་གིས་མིག་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་པ་དམིགས་
པའི་རྒྱུན་དང་ནི། རྒྱ་འགགས་མ་ཐག་པར་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བས་དེ་

(2) བེ་ཅིན་པར་མ། གོག་བྱངས། ༡༡-༩ །རྒྱུན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་།

(3) གང་ཉོག་དཔེ་ཕྱིར་། ༥༩-༦ །རྒྱ་ཐུག་།

མ་ཐག་རྒྱུན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འགགས་མ་ཐག་པ་སྤྱ་གྲུ་འབྱུང་
བའི་རྒྱུན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ་རྒྱུན་
གསུམ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་གང་འབྱུང་བ་
མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། །དབང་སྤྱུག་
རྟག་པ་སོགས་རྒྱུན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ལོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་
པ་དགག་པ། རྒྱུན་གྱི་འཛོག་བྱེད་དོན་ལྡོག་དགག་པ། ཡོད་མེད་
བརྟགས་ནས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུན་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།
བྱ་བ་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མེན་ན།

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རང་ལས་གཞན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲས་སུ་སྟེགས་
 པའི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ཀྱང་ཀྱང་བསྐྱས་ཏེ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་
 པའམ་སོ་སོ་བ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་རང་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་པའམ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་བདག་རང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་རྒྱུན་སོགས་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
 པ་རེ་མེད་པའི་ཚུ་རེ་བཞིན་ནོ།

གལ་ཏེ་བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས། བན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ལ་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་བྱར་བུང་ན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་ནམ་ཡང་མི་མཉམ་པས་
 གཞན་ལས་བྱང་བ་ཞེས་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་བྱ་བ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ནི།

བྱ་བ་རྒྱུན་དང་འཕྲུལ་མ་ཡིན།⁽⁴⁾

(4) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༡-༦ རྟོན་བ་མེད། ་།

རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད།།

བྱ་བ་མི་ལྡན་རྒྱུན་མ་ཡིན།།

བྱ་བ་ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མིག་ཤེས་
སོགས་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་
བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་དེས་མིག་ཤེས་སོགས་དངོས་སུ་
སྐྱེད་དོ་སྟེན་ན།

བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའམ། འོན་ཏེ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་
གང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱ་བ་ནི། རང་མེད་
པས་དེ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ལང་
དང་ལྡན་ནི་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་བྱ་བ་མེད་ན་ནམ་ཤེས་སྐྱེས་
ཟེན་ལ་བྱ་བ་མི་ལྡན་ཏེ། བྱ་བ་དངོས་པོ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན། དངོས་
པོ་བྱ་བ་ཟེན་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་ཏེ་སྐྱེས་ཟེན་པ་སྐྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་
སོ། །མ་སྐྱེས་པ་ལ་འང་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་

པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་འང་མི་སྲིད་
 དེ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་
 དོན་དུ་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ནི་བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་
 པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་ནི་ནམ་
 ཡང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མེ་སོལ་སོགས་རྒྱུན་མིན་རྣམས་ལས་
 གྲང་སྒྲུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ན་བྱ་བ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་
 དུ་འགྱུར་བས་བྱ་བ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ། །སྟུམ་མ་མེད་ན་སྟུམ་བུ་མེད་
 པས་བྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མི་འཐད་གྲང་རྒྱུན་
 རང་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་བྱ་བ་མེད་ན་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་
 མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་སོ། །བྱ་བ་དང་
 ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ན་འོན་ཏེ་ན་ཞེས་དེས་བསྐྱེད་དུ་ཆུག་གྲང་དེ་མེད་

པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

མདོར་ན་བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྡན་མི་ལྡན། རྒྱུན་བྱ་བ་དང་ལྡན་མི་
ལྡན་བཞི་གང་ཡང་མི་འཐད་དེ། བན་ཚུན་མི་ལྡན་པ་གཉིས་པོ་ནི་
རྒྱུན་དུ་མི་བྱུང་ལ། ལྡན་པ་གཉིས་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་
གང་ལའང་རྒྱུན་མི་དགོས་པས་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་སྟེ་དེ་ནི་འོག་ན་
རྒྱས་པར་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་གྱི་འཛོག་བྱེད་དོན་ཕྱོག་དགག་པ་ནི།

འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྦྱེ་བས་ན།

དེ་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱུན་ཅེས་གྲག།

ཇི་སྲིད་མི་སྦྱེ་དེ་སྲིད་བྱ།

འདི་དག་རྒྱུན་མིན་ཇི་ལྟར་མིན།

འོན་ཀྱང་བྱ་བ་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་པ་ཞིབ་མོ་ཅི་དགོས་
ཏེ་མིག་སོགས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སོགས་སྦྱེ་བས་
ན། དེ་ཕྱིར་མིག་སོགས་འདི་དག་རྒྱུན་ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་སྦྱགས་

སྒྲོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱ་ལ་བརྟགས་ན་རི་སྤྱོད་མིག་ཤེས་སོགས་
 མི་སྦྱོར་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་ནི་མིག་སོགས་འདི་དག་དེའི་རྒྱུན་མིན་པ་རི་
 ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་སྦྱོར་པ་ལ་ལྟོས་
 བས་རྒྱུན་དུ་བཞག་ན་འདིས་མི་སྦྱོད་པའི་དུས་སུ་རྒྱུན་མིན་པ་
 དང་ནི་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་མ་ལས་ཏིལ་མར་བཞིན་དུ་རྒྱུན་
 མིན་པ་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །སྤར་རྒྱུན་མིན་པ་དེ་བྱིས་རྒྱུན་གཞན་
 གྱིས་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ་སྣམ་ན་རྒྱུན་བྱི་མ་དེ་ལ་འང་བརྟག་པ་
 མཚུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་སྦྱོར་དགག་པ་ནི།

མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་།།

རྒྱུན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།།

མེད་ན་གང་གི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར།།

ཡོད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

འབྲས་བུ་ལ་བརྟགས་ན་འབྲས་བུ་དེ་མེད་པ་ཞིག་སྦྱོད་དམ། འོན་ཏེ་

འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་བརྟགས་ན་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དོན་
གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཡང་། རྒྱུན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མེད་
ན་གང་གི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་ཅན་མེད་པས་སོ། །ཡོད་ན་རྒྱུན་
གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་གྲུབ་ཐོན་པས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱུན་བཞི་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དག་ག་པ་ལས། དང་པོ།

གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་།

མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅི་མི་འགྲུབ་པ།⁽⁵⁾

དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྲ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ།

རྒྱའི་རྒྱུན་དག་ག་པ་ནི། དེ་ལ་རང་སྡེ་ནམས་ན་རེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་དེ་
མེད་ན་མོ་ག་ལམ་གྱི་བྱ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་མེད་པ་ལྟར་
ཡིན་ནའང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱའི་ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཞག་ཏུ་ཡོད་

(5) བེ་ཅེན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡/འ-༡ །མི་འགྲུབ་པས། །

པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པོར་ཡིན་གྱི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འབྲུབ་ན་སྐྱབ་
བྱེད་དེ་འབྲུབ་པ་ཞིག་ནའང་། གང་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་
བྱུང་ཐོན་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། མེད་པ་ནི་སྐྱབ་མི་རུས་
པས་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་མི་
སྲིད་པས་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འབྲུབ་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་དེ་དག་
སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྲིད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྒྱུན་
ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ།

གཉིས་པ།

ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་དམིགས་པ་ནི།

མེད་པ་ཁོ་ན་ནི་བར་བསྟན།

ཅེ་སྟེ་ཆོས་ནི་དམིགས་མེད་ན།

དམིགས་པ་ཡོད་པར་གལ་འབྱུང་།

ཡང་དམིགས་རྒྱུན་དགག་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་
གང་ཞེ་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་པས།
གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་
དམ། མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དམིགས་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ཡོད་
པའི་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དམིགས་པ་འཇམ་གཟུང་བ་ཡོད་
དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
སྒྲོ་རོལ་ན་ཡོད་ཟིན་པས་དམིགས་རྒྱུན་དོན་མེད་པ་དང་། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆོས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའཇམ་
མེད་ན། དེའི་རྒྱུན་དུ་རྒྱུར་པ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་
པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་བྱེད་མེད་པས་སོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ཡུལ་
ཅན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་པ་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡོད་པ་
ལ་དམིགས་སམ་མེད་པ་ལ་དམིགས། ཡོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་
པ་མེད་དེ། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་མི་སྲིད་པས་རྒྱུན་

དུ་མི་རུང་ལ་མེད་པ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་འཐད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མེད་པའི་དཔེ་མོ་གཤམ་
བྱ་སྟེ་མོ་གཤམ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་མེད་པའམ་མོ་གཤམ་བྱ་ཉིད་
དམིགས་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ།

ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། །

འགགས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །

འགགས་ན་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །

ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དགག་པ་ལྟ་བུ་གྲུ་སོགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་
སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ས་བོན་སོགས་རྒྱུ་འགགས་པ་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །འགགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་རིགས་
ཏེ། ལྟ་བུ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་ས་བོན་འགགས་ཟེན་ན་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་

གང་ཞིག་ཡིན་ལ་ས་སོན་འགགས་པའི་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
འདི་གཉིས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འགགས་ན་འང་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་སྟེ་
འགགས་པ་ནི་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་མེད་པ་རྒྱུན་དུ་མི་རུང་བས་སོ་
ཞེས་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས་སོ།།

ཡང་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་
ཆོས་སྐྱེས་པ་མེད་ན་དེ་ཅི་ཞིག་འགགས་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་
སོ། །འགགས་ན་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པ་འདིས་སྐྱེ་
འགག་གི་རྒྱུན་གཉིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་རྒྱ་མེད་དུ་ཆོག་གསལ་
ལས་བཤད་དོ།།

མཛེས་

དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི།

ཡོད་པ་གང་ཕྱིར་ཡོད་མིན་ན།

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འགྱུར་ཞེས།

བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་མ་ཡིན།

བདག་རྒྱུན་དགག་པ། གདུགས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པའི་གྲིབ་མ་ས་
ལ་བབ་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་གང་སྐྱེ་བ་དེ་བདག་
རྒྱུན་དུ་འདོད་པ་ལ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས་
དེ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ག་ལ་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་ས་པོ་སོགས་
དངོས་པོ་ཉིད་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གང་ཞིག་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་འོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་སྤྱིར་
ཡོད་པ་མིན་ན་རྒྱུ་འདི་ཡོད་པས་ན་འབྲས་བྱ་འདི་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་རྒྱུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

རྒྱུན་རྣམས་སོ་སོ་འདུས་པ་ལ།

འབྲས་བྱ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད།

རྒྱུན་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་པ།

དེ་ནི་རྒྱུན་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས།

ཅེ་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་།།⁽⁶⁾

རྒྱུ་དེ་དག་ལས་སྟེ་འགྲུར་ན།།

རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་།།

ཅེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྟེ་མི་འགྲུར།།

འབྲས་བྱ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་ན།།

རྒྱུ་རྣམས་བདག་གི་རང་བཞིན་མིན།།

བདག་དངོས་མིན་ལས་འབྲས་བྱ་གང་།།

དེ་ནི་ངེ་ལྟར་རྒྱུ་རང་བཞིན།།

དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་མིན།།

རྒྱུ་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་བྱ་ནི།།

ཡོད་མིན་འབྲས་བྱ་མེད་པས་ན།།

རྒྱུ་མིན་རྒྱུ་དུ་ག་ལ་འགྲུར།།

དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྣམས་རིགས་པས་དབྱུང་ན་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་ལ་མ་

(6) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡/འ-༦ ཅེ་སྟེ་འབྲས་བྱ་དེ་མེད་ཀྱང་། །དེ་

སོགས་ལས་སྒྲུབ་སོགས་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བས་སྒྲུབ་
སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

དེ་མིན་ཏེ། སྒྲུབ་མ་སོགས་རྒྱུན་རྒྱུས་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་ལ་འབྲས་
བྱ་སྒྲུབ་བྱ་སོགས་ཡོད་ན་སྒྲུབ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་
བྱ་བྱ་མར་ཐལ་བས་ན་སྒྲུབ་མ་ཐག་བཟང་སོགས་རེ་རེ་ལ་འང་མེད་
དོ། །རྒྱུན་རྒྱུས་འདུས་པ་ལ་འང་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དེ། རྒྱ་
རེ་རེ་ལ་མེད་པས་དང་། ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་གཅིག་དུམ་བྱར་⁽⁷⁾སྐྱེ་
བར་ཐལ་བས་སོ། །མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་རྒྱུན་མིན་འཇག་མ་སོགས་ལས་
ཀྱང་སྒྲུབ་བྱ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གང་ལ་འང་འབྲས་བྱ་མེད་པར་
བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ན་རང་རང་གི་རྒྱུན་རྒྱུས་ལ་ནི་
གང་མེད་པ་ཡི་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་རྒྱུན་ལས་རི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལོ།

ཅི་སྐྱེ་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་རྒྱུན་དེ་ལ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུན་དེ་དག་
ལས་འབྲས་བྱ་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ནི། འོ་ན་རྒྱུན་མ་

(7) ༼དུ་མར། ༽ཁྱེད་ག་པའི་མཆན།

ཡིན་པ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱུན་ལ་
འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་བསམ་པར་འགྱུར་མོད། རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་
འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པས། འབྲས་བུ་ནི་
རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུར་ཅམ་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་
འཐད་དེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་མ་སོགས་རྒྱུན་རྒྱུས་བདག་གམ་རང་གི་
ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱུང་ནའང་རྒྱུན་དེ་དག་
ཆ་ཤས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུར་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་བདག་གི་དངོས་པོ་མིན་པ་སྟེ་རང་བཞིན་
མེད་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་རྒྱུན་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་བྱམ་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་རང་
བཞིན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། **རི་རྒྱུན་དུ།**

སྣམ་བུ་རྒྱུ་ལས་འགྲུབ་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱུ་ཡང་གཞན་ལས་
འགྲུབ་འགྱུར་བས། །གང་ཞིག་རང་གིས་འགྲུབ་མེད་པ། །དེས་
གཞན་བསྐྱེད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

འོན་རྒྱུན་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མིན་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་སྣམ་བུ་སྣལ་མའི་
རང་བཞིན་དུ་མེད་ན་འཇག་མའི་རང་བཞིན་དུ་ག་ལ་འགྱུར།

ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་དབྱུང་ན་མེད་ཀྱང་རུང་རྒྱུན་རྒྱུན་མིན་ནི་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་
སོགས་ཁས་སྒྲངས་པ་མིན་ནམ། དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འང་ཅིའི་ཕྱིར་
མེད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཡོད་ན་སྣམ་བུ་ལ་རྒྱུན་སྣལ་མ་དང་། རྒྱུན་
མིན་འཇག་མ་སོགས་སུ་རྟོག་གང་ན། འབྲས་བུ་སྤར་ངེ་སྐྱད་དབྱུང་
པ་ལྟར་དབྱུང་ན་མེད་པས་ན། འདིར་ནི་རྒྱུན་མིན་པ་དངོས་པོའི་རྒྱུན་
ནི་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ན། འབྲས་བུ་རྒྱུན་ལས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན། རྒྱུན་

ནམས་ནི་འབྲས་བྱ་ལྟར་རང་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ནམས་
 རང་བྱང་མིན་པ་ལས་བྱང་བའི་འབྲས་བྱ་གང་དེ་ནི་ངེ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་
 བྱང་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ།
 རྒྱུ་མིན་པ་ལས་བྱང་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། དེ་ལྟར་
 དབྱེད་ན་འབྲས་བྱ་མེད་པས་ན་དེའི་རྒྱུ་མིན་དང་རྒྱུ་དུ་ཞེས་
 བར་ཡང་དག་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ག་
 ལས་འཇིགས་མེད་དུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ་མིང་གི་སྒྲོན་སྒྲོན་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

རྒྱུ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཕྱ་ལོ། །

༄ གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི། རབ་ཀྱི་ཅལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། གཟུགས་
ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། རབ་
བྱེད་འབྲེལ། མཆོད་བརྗོད་དུ། འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ།།

ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྟོན་ས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རིགས་པའི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་
པས་བྱུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟུ་བ་བྱ་
དགག་པ་དང་། སྟུ་བ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་ལ་དབྱེད་པས་
དགག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ།།

མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་བ་མིན།།

སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར།།

བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ།

དེ་ཡང་ཨྵགང་གི་⁽⁸⁾བགོམ་པ་ལ།

གཡོ་བ་སོང་མི་ན་མ་སོང་མི་ན།

དེ་སྤྱིར་ཨྵབགོམ་ལ་⁽⁹⁾འགྲོ་བ་ཡོད།

བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི།

རི་ལྟ་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར།

གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡི།

བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་སྤྱིར་རོ།

གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ།

དེ་ཡི་བགོམ་ལ་འགྲོ་མེད་པར།

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར།

བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྤྱིར་རོ།

(8) བེ་ཅིན་པར་མ། གོག་བྱངས། ༡༡-༡ རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ།

(9) བེ་ཅིན་པར་མ། གོག་བྱངས། ༡༡-༡ རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱ།

བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་ནི།
 འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།
 གང་གིས་དེ་བགོམ་འགྱུར་བ་དང་།
 དེ་ལ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ།
 འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ན།
 འགྲོ་བ་ཐོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར།
 གང་ཕྱིར་ཨ་འགྲོ་ཐོ་⁽¹⁰⁾མེད་པར་ནི།
 འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཕྱིར།

འདིར་འགྲོ་བ་ཐོ་གང་ཟག་ འགྲོ་བ་བྱ་བ། བགོམ་པ་ལས་སོ། །རེ་
 ཞིག་གི་སྒྲིས་དགག་པའི་རིགས་པ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་དུས་གསུམ་སོ་སོ་
 བས་དགག་པའི་དོན་ཏེ། སོང་ཟེན་པ་འདས་པ་དང་། མ་སོང་བ་འགྲོ་
 བའི་བྱ་བ་མ་སྒྲིས་པས་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་འགྲོ་བ་ཐོ་གང་
 དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་བཀལ་ན་སོང་ལ་མ་བཀལ་བ་མ་སོང་བ་སྟེ། དེ་
 གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ནི་མི་སྲིད་དོ།

(10) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༡-༩ རྟོག་བཞུགས།

གལ་ཏེ་ད་ལྟ་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ལས་མཉན་པའི་ཕྱོགས་གང་
ཡིན་པ་དེ་བཞོམ་པའོ་སྟུམ་ན། རྒྱུ་ལས་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་སོང་ཅིའི་རྩལ་སྤྲོ་གྱི་རྒྱུ་ཕྱོགས་སོང་བའི་ཁོངས་
དང་། རྒྱུ་ལས་རྩལ་སྤྲོ་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་མ་སོང་བའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དབྱེད་པས། བྱེད་སོང་བྱེད་མ་སོང་བའི་
བཞོམ་པ་ཞེས་སྤང་གསུམ་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ།

རེ་ཞིག་དང་སོང་འགྲོ་བ་ལ་དབྱེད་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
འགགས་ཟེན་པས་ན་སྤར་སོང་བའི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་མ་སྤྲོས་པས་ན་མ་སོང་བ་ཡི་ལམ་ལ་འང་འགྲོ་བ་མིན་ལ།
སོང་ཟེན་པ་དང་དེ་སྤར་མ་སོང་བའི་ལམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་
ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟེན་པའི་བཞོམ་པ་ཞེས་པ་ཚད་མས་ཤེས་
པར་མི་འགྱུར་རོ།

ཁོ་ན་རེ། གང་ན་ལུས་རྒྱུ་ལས་འདེགས་འཛོག་གི་གཡོ་བ་ཡོད་
པའི་ཡུལ་དེ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གང་གི་ད་

ལྷ་འགྲོ་བཞིན་པའི་བགོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཡོ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཡོ་བ་
 དེ་སྤར་སོང་བ་ཡང་མིན་ཞིང་མ་སོང་བ་ལ་མིན་པ་དེ་བྱུར་བགོམ་
 བཞིན་པ་ལ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས།

དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། གཅིག་པོ་དེ་བགོམ་པ་
 ཞེས་པ་ལས་ཆེག་དང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་བྱ་ཆེག་གཉིས་ལས། བགོམ་
 པ་ལ་སྤར་ན་ནི་བགོམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་ཅོམ་སྟེ། དེ་ལྷ་ན་བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ཅོམ་ལས་འགྲོའི་ཞེས་
 སྟོས་པ་མི་འཐད་དེ། བགོམ་བཞིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་ཡིན་པར་ནི་དེ་ལྷ་བྱུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་
 གང་ཆེ་ལམ་གསུམ་དུ་བརྟགས་ན་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་མེད་པ་ཡི་བགོམ་
 པ་འཐད་པ་མེད་དེ་བྱ་ཆེག་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཆེག་དེ་འགྲོ་
 བ་དང་སྤར་ན་ནི། དེ་ཡི་བགོམ་པ་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་སྟོང་
 པའམ་མེད་པར་ཐལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་

ཕྱིར། བགོམ་པ་རང་ལ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ལས་གྱི་ཆོག་
དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་བགོམ་པ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་
ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་དེ་བགོམ་པའི་ཐ་སྟོད་
བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡི་བྱ་བ་དང་གཅིག །བགོམ་པ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་
འགྲོ་བ་རང་གི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པའོ། །འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་
བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་
ཏེ་གང་ཕྱིར་རྟེན་འགྲོ་བོ་མེད་པར་ནི་རྟེན་ཅན་འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

མདོར་ན་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ། འགྲོ་བའི་ངོ་བོ། རྟེན་གང་ཟག་
རྒྱ་ཚོམ་པ་གསུམ་དགག་པ་དང་། རྟོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱང་
དགག་གོ།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འཁོ་པོ་མེད་གྱུར་ན།།

འཁོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།།

འཁོ་བ་མེད་ན་འཁོ་བ་པོ།།

ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གལ་འགྱུར།།

རེ་ཞིག་འཁོ་པོ་མི་འཁོ་སྟེ།།

འཁོ་བ་པོ་མིན་འཁོ་བ་མིན།།

འཁོ་པོ་འཁོ་པོ་མིན་ལས་གཞན།།

གསུམ་པ་གང་ཞིག་འཁོ་བར་འགྱུར།།

གང་ཆེ་འཁོ་བ་མེད་པར་ནི།།

འཁོ་པོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན།།

རེ་ཞིག་འཁོ་པོ་འཁོ་འོ་ཞེས།།

རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

གང་གི་ཕྱོགས་ལ་འཁོ་བ་པོ།།

འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགྲོ་མེད་པའི།

འགྲོ་བོ་ཡིན་པ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།

འགྲོ་བོ་འགྲོ་བར་འདོད་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བོ་འགྲོ་འགྱུར་ན།

འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།

གང་གིས་འགྲོ་བོར་མཛོན་པ་དང་།

འགྲོ་བོར་གྱུར་ནས་གང་འགྲོ་བའོ།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དེ་འགྲོ་བ་བོ་མེད་པར་གྱུར་ན། འགྲོ་
བ་ཡི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་
ཏེན་ན་ལྷས་བྱིན་སོགས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་བོ་མཐོང་བས་སོ་སྣམ་ན།
དེ་མི་སྲིད་དེ་འགྲོ་བ་བོ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྣོས་ཏེ་འཛིག་ན་འདིར་
འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་བོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་འགྱུར་
ཏེ་མི་འགྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལྷས་བྱིན་ལ་

འགྲོའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁར་བ་མེད་ན་འཁར་བ་
 ཅན་དུ་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་
 དངོས་པོ་ཡོད་ན་མཐའ་གསུམ་པོ་འདི་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་
 པས་དེར་བརྟགས་ན། དེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་ནི་མི་འགྲོ་སྟེ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པའང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 དང་བྲལ་བས་སོ། །འགྲོ་བོ་དང་འགྲོ་བོ་མིན་པ་ལས་གཞན་སྤང་བོ་
 གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་སྤྱི་མ་གཉིས་མི་འགྲོ་ཡང་དང་བོ་འགྲོའོ་སྟུང་ན། དེ་ལ་
 འགྲོ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་ལ། བྱ་བ་དེ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་
 འབྲེལ་ལམ། འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འབྲེལ་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ།
 དང་བོ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཅམ་བརྗོད་རིགས་ནའང་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཅམ་ནི་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་མེད་
 པའི་འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་

གཉིས་ཡོད་པས་བྱེད་པོ་གཉིས་སུ་ཐལ་སོགས་སྤར་བཞིན་དབྱད་པ་
མཛད་ལ། འདིར་རང་གི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཆེ་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་པོ་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་འོ་ཞེས་པ་
འདི་རྒྱུ་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཉིད་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཆོལ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་པོ་
འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་པོ་ཉིད་
ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འགྲོ་བ་མིན་ལ་ད་
གཞོད་འགྲོ་བར་འདོད་ཕྱིར་བོ།

གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་འགྲོ་པོ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་མི་
འབྲལ་བར་འགྲོ་པོ་འགྲོ་བར་གྱུར་ན་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་འང་གཉིས་སུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་ཞེ་ན་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པ་ཡི་

བྱ་བ་གཅིག་དང་། འགྲོ་ཤོར་གྱུར་ནས་སྦྲར་ཡང་གང་འགྲོ་བ་ཡོད་
 པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་སོགས་
 བན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་གི་ངོ་ཤོ་བརྟགས་
 བ་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ།།

མ་སོང་བ་ལའང་འགྲོ་རྩོམ་མེད།།

བགོམ་ལ་རྩོམ་པ་ཡོད་མིན་ན།།

གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད།།

འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན།།

གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་འགྱུར་བ།།

བགོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་མེད།།

མ་སོང་འགྲོ་བ་ག་ལ་ཡོད།།

འགྲོ་རྩོམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ།།

ལྷང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན།
 སོང་བ་ཅི་ཞིག་བགོམ་པ་ཅི།
 མ་སོང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག།
 རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་མི་སྡོད་དེ།
 འགྲོ་བ་པོ་མིན་སྡོད་པ་མིན།
 འགྲོ་པོ་འགྲོ་པོ་མིན་ལས་གཞན།
 གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྡོད་པར་འགྱུར།
 གང་ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི།
 འགྲོ་པོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན།
 རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་སྡོད་དོ་ཞེས།
 རི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
 བགོམ་ལས་⁽¹¹⁾སྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན།
 འགྲོ་བ་དང་ནི་འདུག་པ་དང་།

(11) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུངས། ༡༧-༡ རྩ་བགོམ་ལས།}

ཕྱོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཚུངས།།

གལ་ཏེ་ལྷ་ས་བྱིན་སྡོད་པ་བཏང་ནས་འགྲོ་བར་རྩེ་མ་པ་ཡོད་པས་ན་
འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མེད་ན་རྩེ་མ་པ་འང་མི་སྲིད་དེ། རུས་
སྤལ་གྱི་སྤྱུ་མེད་ན་དེས་གོས་རྩེ་མ་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན།

རྩེ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་ན་རུས་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཡོད་
དགོས་ན། བགོམ་པའི་བྱ་བ་སོང་བ་ལ་མི་སྲིད་དེ་རྩེ་མ་པ་ད་ལྟ་བ་
ཡིན་པས་སོ། །མ་འོང་བ་ལ་དེ་མི་སྲིད་དེ། རུས་འགལ་བས་ཏེ་མ་
སྤྱེས་པའི་ཚས་རྟེན་མེད་ན་དེ་མི་འཐད་པས་སོ། །ད་ལྟ་བའི་བགོམ་
པ་ལ་འང་རྩེ་མ་པ་དེ་མེད་དེ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མིན་པའི་བགོམ་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩེ་མ་པ་དེ་ཡོད་ན་བྱ་
བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་བྱེད་པོ་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །

དེས་ན་སོང་ཟེན་པ་ཡི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩེ་མ་པ་མེད་དེ་
འགགས་ཟེན་པས་སོ། །མ་སོང་བ་ལ་འང་འགྲོ་བའི་རྩེ་མ་པ་མེད་དེ་
མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་འགལ་བས་སོ། །ད་ལྟ་བགོམ་བཞིན་པ་

ལ་རྩོམ་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་རྩོམ་མེད་པ་དེས་
ན་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ་ལམ་ཡོད་ཆུག་ཀྱང་འགྲོ་
རྩོམ་མི་འབད་པའོ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། ཟུགས་པ་དང་། འཇུག་བཞིན་
པ། མ་ཟུགས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་གསུམ་དུ་བསྐྱད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
འགྲོ་བོ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྷས་བྱིན་འདུག་བཞིན་པ་ལས་འགྲོ་བ་
རྩོམ་དགོས་ན། རྩོམ་པ་དེ་ལ་མ་རྩོམ་པའམ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་ལྷ་རོལ་
ལྷས་བྱིན་བསྐྱད་པའི་དུས་ན་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་འགྱུར་བ་
ནི་ལམ་དེ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་བགོམ་པ་མེད་ཅིང་ལམ་ལ་སོང་བེན་
པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ནའང་མ་སོང་བའི་ལམ་ལ་རྩོམ་པ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན།
མ་སོང་བ་ཞེས་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་དེ་
ལ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་གལ་ཡོད་དེ། མི་འདུག་བཞིན་པ་ལས་དུ་སོང་བ་
མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་རྩོམ་ཞེས་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྐྱེས་པ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་རྩོམ་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཐ་སྐྱད་མེད་

དེ། སོང་བ་དང་བསྐྱད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གསུམ་ལ་འགྲོ་བའི་
 ཚུམ་པ་མེད་ཀྱང་། སོང་མ་སོང་བལོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ནི་ངེས་
 བར་ཡོད་པས་འགྲོ་བ་མེད་ན་འདི་མི་རྩུང་ངོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་འགྲོ་བའི་
 ཚུམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་མ་ལ་སྒྲིང་བ་མེད་པའམ་དམིགས་
 པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲིང་སོང་བ་ཅི་ཞིག་ད་ལྟ་བལོམ་བཞིན་པ་
 ཅི་མ་སོང་བ་ཅི་ཞིག་སྟེ་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག་ཏུ་མེད་དེ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་དུས་གསུམ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

ཁོ་ན་ལ། འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་དེའི་སྒྲོ་བོ་སྟོད་པ་ཡོད་པས་ཉ། གང་ལ་
 གཉེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་དེ། སྒྲིང་སྤྱོད་དང་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞིན་
 བོ་ཞེ་ན། སྟོད་པའམ་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ན་གསུམ་ལས་
 མི་འདའ་བས་དེ་ལ་བརྟགས་ན་རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་སྟོད་དེ་
 འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་གཞན་སྟོད་པ་མིན་ཉེ་དེ་ནི་
 སྟོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ་སྟོད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་ན་སྟོད་པ་པོ་གཉིས་
 སུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་གསུངས། དེ་ལ་ལྟས་སྤྱིན་ལྟ་རྒྱ་སྤྱིར་འགྲོ་བ་པོ་

དང་། མཆོད་སྦྱོར་དེར་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པས་དེ་སྤྲོད་དོ་སྦྱུང་ན། མཆོད་
སྦྱོར་གང་དུ་བསྐྱད་ཅེས་བྲིསོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩའི་ཞེན་དེར་སོང་
ངམ་མ་སོང་ཞེས་བྲི་བར་ཡང་བྱསོ། །ལར་འགྲོ་བ་མིན་པ་ལ་བསྐྱད་
བ་ཞེས་མི་བསྐྱད་དེ། ཉམ་མཁའ་བསྐྱད་ཡོད་ཟེར་རམ། དེ་ལ་སྤྲོད་
བ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་འགྲོ་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། སྤྲོད་པོ་ནི་
སྤྲོད་པོ་མིན་ཏེ། བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་མི་གཅིག་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྲོད་
མཁན་མེད་པས་སྤྲོད་ཞིག་སྤྲོད་དེ། འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་འགྲོ་པོ་མིན་
པ་ལས་གཞན་སྤྲོད་པོ་གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་
སྤྲོད་པས་སོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་མི་སྤྲོད་ཀྱང་འགྲོ་པོ་སྤྲོད་དོ་སྦྱུང་ན་གང་
ཆེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
བས་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་སྤྲོད་པོར་མི་འགྱུར་ན་རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་སྤྲོད་དོ་
ཞེས་ངེ་ལྟར་འཐད་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ངོ་།

ཡང་འགྲོ་བ་ང་ལྟིང་གིས་ཡོད་དེ་འགྲོ་བ་ལས་ལྷོག་པ་ཡོད་ལ་
དེ་ལས་གནས་པ་རྩོམ་པས་སོ་སྤྲུམ་ན། དེ་མིན་ཏེ་ལྷོག་པ་གསུམ་དུ་

བརྟགས་ན། བགོམ་བཞིན་པ་ལས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་ལྟོག་ཏེ། བགོམ་
 པ་ཉིད་སོང་མ་སོང་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། བགོམ་པ་
 ཉིད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་པ་སྤར་བ་འད་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་འཐད་དུ་ཆུག་ཀྱང་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་དུས་
 གཅིག་ལ་འགལ་བས་སོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་
 བྱ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟོག་པའང་མེད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཞི་བ་མེད་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བགོམ་བཞིན་པ་ལས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་
 སོང་ཟེན་པ་དང་། མ་སོང་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པ་མིན་ཡང་གནས་པ་དེ་
 སྐབས་ཕྱིར་དེའི་སྒྲོ་བོ་འགྲོ་བ་དང་ནི་དེ་ལ་འདུག་པ་ཡི་རྩོམ་པ་དང་།
 གནས་པ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་བའི་དེ་གསུམ་བཞག་པ་དང་
 མཚུངས་ཏེ། དེ་ཞིག་གནས་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། གནས་
 ལ་གནས་པའི་རྩོམ་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་དང་། གནས་བཞིན་པ་ལ་
 མི་ལྟོག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྐྱར་བས་འགྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རྟེན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག་པ་དང་།
བྱ་བ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ།

དེ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་།

འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་པོ།

གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ།

དེ་ཉིད་འགྲོ་བོ་ཡིན་གྱུར་ན།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་།

གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་པོ།

གཞན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་བརྟག་ན།

འགྲོ་བོ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་།

འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་པོར་འགྱུར།།

གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་།།

དངོས་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི།།

གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་མིན་ན།།

∴དེ་གཉིས་⁽¹²⁾གྲུབ་པ་རི་ལྟར་ཡོད།།

དེ་ལྟར་ལམ་གསུམ་སོགས་སུ་བརྟགས་ན་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་
 བུའི་རྒྱུ་ལ་གོམ་པ་འདོར་བའི་བྱ་བ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བས་ན་འགྲོ་
 བ་པོ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། བྱ་བ་དེ་དང་བྱེད་པ་པོ་
 གཉིས་ཀ་དོ་པོས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེས་བྲིས། །དེ་
 གཉིས་གང་དུ་འང་མི་འཐད་དེ། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་འགྲོ་
 བ་པོ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་
 ལ། འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་པོ་དེ་གཉིས་གཞན་ཐ་དད་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་
 བྱར་མི་རུང་ངོ་།།

རི་ལྟར་མི་རུང་ན་གལ་ཏེ་བྱ་བ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་

(12) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༡-༤ ༼དེ་ཉིད༽

འགྲོ་བ་པོ་ཡང་ཡིན་གྱུར་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཏེ་དེའི་བྱ་བ་ཉིད་
 གྱུར་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདི་བྱེད་པ་
 པོ་ལོ། །འདི་བྱ་བའོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། དེ་
 མི་སྲིད་དེ། བཅད་པའི་བྱ་བ་དང་གཅོད་པ་པོ་ནི་བྱུང་པར་མེད་
 བའང་མིན་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུས་གྲུབ་ན།
 སན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་བྱམ་སྒྲམ་ལྟར་གཅིག་མེད་པའི་ཅིག་ཤོས་
 ལོགས་སུ་ཡན་གར་བར་འཛིན་དགོས་ན་དེ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་འགྲོ་
 བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་བརྟག་ན་ནི་འགྲོ་བོ་
 མེད་པའི་འགྲོ་བ་རྒྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བོར་ཏེ་འགྲོ་
 བོ་རྒྱུར་པ་ཅམ་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་དེ་གཉིས་དངོས་
 པོ་གཅིག་པ་ཡི་རང་བཞིན་དང་དངོས་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་
 པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ནམ་དངོས་པོ་
 གྲུབ་པ་ངེ་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་བྱ་བ་བརྟགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་གཉིས་
སྲུ་བརྟགས་པ་དང་། བྱ་བྱེད་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་དགག་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་པོར་མཛོེན།།

འགྲོ་བ་དེ་ནི་དེ་འགྲོ་མིན།།

གང་བྱིར་འགྲོ་བའི་སྲ་རོལ་མེད།།

གང་ཞིག་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།།

འགྲོ་བ་:གང་གི་⁽¹³⁾འགྲོ་པོར་མཛོེན།།

དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་འགྲོ་མིན།།

གང་བྱིར་འགྲོ་པོ་གཅིག་ཕྱ་ལ།།

འགྲོ་བ་གཉིས་སྲུ་མི་འཐད་དོ།།

ཡང་འདི་སྟམ་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ལྷས་བྱིན་འགྲོ་འོ། །སྒྲ་བ་པོ་ཆེ་ག་
སྒྲའོ། །བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པ་བཞེན་

(13) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༡༧-༥ ༼གང་གིས༽

འགྲོ་བ་པོ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ངེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་
 དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འགྲོ་བོ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གིས་ཡོད་
 ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་ཞིང་གསལ་བར་
 མཆོན་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་འགྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་དེ་ཡིས་ནི་འགྲོ་བ་
 པོ་དེ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་ནི་གང་སྤེར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་ན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་འགྲོ་བོ་གང་ཞིག་
 ཡུལ་གྲོང་ངམ་གྲོང་སྤེར་གང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་བའི་
 བྱ་བ་མེད་པས་སོ།།

དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེས་འགྲོ་བ་པོར་མཆོན་པས་དེ་
 གཉིས་དུས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ན་པན་ཚུན་མཆོན་པས་མི་སྐྱོན་
 ལྷམ་ན། དེ་མིན་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་འགྲོ་བོ་མིན་
 ལ་སྐྱེས་ནས་བྱ་བ་རྒྱས་པ་ན་འགྲོ་བོ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྤྱི་འགགས་
 གཅིག་པས་སོ།།

ཡང་འགྲོ་བ་པོར་འགྲོ་བ་དེས་མངོན་པར་བྱེད་ན་འགྲོ་བ་མ་སྐྱེས་

པའི་སྤྱོད་པ་དུ་འབྲོ་པོར་གྲུབ་ཟིན་ན་དེ་བྱེད་པོར་མི་འགྱུར་ལ་འབྲོ་པོ་
 མིན་པ་ནི་དེས་འབྲོ་པོར་ནམ་ཡང་མཆོན་མི་རུས་ལ། འབྲོ་པོར་བྱེད་
 པའི་འབྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྤྱོད་གསུམ་གཉིས་སུ་བརྟགས་པས་
 མི་ཉིད་པས་དེས་གང་ཟག་དེ་འབྲོ་བ་པོར་གསུམ་དུ་མཆོན་པའི་བྱ་བ་
 བྱེད་མི་རུས་སོ།།

གལ་ཏེ་འབྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་གང་གིས་འབྲོ་པོར་མངོན་ཞིང་མཆོན་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་ཐ་དད་པ་ཞིག་གིས་འབྲོ་བ་པོ་དེ་འབྲོ་
 པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་གང་ཕྱིར་འབྲོ་པོ་གཅིག་སུ་ལ་རང་ཉིད་འབྲོ་པོར་
 མཆོན་པའི་བྱ་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲོ་བ་ཡི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་ནས་གངས་དུ་མཆོན་ནས་དགག་པ་ནི།

འབྲོ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི།།

འབྲོ་ནམ་གསུམ་དུ་འབྲོ་མི་བྱེད།།

མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་ཡང་།།

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད།།

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་།།

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད།།

འགྲོ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་
ཡུལ་སོང་མ་སོང་བཤོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་
ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་
ཡང་འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དང་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཡང་འགྲོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་
མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོག་གསལ་ལས།

འགྲོ་རྣམ་གསུམ་ནི་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་མ་ཡིན་པ་
དང་། གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་གསུམ་སྟེ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ལས་དང་
བྱེད་པོ་བརྟག་པ་ན། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད་སོགས་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། བྱུང་བ་ལི་ཏ་ལས།

སོང་མ་སོང་བཤོམ་པ་གསུམ་ལ་ཞེས་འཆད།

དེ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་པོར་གྱུ་བ་ཟེན་པས་དང་
 སོགས་སྤར་ལྟར་བརྟགས་པས་སོ། །འགྲོ་བ་མིན་པ་ནི་ལམ་གསུམ་
 ཏུ་མི་འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྡོད་པ་པོ་བཞིན་
 དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་རིགས་པས་གཞོད་
 བའམ་དེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །པར་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་འདྲིར་ལྷག་པ་ཅམ་
 ལས་གཉིས་ཀའང་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་འོང་བ་ལ་རིགས་པ་ལོགས་
 སུ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་གྱུ་བ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ཕྱིར་འགྲོ་དང་འགྲོ་པོ་དང་།

བཟོད་པར་བྱ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་།
 བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡི་ལམ་གསུམ་ཀའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བགོམ་པ་སོགས་ངོ་བོས་གྱུ་བ་བ་
 ནམ་ཡང་མི་འཐད་པས། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱར་དང་མེ་ལོང་ལ་

གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཆོས་འདི་འདི་ནས་འདིར་
འོང་བ་ནས་འདིར་འགྲོ་ཞེས་པའི་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནས་མཁའི་དགྲིལ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་
མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་པའོ།

རྩ་བའི་གཉིས་པ་མིང་གི་ཚོན་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ། དུམ་ལས་མིག་ནི་མིག་གིས་སྤྲོད་ངོ་ཞེས་སོགས་
 དང་། རབ་བྱེད་འབྲེལ། སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་ཉན་
 དང་སྒྲོམ་པ་དང་། སྤྲོད་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། ཅས་མིག་
 སོགས་དབང་པོ་བྱུག་དང་། དེ་དག་གི་སྤྲོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
 ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན།

དེའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་དང་། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 དབང་པོ་ལྷ་བ་པོ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་
 ལྷ་བ་པོ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལྷ་དང་ཉན་དང་སྒྲོམ་པ་དང་།།

སྤྲོད་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད།།

དབང་པོ་བྱུག་སྟེ་དེ་དག་གི།

སྟོན་ཡུལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས།།
ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི།།
ཅེ་ལ་⁽¹⁴⁾ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད།།
གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ།།
ཅེ་དག་གཞན་ལ་⁽¹⁵⁾རྗེ་ལྟར་ལྟ།།
ལྟ་བ་རབ་རྩ་བསྐྱབ་པའི་བྱེད།།
མེ་ཡིས་དཔེས་ནི་རྩས་མ་ཡིན།།
སོང་དང་མ་སོང་ཅེས་སྟོམ་པ་⁽¹⁶⁾ཡིས།།
དེ་ནི་ལྟ་བཅས་ལན་བཏབ་བོ།།
གང་ཆེ་ཅུང་ཟད་མི་ལྟ་བ།།
ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ལྟ་བའི་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱར།།

(14) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༤༡-༡ ༼དེ་ལྟ།༽

(15) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༤༡-༡ ༼དེ་གཞན་དག་ལ།༽

(16) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༤༡-༡ ༼བཞོམ་པ།༽

དེ་ནི་ངེ་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར།།

ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།།

ལྟ་བ་མིན་པ་མི་ལྟ་ཉིད།།

འདིར་འགྲོ་བ་སོགས་བཀག་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ནའང་། ཆོས་མངོན་པ་
ལས། བལྟ་དང་ཉན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་རིག་
པར་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་བར་མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག་སྟེ་དེ་
དག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བྱུག་
སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟུ་གཉིས་གསུངས་པས་ན་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་མིག་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་མེ་ལ་ཆ་བ་དང་ཆུ་ལ་
ཆུན་ལྟར་མིག་རང་གི་སྟངས་ལྟ་བ་ཞེས་པ་སྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། **བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།**

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་བདག་ལ་སྤང་
གྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ནི་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་བྱུང་ན་འཛིན་མི་
འགྱུར། །ཞེས་སོ།།

དེས་ན་མིག་རང་ལ་རང་གིས་བལྟ་ན་ལྟ་བུ་དེ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་
 ཆུ་ལ་ཆོ་བ་དང་མེ་ལ་རྒྱན་ལྟར་དེ་མི་སྲིད་པས་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲ་བ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་མི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ལ་
 ལྟ་བུ་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་ལ་སྟེ་རང་གིས་
 རང་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ་མེད་པས་སམ་རང་ལ་རང་བྱེད་
 པ་འགལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བུ་འཕམ་ལྟ་བུ་
 དང་བྲལ་བ་དེ་དག་གིས་གཞན་གཟུགས་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་ངེ་ལྟར་
 བལྟ་སྟེ་ན་བ་བཞིན་ནོ།

རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟ་བུ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་
 མེས་རང་མི་བསྟེན་ཀྱང་གཞན་བྱད་ཤིང་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་
 བ། རང་ལ་མི་བལྟ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟ་བུ་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
 བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་མེ་ཡི་དཔེས་ནི་དེ་འགྲུབ་པར་རྒྱས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྤར་སོང་དང་མ་སོང་བཀོམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོ་
 བ་བརྟགས་པ་ཡིས་མེ་དཔེ་དེ་དང་ནི་དོན་ལྟ་བུ་འཕང་སྟོས་གྲུབ་ཡིན་

པས་ལྟ་བ་དང་བཅས་པའི་ལན་དོན་གྱིས་བཏབ་པོ་ཞེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་
ན། མེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་མ་སྐྱེག་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་ཞེས་
སོགས་བསྐྱེད་བྱའི་ལས་བྱུང་ཤིང་དང་། ཡང་རེ་ཞིག་བལྟས་ལ་མི་
ལྟ་སྟེ་ཞེས་སོགས་བལྟ་བྱའི་ཡུལ་གཞུགས་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་
པ་དང་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་པས་སོ།།

ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱེག་པོ་མི་བསྐྱེད་སྟེ་སོགས་སྐྱེག་པར་བྱེད་པ་པོ་
མེ་དང་། ལྟ་པོ་མི་བལྟ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བར་བྱེད་པ་པོ་མིག་ལ་
ནམ་གསུམ་སྤྱར་རོ། །གང་ཆེ་རང་དང་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་མི་བལྟ་བ་
དེ་ནི་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོས་ཡོད་པའི་ལྟ་བས་
གཞུགས་ལ་བལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ་ཀ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་ལྟ་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་
ཞིག་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་གཞུགས་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། མིག་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་
འབྲེལ་མི་རིགས་ཏེ། བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བས་བྱེད་པོ་ཡང་གཉིས་

སུ་ཐལ་བས་སོ། །མིག་ལྟ་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པ་ཡང་མི་ལྟ་
བཞིན་ཡིན་ཏེ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བལྟ་བྱིས་སོར་ཅེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདག་གསུམ་རྣམས་ལྟ་བ་ཐོ་འདོད་པ་དག་གསུམ་ནི།

ལྟ་བཞིན་གྱིས་ལྟ་བ་ཐོ་འདོད་།།

རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

མ་སྤངས་ལྟ་བོ་ཡོད་མིན་ཏེ།།

ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་རོ།།

ལྟ་བོ་མེད་ན་བལྟ་བྱ་དང་།།

ལྟ་བ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད།།

ཇི་ལྟར་པ་དང་མ་དག་ཅེས་ས།།⁽¹⁷⁾

བཞེན་ནས་བྱ་ནི་འབྱུང་བཤད་པ།།

དེ་བཞིན་མིག་དང་གཟུགས་བཞེན་ནས།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་བཤད།།

(17) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གཅེས། ༤༡-༤༩ ལ། རྟོ

བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བ་མེད་པའི་བྱིར།།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་བཞི།།

ཡོད་མིན་ཉེ་བར་ལེན་ལ་སོགས།།

རིམ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར།།

ལྟས་བྱིན་བྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་ཅེས་པ་ལྟར་མིག་རྒྱུན་ཅམ་
ལས་ལྟ་ཐོ་དངོས་ནི་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། བལྟ་
བ་འགོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བ་ཐོ་ཡིན་པར་
འདོད་པའང་འགོག་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་པར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་ཐོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་
ཉིད། །ཅེས་སོགས་བསྒྱུར་ཉེ་འགོག་གོ །ཡང་ལྟ་བ་ཐོ་ཡོད་དེ་དེའི་
ལས་དང་བྱེད་པ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལྟ་ཐོ་ཡོད་ན་དེའི་ལས་དང་
བྱེད་པ་ཡོད་པར་རིགས་ནའང་དེ་མེད་དེ། བལྟ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྟོས་
པའམ། མི་སྟོས་པའི་བྱེད་ཐོ་ཡོད་པར་འདོད།

དང་ཐོ་ལྟར་ན། བལྟ་བའི་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའམ་བྱ་བ་ལ་སྟོས་

པའི་ལྷ་བ་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་
 ཞིག་གམ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ལྟོས། བྱུང་བའི་བལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པ་
 འགལ་ལ། མ་བྱུང་བ་མི་ལྟོས་ཏེ་རིམ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། བལྟ་བའི་བྱ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་པའི་ལྷ་པོ་
 ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྤང་ངོ་སྟེ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་
 པའི་ལྷ་པོ་མེད་དེ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའའི་མེ་
 ཏྲག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ལྷ་བ་པོ་མེད་ན་དེས་བལྟ་བྱ་
 གཟུགས་ལས་དང་ལྷ་བ་མིག་གམ་བྱ་བ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་
 ནོ། །ཡང་བལྟ་བྱ་དང་ལྷ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་རྣམ་ཤེས་དང་། གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ། དེ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཚོར་བ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡོད་པས་སོ།

དེའི་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་པ་དང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་
 ནོ་ཞེ་ན། སྤང་བ་འདད་པ་བཞིན་བལྟ་བྱ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་དེའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་

དང་ཆོར་བ་དང་སྲིད་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་ཉེ་བར་ལེན་
པ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྦྱས་སྲིད་པ་དང་སྦྱེ་བ་ཁ་ཤི་རྣམས་ཀྱང་ངེ་ལྟ་
བྱར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁོགས་པ་ནི།

ལྟ་བས་ཉན་དང་སྦྱོམ་པ་དང་།།

སྦྱང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད།།

ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་ལ་སོགས།།

རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

ངེ་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་བས་ནི། ཉན་པ་དང་སྦྱོམ་པ་དང་སྦྱང་བར་བྱེད་
པ་དང་རེག་བྱེད་དང་ཡིད་དེ་དབང་པོ་ལྟ་དང་ཉན་པ་པོ་དང་སྦྱོམ་པ་
པོ་སོགས་རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་། མཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ལྟ་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའང་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ཉན་པ་མ་
ཡིན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྦྱར་རོ།།

རྩ་བའི་གཉིས་པ་^{མིང་གི་སྒྲོན་སྟོན་དོན་བསྟུ་བ།}

འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་གཞན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་བརྟགས་
པ་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་དབང་པོ་བརྟགས་པ་ཞེས་གསུངས།
དབང་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་
ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །

༄ བཞི་པ་ཕྱང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ། ཤེར་བྱིན་ལས།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། ། ཞེས་སོགས་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡོད་དེ་ཆོས་མངོན་པ་ལས་
བསྟན་པས་སོ། ། དེའི་ཁོངས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་འདུས་
པས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྟོན་པ་དོན་བསྟུ་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་
སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་
བ་དང་། ཚེད་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་བསྟུ་བ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
དམ་བཅའ་དང་། དེའི་འཐད་པའོ། ། དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར།

གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ངོ།

གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མི་སྤང་ངོ།།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ནི་མ་གཏོགས་པར་དེ་ལས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྒྱུར་པའི་འབྲས་གཟུགས་ལྷུལ་ལྔ་དབང་ལྔ་ནི་
དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་
གཏོགས་པར་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྒྱུར་པའི་གཟུགས་
ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བ་བཞི་ཡང་ལོགས་སུ་མི་སྤང་ངོ།།

གཉིས་པ་^{དེའི་འབྲང་པ་}ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་འབྲང་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར།

གཟུགས་ན་གཟུགས་ནི་རྒྱ་མེད་པར།

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་།

རྒྱ་མེད་པ་ནི་གང་ནའང་མེད།

དེའི་རྒྱ་མཆན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་
འབྲས་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་གཟུགས་ནི་རྒྱ་མེད་

བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་སྒྲམ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའམ།
 ངོ་བོས་ཡོད་པ་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་དངོས་པོ་
 གང་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་དུས་གང་ནའང་མེད་དེ། ཉག་ཏུ་ཡོད་
 མེད་སོགས་སུ་ཐལ་བས་སོ།།

གཉིས་པ་གཉིས་པའི་འཐད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར།།

གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི།།

འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ།།

འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་དོ།།

གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི།།

རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད།།

གཟུགས་མེད་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ནི།།

རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད།།

རྒྱ་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་དག་ནི།།

འཐད་པར་མི་རུང་རུང་མིན་ཉིད།

དེ་ཕྱིར་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་།

འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་མི་བྱ།

འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་ཞེས།

བྱ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་མི་འབྲ་ཞེས།

བྱ་བ་འབྲ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འི་གཞུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱ་
 ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་ཡང་མེད་དོ།

ཡང་གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་གཞུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡང་
 གཞུགས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་བྱ་བ་ཐེན་པ་ལ་
 རྒྱ་མི་དགོས་པས་སོ། །འབྲས་བུ་གཞུགས་དེ་མེད་ན་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་

ནི་རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་མེད་པ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པས་
སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ཡི་
གཞུགས་དག་ཡོད་པར་ནི་འཐད་པ་ནམ་ཡང་མི་རུང་རུང་མིན་ཉིད་
ཅེས་དགག་པ་ལན་གཉིས་སྟོས་པ་ནི་ཡང་ཡང་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ།
རྒྱ་མེད་དུ་སྦྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་
ཀྱི་ཆད་མས་ཤིན་ཏུ་གཞོད་པའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་གཞུགས་ལ་དབྱེད་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་
དེ་ཡི་ཕྱིར་དོན་གཟིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོགས་
བཅས་ཐོགས་མེད་སོགས་དང་སྡོ་སེར་སོགས་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་རང་བཞིན་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱར་རྟོག་ན། དེས་རང་དང་
འབྲ་བའམ་མི་འབྲ་བའི་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་བསྐྱེད། འབྲས་བྱ་རྒྱ་དང་
འབྲ་བ་འབྲའ་ཞིག་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་སྡོ་

གཤེར་སོགས་དང་འབྲས་བྱ་དབང་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་ས་ཐུག་བཞིན་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའམ་མི་འདྲ་བས་སོ། །ཡང་འབྲས་བྱ་རྒྱ་དང་
གཏན་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་
སུ་འགྲོ་ལྷོག་གི་ངེས་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་།

སེམས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

རྣམ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།

གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་ནི་རིམ་པ་མཚུངས།

གཞན་ཡང་འབྲས་བྱ་ཆོར་བ་དང་རྒྱ་རིག་པ་འདུ་ཤེས་དང་དེ་དང་
ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་མ་རིག་པ། སེམས་
རྣམ་ཤེས་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་།
མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུའམ་སྒྲི་ཀྱན་
ནས་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་ནི་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་
མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་། རེག་པ་མ་གཏོགས་ཆོར་བ་མེད། །ཆོར་བ་
མ་གཏོགས་རེག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ཚྱེད་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་བྱས་ཆོ།

གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྤྲ་བྱེད་པ།

དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན།

བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་བྱས་ཆོ།

གང་ཞིག་སྟོན་འདོགས་སྤྲ་བྱེད་པ།

དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྟོན་བཏགས་མིན།

བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།

ཆོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་
 ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
 བའི་དག་གིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་དབྱུང་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅད་
 བར་བྱས་ཆོ། གང་ཞིག་པ་རོལ་པོས་དེ་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་དུ་
 ཆོར་བ་སོགས་གང་དང་གང་བཞུགས་པ་དེ་ལས་འདེབས་པའི་ཆོག་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་བཏབ་པ་ཉིད་དོན་
 དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ལན་དེ་དང་དེ་ཡང་བསྐྱུབ་པར་བྱ་
 བ་དང་མཆུངས་པར་གྱུར་པས་དགག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་གང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་དབྱུང་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་འདིའི་ཞེས་བཤད་པར་བྱས་
 ཆོ། གང་ཞིག་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐེ་ནས་དེ་མི་འཐད་དོ་སྤྱོད་པ་དུ་སྤྱོད་པ་
 འདོགས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་གསལ་པར་
 འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་སྤྱོད་པའི་གསལ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱུབ་
 བར་བྱ་བ་དང་མཆུངས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་ཀྱས་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མཆན་ནི།

ཕྱད་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའོ། །

༥ ལྔ་པ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ། ཤེར་བྱིན་ལས།

སའི་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།

དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཆོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་
ལ་སྐྱར་བ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྦྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
སྟེ། མཆོན་གཞི་དགག་པ། མཆོན་ཉིད་འཇུག་ཚུལ་དགག་པ།
དངོས་དང་དངོས་མེད་དགག་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱོད་ལ་ན།

རྣམ་མཁའ་རྩལ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་མཆོན་ལས་སྤྱོད་ལ་ན།

མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

མཆན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི།།

འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

མཆན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་མེད་ན།།

མཆན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར།།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱིས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པའི་ཞེས་

གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་སྤྱ་གཤེར་རྩོག་ཡོ་མི་སྤྱི་བ་

པ། སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་མཆན་ཉིད་སྤྱབ་ན་མཆན་གཞི་སྤྱབ་དུ་ཆུག་མོད། དེ་མི་

འགྲུབ་སྟེ་སྤྱབ་བྱེད་བསྤྱབ་བྱ་དང་མཆུངས་ཤིང་། མཆན་མཆོན་པན་

ཚུན་ལྟོས་པས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་མི་སྤྱི་བ་

པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་གཞི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཡོད་པར་སྤྱབ་མི་

བྱས་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་མི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱ་རོལ་ན་

མཆན་ཉིད་འབྲུག་པའི་གཞི་ནམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཆན་གལ་ཏེ་མཆན་ཉིད་ལས་སྤྲ་བར་མཆན་གཞི་ནམ་
 མཁའ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྤྲ་ལྡོ་གི་ནམ་མཁའ་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་སྤྱི་བ་
 མེད་ནི་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཡང་མི་སྤིང་དེ་མཆན་ཉིད་མེད་
 པའི་མཆན་གཞིའི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཡང་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་ཡུལ་དུས་
 གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་རྟེན་མཆན་གཞིའི་དངོས་པོ་ནམ་
 ཡང་མེད་ན་བརྟེན་པ་མཆན་ཉིད་འདི་གཞི་གང་དུ་འབྲུག་པར་འགྱུར་
 ཏེ་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་འབྲུག་ཚུལ་དགག་པ་ནི།

མཆན་ཉིད་མེད་ལ་མཆན་ཉིད་ནི།།

མི་འབྲུག་མཆན་ཉིད་བཅས་ལ་མིན།།

མཆན་བཅས་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ལས།།

གཞན་ལའང་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

མཚན་ཉིད་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ན།
 མཚན་གཞི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 མཚན་གཞི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན།
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
 དེ་སྤྱིར་མཚན་གཞི་ཡོད་མིན་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།

གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་འབྲུག་ན། སྤྱིར་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་མེད་
 པ་ཞིག་གམ། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལའམ། དེ་གཉིས་ལས་
 གཞན་པ་ཞིག་ལ་འབྲུག་བརྟགས་ན། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དེ་མེད་པ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ནི་འབྲུག་མི་སྤྱིད་པས་མི་འབྲུག་སྟེ་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་
 བའི་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྤྱིད་དེ་རི་བོང་རུ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་
 དང་བཅས་པ་ལའང་འབྲུག་པ་མིན་ཏེ་གྲུབ་ཟེན་ལ་སྤྱིར་ཡང་འགྲུབ་
 པར་བྱར་མེད་པས་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དགོས་པ་མེད་ལ། གལ་
 ཏེ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་པ་དང་

མཚན་གཞི་ཡང་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་འབབ་བོ། །མཚན་ཉིད་དང་
བཅས་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས་གཞན་ལའང་འབྲུག་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་ནམ་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མི་སྲིད་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་ན་ཡང་མཚན་གཞི་ནི་སྲིད་དོ་
སྟུང་ན། གང་ལ་མཚན་ཉིད་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ན་མཚན་གཞི་ཞེས་བྱ་
བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་མཚན་ཉིད་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
མཚན་གཞིར་བཞག་དགོས་པས་སོ།།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་འབྲུག་པ་བཀག་གི་
མཚན་ཉིད་དངོས་ནི་མ་བཀག་པས་མཚན་ཉིད་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་
པས་མཚན་གཞིའང་གྲུབ་བོ་སྟུང་ན་མིན་ཏེ། རྟེན་མཚན་གཞི་
ཉིད་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན་བརྟེན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མོ་གཤམ་བྱ་མའི་རྣམ་འགྱུར་བཞིན། དེ་སྲིད་
རྟེན་མཚན་གཞི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་བརྟེན་པ་མཚན་

ཉིད་ཀྱང་མེད་པས་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
མཐུག་བསྐྱུས་སོ།

གསུམ་པ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུབ་
བྱ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

མཆོན་གཞི་མཆོན་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི།

དངོས་པོ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།

དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།

ཡང་དེ་ལྟར་མཆོན་མཆོན་རེ་རེར་བརྟགས་ན་མེད་ཀྱང་རུང་།
ནམ་མཁའ་རང་གི་དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་ནི་
མཆོན་མཆོན་ཡང་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན། དེ་མིན་ཏེ་བཀག་ཟེན་པའི་
མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་ཉིད་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ནམ་
མཁའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཐ་སྟོང་
དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ནམ་མཁའ་གོ་འབྱེད་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་
ནའང་ནམ་མཁའ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་དེ་ཆོས་དགག་བྱ་གང་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བ་ནི།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དངོས་པོ་མེད་པ་འགྲུབ་མི་
འགྱུར། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བོ་སྐྱ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་ཐ་སྙད་ཅུང་དངོས་པོ་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་ན་
དེའི་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱུ་ཕྱིན་དགག་པ་ནི།

དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་མཐུན་ཆོས།

གང་གིས་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཞེས།

དངོས་དངོས་མེད་ཡོད་དེ་འདིར་དེ་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་བོ་ཁྱོད་ལ་

སོགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ། དངོས་པོ་
 དང་། དངོས་མེད་དང་། དེ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པའམ་དངོས་དངོས་
 མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞི་གཅིག་པའི་སྤྱང་གསུམ་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་
 གང་གིས་དངོས་དང་དངོས་མེད་དུ་ཤེས་པའམ་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་
 གསུམ་གང་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པས་དངོས་
 པོ་ཙམ་དང་དངོས་མེད་ཙམ་སྤྱིར་བཀག་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་
 འགལ་ལ་དགག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱང་གསུམ་མི་སྤིང་པས་སོ།

བཞི་པ་བཀག་པས་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་མིན།

དངོས་མེད་མ་ཡིན་མཆོན་གཞི་མིན།

མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་མོ།

མཆོན་ཉིད་འབྱུག་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་ནི་དངོས་པོ་
 མིན་ལ་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། མཆོན་གཞི་མིན་ལ་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ནི།

་་་ཁམས་ལྷ་པོ།

གཞན་གང་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མཚུངས།

ས་ཚུ་སོགས་ཁམས་ལྷ་ག་མ་ལྷ་པོ་གཞན་གང་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
ལ་ངེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ། ས་ཡི་མཆན་ཉིད་སྤྱོད་ལ་
ན། །ས་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་
མ་ལྟར་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་བརྟག་གོ། །དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱང་འཕེན་
བའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། **ཤར་སྒྲོན་ལས།**

ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱས་ཀྱི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྤྱོད་
སོ། ། །འདིར་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྤྱོད་པ་ན། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་
བཟོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། **བུནྟ་ལྷ་ལི་ཏ་ལས།**

ཕྱང་པོ་སོགས་མེད་པར་མི་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཐེལ་བར་
བྱེད་དོ། །མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོན་ཏེ། །འོག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་

བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་འཐད་པའི་དོན་
དུ་བྱང་ངོ། །འདིར་ཉིང་རྒྱལ་ལས།

ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །དག་དང་མ་དག་
འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྤངས་
ནས། །མཁས་པས་དབྱས་ལ་གནས་པར་ཡང་མི་བྱེད། །ཅེས་
སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་རིགས་
ཤེས་དེས་སྟོས་བྲལ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཞེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུ་གུའི་
སྟངས་དུ་ཡོད་མེད་སོགས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་
པས་ཡོད་མེད་སོགས་སྟོས་པ་གང་དུའང་གདགས་པ་མེད་པས་
སྟོས་བྲལ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྟངས་ནི།

ཚོ་ཆུང་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ།

ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་བྱ།

ལྷ་བ་དེ་ནི⁽¹⁸⁾་བལྟ་བུ་བ།

ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་།

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་གནས་སུ་ཟེན་ཀྱང་
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལོན་པའི་སློ་ཆུང་གང་དག་དངོས་པོའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སློས་
བྲལ་དུ་མི་ཤེས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།

ཡང་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བལྟ་བུ་བར་བྱ་
བ་རྣམ་ཏོག་གི་སློས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། ལྷག་བསྐལ་སོགས་གཏན་
དུ་ཞི་བ་ཆོས་སྐྱེ་ལྟར་པ་ཉིད་མི་མཐོང་སྟེ་མཐར་འཇིག་ཀྱི་ཏོག་པ་
ཅན་ཡིན་པས་སོ།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

ཁམས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལྷ་པའོ། །

(18) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༥༡-༩ རྟོག་ཞི།

༥ རྒྱག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ། ཡུམ་ལས།

འདོད་ཆགས་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་དེ་དེའི་རྟེན་ཅན་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་སྤྲུམ་ན།

དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཚན་གཉིས། དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ་དང་།
རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་བྱི་རིམ་
གྱིས་འབྱུང་བ་དགག་པ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དགག་པ། དེ་དག་གི་
དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྤྱི་ལོ་ན།

འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་ན།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད།

ཆགས་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར།།

ཆགས་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ནའང་།།

འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།།

ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི།།

ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས།།

ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་དེ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་ཡོད་དེ་རྟེན་མེད་ན་བརྟེན་པ་མེད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་ཉོན་མོངས་
པ་བཞིན་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། **མདོ་ལས།**

དག་སྒྲོང་དག་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་
པ་རྟག་པར་ལྷུང་བ་ནི་མིག་གིས་གཟུགས་ནམས་མཐོང་ནས་
ཡོད་བདེ་བའི་གནས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཆགས་པར་འགྱུར་
རྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྦྲུལ་ན།

དེ་མི་འཐད་དེ། རི་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཡུལ་

ཡིད་འོང་ལ་སྲིད་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ཆགས་པ་
ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སམ་གང་ཟག་སྟེ། འདོད་ཆགས་
གྱི་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ།

དེ་ལ་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཆགས་པ་སྒར་
ཡོད་པ་ལའང་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་
འདོད་ཆགས་གྱི་སྒྲ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་པ་ཞིག་
ཡོད་ན། ཆགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་
པར་རིགས་ནའང་། ཆགས་པ་ཞིག་སྒར་ཡོད་མི་སྲིད་པས་འདོད་
ཆགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་
ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་སྲིད་ན་དག་བཅོམ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་བས་སོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆགས་པ་སྒར་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ནའང་།
འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤིང་
ཐོག་མེད་ན་དེའི་སྟོན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཆགས་པ་རང་

བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་སྤར་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་ལ་
 ཡོད་ཅེས་བརྟག་ན། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་སྤར་ཡོད་
 དམ་ཅོན་ཏེ་མེད་ཀྱང་རུང་། དབྱེད་ན་མི་འཐད་པས་རིམ་བར་
 སྤར་དང་མཚུངས་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྤར་ལ་ན། །ཆགས་མེད་འདོད་ཆགས་
 ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་
 ཆགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་མ་གྱུར་
 བའང་། །ཆགས་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སྤར་རོ།

གཉིས་པ་སྟེན་ཅིག་འབྱུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟོས་མེད་
 དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། སྟེན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག །

སྟེན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་མི་རིགས། །

འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །

པན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་འདོད་ཆགས་སྒྲ་བྱིར་ཡོད་པ་མི་
འཐད་པས། དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་སྟེ། སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུང་
བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་ཆགས་པར་བྱས་པས་ན་དེ་གཉིས་
ཡོད་དེ་ཟེར་ན།

འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནི་སྐྱེ་མི་
རིགས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་
པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བ་ལང་གི་
རྒྱ་གཡས་གཡོན་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་
ཀ་འགོག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐ་དད་ལ་འགོག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གཅིག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཉིད་ཅེས་དེ།⁽¹⁹⁾

དེ་ཉིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མིན།

ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ན།

(19) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༥༡-ཐ ༼མིན་ཏེ༽

ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་རྩི་ལྷན་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་གཅིག་སྤྱེ་ལྷན་ཅིག་ན།།

གྲོགས་མེད་པ་ཡང་དེ་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ན།།

གྲོགས་མེད་པར་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ།།

དེ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། འདོད་
ཆགས་དེ་ཉིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་པ་ལང་རང་ཉིད་རང་དང་ལྷན་
ཅིག་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ནའང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་
དུ་རྩི་ལྷན་འགྱུར་ཏེ་སྤྱང་སྤྱན་དང་འཁོར་འདས་བཞིན། ཐ་དད་ཀྱི་མི་
མཐུན་གྲོགས་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན་ལྷན་ཅིག་
པ་མི་སྤིང་དོ།།

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་སྤྱེ་ཉིད་ལ་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་
གང་ན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ན་ལྷན་ཅིག་པ་ཡོད་པས་གྲོགས་གཞན་
མེད་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེ་བྱ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་

བ་ཉིད་ལ་ལྷན་ཅིག་བ་ཉིད་འདོད་ན། ཤར་བྱབ་གྱི་རིའི་རྟ་བ་ལང་
ལྷར་པན་ཚུན་གྲོགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་ཡང་ལྷན་ཅིག་དེ་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཐེ་བྲག་ཏུ་ཐད་ལ་འཁོག་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་པར་
བསྐྱན་པ་དང་། རྟོག་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ན།

ཅི་ལོ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །

ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་འགྱུར་རམ།

དེས་ན་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །

ཐ་དད་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་གྱུར་ན།

དེ་དག་ལྷན་ཅིག་ཉིད་ཏུ་ནི།

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག །

གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་མི་རུང་ཡང་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ལྷན་ཅིག་

འཛོགས་སྟེ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཏྲ་དང་བ་ལང་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་
 བཞིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། ཅི་གོ་ཞེས་བོས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་
 པ་དག་སྟེ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་མ་སྟོས་པར་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་
 ཡིན་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ལྟན་ཅིག་ལ་གཉིས་མེད། གཉིས་ཐ་དད་
 ན་ལྟན་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་གནད་འདྲའོ།

གཤམ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་པན་ཚུན་སྟོས་མེད་
 གྱིས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལྟན་
 ཅིག་ཉིད་དུ་ནི་དགོས་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ་ཁྱོད་གྱིས་
 པ་རོལ་བོ་ལ་འདོད་ཆགས་འདིས་ཆགས་ལྟན་འདི་ཡུལ་འདི་ལ་
 ཆགས་སོ་ཞེས་འགྲུབ་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཐ་
 དད་སྟོས་མེད་དུ་ཡོད་ཟེན་པ་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་མཁོ་བས་པན་
 ཚུན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྟོག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་པ་རྟོག་པ་པན་ཚུན་བརྟན་པར་ཐམས་པ་ནི།

ཐ་དད་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པས།།

དེ་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་འདོད་བྱེད་ན།།

ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དམ།།

ཐ་དད་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས།།

ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།།

ཐ་དད་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ན།།

ལྷན་ཅིག་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད།།

གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པས་དེ་འགྲུབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཐ་དད་མིན་
པ་ལ་མེད་པས་ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡང་
འདོད་དམ་སྟེ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་པས་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུབ་པ་
པན་ཚུན་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས་ལྷན་ཅིག་པ་ཞེས་
པའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་པའི་ཐ་དད་
དངོས་པོ་གང་འདི་ཞེས་བསྟན་དུ་ཡོད་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་དངོས་པོར་
འདོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་རུང་ངམ་ཞེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་མི་འགྲུབ་པའང་།
ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས། །ཐ་དད་དངོས་པོ་གྲུབ་མི་
འགྱུར། །ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ན། །ཐ་དད་དངོས་པོ་འདོད་
པར་བྱེད། །ཅེས་འདོན་པ་བསྐྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ནམ་
པ་ཀུན་ཏུ་པན་ཚུན་རྟེན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་གྲུབ་པས་
གང་ཞིག་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གསལ་ལོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །

ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ། །

དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ལྷན་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་

མིན་པ་སྒྲ་ཕྱིར་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་།

ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ།

འདོད་ཆགས་དེ་རིལ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཉན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་
ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྒྲ་ཕྱིར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཞེ་སྒྲ་སྒྲ་རྩལ་ན། །ཞེ་སྒྲ་མེད་པའི་སྒྲ་ཡོད་
ན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉི་ཕྱག་ཚོངས་སོགས་ལ་ཁ་
བསྦྱར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས།

གང་འདོད་ཆགས་པ་དང་། གང་ལ་འདོད་ཆགས་པ་དང་།
གང་གིས་འདོད་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞེ་སྒྲ་བ་དང་།
གང་ལ་ཞེ་སྒྲ་བ་དང་། གང་གིས་ཞེ་སྒྲ་བ་དང་། གང་གཉི་ཕྱག་
པ་དང་། གང་ལ་གཉི་ཕྱག་པ་དང་། གང་གིས་གཉི་ཕྱག་པར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞིང་ཆོས་དེ་མི་

རབ་བྱེད་བྱག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ།

དཀར་ཆག་ལ་ཐེབས།

དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བྱག་པའོ། །

༥ བདུན་པ་འདུས་བྱས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ།

གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་
ཆོས། །ཞེས་རབ་གྱིས་ནི་བཞིག་ན་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་
ཆོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། འདུས་བྱས་ཡོད་དེ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཆོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། འདུས་བྱས་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་དགག་པ།
ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་དགག་པ་དང་།
སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ལ་དབྱེད་པ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་དབྱེད་པ་དང་།

མཆན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ན།།

དེ་ལ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་འགྱུར།།

ཅི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས།།

ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་ཡིན།།

དེ་ལ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ།
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཙུག་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་དག་སྟེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན། འཛིག་པར་
ཡང་མངོན། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མངོན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པས་མེད་པ་ལ་རི་རྒྱུ་སྐྱེ་སོགས་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་
མ་བྱས་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདུས་
བྱས་ཡིན་ན། དེ་ལ་འདྲ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་

ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེར་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་མཆོན་གཞིར་འགྱུར་
རོ། །ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མིན་པ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གནས་པ་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ།

གཉིས་པ་རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་དབྱེད་ནི།

སྟེ་ལ་སོགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས།།

འདུས་བྱས་མཆོན་ཉིད་བྱ་བར་ནི།།

རྒྱས་མིན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ།།

འདུས་པ་ཡང་ནི་རི་ལྟར་རུང་།།

ཡང་གལ་ཏེ་སྟེ་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཉོག་ན། སྟེ་
སོགས་རེ་རེ་བ་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནམ། འདུས་པ་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་
གང་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སོ་སོ་སོ་བ་རེ་
རེ་ཡིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བྱ་བར་ནི་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ་དེ་དེའི་

རང་དུས་ན་གཞན་གཉིས་པོ་མེད་པས་གནས་འཛིག་བྲལ་བའམ་སྐྱེ་
འཛིག་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་གསུམ་དུས་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཡང་ནི་སྒྲུབ་སྟུང་ལག་ལ་བས་ན་
ངེ་ལྟར་བྱུང་སྟེ་མི་བྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་མཆོད་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་དབྱུང་དེ་དགག་པ་
ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ། ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཛིག་ནམས་ལ།

འདུས་བྱས་མཆོད་ཉིད་གཞན་ཞིག་ནི།

གལ་ཏེ་ཡོད་ན་: ཐུག་མེད་འགྱུར།⁽²⁰⁾

མེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་མིན།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ན། །དེ་ལ་མཆོད་ཉིད་གསུམ་ལྡན་
འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་མི་བྱུང་བ་ཅི་

(20) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༥༧-༦ ༼ཐུག་པ་མེད།༽

ཡོད་སྟུང་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་
འཇིག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་མཆན་པའི་མཆན་ཉིད་
སྐྱེ་སོགས་གཞན་ཞིག་ནི་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མཆན་ཉིད་དེ་ལའང་
གཞན་ཡོད་དགོས་པས་སྟག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་རྩ་
བའི་མཆན་ཉིད་ནི་མི་འགྱུར་ལོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་སོགས་ལ་མཆན་ཉིད་
གཞན་མེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་བྲལ་བས་
འདུས་བྱས་མིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་ལ་གཉིས། ཉེས་སྤོང་དང་པོའི་ལན་དགག་
པ་དང་། གཉིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བ་ཡི།

སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།

རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ཡི།

སྐྱེ་བའང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས།

ཅ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བས་མ་བསྐྱེད་དེས།
 དེ་ནི་ངེ་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིས།
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་ཅ་སྐྱེད་ན།
 དེས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཅ་བ་དེས།
 དེ་ནི་ངེ་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས།
 དེ་སྐྱེད་པར་ནི་བྱེད་ཅུས་ན།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་དེ་ཡིས།
 དེ་སྐྱེད་པར་ནི་འདོད་ལ་རག།

མང་བཀྱར་བ་སོགས་ན་རེ། དག་བའམ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་
 གཅིག་སྐྱེ་ན་བཙོ་ལྷ་སྐྱེ་སྟེ། མཆན་གཞིའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་
 མཆན་ཉིད་སྐྱེ་བ། ལྷན་པ། གནས་པ། སྐྱ་བ། མི་རྟག་པ་སྟེ་ལྷ་དང་།

ཆོས་དེའོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། འོན་མོངས་ཅན་དེའི་དང་།
 དེའི་ལོག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་བདུན། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཞིག་
 ཡིན་ན། དགེ་བ་དེའི་དང་། དེའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 དང་བདུན། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་འབྱུང་དེའི་དང་།
 དེའི་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བདུན། དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་འབྱུང་མིན་པ་དེའི་དང་། དེའི་དེས་པར་
 འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་འདྲི་དང་བདུན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཆོན་གཞི་འདུས་
 བྱས་གང་ཡིན་པ་དེའི་འཁོར་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བདུན་
 ནི་འཁོར་གྱི་འཁོར་ཡིན་ཞིང་གཙོ་འཁོར་བཅོ་ལྔ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་
 མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་པན་
 ཚུན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་མཆོན་གཞི་འདུས་བྱས་དེ་
 ཉིད་དང་། མཆོན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བདུན་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སོགས་བདུན་ཏེ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་
 བས་ཅ་བ་ཡི་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཅ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་

བ་ཡི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་བཅུ་བཞི་
པོའང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྡན་པ་དང་གནས་པ་སོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་ཉེས་
པ་གཉིས་པ་མེད་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
ཁྱིད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་ཞེས་སྐྱེ་བ་དེས་ཙ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་དུ་ཚུགས་པར་ཁྱིད་ཀྱི་ཙ་བས་ཏེ་ཙ་བའི་སྐྱེ་བས་སྦྱར་མ་བསྐྱེད་
པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས། ཙ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ།
བྱེད་མི་རིགས་ཏེ་རང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོ།

མདོར་ན་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ལ་རག་ལས་པ་
དེའི་རྒྱ་ཁྱུ་བ་ཟེན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་རེ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཡང་། དེའི་རྒྱ་
རང་ཉིད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་མེད་ལ། རྒྱ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་
བུའང་མི་སྲིད་པས་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་གང་བསྐྱབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་
མི་འགྲུབ་པས། དེ་གཉིས་རོ་བོས་ཁྱུ་བ་པ་ལ་བཟླགས་ན་མི་སྲིད་
དོ། །སྐྱེ་སྐྱེས་མ་བསྐྱེད་པར་དུ་ཙ་སྐྱེ་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། རྒྱ་སྐྱེ་

ཆུང་ཡོད་ཟིན་ལ་སྤྲོད་ཡང་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅ་བ་ཡིས་བསྐྱེད་བ་ཡི་སྤྱོད་ཆུང་དེ་ཡིས་ཅ་
བ་ཡི་སྤྱོད་བ་སྤྱེད་དོ་སྐྱམ་ན་སྤྱོད་ཆུང་དེས་རང་གི་སྤྱོད་ལ་བྱུང་བ་སྤྱེད་
པའི་ཅ་བའི་སྤྱོད་བ་དེས། སྤྱོད་ཆུང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་
བྱེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཅིག་འོས་སྤྲོད་སྤྱོད་ནས་པན་ཚུན་
བསྐྱེད་བ་མིན་ཡང་། དེ་གཉིས་སྤྱོད་བཞིན་པས་པན་ཚུན་སྤྱེད་དོ་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་བཞིན་བ་དེ་ཡིས་རང་འབྲས་
དེ་སྤྱེད་པར་ནི་བྱེད་ཀྱས་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཞིན་བ་དེ་ཡིས་དེ་སྤྱེད་
པར་ནི་འདོད་ལ་རག་སྟེ་འདོད་རུང་ནའང་དེ་མི་སྤྱིད་དེ། སྤྱོད་བཞིན་བ་
ཞེས་བ་དེ་མ་འོངས་བ་ཡིན་གྱི་གང་གྲུབ་ཟིན་བ་ལ་སྤྲོད་སྤྱོད་གོས་བ་
ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྤྱོད་བཞིན་བ་མིན་ཏེ་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པས་
སོ། །དེ་ལ་མ་འོངས་བ་ད་ལྟར་མེད་ན་དེས་འབྲས་བྱ་སྤྱེད་བ་ནམ་
ཡང་མི་སྤྱིད་དེ། དཔེར་ན་སང་མོད་ཀྱི་ལོ་ཉིག་གིས་ད་ལྟའི་བཀྲེས་

བ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་གནས་པ་སོགས་ལའང་སྐྱར་རོ།

གཉིས་པ་གཉིས་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་མར་མེ་རང་དང་གཞན།

སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

སྐྱེ་བའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས།

གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཡིན་ན།⁽²¹⁾

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་
གནས་འཇིག་པ་གཞན་མེད་པས་སྐྱེ་མེད་དམ་འདུས་བྱས་སྐྱུའང་
མི་འགྱུར་ཏེ་ཇི་ལྟར་མར་མེ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་དང་
གཞན་བྱས་སོགས་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཆར་སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའང་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

(21) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༤༡-༡ ༼བྱེད་པ་ཡིན།༽

གཉིས་པ་དེདགག་ལ་གཉིས། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རོན་མི་འཐད་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་
པའི་སྒྲིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

མར་མེ་དང་ནི་གང་དག་ན།།

དེ་འདུག་པ་ན་ཐུན་པ་མེད།།

མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྤང་བར་བྱེད།།

ཐུན་པ་སེལ་བས་སྤང་བྱེད་ཡིན།།

གང་ཆེ་མར་མེ་སྐྱེ་བ་ཞིན་བ།།

ཐུན་པ་དང་ནི་སྤང་མེད་ན།།

རི་ལྷར་མར་མེ་སྐྱེ་བ་ཞིན་བས།།

ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།།

མར་མེ་སྤང་བར་མེད་པར་ཡང་།།

གལ་ཏེ་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ན།།

འཛིག་ཏེན་ཀུན་ན་གནས་པའི་ཐུན།།

འདི་ན་གནས་པ་དེས་སེལ་འགྱུར།།

མར་མེ་རང་ཉིད་དང་ནི་གང་དག་ན་མར་མེ་དེ་འདུག་པའི་འོད་གྱིས་
 བྱབ་པ་དེ་ན་མུན་པ་རྩང་ཟད་མེད་ན་མར་མེས་ཅི་ཞིག་སྒྲུང་བར་བྱེད་
 དེ་འདི་ལྟར་མུན་པ་སེལ་བས་ན་སྒྲུང་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པས་སོ།།

གཤམ་ཏེ་མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་རུང་།
 མར་མེས་མུན་པ་སེལ་བས་ཡོད་དགོས་ཏེ་མེད་ན། ལུས་སོགས་
 བཞིན་དུ་མར་མེ་ཡོད་ཀྱང་མུན་པ་མི་སེལ་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་པས།
 མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་མུན་པ་བསལ་ལོ་སྒྲུལ་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་
 ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པ། དཔེར་ན་གླིང་བར་གྱི་མུན་
 པ་དང་ཉི་མའི་འོད་དམ། ཁར་སང་གི་མུན་པ་དང་དོ་རུབ་གྱི་སྒྲོན་མེ་
 བཞིན་དུ། གང་ཆེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མུན་པ་དང་ནི་ཕྱད་པ་མེད་
 དེ་མར་མེ་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་མུན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་མེད་ལ་
 མུན་པ་ཡོད་དུས་མར་མེ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་མུན་
 པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ།།

མར་མེ་མུན་པ་སྤད་པ་མེད་པར་ཡང་གལ་ཏེ་མུན་པ་སེལ་བྱེད་
ན་སྒྲིང་བར་ལ་སོགས་འཛིག་ཏེན་ཀུན་ན་གནས་པའི་མུན་པ་ཐམས་
ཅད་འདི་ན་གནས་པ་ཡི་མར་མེ་གཅིག་བྱ་དེས་སེལ་བར་འགྱུར་
བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་གྲིས་མ་རིག་པ་མ་སྤད་པར་འཛོམས་
པ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མ་སྤད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཁབ་ལེན་
གྲིས་ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་པའི་སྤྲུགས་མ་སྤད་པར་འཕྲེན་པ་བཞིན་
དུ་མ་སྤད་པར་མུན་པ་སེལ་ལོ་སྤྲུལ་ན་སྤྱོད་བྱེད་ནམས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱ་དང་མཚུངས་པས་དེས་སྤྱོད་པར་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་པའི་སྤྲོན་ནི།

མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་།

གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན།

མུན་པ་འང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་།

སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད།

ཁྱོད་དེ་ལྟར་མར་མེ་སྤང་བྱེད་ཡིན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་སོ་

གལ་ཏེ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་འགྲུར་བར་རྟོག་པ་ན་ཐུན་པ་འང་ཐུན་པ་
རང་དང་བུམ་སོགས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་འགྲུར་
བ་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཐུན་པ་མི་སྒྲུང་
བར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་དོན་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་དགག་པ་
དང་། འབྲས་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བསྐྱེད་
པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མ་སྐྱེས་པས།།

རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྐྱེད།།

ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པས་སྐྱེད་བྱེད་ན།།

སྐྱེས་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད།།

སྐྱེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་མ་སྐྱེས་པའམ། སྐྱེས་
པ་ཞིག་གིས་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ན། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་
པས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་དེ་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་གིས་

རང་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཟིན་པས་རང་སྐྱེད་
པར་བྱེད་ཟེར་ན་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཟིན་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དེ་
བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་བསྐྱེད་པ་མི་འཕྲད་པ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་
དབྱུང་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡོད་མེད་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་སྐྱེར་དགག་པ་དང་། གྲེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་
བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་པ།

རི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་སྐྱེད་པ།

∴དེ་ནི་⁽²²⁾སོང་དང་མ་སོང་དང་།

བཟོམ་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན།

སྐྱེ་བ་འདིས་གཞན་བསྐྱེད་ན་དེ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་
དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ། རི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་ཡི་ཚུལ་དེ་ནི་སོང་

(22) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༦༡-༥ །དེས་ནི།

དང་མ་སོང་དང་། བགོམ་པ་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་ནྟམ་
པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱར་རོ།

གཉིས་པ་ཐེ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི།

གང་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན།

སྐྱེ་བཞིན་འདི་འབྱུང་མེད་པའི་ཆོ།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།

སྐྱེ་བཞིན་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།

རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི།

དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི།

སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་ཞི་བ་ཉིད།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ།

འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན།

དེ་ནི་སྐྱེ་འགྲུང་དངོས་པོ་དེ།།

མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྲུང།།

ཁོ་ན་ལེ། སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་མི་སྐྱེ་ཡང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱེའོ་ཞེ་
ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་དེ་འགྲུབ་ན་དེ་སྐྱེར་ཆུག་ནའང་དེ་མི་འགྲུབ་
སྟེ། གང་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་
འདི་འགྲུང་རིགས་ནའང་སྐྱེ་བ་རང་ཉིད་བརྟགས་ནས་མེད་པའི་ཆེ་ཇི་
ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་བཞག་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་
ནི་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ་མི་རིགས་སོ།།

ཡང་ཁོ་ན་ལེ། རྒྱལ་བས་འདི་ཡོད་ན་འདི་འགྲུང་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་
གསུངས་ན། ཁྱིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མེད་པར་བཀག་པས་རྟེན་
འབྲེལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་
འགྲུང་གི་དོན་ཟབ་མོ་གསལ་བར་བྱས་པ་སྟེ། སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལ་རྟེན་འགྲུང་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་ནས་འགྲུང་བས་ན་ཞེ་བ་
ཉིད་ཏུ་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ། ཆོས་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
 བའམ་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞི་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་
 ཉིད་དང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཉིད་
 ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་ངོ་།།

ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ་བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ན། དེ་མི་སྲིད་དེ་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་སམ་མ་འོངས་པའི་དུས་སོགས་གང་ན་ཡང་
 ཡོད་པར་དམིགས་སུ་རུང་བར་གྱུར་ན།

འབྲེལ་བ་གཞན་གསུམ་ལས།

དེ་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་སྐྱེ་འགྱུར། །ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་ད་ལྟ་ཡོད་ན་སྐྱུར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།
 ཕྱི་འགྱུར་འདིར། དེ་ལ་ནི་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་དུ་བཞག་རུང་མོད།
 དངོས་པོ་དེ་འབྲེལ་བ་ཡུལ་དུས་གང་ན་འང་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་ནི།

སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ན།

སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟ།

∴གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད།⁽²³⁾

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས།

དེ་སྐྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་སྐྱེ་ན།

ཐམས་ཅད་དེ་བ་ཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ནི་

སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་པ་དེ་རང་ནི་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ལྟ་

བྱར་གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྲིས། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་

སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་ཉིད་སྐྱེད་ན་དེའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་

(23) །གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཆོག་ཀླང་འདི་ལེ་ཅིན་པར་མ་ནང་མི་གསལ།

གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཟས་ཟ་
 བ་ལ་གཡོས་དགོས། དེ་ལ་མེ་དགོས། དེ་ལ་མེ་ལྷགས་དགོས་
 སོགས་ནས་ཡང་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་ན། ཟས་ཟ་
 བའི་དུས་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའོ།

ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་པར་སྐྱེ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པས་སོ།

གཉིས་པ་འབྲས་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ནི།

རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་།

སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

ཡོད་མིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས།

གོང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བ་དང་། མེད་
 བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་

ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་སྐྱེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གོང་དུ།

མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །སྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་གསུམ། སྐྱེ་བ་དགག་པ། གནས་པ་
དགག་པ། འཛིག་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་སོ་ནི།

དངོས་སོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི།

སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ།

དེ་ནི་དངོས་སོར་མི་འཐད་དོ།

ད་ལྟ་བའི་དངོས་སོ་འགག་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འགལ་བའི་འགགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་སོ་ཡིན་
པར་མི་འཐད་པས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་གནས་པ་དགག་ལ་གསུམ། ལས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེད་
པ་དང་། འགགས་མ་འགགས་ལ་དབྱེད་པ་དང་། སྤར་གྱི་རིགས་པ་
མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ།

དངོས་པོ་མི་གནས་གནས་པ་མིན།

གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ།

མ་སྐྱེས་གང་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར།

གནས་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དེས་དངོས་པོ་གནས་པར་བྱེད་ན་
དངོས་པོ་གནས་པ་ནི་མི་གནས་ཏེ་གནས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་
བྱ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་པོ་འགྲོ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །དངོས་
པོ་མི་གནས་པ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ་གནས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ་གནས་མི་གནས་
གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་དེ་མེད་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཞིག་གནས་པར་

འགྱུར་ཏེ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་གནས་པ་དང་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་འགགས་མ་འགགས་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི།

གནས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ།

དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་དོ།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་ཏུ།

ཆ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཡིན་ན།

གང་དག་ཆ་དང་འཆི་མེད་པར།

གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ེ་ཡོད།⁽²⁴⁾

ཡང་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་གནས་
པ་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་ན་དེ་ལ་དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་གནས་པ་

(24) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༦༧-༩ རྟེན། རྟེན།

ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནི་ཅིག་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་ཉུང་ཤིང་བ་དང་
འཆི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་ན་གང་དག་ཀྱང་བ་དང་
འཆི་བ་མེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་གནས་པའི་
དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་སྲིད་དོ།

གསུམ་པ་སྐར་གྱི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི།

གནས་པ་གནས་པ་གཞན་དང་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་མི་རིགས།

ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི།

གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན།

གནས་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་གཞན་དང་ནི་གནས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གནས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་
ལྟར་ན་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་སྟག་མེད་དུ་ཐམས་པ་དང་རང་ལ་བྱ་བྱེད་

འགལ་བའི་ཕྱིར།

གནས་པ་འདི་ནི་མི་གནས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་
གནས། །ཞེས་དང་།

གལ་ཏེ་གནས་པ་གཞན་ཞིག་གིས། །དེ་གནས་ཟུག་པ་མེད་
པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ།

གསུམ་པ་འཛིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གནོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་བའོ།⁽²⁵⁾ དང་
ཐོ་ལ་ལྷ་སྟེ། བྱ་བ་ལ་བརྟག་པ། ཉེན་ལ་བརྟག་པ། རྒྱ་ལ་བརྟག་
པ། དངོས་ཐོ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ། སྤར་བ་འད་ཀྱི་རིགས་པ་
སྒྱུར་བའོ། །དང་ཐོ་ནི།

འགགས་པ་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

མ་འགགས་པ་ཡང་འགག་མི་འགྱུར།

འགག་བཞིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་མིན།

(25) །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་བའོ། །ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་འདོན་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་དབྱུང་མ་སྟེ་
གསལ་འོ།

མ་སྐྱེས་གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར།།

དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ན་འགགས་པ་ནི་འགག་པར་མི་འགྱུར་
 ཉེ་འགགས་ཟིན་པས་སོ། །མ་འགགས་པ་ཡང་འགག་པར་མི་
 འགྱུར་ཉེ་འགགས་པའི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །འགག་བཞིན་པ་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགག་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཉེ་དེ་གཉིས་ལས་
 གཞན་དུ་མེད་པས་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ནི་གང་ཞིག་འགག་པར་
 འགྱུར་ཉེ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་ལ་བརྟག་པ་ནི།

རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ལ།།
 འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
 དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་།།
 འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
 གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་ནི།།
 དེ་ཉིད་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།།

གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་གནས་སྐབས་ནི།

གཞན་ཡང་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།

རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ཞིག་ལ་ནི་འགག་པ་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་རོ་སྟེ་དེ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །དངོས་པོར་མི་གནས་པ་
ལ་ཡང་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་གནས་པ་མེད་པས་
སམ་འགོག་རྒྱུ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པས་སོ།

རྒྱུ་འགགས་ནས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འདོད་ན། རྒྱུ་འོ་མའི་
གནས་སྐབས་དེ་ཡི་རྒྱུ་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ནི་དེ་ཉིད་འགག་པ་
ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བས་སོ། །འབྲས་
བྱ་ཞོའི་གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ནི་གཞན་རྒྱུ་
འོ་མའི་གནས་སྐབས་ཡང་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐུང་
པ་མེད་པས་སོ།

གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟག་པ་ནི།

གང་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ།།

དེ་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རྟོ།།

གང་ཆེ་འབྲས་བུ་ཞོ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བས་རྒྱ་ལོ་མའི་གནས་སྐབས་
འགག་པ་ཅི་ཕྱིར་མེད་ཅེ་ན། གང་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་
བ་སྐྱར་དབྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཆེ་ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལ་བཞག་དགོས་ན་
དེ་མེད་པས་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རྟོ།།

བཞི་བ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ།།

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རྟོ།།

གཅིག་ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་དང་།།

དངོས་པོ་མེད་པ་འཐད་པ་མེད།།

དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལའང་།།

འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

མགོ་གཉིས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ན།

གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་རོ།

རེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ནི་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་
དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་གཞི་གཅིག་
ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། འགག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པ་འཐད་པ་མེད་པས་སོ།

འདྲིར་སྒྲ་བསྐྱར་ལྟར་ན། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
དག །གཅིག་ཉིད་ལ་ནི་འཐད་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་།

དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་འང་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
རོ་སྟེ་ཉེན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མགོ་གཅིག་པའི་གང་ཟག་ལ་
མགོ་གཉིས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་མགོ་གཉིས་ཡོད་མ་སྒྲིང་བས་སོ།

ལྷ་པ་སྒར་བཞད་ཀྱི་རིགས་པ་སྦྱར་བ་ནི།

འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།།

ཡོད་མིན་འགག་པ་གཞན་གྱིས་མིན།།

རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི།།

གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན།།

འགག་པ་འགག་པ་གཞན་དང་ནི། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགག་མི་
རིགས། །ཞེས་པའི་བསྒྱུར་རམ།

འགག་པ་དེ་རང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་བྱེད་པ་ཡོད་
པ་མིན་ལ་དེ་ལས་འགག་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མིན་ཏེ་རི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་
རང་དང་ནི་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ་འདོན་པ་བསྒྱུར་
བས་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱེད་བ་ནི།

སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དང་།།

མ་གྲུབ་བྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད།།

དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་
པ་དག་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་
གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་དགག་པ་ནི།

འདུས་བྱས་རབ་རྩ་མ་གྲུབ་པ།

འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འབྱུབ།

འདུས་བྱས་ཡོད་དེ་དེའི་འགལ་ལྷན་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པས་སོ་སྟུང་
ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེད་ན་འདུས་བྱས་རབ་རྩ་མ་
གྲུབ་པས་དེ་འགག་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡང་ནི་རི་ལྟར་འབྱུབ་
སྟེ་མི་འབྱུབ་པོ།

གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།

མི་ལམ་རི་བཞིན་སྐྱེ་མ་བཞིན།

དེ་ཐའི་གོང་བྱིར་རི་བཞིན་དུ།

དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཛིག་པ་གསུངས།།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་ནི་སྐྱེ་བར་ཡང་
མངོན། འཛིག་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མངོན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་སྟུང་ན།

དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་
མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་སོགས་བཞིན་དུ་འཛིག་ཏེན་
ན་སྐྱེ་གནས་འགག་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
པའི་ཆོས་མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་ལམ་ངེ་བཞིན་
པ་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དང་དེ་ཟེའི་གྲོང་བྱིར་ངེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཆོས་
རྣམས་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་ནི།

སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའོ། །

༥ བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ། ཡུམ་ལས།

གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་
སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་བྱེད་པོ་ཡོད་པས་སོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་
གྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་
ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་སྟུང་ན།

དེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་དང་། ཐ་
སྟོང་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྐྱར་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོགས་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་

དང་། སྤྱོད་མ་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། དང་པོ་ནི།

བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ།

ལས་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་དོ།

བྱེད་པོ་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་།

ལས་སྤྱོད་པ་མི་བྱེད་དོ།

ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད།

བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སྤྱོད་འགྱུར།

ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད།

ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར།

གལ་ཏེ་བྱེད་པོར་མ་ཤིག་གྱུར་པ།⁽²⁶⁾

ལས་སྤྱོད་པ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི།

ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར།

བྱེད་པ་པོར་ཡང་རྒྱ་མེད་འགྱུར།

(26) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༥༡-༩ ། རྒྱུར་བས། ༽

རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བྱ་དང་།
རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
དེ་མེད་ན་ནི་བྱ་བ་དང་།
བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་མི་རིགས།
བྱ་བ་ལ་སོགས་མི་རིགས་ན།
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཡོད་མ་ཡིན།
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་ན་ནི།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་མེད།
འབྲས་བྱ་མེད་ན་ཐར་པ་དང་།
མཐོ་རིས་འགྱུར་བའི་ལམ་མི་འཐད།
བྱ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།
བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ།

གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དེ།⁽²⁷⁾

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ།

ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད།

དེ་ལ་གང་ཟག་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་འདོད་པའམ་འཇུག་བྱའི་ལས་
 ཞིག་བྱེད་པ་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། ལས་དེ། བྱེད་
 པོ་འཇུག་བྱེད་པོ་མིན་པའཇུག་གཉིས་ཡིན་ཏེ་གསུམ་གང་གིས་བྱེད།
 དེ་བཞིན་ལས་ཀྱང་། ལས་ཡིན་པར་གྱུར་སོགས་གསུམ་གང་བྱེད་
 སོགས་བརྟག་པ་ལ། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་ལས་དེ་བྱེད་
 པའི་བྱ་བ་མེད་དེ། བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེས། སྤར་ཡང་དེར་
 འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པས། ལས་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ལས་
 མིན་པས་ན། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མོ་གཤམ་
 བྱས་བྱས་པའི་བྱམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།

དེས་ན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པོར་འཛོག་ལ། བྱ་བ་དང་ལྡན་

(27) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༩༡-༩ ༼མི་བྱེད་དེ།༽

པས་ལས་ཀྱང་འཛོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན།
བྱེད་པོའི་ལས་སྟུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལས་མེད་ཀྱང་བྱེད་པོ་ཡིན་
པར་ཐལ་བ་འབྱུང་སྟེ། ལས་དེའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
པར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྟུ་གྱུར་པའམ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་
ལས་དེ་ངོ་ཐོས་མི་བྱེད་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱེད་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་
ཡང་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པའམ་ལས་སྟུ་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་དམ་
བཅའ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་འཐད་པ། བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་
ནི་ལས་དེ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་དེ། བྱེད་པོར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེས་སྤར་
ཡང་དེ་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོའི་
ལས་མིན་པའི་བྱར་བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སྟུ་འང་འགྱུར་རོ།

དེ་བཞིན་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་མེད་དེ།
ལས་ཡིན་པ་ནི་ལས་རང་གི་ངོ་ཐོ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའམ་གྲུབ་ཟིན་
པ་ལ་སྤར་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་པ་མི་སྲིད་པས། ལས་དེ་ནི་སྟུ་

ཀྱང་གསར་དུ་བྱ་མི་ནུས་པས་ལས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འདོད་ན་
ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལ་ལས་ནི་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ལས་
མེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་དེ་འཛིག་
བྱེད་མེད་པས་སོ།།

མདོར་ན་བྱེད་པོ་དང་ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་གཉིས་པལ་ཚུན་
ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་ལ། ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ལས་
མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་
ན་བྱེད་པོ་བྱེད་པོ་དང་ལས་ཀྱང་ལས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་
ཏེ་བྱེད་པོར་མ་གྱུར་པ་ཡིས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱེད་པར་འདོད་ན་
ནི་བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ན་ལས་ལ་ལས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
རྒྱ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ལས་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡང་བྱེད་པོར་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལས་དང་བྱེད་
པོ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་མེད་ན་ནི་སྒྲིར་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་
བུམ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་འཁོར་

མོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
བྱར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མེད་ན་ནི་བྱམ་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་།
བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཁན་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་སོགས་གསུམ་པོ་མི་རིགས་ན་ཁྱབ་བྱེད་མེད་
པས། སྤང་བྱ་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་སྤང་བྱ་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་ན་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་
བྱ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །འབྲས་བྱ་མེད་ན་འབྲས་
བྱའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཐར་པ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་འགྱུར་བའི་
ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞིང་ལས་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩིས་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་མི་འཐད་པས་བྱེད་པོ་མིན་པས་ལས་སུ་མ་
གྱུར་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་འདེབས་འདི་མི་བྱའོ། །ཡང་བྱེད་པ་པོར་

གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱིས་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་
 གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་དེ་བྱེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་མི་བྱེད་དེ་ཡིན་དང་མ་
 ཡིན་གྱུར་པ་གཉིས་བྱེད་པོ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་ལ་སྤང་ཐུན་
 བཞིན་པན་ཚུན་འགལ་བས་ན་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་སྟོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ།
 བྱེད་པ་པོ་རེ་རེས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ། རེ་རེས་རེ་རེ་དང་གཉིས་
 འདུས་བྱེད་པ་དགག་པ། གཉིས་འདུས་ཀྱིས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས།།

མ་གྱུར་ལས་ནི་མི་བྱེད་དེ།།

མ་གྱུར་པས་ཀྱང་གྱུར་མི་བྱེད།།

འདིར་ཡང་སྟོན་དེར་ཐལ་བར་འགྲུག།

བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས་མ་གྱུར་ལས་ཏེ་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་ནི་
 མི་བྱེད་དེ། བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ཀྱང་ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་

དོ་ཞེས་དམ་བཅའ། དེའི་འཐད་པ་ནི། འདིར་ཡང་གོང་གི་སྒྲིན་
དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་པོར་གྱུར་པ་དང་། ལས་སྟེ་
མ་གྱུར་པ་དང་། བྱེད་པོར་མ་གྱུར་པ་དང་། ལས་སྟེ་གྱུར་པ་བཞི་
ལ་རིམ་པ་ལྟར། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །བྱེད་པོ་མེད་པའི་
ལས་སྟེ་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

ལས་སྟེ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །ལས་ལ་རྒྱ་ནི་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་།

བྱེད་པོར་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་མེད་
འགྱུར། །ཞེས་དང་།

ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་
འགྱུར། །ཞེས་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་འཛེམ་པའི་དང་གཉིས་འདུས་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི།

བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་དང་།

བཅས་པ་ལས་ནི་མ་གྱུར་དང་།

གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ།

གཏན་ཆོག་ས་གོང་དུ་བསྟན་ཕྱིར་རོ།

བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་པས།

ལས་ནི་གྱུར་དང་བཅས་པ་དང་།

གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ།

གཏན་ཆོག་ས་གོང་དུ་བསྟན་ཕྱིར་རོ།

བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དེས་ལས་སུ་ནི་མ་གྱུར་
པ་དང་། གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་ཞིག་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་
དམ་བཅའ། དེའི་གཏན་ཆོག་ས་གོང་དུ་བསྟན་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་གོ་
རིམ་བཞིན། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་དང་། ལས་སུ་མ་གྱུར་དང་།

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་གཅིག་ལ། །སན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་

ཡོད། །ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་། བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་པས་ལས་སུ་ནི་གྱུར་པ་བྱ་བ་
དང་བཅས་པ་དང་། གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱི་ལས་

མི་བྱེད་དེ་ཞེས་དམ་བཅའ། དེའི་གཏན་ཆིགས་གོང་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རིམ་པ་ལྟར། བྱེད་པོར་མ་གྱུར་དང་། ཡིན་པར་
གྱུར་ལ་དང་། ཡིན་དང་མ་ཡིན་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱིས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་ནི།།

ལས་སུ་གྱུར་དང་མ་གྱུར་པ།།

མི་བྱེད་འདི་ཡང་གཏན་ཆིགས་ནི།།

གོང་དུ་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱ།།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་གཉིས་འདུས་
ཀྱིས་ནི། ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་རེ་རེ་ནས་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་
དམ་བཅའ། འདི་ལ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པས་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར། ཡིན་དང་མ་ཡིན་དང་། ཡིན་པར་གྱུབ་
ལ་དང་། ལས་སུ་མ་གྱུར་སོགས་ཐམས་ཅད་རྟེན་པ་གཉིས་གཉིས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་སྤར་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི།

བྱེད་པ་པོ་ལས་བརྟེན་བྱས་ཤིང་།

ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ།

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ།

འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་དོ།

འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱེད་པོ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་
འཐད་པར་བཀག་པས་དེ་དག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པོ་ཞེ་ན། གང་གིས་
དངོས་པོར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་ཅིང་། སྐྱར་ཡོད་
བྱིས་འཛིག་པ་སོགས་བྱེད་པོ་དང་ལས་མི་འཐད་ལ།

རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན། བྱེད་པོ་དང་ལས་པན་ཚུན་
ལྟོས་པ་ཅམ་ཀྱིས་འཛིག་པས་ཆེས་འཐད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་མེད་པར་ལས་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་
སོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཆེས་བདེའོ་ཞེས་སྟོན་པའི་བྱིར། འདི་
ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བྱས་

ཤིང་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཐོ་དེ་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་པན་ཚུན་
ལྷོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བྱ་
མཆན་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ།།

གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྤྱར་བ་ནི།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ།།

ལས་དང་བྱེད་ཐོ་བསལ་བྱེད་རོ།།

བྱེད་པ་ཐོ་དང་ལས་དག་གིས།།

དངོས་ཐོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ།།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐོ་བདག་དང་སྤང་བྱ་སྤང་ཐོ་
གཉིས་པན་ཚུན་ལྷོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གོང་དུ་ལས་དང་བྱེད་ཐོ་བསལ་བའི་རིགས་པ་
མཚུངས་པའི་བྱེད་རོ།།

དེར་མ་ཟད་བྱེད་པ་ཐོ་དང་ལས་ལ་དབྱུད་པའི་ཚུལ་འདི་དག་
གིས་དངོས་ཐོ་ལྷག་མ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་དང་འགྲོ་བྱེད་

བལྟ་དང་ལྟ་བྱེད་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཚད་མ་དང་གཞལ་
བྱ་སོགས་ཀྱང་ལྟོས་བྱུང་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཆོན།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟུན་པའོ། །

༄ དགུ་པ་ཐཱ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།
མདོའི་འབྲེལ། འདུ་བྱེད་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་དང་།
སེམས་ཅན་མེད་ན་སོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་སྤྱི་
བ་ཚུ་ཤིང་འབྲ། །སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འབྲ་སྟེ། །ཚུ་ཡི་ཟླ་བ་
འབྲ་ཞིང་སྟོག་ཚུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་།
རབ་བྱེད་འབྲེལ། མང་བཀྱར་བ། གནས་མའི་བྱ། བཟང་ལམ་
པ། ཟླ་མ་པ། ཆོས་སྤྲས་པ་ལྟ་བོས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་སྤྱི་བར་
རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད།

དེ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བྱོགས་སྔ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་།

ཆོར་སོགས་དང་ཡང་དབང་བྱས་པ།

གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི།

སྔ་རོལ་དེ་ཡོད་ཁ་ཅིག་སྟེ།

དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

ལྟ་བ་ལ་སོགས་ཅི་ལྟར་འགྱུར།

དེ་བྱིར་དེ་དག་སྔ་རོལ་ན།

དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ།

དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སྟོང་བ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་སྔ་
ཡུལ་བཅས་གཞུགས་ཕྱང་དང་། ཆོར་རེག་ཡིད་བྱེད་སོགས་སེམས་
བྱུང་དང་བྱུང་པོ་ལྟག་མ་ཡང་། མདོར་ན་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅན་
ལེན་པ་པོ་གང་གིས་ཉེ་བར་སྦྱང་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་སོགས་དེ་དག་གི་སྔ་

རྩེ་ལ་ན་དེ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐོ་དེ་ཡོད་ཅེས་ཁ་ཅིག་མང་བཟུར་བ་
 སྒྲུ་སྒྲེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐོ་བདག་གམ་གང་
 ཟག་དངོས་ཐོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲང་བྱར་ངེ་ལྟར་
 འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བྱིར་སྒྲང་བྱ་དེ་དག་གི་སྒྲུ་རྩེ་ལ་ན་ཉེ་བར་
 ལེན་ཐོ་བདག་གི་དངོས་ཐོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདི་
 ན་ལྟས་བྱིན་ཡོད་པས་ཁོར་སོག་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་མོ་གཤམ་
 གྱི་བྱས་ནི་ཁོར་སོག་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩེ་ལ་ན་
 ལེན་པ་ཐོ་གང་ཟག་མེད་ན་ལྟ་སོགས་སུ་ཞིག་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པར་
 བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེད།

གཉིས་པ་དེ་དག་ལ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་ཐོ་འེ་བདག་དག་གི་པ་དང་།
 རྩེ་ལ་དེས་གཞན་ཡང་ཞིགས་པ་དང་། བཀག་པས་བྱུབ་པའི་དོན་
 བསྐྱུ་བའོ། །དང་ཐོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་ཐོ་སྒྲང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྒྲུ་རྩེ་ལ་ན་ཡོད་པ་དག་གི་པ། དེ་རེའི་སྒྲུ་རྩེ་ལ་ན་ཡོད་པ་དག་གི་པ།
 རྒྱུའི་ལེན་པ་ཐོ་ཡོད་པ་དག་གི་པའོ། །དང་ཐོ་ལ་གཉིས། བདག་དུ་

གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དགག་པ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལ་
མི་ལྷོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་།

ཆོར་བ་ལ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་ནི།

སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་གང་གནས་པ།

དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ།

ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ལྷ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་བྱ་ག་
དང་། ཆོར་བ་རེག་པ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་ལོ་ན་ཉེ་
བར་ལེན་པ་པོ་བདག་གི་དངོས་པོ་གང་གནས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པར་བྱ་སྟེ་གདགས་པའི་རྒྱ་
ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་བྱུང་རོ།

ཡུལ་བྱ་ག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་གཅིག་བྱ་ཡོད་པར་
འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་མེད་དུས་སྤྱི་ལོ་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་ཞེས་
བསམས་ཏེ་ལྷ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པོར་ཡོད་

ན། སྤྱིར་ལེན་པ་སོ་གང་ཟག་ཏུ་དང་། བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་
གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས། རྩོམ་མེད་ན་རྩོམ་ཅན་མེད་པ་བཞིན་དུ།
འདི་ནི་འདིའི་རྒྱ་ལོ། །འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་བུ་ལོ། །འདི་འདིའི་སྤང་བུ།
འདི་འདིའི་ལེན་པ་སོ་ཞེས་མ་བཟུང་བར། དེ་ཡན་གར་བར་ཡོད་ན་
གང་གིས་ལེན་སོ་དང་། གང་སྤང་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། ལེན་སོ་དང་
སྤང་བུ་མིན་པའང་དེར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དགག་པ་ནི།

ལྟ་བུ་ལ་སོགས་མེད་པར་ཡང་།།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་གནས་སྤྱར་ན།།

དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་དག་ནི།།

ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོས་མེད།།

ཅི་ཡིས་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད།།

གང་གིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད།།

ཅི་མེད་གང་ཞིག་གལ་ཡོད།།

གང་མེད་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད།།

གལ་ཏེ་སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་སྤང་སྤོ་མེད་པར་ཡང་གལ་ཏེ་ཉེ་བར་
ལེན་པ་སྤོ་བདག་དེ་ནི་སྤྲོ་རྩེ་ན་ཡོད་པའམ་གནས་པར་གྱུར་ན། ཉེ་
བར་ལེན་སྤོ་དེ་མེད་པར་ཡང་སྤང་བྱ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་
ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་སྤང་
བྱ་ཅི་ཡིས་ལེན་སྤོ་གང་ཞིག་ཏུ་འདོགས་པའམ་གསལ་བར་བྱེད་ལ་
ལེན་སྤོ་གང་གིས་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འདོགས་པའམ་གསལ་བར་
བྱེད་དེ། གང་སྤང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ན་དེའི་ལེན་པ་སྤོ་གང་ཞིག་ག་
ལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ་ལེན་པ་སྤོ་གང་མེད་ན་དེའི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ག་ལ་
ཡོད་དེ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་རེ་རེའི་སྤྲོ་རྩེ་ན་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི།

ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།

སྤྲོ་རྩེ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མེན།།

ལྟ་སོགས་ནང་ནས་གཞན་ཞིག་གིས།།

གཞན་གྱི་ཆེན་གསལ་བར་བྱེད།

ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

སྤྱིའི་གལ་ཏེ་ཡོད་མིན་ན།

ལྷ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡི།

སྤྱིའི་དེ་ནི་རྩི་ལྟར་ཡོད།

ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་དེ།

གལ་ཏེ་ཆོར་སོང་དེ་ཉིད་ན།

རེ་རེ་སྤྱིའི་ཡོད་གྱུར་ན།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་རིགས་སོ།

གལ་ཏེ་ལྷ་པོ་གཞན་ཉིད་ལ།

ཉན་པ་པོ་གཞན་ཆོར་གཞན་ན།

ལྷ་པོ་ཡོད་ཆེ་ཉན་པོར་འགྱུར།

བདག་གྱུར་མང་པོ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ན་ཉེ་བར་ལེན་པོ་

བདག་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་
 བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་སོགས་ལས་གཞན་ཉན་པོ་སོགས་ཞིག་
 གིས་གཞན་གྱི་ཆེ་སྟེ་ལྷ་བ་མེད་པའི་དུས་ན་ལེན་པ་པོའི་བདག་ཏུ་
 གསལ་བའམ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་
 མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
 རྩེ་ན་ལེན་པ་པོ་དེ་གལ་ཏེ་ཡོད་པ་མིན་ན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་
 ཡི་སྤྱི་རྩེ་ན་ཡང་དེ་ནི་རྩེ་ལྷ་རྩེ་ཡོད་དེ། བཤེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་རྩེ་
 བ་ནགས་མེད་ན། བཤེད་རེ་རེའི་སྤྱི་རྩེ་ན་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

རེ་རེ་ནས་སྤྱི་རྩེ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་རྩེ་ཡང་ཅི་སྟེ་
 མེད། དཔེར་ན་བྱེ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་མེད་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ན་ལྷ་བ་པོ་ཡི་བདག་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་ཞིང་
 གལ་ཏེ་ཆོར་པོ་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན། རྒྱང་བྱ་ལྷ་བ་སོགས་རེ་རེའི་སྤྱི་
 རྩེ་ན་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་དུ་རྒྱག་ནའང་བྱ་བ་
 ཐ་དང་རིམ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྷ་རྩེ་ཡིན་པར་མི་

རིགས་ཏེ། ལྷ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉན་པོ་ཡང་ལྷ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་
པོ་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་པོ་ཡང་ཉན་པོ་ཡིན་དགོས་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ལྷ་བ་པོ་ཡང་གཞན་ཉིད་ལ་ཉན་པ་པོ་ཡང་གཞན་ལ་
ཆོར་བ་པོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ན་དེ་དག་པན་ཚུན་མི་སྟོས་པས་ཏྲ་དང་
བ་ལང་བཞིན་སྒར་ལྷ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཆེ་ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་པའང་
ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་ལྷ་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བདག་གྱུར་
མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་འཁེབ་པ་པོ་དགག་པ་ནི།

ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་།།

ཆོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་།།

གང་ལས་འགྱུར་བའི་འགྱུར་དེ་ལའང་།།

དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་ན། བདག་ཉི་བར་ལེན་པ་པོར་
གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་

སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་གསུངས་པས། ལྷ་ཉན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ན།
གཟུགས་འབྱུང་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོར་གདགས་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ཡོད་དོ་
སྟུང་ན། དེ་མེད་དེ།

ཅི་མེད་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །གང་མེད་ཅི་ཞིག་ག་ལ་
ཡོད། །ཅེས་སྤྱོད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་ལེན་སོ་དང་སྤྱོད་བྱ་པའི་རྒྱ་ལྷན་ལྷན་ཏེ་བཏགས་པ་ལས།
དེ་གཉིས་ངོ་བོས་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མ་ལ་ཡར་བསམས་ཀྱང་
བཏགས་པ་ཅུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ། ལྷ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་
སོགས་པ་དབང་སོ་དང་ཆོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གང་ལས་
འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མིང་གཟུགས་འདུས་པའི་མེར་མེར་སོ་ལ་
སོགས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ལ་ན་ཉེར་ལེན་བདག་དེ་ནི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ལྟེ་དེ་མི་སྤྱོད་དོ།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི།

ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་།།

ཆོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་།།

གང་གི་ཡིན་པ་གཤམ་ཏེ་མེད།།

དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་ཆོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གང་
གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེ་གཤམ་ཏེ་མེད་ན་སྒྲང་བྱ་ལྟ་
སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པས་བྱབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

གང་ཞིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡི།།

སྔ་རོལ་ད་ལྟ་བྱིན་མེད།།

དེ་ལ་ཡོད་དོ་མེད་དོ་ཞེས།།

རྟོག་པ་དག་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར།།

ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
 བ་སྒྲིག་པའི་ཆོག་སྤྲུས་པ་ཡིན་གྱི། འདིའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟག་
 བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྟུར་འདི་གཉིས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་
 དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། གང་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཞེས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྲུ་
 ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་སོ།

གཉིས་པ་མཆོག་ནི།

སྤྱི་རོལ་ན་གནས་པའམ་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ཉི་བར་སྤང་བྱ་བརྟག་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའོ། །

༄ བཅུ་པ་མེ་དང་བྱེད་ཤིང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི།

རི་ལྷོ་གཙུག་ཤིང་དང་ནི་གཙུག་ལྷན་དང་། །ལག་པའི་རྩོལ་བ་
འདི་གསུམ་འདུས་པ་ཡི། །རྒྱུ་འདི་དག་ལས་མེ་ནི་འབྱུང་འབྱུང་
ཞིང་། །བྱུང་ནས་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་སྤྱར་བྱ་འགག། །དེ་ནས་འདི་ནི་གང་
ནས་འོངས་སམ་གར། །སོང་ཞེས་མཁས་པ་དག་གིས་འཆོལ་བར་
བྱེད། །སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་བཅུ་བ་དང་། །འདི་
ཡི་འགྲོ་དང་འོང་བ་རྙེད་མིན་བཞིན། །ཕྱང་པོ་དག་དང་སྤྱེ་མཆེད་
ཁམས་རྣམས་ནི། །ནང་ཡང་སྟོང་ལ་བྱི་རོལ་སྟོང་བ་སྟེ། །ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་དབེན་ཞིང་གནས་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ནས་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་དང་སྤྱང་བྱ་ཡོད་དེ།
པན་ཚུན་སྟོས་པའི་བྱིར། །མེ་དང་བྱེད་ཤིང་བཞིན་ཞེས།

དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ལ། །གཞུང་དང་མཆོན་གཉིས། །དང་པོ་

ལ་གསུམ། མེད་དང་བྱེད་ཤིང་དགག་པ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་
 བ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ཕྱོགས་སྤར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ།
 བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་
 དབྱེད་པས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི།

བྱེད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན།།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།།

ཉེར་ལེན་དང་སྒྲང་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅས་པ་མི་འཐད་དེ།
 དངོས་པོ་ལྟོས་བཅས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་བྱེད་ཏེ།
 བྱེད་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་འབྱུང་མོད། མེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་
 ཏེ། ཆ་བ་དང་སླེག་པའི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱ་དམིགས་པས་སོ།།

དེ་བཞིན་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་ཤིང་ཡིན་ཡང་། དེའི་རང་བཞིན་
 ཡོད་དེ། བསླེག་པར་བྱ་བ་འབྱུང་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ་
 སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་དེ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་

བསྐྱེད་བྱེད་ཤིང་གང་དེ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་ན་
བྱེད་པ་མོད་དང་ལས་སྲ་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྩ་མཁན་
དང་བུམ་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཏ་ཅང་ཐལ་
བས་དགག་པ་དང་། ཉིས་སྒྲིང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། གཞིན་བྱེད་
ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དང་མོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེད་གཞན་ན།

ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།

རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

འབར་བྱེད་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་།

ཚུམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱང་མེད།

གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱེད།

འབར་བར་བྱེད་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་།

རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་ན་ནི།

ཚུམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར།

གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེད་པའི་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་བྱམ་སྒྲུབ་བཞིན་
 དུ་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་མེད་འབར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱད་ཤིང་མེད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་བ་དང་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱད་ཤིང་ལས་མེད་པའི་ཉིད་ཀྱི་
 བྱད་ཤིང་ལ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཚུམ་པ་དོན་མེད་པའི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། སྒྲུབ་པ་སོགས་ནམ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མེད་པའི་བསྐྱེད་
 བྱའི་ལས་ཀྱང་མེད་པས་བྱད་ཤིང་སོགས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྐྱེད་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱད་ཤིང་སོགས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་འབར་བར་བྱེད་པ་རྒྱ་ལས་མེད་འབྱུང་བ་དང་། ལྟོས་པ་
 མེད་ན་ནམ་ཡང་རྒྱ་མ་ཆང་བ་དང་ལོག་པ་མེད་པས་མེད་པའི་རྟག་ཏུ་
 འབར་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་མེད་པས་
 འབར་བའི་རྒྱན་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱད་ཤིང་ལེན་པ་སོགས་

ཚུམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཉེས་ཐོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་དུ།

སླེག་བཞིན་བྱད་ཤིང་ཡིན་མེསས་ན།

གང་ཆེ་དེ་ཅུམ་དེ་ཡིན་ན།

གང་གིས་བྱད་ཤིང་དེ་སླེག་བྱེད།

ཁོ་ན་རེ། ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན་ཡང་ཤིང་མེད་པར་མེ་འབྱུང་དགོས་
པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་ཡང་། བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་མེད་
དེ་གང་གི་ཕྱིར་འབར་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་དོན་མེས་བསླེག་པར་བྱ་
བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནི་བྱད་ཤིང་ཡིན་ལ་མེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
དམིགས་ཀྱི་སོ་སོར་མིན་ནོ།

དེ་ལྟར་མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་བྱད་ཤིང་དུ་བརྗོད་ཅིང་མེ་ཡང་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྟོས་བཅས་ཀྱི་གཞན་ཡིན་ཀྱི་བྱམ་སྒྲུལ་ལྟར་
སྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་པས་གང་གི་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་

ཚུལ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྐྱམ་དུ་མེ་བྱེད་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ་སླེག་
བཞིན་པ་དེ་བྱེད་ཤིང་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ན། གང་ཆེ་སླེག་བཞིན་
པ་དེ་ཅམ་བྱེད་ཤིང་དེ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་དུ་མེ་མེད་པས་གང་
གིས་བྱེད་ཤིང་དེ་སླེག་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

འདི་ལ་སླེག་བཞིན་པ་ཞེས་པ་བྱེད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་བཏང་ནས་
མེར་གྱུར་ཟེན་ན་ནི་མེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ་བྱེད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་
མ་བཏང་བར་མེ་དེ་ལ་གནས་ན་དེས་དེ་ཅི་ལ་བསླེག་སྟེ་འབྲེལ་བ་
མེད་པས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤར་གྱི་མེ་དང་རུབ་ཀྱི་
བྱེད་ཤིང་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྐྱར་པ་ལ་གཉིས།
དགག་པ་དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་ཕྱིར་མི་སྤང་སྤང་མེད་ན།

སླེག་པར་མི་འགྱུར་མི་སླེག་ན།

འཆི་བར་མི་འགྱུར་མི་འཆི་ན།

རང་རྟགས་དང་ཡང་ལྷན་པར་གནས།།

མེད་དང་བྱད་ཤིང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་སྤང་མུན་
ལྟར་མི་སྤང་ལ་གལ་ཏེ་སྤང་བ་མེད་ན་ཤར་བྱུང་གི་མེད་དང་བྱད་ཤིང་
ལྟར་སླེག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་སླེག་ན་བྱད་ཤིང་ཟད་སྟོབས་གིས་
མེ་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ལ་མི་འཆི་ན་རང་གི་རྟགས་རྟག་ཏུ་འབར་བ་
དང་ཡང་ལྷན་པར་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཉེས་ཐོང་གི་ལན་དགག་ནི།

ངེ་ལྟར་བྱད་མེད་སྐྱེས་པ་དང་།།

སྐྱེས་པ་འང་བྱད་མེད་སྤང་བ་བཞིན།།

གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན།།

ཤིང་དང་སྤང་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་དག་ནི།།

གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་བསལ་གྱུར་ན།།

ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་།།

ཤིང་དང་སྤང་པར་འདོད་ལ་རག།

ཇི་ལྟར་བྱད་མེད་སྤྲེས་པ་ལ་སྤང་པ་དང་སྤྲེས་པ་འང་བྱད་མེད་དང་སྤང་
པ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནའང་ཤིང་
དག་སྤང་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་དག་གི་བྱད་
མེད་དང་སྤྲེས་པ་བཞིན་པམ་ཚུན་མི་ལྟོས་པར་གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་
སྤང་བའམ་བསལ་ཏེ་སོ་སོར་ངོ་བོས་གྱུབ་པར་གྱུར་ན་ཤིང་ལས་མེ་
གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྤྲེས་པ་བྱད་མེད་བཞིན་ཤིང་དང་སྤང་པར་
འདོད་ལ་རག་ཀྱང་དེ་མི་སྤིད་པས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟོས་ནས་གྱུབ་པ་དགག་པ་ལ། ལྟོས་ནས་གྱུབ་པ་
དགག་པ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་རིགས་པ་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། སྤྲ་བྱི་ལྟོས་པ་དགག་པ། གྱུབ་མ་གྱུབ་ལྟོས་པ་དགག་
པ། བཀག་པས་གྱུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་མེ་ཡིན་ལ།།

གལ་ཏེ་མེ་ལྟོས་ཤིང་ཡིན་ན།།

གང་ལྟོས་མེད་དང་ཤིང་འགྱུར་བ།།

དང་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན།།

གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་མེད་ཡིན་ན།།

མེད་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པར་འགྱུར།།

བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་།།

མེ་མེད་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་མེད་དང་བྱེད་ཤིང་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པར་གྲུབ་སྟེ། མེད་ན་ལྟོས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱེད་དང་
བྱ་མོ་དག་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤིང་ལ་
ལྟོས་ནས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མེད་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་ཤིང་གྲུབ་
པ་ཡིན་ན་ལྟོས་ས་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོས་ཆོས་མེད་ཤིང་དུ་འགྱུར་
བ་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིའོ།

གལ་ཏེ་ཤིང་དང་པོར་གྲུབ་ནས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་
ནི་མེ་མེད་གྲུབ་ན་ལྟོས་ས་མེད་པས་ལྟོས་པ་མི་འཐད་ལ། མེད་གྲུབ་ཟེར་

པ་ལ་ནི་སྤྲར་ཡང་མེད་ཞེས་བྱེད་ཤིང་གིས་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པ་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤྲར་མེད་སྤྲ་རོལ་དུ་དང་པོར་བྱུབ་པར་འདོད་
པ་བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་མེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་བྱེད་ཤིང་
དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་སྤྲ་ན་ལྟོས་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ།།

སྤྲར་ལྟོས་ས་མེད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་རྩ་ལ་ལྟོས་
ས་མེད་པ་བཞིན། ལྟོས་ས་ཡོད་ན་ནི་དེ་བྱུབ་ཟིན་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ལ་
ལྟོས་ནས་གཞོན་བྱུབ་ཅི་ཞིག་དགོས། གང་མ་སྤྲེས་པའི་སྤྲ་རོལ་དུ་
གང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། སྤྲ་བ་དེ་ལ་ལྟོས་ས་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་བྱུབ་
ལ་མེད་ན་དེ་གང་གིས་བྱུབ་སྟེ། དེར་འཛོག་བྱེད་མེད་པས་པ་མེད་
པའི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ།།

དེས་ན་བྱེད་ཤིང་དང་པོར་བྱུབ་ན། ཐེག་བཞིན་མིན་པ་དེ་
བྱེད་ཤིང་མིན་པས་རྩ་སོགས་གཞན་ཡང་བྱེད་ཤིང་དུ་ཐལ་བས་
སོ། །ཡང་མེ་སྤྲར་བྱུབ་ཞེན། དེ་མི་སྤྲོད་ལ་སྤྲོད་ན་མེ་དེ་རྩ་མེད་དུ་
ཐལ་བ་དང་། སྤྲར་བྱེད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པས་གཞོན་དོ།།

གཉིས་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པ་དགག་ནི།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འབྱུང་།།

དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི།།

ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འབྱུང་ན།།

གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འབྱུང་།།

དངོས་པོ་ལྟོས་བྱུང་གང་ཡིན་པ།།

དེ་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་ལྟོས།།

ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཤིང་།།

དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ།།

དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་
མེ་གྲུབ་པས་བྱད་ཤིང་གྲུབ་ལ། བྱད་ཤིང་གྲུབ་པས་མེ་གྲུབ་པོ་ཞི-
ན། དེ་ལྟར་དུས་མཉམ་ཀྱང་རྩང་བྱད་ཤིང་ལས་མེ་གྲུབ་ན་གལ་
ཏེ་ཤིང་ལྟོས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་སྐྱོང་མི་ཅུས་པ་དང་།
གལ་ཏེ་མེ་འདི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བྱད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་

ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཅིང་། མེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི་མེའི་ལྟོས་
 གྲུབ་ལྟོས་ས་གྲུབ་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་པོ་ཞིན་གང་ལ་
 ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་དེ་གཉིས་གང་རུང་
 གཅིག་སྟོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་
 མཐར་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ལ། གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་
 ཡང་ལྟོས་ཅི་དགོས། རྩ་བ་དུ་འབྲུན་པའི་མི་གྲུ་མི་བསྐྱོད་པར་བྱ་
 བྱེད། སན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲུས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པོ་ཞེས་འདོད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེའང་དངོས་པོ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་ལྟོས། དངོས་པོ་དེ་མ་གྲུབ་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་རི་ལྟར་ལྟོས་ཏེ་བོང་བུའི་རུ་བཞིན་མེད་པའི་
 བྱེད། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་ཤིན་ཡང་དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ་
 སྟེ་གྲུབ་ཐེན་པའི་བྱེད་རོ།

གསུམ་པ་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ།

ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་མེ་ཡང་མེད།།

མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་མེད་དེ།།

མེ་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་ཡང་མེད།།

ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་མེ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་
 པ་གཉིས་གང་ཡང་ལྟོས་པ་བཀག་ཟེན་པས་སོ། །ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་
 པའི་མེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དེ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 འབར་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་འབར་བར་ཐལ་བའི་
 རྒྱུན་ལྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མེད་དེ་ལྟོས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་
 བྱད་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དེ་སྟག་བཞིན་པ་མིན་པ་བྱད་ཤིང་དུ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟག་བཞིན་མིན་པ་བྱད་ཤིང་མིན་པ་འདིས་སང་འབྱད་རྒྱ་བྱད་
 ཤིང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དག་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་རྟག་དོང་གི་མེ་ཅི་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་མེའི་བྱེ་བྲག་བྱད་

ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ཉིད་ལ་ངས་པར་བཟུང་དགོས་པས། དེ་ནི་བྱུང་
ཤིང་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཕྱིར་མེ་མིན་ཞེས་སམ། དེ་བྱུང་ཤིང་གི་ཉི་བར་
ལེན་པ་པོ་དེ་མིན་པས་སྐབས་འདིའི་ཉི་བར་ལེན་པོ་བདག་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་མི་བྱུང་ངོ།།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རིགས་པ་གཞན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་
པར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། སྤར་གྱི་རིགས་པ་སྤར་ཚུལ་
སྟེ། །དང་པོ་ནི།

མེ་ནི་གཞན་ལས་མི་ཡོང་སྟེ།

ཤིང་ལའང་མེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་མེ་ཡོད་དེ། ཤིང་མས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟེན་པ་མཐོང་བས་
སྟེ། །དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ་འདི་ཅི་ཡང་མི་
དགོས་པས་མེ་དང་བྱུང་ཤིང་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་
སྤྲེལ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མས་བྱུང་ཤིང་བསྟེན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་།
སྟེན་པ་ནི་མེ་དེ། མེ་མ་དམིགས་པས་སྟེ།

རི་ལྷར་ན། མེ་དེ་བྱད་ཤིང་མིན་པ་གཞན་ལས་འོངས་ནས་བྱད་
ཤིང་བསྐྱེད་གཞ། བྱད་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་འོངས་ནས་བསྐྱེད་ །གཉིས་
ཀ་ལྷར་ཡང་མི་འཐད་དེ། མེ་ནི་བྱད་ཤིང་མིན་པ་གཞན་ལས་མི་འོང་
སྟེ་མེ་བྱད་ཤིང་མིན་པ་གཞན་ལས་འོང་ན། དེ་ལྷར་དམིགས་དགོས་
ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། མེ་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ།
བྱད་ཤིང་རང་ལའང་མེ་ནི་སྤར་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་རུང་མ་
དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྤར་གྱི་རིགས་པ་སྤར་ཆུང་ནི།

དེ་བཞིན་ཤིང་གི་ལྷག་མ་ནི།

སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པས་བསྟན།

དེ་བཞིན་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གི་འགོག་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་
པ་ལྷག་མ་ནི་གོང་དུ་སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་
ཞིག་བསྐྱེད་ལ་མི་སྐྱེད་སྟེ་སོགས་འདོན་པ་བསྟུར་རོ། །དེ་ལྷར་ནས་
འགྱུར་པས་མེ་དང་བྱད་ཤིང་བརྟགས་པ་དེའི་ཆུང་གིས་ཆོས་རྣམས་

ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལུས་ནི་བྱི་དུས་མཐའི་མེ་དང་། ཉང་དུག་གསུམ་གྱི་
མེས་མི་འཆིག་སྟེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས།

བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་རབ་བསྐྱེགས་ཀྱང་། །ནམ་
མཁའ་སྟོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་ཆིག་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་ནམ་
མཁའ་མཆུངས་པར་རྣམ་རིག་པས། །དེ་ནི་གཞར་ཡང་མེ་ནང་
ཡོངས་མི་འཆིག་ །ཅས་སོ།།

རབ་བྱེད་འདིས་གཙོ་ཆར་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པའོ།

གསུམ་པ་བཀག་པས་བྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

ཤིང་ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་མེད།

མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་མ་ཡིན།

མེ་ལ་ཤིང་མེད་དེར་དེ་མེད།

དེ་ལྟར་ན་ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱེད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་

འགྱུར། །ཞེས་པས་གཞིད་དོ།

དེ་བཞིན་ཤིང་ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་མེད་དེ།

གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།

རིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ནི་ཤིང་དང་རྩ་ལོ་གཅིག་པ་དང་
ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟན་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་མེ་ལ་ཤིང་བརྟེན་པ་མེད་ལ། ཤིང་དེར་
མེ་དེ་བརྟེན་པར་ཡང་མེད་དེ་ཐ་དད་རྟེན་བརྟེན་པས་བྱབ་ན་དེ་མ་
བྱབ་པས་སོ།

གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི།

ཉེ་བར་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཀུན།

བྱམ་སྒྲུལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ།

མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།

དེ་ལྟར་མེད་དང་ཤིང་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ལྟན་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་
 ལྟར་བརྟག་ན་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་དང་ནི་
 ཉེ་བར་ལེན་པའམ་སྤང་བྱའི་ཕུང་པོ་སོགས་ལའང་རྣམ་པ་ལྟའི་རིམ་
 པ་ཀུན་མཚུངས་པར་བཤད་དེ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་གཞན་སུམ་པ་སྣམ་སུ་ཡན་ལག་དང་
 ཡན་ལག་ཅན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ལྟ་བོ་དེ་མ་ལུས་
 པར་ནི་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤྲད་པ་ནི།

གང་དག་བདག་དང་དངོས་པོ་རྣམས།།

དེ་བཅས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པར།།

རྟེན་པ་དེ་དག་བརྟེན་དོན་ལ།།

མཁས་སོ་སྣམ་དུ་མི་སེམས་སོ།།

དངོས་པོར་སྤྲ་བ་གང་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་དང་དེས་ཉེ་བར་
 སྤང་བྱ་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་འབྲས་སུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་

ནམས་རྒྱ་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་
ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྟོན་འབྲེལ་རྟག་
ཆད་བྲལ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་སོ་སྟུང་དུ་སྤྱོད་བྱས་པ་དག་
མི་སེམས་སོ་སྟེ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

མེད་དང་བྱད་ཤིང་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བརྩ་བའོ། །

༄ བཅུ་གཅིག་པ་འཁོར་བ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་བྱེན་ལས།

སྒྲིན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས། བྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས་དབྱུས་
མི་དམིགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། བདག་གི་ངོ་བོ་དང་དཔེ་མེ་དང་བྱེད་ཤིང་
བཀག་མོད་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་པོའི་བདག་ཡོད་དེ།
བདག་མེད་ན་འགོ་བ་ལྗེའི་འགོ་བར། ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོང་། འདི་
ནས་བྱི་མར་འགོ་ལ་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་སུ་
ཞིག་འཁོར། སྒྲིན་པས་ཀྱང་།

སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤིའི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་དོ་
ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་སྐྱིབ་བ་དང་ལྡན་པ། སྲིད་པའི་
ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཅན་སྲིད་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཅིང་བ་འཁོར་ཞིང་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་མཐའ་ནི་མི་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པས། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་པོ་དེ་ལ་བདག་ཅས་བྱའོ་སྟུམ་ན།

འཁོར་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉེན་འཁོར་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བཞེན་
བ་སྐྱེ་འཆིའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་
བཤོ། །དང་པོ་ནི།

སྔོན་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་ཆོ།

ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས།

འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ།

དེ་ལ་སྔོན་མེད་ཕྱི་མ་མེད།

གང་ལ་ཐོག་མེད་མཐའ་མེད་པར།

དེ་ལ་དབྱེས་ནི་ག་ལ་ཡོད།

འཁོར་བ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་པོ་བདག་དེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་འཁོར་བ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། འཁོར་བའི་སྔོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་
ཞུས་པའི་ཆོ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མངོན་པ་མིན་ཞེས། དགེ་སྦྱོང་དག་
སྐྱེ་བ་དང་ཀུན་གྱི་འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་དོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་ཡོད་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཐོག་མཐའི་
 ཆ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ནི་མགལ་མའི་འཁོར་ལ་བཞིན་དུ་ཐོག་
 མཐའི་ཆ་གཟུང་དུ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་
 མཐའ་མ་མེད་དེ་སྐྱེ་ཤིང་འཁོར་བ་དེ་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་བཟུང་དུ་མེད་
 པས་ཕྱི་མ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མཐའ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་
 མཐའ་ཡིན་ལ། སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མིན་ནོ། །

དེ་ལ་དབྱུས་ཡོད་པར་སེམས་ན། འཁོར་བ་གང་ལ་ཐོག་མ་མེད་
 ཅིང་མཐའ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་ལ་དབྱུས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་དབྱུས་ནི་
 ཐོག་མཐའ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ནི་དོན་དམ་
 པར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་མཐའ་ལ་ཡོད་
 དེས་ཐོན་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་བསྐྱེད་ཆོས་མ་གྲུབ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
 བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་དང་།

ལྷན་ཅིག་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ།

ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་མེད་པས་དེའི་སྐྱེ་ག་
གཉིས་པ་དེ་ལ་དུས་སྔ་ཕྱི་དང་། ལྷན་ཅིག་པའི་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་རྩ་བ་ལོ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔ་གྲུར་ལ།

ཆེ་ཤིང་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ནི།

སྐྱེ་བ་ཆེ་ཤིང་མེད་པ་དང་།

མ་ཤིང་བར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་འགྱུར་ལ།

ཆེ་ཤིང་སྔ་བ་ཡིན་ན་ནི།

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆེ་ཤིང་ནི།

སྐྱེ་མེད་པར་ནི་ངེ་ལྟར་འགྱུར།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཆེ་ཤིང་དག །

ལྷན་ཅིག་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་འཆི་འགྲུར་ཞིང་།།

གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྲུར།།

དེ་ལྟར་མི་འཐད་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔ་བར་གྲུར་ལ་ཆག་ཤི་སྤྱི་མ་ཡིན་ན་
ནི་སྐྱེ་བ་ལ་ཆག་ཤི་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ཉག་པ་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་ཆག་ཤི་མ་
སོང་བས་ཆེ་སྔ་མར་མ་ཤི་བར་ཡང་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྲུར་བས་སྐྱེ་
བ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དུས་སྤྱི་བར་འགྲུར་ལ་ཆག་ཤི་དེ་སྔ་
བ་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆག་ཤི་དེ་འབྲ་བ་ནི། རང་གི་རྒྱ་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་
སོང་བ་མེད་པར་ནི་དེ་ལྟར་འགྲུར་བར་འགྲུར་ཏེ་མི་འགྲུར་རོ།།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཆག་ཤི་གཉིས་པོ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ནི་འཆི་བཞིན་པར་ཡང་འགྲུར་ཏེ། འགལ་བ་དེ་གཉིས་
དུས་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཞིང་སྐྱེ་ཤི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་སྔོན་དུ་སོང་བ་
མེད་པ་ཅན་དུ་འགྲུར་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆག་ཤི་དང་ཆག་ཤི་ལ་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་མ་
སོང་བས་དེ་གཉིས་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུར་པས་པན་
ཚུན་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རྟོག་པ་བྱ།

གང་ལ་སྒྲིམ་ཕྱི་ལྟ་ཅིག་གི།

རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི།

སྐྱེ་བ་དེ་དང་ཁ་ལྷོ་དེ།

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲིམ་བར་བྱེད།

དེ་ལྟར་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཁ་ལྷོ་སྒྲིམ་ཕྱི་ལྟ་ཅིག་གི་རིམ་པ་དེ་
དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དེ་དང་ཁ་ལྷོ་དེ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་
ནམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲིམ་བར་བྱེད་དེ་སྒྲིམ་རིགས་སོ།

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ནི།

འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲིམ་གྱི་མཐའ།

ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི།

མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚན་གཞི་ཉིད།

ཆོར་དང་ཆོར་པོ་ཉིད་དང་ནི།

དོན་ཡོད་གང་དག་ཅི་ཡང་རུང་།།

དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་།།

སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།

འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བར་མ་ཐད་གྱི་གཞན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་
 ནི་མཚན་གཞི་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་དང་ཆོར་པོ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཡང་
 ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་པན་ཚུན་སྟོས་པའི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་
 པའི་དངོས་པོ་གང་དག་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་འཁོར་འདས་ཆད་འབྲས་
 གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་དངོས་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 ཉིད་ལ་ཡང་གཅིག་སྔོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་
 ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་སྒྲ་ན་དེའི་རྣམ་པར་འཛིག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དང་། དུས་མཉམ་ན་པན་ཚུན་མི་

ལྷོས་པས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་མཚན་མཆོན་
སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

སྔོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་འཕ་འཁོར་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་དུ་
བྱེད་པ་བརྩ་གཅིག་པའོ། །

༥ བརྒྱ་གཉིས་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་བརྒྱ་གཉིས་པ་རི་རབ་བྱེད་ལ།
མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་བྱིན་ལས།

སྤྱད་བསྐྱེད་བ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་བས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དེ་ལ་བདག་ཡོད་དེ། དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོད་པས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱད་བས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས།
སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་བར་
མི་འཐད་དེ། མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་ན་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་ན།

དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དང་། མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་བརྟོག་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
བརྟོག་པ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས།།
གཞན་ཀྱིས་བྱས་དང་གཉི་གས་བྱས།།
རྒྱ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད།།

སྐྱུ་བསྐལ་དེ་ལ་རྒྱ་མཐའ་བཞིར་དབྱེད་ན། གངས་ཅན་པ་སོགས་
ཁ་ཅིག་སྐྱུ་བསྐལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། རང་སྡེ་པས་ཆེར་
སྐྱུ་བསྐལ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པས་རང་
གཞན་གཉི་གས་བྱས་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་
འབྱུང་བར་འདོད། གངས་ཅན་པས་སྐྱུ་བསྐལ་སྐྱུ་བསྐལ་རང་
ཉིད་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད། རྩེ་བྲག་པས་སྐྱུ་བསྐལ་གང་ཟག་གི་
བདག་གིས་བྱས་པར་འདོད།

སྐྱུ་བསྐལ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་རང་
སྡེ་དང་གཞན་ཡང་འདོད། གཅེར་བྱ་པས་ལུས་གྱིས་བྱས་པས།
ལུས་སྐྱུ་བསྐལ་ཡིན་པས་རང་གིས་བྱས་པ་དང་སློག་གིས་བྱས་
པ་ནི་སློག་སྐྱུ་བསྐལ་ལས་གཞན་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་
སྦྱ་བ་སོགས་སོ།

གཉིས་པ་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞེད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ།།

སྐྱབ་བསྐྱེལ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་བྱུང་བ་དང་རྒྱ་མེད་
པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་ཡང་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། སྐྱབ་བསྐྱེལ་བདག་གིས་
བྱས་པ་དགག་པ། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་
གཞན་གྱིས་བདག་བྱས་དང་གཞན་བྱས་དགག་པ་དང་། གཉིས་
ཀས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་འབྱུང་བ་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ཉིད་གྱིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་
བཞེད་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་བཞེད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱ་བྱུང་ན།

དེ་སྤྱིར་བཏྲེན་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་།

གང་ཕྱིར་སྤང་པོ་འདི་དག་ལ།།

བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་།།

གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྤྱག་བསྐལ་བདག་གིས་བྱས་པར་གྱུར་ན་
བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྤྱ་མའི་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་རང་གི་ངོ་
ཐོར་སྤར་ནས་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པས་སོ།།

དེ་མི་འཐད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་འགག་པའི་ཆར་གཏོགས་འཆི་དུས་
ཀྱི་སྤང་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེ་དུས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་
བར་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་གཞན་བྱས་དགག་པ་ལ། སྤྱག་བསྐལ་
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཟག་
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་ལས་དེ་གཞན་ཞིང་།།

གལ་ཏེ་དེ་ལས་འདི་གཞན་ན།

སྤྱད་བཟུལ་གཞན་གྱིས་བྱས་འགྱུར་ཞིང་།

གཞན་དེ་དག་གིས་དེ་བྱས་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འཆི་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་གཞན་
དུ་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལས་འཆི་དུས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་འདི་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སྤྱད་བཟུལ་གཞན་གྱིས་བྱས་
པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དེ་དག་གིས་དེ་བྱས་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་
མི་འཐད་དོ།

སངས་བསྐྱེད་ས་དང་ཤར་སྒྲོན་དུ། གཞན་དེ་དག་གིས་འདི་བྱས་
པས། །སྤྱད་བཟུལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེའོ། །དེ་
ལ་རང་གི་ངོ་པོ་མེད་ན་རང་གིས་བྱས་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་རྒྱུ་
ལ་སྟོས་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་ཉེན་འབྱུང་མི་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཉེན་
འབྱུང་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་སྤྲ་མ་ལས་སྤྲེམ་འབྱུང་བས་སོ། །ཉེན་འབྱུང་
མིན་ན་མི་འཐད་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།

གལ་ཏེ་གཞན་དུ་ངོ་བོས་བྱུང་བ་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་
གནས་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གལ་འཐད། ཅེས་སོ། །འདི་སྐབས་
སྤྱད་བསྐལ་ཞེས་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱང་པོ་ལྔ་པ་ཉིད་ལ་སྤྱད་བསྐལ་དུ་
བྱས་པ་དེ་ལ་འཛིན་དགོས་སོ། །

སྔ་མའི་གཉིས་པ་གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་
བརྗོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི།

སྤྱད་བསྐལ་བྱས་ན་གང་བདག་གིས།

སྤྱད་བསྐལ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ནི།

སྤྱད་བསྐལ་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན།

གལ་ཏེ་སྤྱད་བསྐལ་རང་གིས་རང་བྱས་པ་མིན་ལ་གང་ཟག་གཞན་
གྱིས་བྱས་པ་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་གང་
གིས་དེར་བཏགས་པའི་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི་བདག་གི་སྤྱད་
བསྐལ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱད་བསྐལ་དེ་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་

གང་ཟག་བདག་གིས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་བྱས་པའི། གང་ཟག་དེ་ནི་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ་མི་སྤང་བས་སམ་བྱེད་པོ་མི་འགྲུབ་ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉི་ལར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་
 མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། མིའི་གང་ཟག་དེ་མིའི་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས། འདི་བྱེད་པོ་དང་། འདི་བྱ་
 རྒྱ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱེ་སྟེ་བསྐྱེན་མི་རྣམས་ཤིང་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་
 ལ། གལ་ཏེ་ཆེ་སྤྱ་མའི་མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིར་ལེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
 གིས། ཆེ་བྱེ་མའི་སྤྱིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྱས་པར་གྱུར་ན། གཞན་བྱས་
 སྤྱི་འདྲེ་མི་འགྲུར། ཆེ་སྤྱ་བྱེའི་ཉིར་ལེན་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་སྤང་པོ་
 ཐ་དད་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་མི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིར་ལེན་ནས་སྤང་
 པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་བསྐྱེན་པར་མི་རྣམས་པས་སོ།།

ཕྱི་མའི་གཉིས་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་
སྟེ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་ནི།

སྐྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་ན་གཞན་ཞིག་གིས།

སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་བྱས་གང་སྤྱོད་དེ།

སྐྱག་བསྐྱལ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟར་རུང་།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་སྐྱག་བསྐྱལ་།

འབྱུང་ན་གང་གིས་དེ་བྱས་ནས།

གཞན་ལ་སྤྱིར་བའི་གང་ཟག་གཞན།

སྐྱག་བསྐྱལ་མ་གཏོགས་གང་ཞིག་ཡིན།

གལ་ཏེ་ཆེ་སྔ་ཕྱིའི་གང་ཟག་གཅིག་མིན་པས་གཞན་མའི་གང་
ཟག་གིས་བསགས་པའི་ལས་གྱིས་ནི་ཕྱི་མའི་སྤྱིའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
འབྱུང་བར་བྱས་ནས་དེ་སྤྱིའི་གང་ཟག་ལ་བྱེན་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་
དེ་ལ་སྤྱིའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་སྤྱིར་སྐྱག་བསྐྱལ་གཞན་

བྱས་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་ན། སྟེར་བ་པོ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་
སྤྱད་བསྐལ་དེ་བྱས་ནས་ཡུལ་ལྟའི་གང་ཟག་གང་ལ་སྦྱོན་པར་བྱ་
བ་དེ་མྱང་བྱའི་སྤྱད་བསྐལ་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལེན་པ་པོ་
ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་།།

མདོར་ན་གཞན་གྱིས་མ་བྱིན་པའི་སྤྲོ་རོལ་ན་སྤྱད་བསྐལ་མེད་
པའི་ལེན་པ་པོ་གང་ཟག་དེ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་
རུང་ཞེས་སོ།།

གཤམ་ཏེ་སྟེར་བ་པོ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལས་བྱི་མའི་ལྟའི་སྤྱད་
བསྐལ་འབྱུང་ན་བྱེད་པོ་མིའི་གང་ཟག་གང་གིས་སྤྱད་བསྐལ་དེ་བྱས་
ནས་གཞན་ལྟའི་གང་ཟག་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཞན་དེ་
མིའི་སྤྱད་བསྐལ་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་ཐ་
དད་དུ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། སྟེར་བ་པོ་འགོག་པའི་ཆོག་ས་བཅད་
འདི་ཆོག་གསལ་ལས་བྱུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན་སྟེར་བྱ་སྟེར་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་བྱ་རྒྱའི་སྤང་

མོའམ་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ན། སྤྱག་བསྐལ་དེ་གང་
ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་ཞེས་ངི་ལྟར་བརྟགས་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་ལས་
ཐ་དད་པའི་བྱེད་པོ་གང་ཟག་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བདག་བྱས་དང་གཞན་བྱས་
དགག་པ་ནི།

བདག་གིས་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པས།།

སྤྱག་བསྐལ་གཞན་གྱིས་ག་ལ་བྱས།།

གཞན་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་གང་བྱེད་པ།།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་བདག་བྱས་འགྱུར།།

རེ་ཞིག་སྤྱག་བསྐལ་བདག་བྱས་མིན།།

དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་མ་བྱས།།

གལ་ཏེ་གཞན་བདག་མ་བྱས་ན།།

སྤྱག་བསྐལ་གཞན་བྱས་ག་ལ་འགྱུར།།

སྤྱག་བསྐལ་བདག་གིས་བྱས་པ་ཞེས་པ་དེ་སྡོན་དུ་གྲུབ་ན། གཞན་

གྲིས་བྲས་པ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྲས་པ་མ་
གྲུབ་ན། དེ་གཞན་གྱི་བདག་གིས་བྲས་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་
དེའི་བདག་གིས་བྱེད་དགོས་པས་སོ།།

དཔེར་ན་བྲམས་པའི་གོས་ཉེར་སྤྲས་གྲིས་བྲས་ན། གོས་དེ་ཐོག་
མར་ཉེར་སྤྲས་གྲིས་བདག་གིར་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
བྱེད་པོ་མིའི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བྲས་པར་མ་
གྲུབ་པས་ལྟའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ག་ལ་བྲས་
ཏེ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མིའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལྟའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
གང་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་མིའི་གང་ཟག་གཞན་དེ་ཡིས་བདག་གིས་
བྲས་པར་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་ཞིག་སྤང་པོ་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་བདག་
གིས་བདག་བྲས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྲིས་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་མ་བྲས་
པས་ཏེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ།།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པའི་བདག་གིས་
མ་བྲས་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བྲས་པའང་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་

མི་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་གང་ཟག་རང་གིས་བྱས་ལ། གང་ཟག་
 གྱུང་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གཞན་མིན་པ་ལ་བསམས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་
 སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྱ་ལ། ཡང་གང་ཟག་དེ་སྤྱག་བསྐལ་
 མིན་པ་ལ་བསམས་ནས་གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་སྟུང་ན། ཆོག་སྤྱ་
 མ་གཉིས་གྱིས་བདག་བྱས་འགོག་སྟེ། རྒྱུ་ལ་དང་པོས་ལྷུང་པོ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པས་སྤྱག་བསྐལ་བདག་གིས་བྱས་པ་
 འགོག་གཉིས་པས་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བྱས་པ་
 འགོག་ བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ལམ་ལྷུང་ལྷུང་མ་གཏོགས་
 པའི་བདག་མེད་པས་སྤྱག་བསྐལ་གཞན་བྱས་འགོག་ཅེས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ལ་དང་པོས་སྤྱག་བསྐལ་
 དེ་གཞན་ནམ་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་བྱས་པ་མིན་ལ།
 རྒྱུ་ལ་གཉིས་པས་སྤྱག་བསྐལ་རང་གིས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱི་མ་
 གཉིས་གྱིས་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་འཆད་པ་འདྲའོ།

བཞི་པ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་རེས་བྱས་འགྱུར་ན།

སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར།

སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་གཞན་སོ་སོ་བ་དེ་རེས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་གཉིས་
ཀ་ཆོགས་པས་བྱས་པ་ཡོད་སྟུང་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་རང་
གཞན་གཉིས་པོ་གང་རུང་དེ་རེས་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱས་པར་འགྱུར་ན་
ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར་སྲིད་ནའང་། དེ་དེ་རེས་
བྱས་པ་བཀག་ཟིན་པས་སྒྲོན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཡན་ལག་དེ་དེ་ལ་ཤིང་རྟ་མེད་ཀྱང་ཆོགས་པ་ལ་ཤིང་
རྟར་བཞག་པ་ནི་ལྟོས་བཏགས་ཡིན་པས་འདྲིར་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ།
སྟོག་གཅོད་པ་དེ་དེ་ནས་མ་བྱས་ན་འདྲི་གཉིས་ཀས་སྟོག་གཅོད་
བྱས་སོ་ཞེས་འཛོག་མི་བྱས་པ་ལྟར། རང་གཞན་དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་པའི་ཆོགས་པའི་བྱེད་པོ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པས་གཉིས་ཀས་
བྱས་པ་མེད་དོ།

ལྷ་པ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དགག་པ་ནི།

བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་མ་བྱས།།

སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་ག་ལ་འགྱུར།།

བདག་གིས་མ་བྱས་ཤིང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་
མ་བྱས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་རྒྱ་མེད་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་
ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་གི་བྱི་ཞིམ་བཞིན། རྒྱ་མེད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་
དུ་ཐལ་བས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ།

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པ་བཞི།།

ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི།།

ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་།།

རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ནང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷའམ་སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་ལ་
བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་

གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ས་སྐྱུག་བྱུམ་སྒྲུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་དག་
ལ་ཡང་བདག་བྱས་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་དོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བྱེད་
ཞིགས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ནི།
རབ་བྱེད་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་དུ་ལྟ་སྟེ། སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་སོགས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་ནས་འབྱུང་
བར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིར་མི་སྐྱེ་བས་རྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་སྐྱུམ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་པ་བརྒྱ་གཉིས་པའོ། །

༄ བརྩ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།
མདོའི་འབྲེལ།

དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། མི་སྤྱོད་པའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་
བསྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་
རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲིའི་མིག་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བའི་
ངོ་བོར་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། སྤྱོད་པ་མི་ཤེས་པ་དག་སྤྱོད་པའི་རྟ་སྒྲང་སོགས་
ཀྱིས་བསྤྱོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
གཞིགས་པ་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས།

མདོ་ལས།

དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་བསྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བརྩན་པ་ཡིན་ལ། མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འབྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྒྲུང་བ་སྟེ་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་
བརྗོད་པ། དགོངས་པ་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ། གཞན་གྱི་ཚད་
པ་སྤྲོང་བ། སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །

བསྐྱུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱན་ཞེས་གསུངས།།

འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས།།

དེས་ན་དེ་དག་བརྒྱན་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་བསྐྱུ་ཆོས་གང་ཡིན་པ།།

དེ་བརྒྱན་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བསྐྱུ།།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་གསུངས་པ།།

སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པ་ཡིན།།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་བསྐྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བརྩུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རང་
བཞིན་མིན་པ་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲུང་གི་ཆ་ནས་ཡིན་པ་
དེས་ན་འདུ་བྱེད་དེ་དག་བརྟགས་སྟོང་ངམ་བརྩུན་པའམ་ཀུན་རྫོབ་པ་
ཡིན་ཏེ་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཆུ་བཞིན་ནོ།

གལ་ཏེ་བརྩུན་པ་དང་བསྐྱ་བ་ཞེས་བྲ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་
དོན་ཡིན་པས་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་བརྩུན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་། གལ་
ཏེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྩུན་པའམ་མེད་པའི་དོན་དུ་ལྟ་ན། དོན་
བྱེད་རུས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་རུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཅོད་དེ།
སྒྲུར་བངས་པའི་མདོ་ལུང་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ཡིན་
ལ། དེ་དག་གིས་བརྩུན་པ་ཡིན་ན་རི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ཞིག་ཏུ་གོ་ནས།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དེར་སྒྲུང་བ་ལ་བརྩུན་པར་འཛོག་ཅིང་།
སྒྲུང་ཙམ་ཀྱི་དོན་དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བྲ་བ་བྱེད་རུས་པ་སྐྱུ་མ་དང་

འདྲ་བར་མི་ཤེས་པས་སོ། །དེས་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འདྲ་བ་དག་ཆོས་
རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་སྟུང་པའི་ཚུལ་འདིས་བསྟུས་པས་
ན་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཞེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་བསྟུབ་བྱ་བརྟན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
བཞག་ན་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བསྟུ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྐྱར་
འདེབས་སུ་ཅི་ཞིག་འགྱུར། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་
ལ་དེ་མེད་པ་བསྟུ་བར་བཞག་ན་སྐྱར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདིར་
ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པར་ནམ་ཡང་མི་
འདོད་པས། དངོས་པོ་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྟུ་བའམ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ།

དེ་ཡང་འདི་རྟུན་མི་རྟུན་ཞེས་དཔྱོད་པ་གང་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་
པ་བདེན་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དེའི་འགལ་ཁྲ་བརྟན་པའོ་
སྟུང་ན་སྐྱར་འདེབས་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་འཆར་ཏེ། ལྟས་བྱིན་ལ་

མིག་མེད་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞིར་
བཞག་གི་སྟངས་སྙམ་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
བརྩུན་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་དེ་བརྩུན་ནོ་ཞེས་བཞག་པས་
སྐྱར་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་བརྩན་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དངོས་མེད་དུ་ལྟ་བ་ཡང་མི་སྟོན་ན་ལྷང་འདིས་ཅི་སྟོན་
ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྩུན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འདི་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཡོད་པ་འདི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་བསྐྱུ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་
པ་དེ་ནི་འདི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདིའི་
གནས་ཚུལ་སྟོ་སྐྱར་དང་བལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སོ། །སྟོང་ལྟར་ན་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པས་བསྐྱུ་
བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས་སུ་ཡང་བསྐྱུ་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་

མེད་སྤང་གཉིས་ཆོགས་ཡིན་པར་རམ། རང་གིས་དེ་གཉིས་དགག་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྐྱུ་བའི་དོན་མེད་
པར་མི་འདོད་ལ། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། སྐྱུ་མའི་
ཏྲ་སྒྲུང་མེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཏྲ་སྒྲུང་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པས་བསྐྱུ་
བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ།

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྤང་བྱིར་རོ།

དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མེད།

གང་བྱིར་དངོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད།

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན།

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན།

དེ་དག་ན་རེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་

བར་གསུངས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་སྟོང་པར་
གསུངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་
ནི་རང་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འཇིག་པས་ན་
བསྐྱ་བ་ཞེས་བཤད་དེ། **མདོ་དེ་ལས་ཀྱང་།**

འདི་ནི་བསྐྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདི་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་མེད་ན་གནས་སྐབས་གཞན་
ཏུ་འགྱུར་བ་དམིགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་
གིས་སྟོང་པ་ཡང་མི་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་གཞིར་གྱུར་པ་མེད་
པས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཆོས་སྡོ་བསངས་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་
ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་རང་གི་རང་བཞིན་ཏུ་
རྟག་པའམ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་གནས་སྐབས་
གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཅུ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཅིག་

ཀྱང་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་རྣམས་གང་ཟག་གི་
 བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱང་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཆོས་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན་གང་གི་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པས་སོ་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལྟགས་ནི།

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན།།

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ངེ་ལྟར་བྱང་།།

དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད།།

གཞན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

གང་ཕྱིར་གཞོན་ཏུ་མི་ཆ་སྟེ།།

གང་ཕྱིར་ཆས་པའང་མི་ཆ་ལོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ན།།

འོ་མ་ཉིད་ནི་ཞོར་འགྱུར་རོ།།

འོ་མ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ནི།།

ཞོ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་
 དེ་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་
 བར་ངེ་ལྟར་དུང་སྟེ་དཔེར་ན་མེ་ཆ་བ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པ་
 བཞིན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
 སྐབས་མི་སྲིད་པས་སོ། །དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་གནས་སྐབས་ལ་
 གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད་དེ་དེ་ཉིད་མ་གྱུར་པ་ཡིན་
 པས་སོ། །གཞན་དུ་གྱུར་ཟིན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་
 གཞན་དུ་གྱུར་ཟིན་པས་སོ།།

དེ་དག་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གཞོན་ཏུ་ཡིན་བཞིན་མི་
 ག་སྟེ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གང་ཕྱིར་ཐོག་མ་
 ནས་ཀླས་ཟིན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་མི་གཏོ་སྟེ་སྤར་ཡང་ཀླས་པ་དོན་
 མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་དུ་གཞན་
 དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་སྤར་མའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་མ་བཏང་བཞིན་དུ་

འགྱུར་དགོས་པས་འོ་མ་ཉིད་ནི་ཡིན་བཞིན་དུ་ཞོར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལས་གཞན་ཞིག་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་འོ་མ་ལས་གཞན་ཚུ་ལ་སོགས་པ་
དངོས་སོ་གང་ཞིག་ནི་ཞོ་ཡི་དངོས་སོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞོར་འགྱུར་
རུང་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ།།

གསུམ་པ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ནི།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་རུང་ཟད་ཡོད།།

སྟོང་པ་རུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།།

མི་སྟོང་རུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།།

སྟོང་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར།།

དེ་དག་ན་རེ། རྟེན་ཆས་ཅན་ཡོད་དེ། བརྟེན་པ་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཡོད་དེ་དེ་འཁོར་བའི་གཉེན་སོ་ཡིན་པས་དེ་དབུ་མ་པ་
ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གྲུབ་ན་དེའི་འགལ་ལྷེས། སྟོང་གཞི་ཡང་གྲུབ་པར་

འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ་བ་བྲུབ་པར་གྲུར་ན་དེ་ལྟ་
མོད། དེ་ནི་མེད་དེ། གཤམ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་ནི་དེ་
ལ་སྟོས་པའི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྲུར་ན་འང་ཤེས་བྱའི་ཁོང་
ན་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན་སྟོང་པ་ཞེས་
བྲ་བ་དེ་འང་ངོ་མོས་ཡོད་པར་གཤམ་ཏེ་མི་འགྲུར་རོ།

དེ་ལ་དོན་སྒྲིབ་བ་དག་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། དེའི་སྟོང་ན་
སྟོང་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་བྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་
ནི་ཆོས་འདི་དག་གི་ནང་ན་ལ་ལ་སྟོང་ཡང་གཤམ་ཏེ་གཏན་ནས་མི་
སྟོང་པའི་ཆོས་ཅན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་
དུ་གྲུར་པ་ཡིན་པས། མི་སྟོང་པའམ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ་གཉིན་སོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་དགོས་པས་གཉིན་སོ་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པས་
སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་ཞེས། དཔེར་ན་གང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
འགག་པ་ཡོད་པས། གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད། འགག་པ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་པ་སྟེ་ལྟས་བྱིན་འགག་པ་དང་། ལུས་པ་འགག་པ་ལ་

སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །མ་སྐྱེས་ན་མི་འགག་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལི་
བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་
ཡིན་པས་གང་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོང་པ་ཡིན་ན་སྟོང་པ་ཡིན་པས་བྲུབ་
བ་དེའི་ཆོ། སྟོང་པ་དེས་ཅི་སྟོང་སྟེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་བྲེང་བ་
ལྟར་སྟོང་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སོ། །དེས་ན་དང་པོར་
ཡོད་འཛིན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་ལྗོན་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་
ཅུ་མོ། །དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདིས་ཅི་ཞིག་སྟོང་
སྟེ་དགག་བྱ་མེད་པས་སོ། །དགག་བྱ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ངེ་
ལྟར་དམིགས་ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད།།

ལྟ་གུན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས།།

གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ།།

དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།།

དེ་དག་ན་རེ། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱན་མོང་མེན་པའི་ཆོས་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གསུངས་པ་ཟབ་མེད་སྟོང་ཉིད་མེད་དོ་
 ཞེས་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་བྱིད་ནི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་རྒྱན་
 གཙོད་པའོ་སྟུང་ན།

སྤྱན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་
 བསྟན་པ་དེ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནི་ཙམ་གྱུར་ལས་
 དེས་པར་འབྱུང་བར་རམ་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ་
 ཡིན་ན་གང་དག་དངོས་པོ་བཞག་ཟེན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རང་ལ་ངོ་
 བོས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཐབས་གང་གིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་ཏུ་
 མེད་པར་ཏེ་གསོར་མི་རུང་བར་བཟུ་སྤྱན་ལོག་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་
 ཏེ། རི་ལྟར་གསུངས་ན། **དཀོན་བཙུགས་ལས།**

གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་

རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཆན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་
 མཆན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཆན་མ་མེད་པ་
 དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་
 དེ་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པར་གང་དག་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་དེ་ནི་འོད་སྤང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་
 སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྤང་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ངའི་གསུང་རབ་
 འདི་ལས་ཉམས་རབ་དུ་ཉམས་ཞེས་བཤད་དོ། །འོད་སྤང་གང་
 ཟག་དུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་སྤྱི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
 ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེན་འོད་
 སྤང་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
 བ། འོད་སྤང་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་མི་ནད་
 པ་ཞིག་ཡོད་ལ་སྤྲན་པས་དེ་ལ་སྤྲན་བཏང་ནས་སྤྲན་དེས་ནད་

ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དེ་སྦྲན་ལྟོ་ན་འདུག་པ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན། འོད་
སྤང་འདི་ཅི་སྦྲུམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ནད་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་
རམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །གང་སྦྲན་
དེས་ནད་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ནས་སྦྲན་ལྟོར་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་མ་བྱུང་
ན། མི་དེའི་བློ་ནད་ཞིན་ཏུ་ཆབ་ཆེ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐུལ་པ་འོད་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་གྱུར་
པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། འོད་
སྤང་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
ངས་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།

མཁྱིས་ནད་ལྟ་བུ་སྦྲན་དེས་སེལ་རྒྱས་ཀྱང་། སྦྲན་དེ་ཉིད་ནད་དུ་
སོང་ནས། སྦྲན་དེས་འབྲིན་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་
སྦྲན་ལྟ་བུར་རང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ན། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚྭ་གས་པའི་
ཐབས་སྐྱབ་ཏུ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེའི་ངོར་གཉེན་པོ་ཉིད་ཟས་སྦྲན་དུ་
སོང་བས་སོ། །གང་དག་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མི་སྟོང་པ་དང་

སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་སྟོས་གྲུབ་ཅུང་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་
པས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་མཆོན་འཛིན་འཛིག་པའི་ཐབས་ཅུང་
ཡིན་གྱི་དེ་རང་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཟོང་སྟེར་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
སྤྲོ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་ན། དེ་མེད་
པར་འཛིན་དུ་གཞུག་དཀའ་བ་བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་^{མཆོན་ལྟེན་}ནི།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩ་
གསུམ་པའོ། །

༥ བཙུ་བཞི་པ་སྤང་བ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ། རབ་རྩལ་རྣམ་གཞོན་མདོ་ལས།

གཟུགས་ལ་སྤང་བའམ་བྲལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་
དག་གི་སྤང་བ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། གསུམ་
འདུས་པ་ལས་རིག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།

སྤང་བ་དབྱུང་ན་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་
མཚན་ནོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའི་སྟོན་པ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། འཐད་པའི་སྟོན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཀའ་པས་བྱུབ་
པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་སོ་ནི།

བལྟ་བུ་ལྟ་བ་ལྟ་བ་སོ། །

གསུམ་སོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང་། །

ཐམས་ཅད་: གྲིས་⁽²⁹⁾ནི་པན་ཚུན་དུ།

ཐུང་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དང་།།

ཆགས་པར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ།།

ལྷག་མ་རྣམས་དང་སྤྱི་མཆེད་གྱི།

ལྷག་མའང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་གྲིས།།

བལྟ་བར་བྱ་བ་གསུགས་དང་། ལྟ་བ་མིག་དབང་དང་། ལྟ་བ་པོ་
བདག་གམ་མིག་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གསུགས་
དང་མིག་གམ། གསུགས་དང་མིག་ཤེས་སམ། མིག་དང་མིག་ཤེས་
ཐུང་པ་མེད་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་ཅིག་ཆར་དུ་པན་
ཚུན་དུ་ཐུང་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
ཆགས་དང་ཆགས་པ་པོ་རྣམ་ཤེས་དང་། ཆགས་པར་བྱ་བ་ལྟལ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་།

(29) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༠༡-༩ ༼ཀྱང་༼

སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ལྷ་ག་མ་མཉན་བྱ་སོགས་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་
 ཉིད་གྱིས་གཉིས་གཉིས་སམ་གསུམ་ཆར་པན་ཚུན་དུ་སྤང་བ་མེད་
 དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་འསྤང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཐད་པའི་སྐྱོན་སྐྱུས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་
 སྤང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་མེད་པས་སྤང་བ་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཐད་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤང་འགྱུར་ན།།

གང་སྤྱིར་བཏུ་བྱ་ལ་སོགས་ལ།།

གཞན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།

དེ་སྤྱིར་སྤང་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཉེ་འདི་དག་རང་ལས་རྗེས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ཅུ་དང་
 འོ་མ་བཞིན་དུ་སྤང་པར་འགྱུར་ནའང་གང་གི་སྤྱིར་བཏུ་བར་བྱ་བ་
 དང་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་ལ་སྤང་རྒྱ་རྗེས་གཞན་དེ་ལོགས་

སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་སྒྲིབ་དེ་དག་སྤང་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞན་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་དང་། གཞན་གྱི་རོ་པོ་ཉིད་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བལྟ་བུ་ལ་སོགས་འབའ་ཞིག་ལ།

གཞན་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི།

གང་ཡང་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ།

གཞན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ།

དེ་ལྟར་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་སམ་པན་ཚུན་སྟོས་
ཆོས་སུ་གནས་པ་འདིར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་འབའ་ཞིག་ལ་གཞན་
ཉིད་མེད་པས་སྤང་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་གང་
ཡང་སྣམ་སོགས་དངོས་པོ་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཞན་པ་
ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ངོ་མྱོང་དགག་པ་ནི།

གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན།།

གཞན་མེད་པར་གཞན་གཞན་མི་འགྱུར།།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་མི་འཐད།།

གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན།།

དེ་ཆེ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འགྱུར།།

གཞན་མེད་པར་ནི་གཞན་འགྱུར་བ།།

ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མེད།།

འདི་གཞན་ན་བྱམ་སོགས་གཞན་ནི་སྣམ་སོགས་གཞན་ལ་བརྟེན་
ཏེ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ་ལྟོས་པས་སྣམ་སོགས་མེད་ན་
གཞན་དེ་མེད་པར་གཞན་བྱམ་སོགས་ལ་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱུ་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་དུ་བཞག་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་ངོ་མྱོང་གིས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ་པན་

ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་གཞན་དེ་ནི་ཅིག་ཤོས་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
ཡིན་ན་དེ་ཆེ་གཞན་མེད་པར་ཡང་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ནའང་
གཞན་མེད་པར་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་
ན་གཞན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྤྲད་པ་ཡོད་ན་སྤྲད་པས་
གཞན་ཡོད་དགོས་ཀྱང་དེ་མེད་དེ། སན་ཚུན་བརྟེན་ཏེ་བརྟགས་པ་
ཅམ་ལས་གཞན་ཞེས་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་སྤྱིར་སྤྲད་པའང་
ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གལ་སྤིད་དེ། ས་སྤྱུག་དང་རིང་སྤང་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་གཞན་ཞེས་པ་དེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལྟོས་པ་ཡིན་
མོད། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ན་ཅི་འགལ་ཞེ་ན།
ངོ་བོས་གཞན་ཡིན་ན་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཞན་དུ་གྲུབ་དགོས་ན་
དེ་མི་སྤིད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པ་ནི།

གཞན་ཉིད་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།།

གཞན་མ་ཡིན་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་གཟེགས་གཟན་པ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སོ་གཞན་ལ་སྟོས་
ནས་གཞན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཡོད་
པས་དེ་དང་འདྲ་བས་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་རུང་ནའང་། དེ་འདྲ་བའི་གཞན་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མེད་དེ་ཡོད་ན་གཞན་ཡིན་པ་ལ་དེ་འདྲའམ། མིན་པ་
ལ་འདྲ་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཡིན་པ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བྱིར་དེ་འདྲུག་ན། གྲུབ་ཟིན་ན་གཞན་
མི་དགོས་ཤིང་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་མ་ཡིན་
པ་ལའང་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འགལ་བའི་ཆོས་སུ་གནས་
པས་སོ། །ཡོད་ན་གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་ལྟོན་འཆོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །གཞན་གཞན་མིན་ལས་གཞན་ན་དེ་མི་སྤྱིད་དེ་དེ་

གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ།།

སྤྱི་བཀག་གྲང་གཞན་ཅམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་སྤྱི་ཡང་གྲུབ་ཐོ་
ཞེ་ན། སྤྱིར་གཞན་ཅམ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་གྱི་བྲག་ག་ལ་འགྲུབ་སྟེ།
ཤིང་མེད་པའི་ཤ་པ་བཞིན་དུ། གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ན་གཞན་ནམ་སྟེ་གཞན་གྱི་བྲག་པ་གཞན་མིན་པས་དེ་ཉིད་གྲང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པས་སྤྲད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

དེ་ནི་དེ་དང་སྤྲད་པ་མེད།།

གཞན་དང་གཞན་ཡང་སྤྲད་མི་འགྱུར།།

གལ་ཉེ་སྤྲད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་གཞན་མེད་ཀྱང་རུང་། བསྐྱབ་
བྱ་སྤྲད་པ་ཉིད་ནི་དམིགས་པས་དེ་ཡོད་ན་གཞན་ཡང་གྲུབ་ཐོ་ཟེར་
ན། སྤྲད་པ་མེད་དེ། རང་ལ་རང་མི་འཐད་ལ། གཞན་གྱི་ངོ་ཐོ་མ་
གྲུབ་པས་དེ་ལའང་མི་འཐད་ན་སྤྲད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞེག་སྟེ་མེད་དོ་
ཞེས་སྤྲད་བྱ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་སྤྲད་པ་མེད་དེ་རྩུ་ལ་མ་སྟོས་པའི་འོ་མ་

གཅིག་ཕྱ་ལ་སྤང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དང་གཞན་དངོས་སོ་
ཐ་དད་ན་ཡང་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཆུ་ལས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་འོ་
མ་ཆུ་དང་སྤང་བ་མེན་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱ་བ་ནི།

སྤང་བཞིན་པ་དང་སྤང་བ་དང་།།

སྤང་བ་སོ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

སྤང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བཞིན་པ་དང་། སྤང་བེན་པ་དང་། སྤང་བ་སོ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

སྤང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩ་བཞི་པའོ། །།

༥ བཙུ་བ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དམ་རང་བཞིན་བརྟག་
པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ།

རབ་ཀྱི་རྩ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ་གཟུགས་ལ་ཆད་པའི་
དངོས་པོ་འཕྲུག་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དེ་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གང་མེད་པ་ལ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་མི་འབྲད་
དེ་རྣམ་མཁའི་མེ་ཉྱལ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་
པ་མིན་ནམ་ཞེས།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟོགས་བཞིའི་སྟོས་
 བ་དགག་པ་དང་། མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་ལྟ་བ་སྦྱད་པ་དང་། དབྱ་མ་
 ལ་སྟོ་སྦྱང་བར་གདམས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་དང་
 གཞན་དངོས་དགག་པ་དང་། དངོས་ཡོད་དང་དངོས་མེད་དགག་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི།
 འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ཡི།
 རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།
 རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར།
 རི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར།
 རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་།
 གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།
 རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད།།

གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི།།

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད།།

དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
ལ་ནམ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་མི་བྱུང་སྟེ། འདུ་བྱེད་སྤྱུ་གུ་སོགས་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་ན་མ་དེག་པ་དང་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་
བར་མི་དེགས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཟེན་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་ཏེ་འདུ་
བྱེད་སྤྱུ་གུ་ད་ལྟ་བུ་ལ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་སྤྱོད་ལ་ན་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་
ལས་དེའི་རང་བཞིན་བྱུང་ངོ་སྟམ་ན་དེ་བྱས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལ།
འདོད་ན་ཅི་འགལ་སྟམ་ན་མི་བྱུང་སྟེ་པན་ཚུན་འགལ་བས་ཚུ་ལ་
ཆ་བ་ལྟར་ཆོས་དེ་རང་གི་གཤེས་མ་ཡིན་པས་དེ་དེའི་རང་བཞིན་
དུ་མི་བྱུང་ངོ་།།

འོན་རང་བཞིན་ཞེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱ་བེར་ན། རང་བཞིན་

ཞེས་པ་ཆོས་དེའི་ཡིན་ལུགས་མ་བཙས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཙམ་
བཙས་པ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དེའི་གཤེས་ལ་དང་པོ་ནས་
མེད་པས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། ཤེལ་ཆོན་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མིན་པས་ངོ་མོ་དབྱུང་བཟོན་པ་རང་དབང་དུ་
ནམ་ཡང་མི་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འདིའོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མི་ཆེད་དོ། །

རང་བཞིན་མ་ཆེད་པ་དེ་ཙམ་དེའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
གནས་ལུགས་དོན་དམ་མཐོང་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བསྟན་གྱི་འདི་མཐོང་
ངོ་ཞེས་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སོགས་དང་། མ་མཐོང་
བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་། འོང་བས་
གཟུགས་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། མཐོང་བ་བཀག་པ་ཙམ་མིན་གྱི་སྟོན་
པ་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་རིག་ཤེས་མིག་ལྡན་ནམ་
མཁའ་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདི་སྟམ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་

གྲིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་རང་དངོས་བཀག་ཀྱང་། གཞན་དངོས་ནི་
རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་དེ་མ་བཀག་པའི་སྤྱར་སྣམ་ན། གང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་ན། དེའི་བྱེ་བྲག་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གྱུ་བ་པའི་
རྒྱ་མཚན་མེད་དོ།

དེ་ཡང་སྤྱ་འགྱུར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྤྱ་འགྱུར་དུ་རང་བཞིན་
ཞེས་པ་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་ལས་དོན་ལ་བྱུང་མེད་པས་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི་འགྱུར་
བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གྱུ་བ་ཟེན་པའི་སྤྱར་ད་ལྟའི་སྤྱ་གྱ་
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི་རང་
བཞིན་དེ་ནི་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྲིས་བྱས་པའམ་
བཙོས་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་རང་བཞིན་གལ་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར་ངེ་ལྟ་བུར་ན་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
ལ་ཆ་བ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

འོན་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དག་ནི་ཡིན་

ལུགས་བྱང་པོ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བཙོས་པ་མིན་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་
ཡིན་ལ། མཆན་གཞི་ནི། ཟུང་འབྲུག་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོས་
རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་གནས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་གཤེགས་ཏེ།
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ལ་
ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་ཡོད་དང་དངོས་མེད་དགག་པ་ནི།

རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་དག།

མ་གཏོགས་དངོས་པོ་གཤེགས་ཏེ།

རང་བཞིན་དང་ནི་:དངོས་པོ་དག་⁽³⁰⁾།

ཡོད་ན་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན།།

དངོས་མེད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི།།

དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ།།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཅམ་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ནའང་དེ་
མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་
བཞིན་དང་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དག་སྟེ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
པའི་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཞེས་པ་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་
དོ། །དེས་ན་རང་གི་རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དག་

(30) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༡༠༧-༥ །གཞན་དངོས་དག་།

ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་ཡང་དེ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་བཀག་ཀྱང་དངོས་མེད་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་
དེའི་རྒྱ་པོ་དངོས་པོ་འང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཡོད་
ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་
གིས་ན་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་ད་ལྟ་བ་དེ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་
སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདིག་རྟེན་ན་སྦྱེ་བོ་དག་
གིས་སྦྱ་བས་སོ།།

དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་མིན་པའི་དངོས་མེད་རང་རྒྱ་བ་ནི་ནམ་
ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན་དངོས་མེད་དུ་གལ་བྱུང་སྟེ་ཐོགས་བཅས་
ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་
མི་སྲིད་པའི་དངོས་མེད་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ནི་འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཁེགས་པར་ཤེས་སྦྱ་བས་མ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྷ་བ་སྤྲད་པ་ནི།

གང་དག་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་དང་།།

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྷ་བ།།

དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ།།

དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

བཙུང་ལྷ་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ།།

མཐུན་པས་ཀླ་རྒྱ་ན་ཡི།།

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་།།

མེད་པ་གཉིས་ཀའང་ཅེ་དགག་པ་མཛད།།⁽³¹⁾

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།།

དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ།།

རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི།།

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

(31) ཐེ་ཅིན་པར་མ། ཞོག་གུང་ས། ༡༠༧-༦ རྩ་དགག་པར་གསུངས། །

རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

གཞན་དུ་འབྱུང་བ་གང་གི་ཡིན།།

རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་།།⁽³²⁾

གཞན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་།།

གང་དག་གིས་སའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྱོད་ཤིང་ཆོས་རང་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དང་། མིག་ལས་མིག་ཤེས་གཞན་ནོ་ལྟ་བུ་
གཞན་དངོས་སུ་ལྟ་བ་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་
ད་ལྟ་བ་ལ་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བ་འདས་པ་སོགས་ལ་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྦྱུང་བུ་ཞེན་ཅིང་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་རྟོག་འབྱུང་མཆོག་ཏུ་ཟུམ་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ནི་
དེ་བཞི་གང་དུ་འང་མེད་པས་སོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས། རང་བཞིན་མ་ཞོར་བར་སྟོན་པར་

(32) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱེད་སྤྱོད་ ༡༠༧-༨ ། རྩ་ཡིན་ཡང་། །

མཛད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་ནམ་ཡང་རིགས་པ་
དང་འགལ་བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་རྗེས་
སྲུ་འབྲང་བར་བྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།

བཙོ་ལྷ་པ་འདས་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀླ་རྩེ་ཡ་ན་ཡི་འདུལ་བའི་ལུང་གདམས་
དག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་ནི།

ཀླ་རྩེ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་དང་གྲ་བ་དང་
ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྲུང་ན་དང་སྐྱེ་སྲགས་འདོན་པ་དང་སྲུག་
བསྐྱལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུགས་པ་དག་ལས་ཡོངས་
སྲུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། འཆི་བས་གདུང་བའི་སྲུག་བསྐྱལ་ལས་
ཡོངས་སྲུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ན་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་རང་གིས་འདོད་པ་སྟེ། བྱེད་གོང་ཕྱོགས་
སྡེ་མི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དང་ཡོད་པ་གང་ལ་འང་གཞན་
འགྱུར་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་བུསྟེ་སྟེ་ལི་ཉའི་ཕྱགས་སོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་མ་ལ་སྟོ་སྟེ་བར་གདམས་པ་ནི།

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འདོན།

མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ།།

དེ་སྟེ་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ།།

མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ།།

གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ།།

དེ་ནི་མེད་པ་མེད་པས་རྟག །⁽³³⁾

སྟོ་སྟེ་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ།།

དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

དེས་ན་གནས་ཕྱགས་ལ་སེམས་པའི་ཆེ་དངོས་སོ་འདི་ནི་ཡོད་ཅེས་
བྱ་བ་རྟག་པར་འདོན་པ་དང་དངོས་སོ་འདི་ནི་མེད་དོ་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་

(33) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟག་བྱངས། ༡༠༧-༩ །མིན་པས་བརྟག་།

པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིའི་ཡུལ་གང་ལ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས། རང་
བཞིན་ཡོད་པར་བཟུང་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་སྟོང་བ་དང་། གཞན་
འགྱུར་སོགས་མི་འཐད་པས་མེད་པའི་སྒྲིག་འྲུགས་སུ་འགྱུར་བས་
རྟག་ལྟ་ཡིན་ལ། གང་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བཟུང་ན་རང་བཞིན་ཡོད་
པ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལྟག་མ་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའི་ནམ་པ་ཞིག་
འཆར་བ་དེ། སྤར་ཡོད་རྒྱ་དེ་ཆད་པར་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ལ་⁽³⁴⁾རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བ་དེ་ལ་ནི། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་
དོ། །ཡོད་ཅམ་དང་མེད་ཅམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་
སྟམ་པ་ནི་རྟག་ཆད་རགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་དེ་རེ་རེར་ཞེན་པ་
དེ་སྲིད་མཆན་མའི་སྒྲིམ་པ་ལས་མི་འདའ་བས། མེད་དགག་གི་སྒྲན་
ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ནད་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་བརྟེན་ནས། ནད་དང་སྒྲན་
ཡང་ཆབ་ཅིག་འབྲིན་པར་བྱས་ཏེ་ཟུག་རྩའི་སྒྲིམ་ནད་དང་སྒྲན་ཡང་
ཆབ་ཅིག་འབྲིན་པར་བྱས་ཏེ་ཟུག་རྩའི་སྒྲིམ་མཆན་ཐམས་ཅད་ཞི་
བའི་མཐའ་བཞི་སྒྲིམ་བྲལ་ལ་གནས་ན། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་

(34) རྟེན་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༡༠༧-༡༨༡ ། །གང་ལང་།

ཉག་ཆད་སྤ་མོ་ཡང་སྤང་བ་ཡིན་ནོ།

མདོར་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་གི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོན་
མི་སྤྱབ་པོ། **ཆོག་གསལ་ལས།**

**ལྟ་བུ་འདི་གཉིས་བསལ་ཏེ་དབྱ་མའི་ལམ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།**

མདོར་ན་ནད་མ་འབྱེན་པར་སྦྲན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟར་
དགག་བྱ་མ་ཁེགས་པ་དེ་སྤིད་དུ་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་
འཕེན་ཡང་ཁེགས་ན་ཅི་ཞིག་མེད་ཅེས་འཛིན་ཏེ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་
བའི་མེད་པ་རྒྱང་བ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་འོང་ན་རྩ་ཤེས་ནས་
སྟོང་སྟོང་མིན་ལ་སོགས་པ་ངེ་ལྟར་བྱང་། བདེན་བྱུང་མ་དམིགས་
པའི་སྟོང་དང་། བདེན་སྟོང་འཛིན་པའི་སྟོང་གཉིས་བྱང་ཆེ་ཞེས་ལྷག་
མཆོག་པས་གསུངས།

དེ་ལྟར་མཐར་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་མཁས་པས་མཐའ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནམ་ཡང་གནས་པར་མི་

བྱལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་མེད་པ་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་བས་མེད་
པ་མིན་པས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་གང་སྟོན་བྱུང་བའི་ཡོད་པ་
ཉིད་འགགས་ནས་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ་དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྒྱན་
ཆད་པས་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

དངོས་དངོས་མེད་དམ་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་བཙུ་ལ་པའོ། །

༥ བཅུ་དྲུག་པ་བཅེང་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།
མདོའི་འབྲེལ་ནི།

གཟུགས་མ་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར་མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། འདི་སྐྱེས་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡོད་དེ་འཁོར་འདས་བཅེངས་གྲོལ་དམིགས་པས་སོ་སྐྱེས་ན། དེ་
དག་གྲུབ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་མི་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཁོར་འདས་དགག་
པ་དང་། བཅེངས་གྲོལ་དགག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་ཞེ་ན།།

དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་ཏེ།།

མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་མི་འགྱུར།།

སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རིམ་འདི་མཚུངས།།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞི་ན།
ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ལ།
དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་བཅེལ་ན།
མེད་ན་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར།
ཉེ་བར་ལེན་ནས་ཉར་ལེན་པར།
འཁོར་ན་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར།
སྲིད་མེད་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན།
དེ་གང་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར།
འདུ་བྱེད་སྤྱང་ན་འདའ་བར་ནི།
རིེ་ལྟ་བུར་ཡང་མི་འཐད་དོ།
སེམས་ཅན་སྤྱང་ན་འདའ་བར་ཡང་།
རིེ་ལྟ་བུར་ཡང་འཐད་མི་འགྱུར།

འདི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་འཁོར་འདས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་
པས་སོ། །དང་པོ་མི་བྱུབ་སྟེ་སྤང་བྱ་ཕུང་པོ་དང་ལེན་པོ་སེམས་ཅན་

གཉིས་ཀ་འཁོར་བ་མི་འབྲང་པས་སོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཉེ་བར་སྤང་
བྱ་འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་ལྷ་དག་འགྲོ་བ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་
འཁོར་རོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་དེ་དག་རྟག་ན་ནི་མི་འཁོར་ཏེ་རྟག་པ་ལ་
འགྱུར་བ་མེད་པས་སོ། །མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྲང་
ཅིག་མ་ལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་སོ། །ལེན་པ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་
ཡང་རྟག་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་འཁོར་མི་སྲིད་པ་རིགས་པའི་རིམ་
པ་འདི་དང་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་
ཟག་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་
གང་ཟག་བདག་དེ་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་མེད་པའི་གིས་ཞེས་སོགས་
སྤར་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྡན་པ་དང་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་རྣམ་
པ་ལྷན་བཅའ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྤར་མེད་ན། གང་ཟག་གང་ཞིག་
འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྲིད་པ་ལུང་པོ་མེད་པར་གང་ཟག་འཁོར་

སྲིད་ན། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་རག་མོད། འཁོར་བར་གདགས་པའི་རྒྱ་
 སྲིད་པ་མེད་ན་དེ་མི་རུང་ལ། སྲིད་པ་ཡང་མིའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས་
 ལྟའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གོ་འཕོ་དགོས་ན་སྒྲ་མ་མ་བཏང་བར་ནི་མི་རུང་
 ལ། སྒྲ་མ་གཏོང་ན་སྒྲ་ཐྱིའི་སྲིད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་པ་སྟེ་
 སྤང་སོ་གཞན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་
 གདགས་པའི་རྒྱ་ཉར་ལེན་ཀྱི་སྤང་སོ་དང་བལ་བས་འཁོར་བ་མིན་
 པར་འགྱུར་རོ། །བར་མེད་པར་འདོད་ན་ལྟ་མིའི་སྲིད་པ་གཉིས་དུས་
 ཅིག་ཆར་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་
 འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

འདིར་ག་འཛིགས་དང་བསྐྱུན་ན་རང་གིས། འཁོར་བ་སྲིད་
 པའམ་སྤང་སོ་ལས་ཐ་དད་པའི་འཁོར་བ་སོ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་
 སྲིད་པར་འཁོར་ན། སྲིད་པ་སོ་སོའི་ཉར་ལེན་ལ་མི་སྟོས་པར་གང་
 ཟག་འབའ་ཞིག་འཁོར་རམ། ཉར་ལེན་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཉར་ལེན་
 བས་ཉར་ལེན་དུ་འཁོར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྟ་མིའི་སྲིད་པ་སོགས་

དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ནི་མི་ལེན་ལ། སྤྲ་མ་བཏང་ནས་བྱི་མ་ལེན་དགོས་
 བ། སྤྲ་བྱིའི་སྲིད་པ་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་གཅིག་མིན་
 པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་སོ་སོ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 མ་གང་ཡང་མིན་པར་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི་སྲིད་པ་མེད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ལྟ་མའི་སྲིད་པ་དང་། དེའི་གདགས་གཞི་ཉི་
 བར་ལེན་པ་མེད་ན་འཁོར་བ་སོ་ཅི་ཡང་མིན་པ། དེ་ལྟ་བུ་གང་སྲིད་
 པ་དང་ཉིར་ལེན་དང་བྲལ་བས་ཅི་ཞིག་འཁོར་བའི་དོན་ཡོད་དེ་མེད་
 ཅས་སོ་སྟེ། སྤྲ་བྱི་སོ་སོ་བ་གང་ཟག་རེ་རེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་དུ་
 མར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤར་སྤྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །དེ་འབྲའི་འཁོར་
 བ་སོ་དེ་མའི་ཉི་བར་ལེན་པ་བཏང་ནས་ལྟའི་ཉི་བར་ལེན་པར་འཁོར་
 བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཉིར་ལེན་རྒྱུ་པ་སྦྲང་བྱ་སྲིད་པ་ཕྱད་སོ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །བར་དེར་སྲིད་པ་མེད་ཅིང་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕྱད་
 སོ་དང་བྲལ་ཉི་མེད་ན་འཁོར་བ་སོ་བདག་དེ་གང་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་
 འགྱུར་ཉི་འཁོར་བ་སོར་འཛོག་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་སོ། །

ཡང་འཁོར་བ་ནི་ཡོད་དེ་དེའི་འགལ་ལྷ་མུང་འདས་ཡོད་པས་
 སོ་ཞེན། མུང་འདས་མི་གྲུབ་སྟེ། འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་ངོ་བོས་
 མེད་པས་སམ། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་ཡང་མུང་
 འདས་མི་སྲིད་དེ་འདུ་བྱེད་མུང་ལོ་མུང་ན་འདའ་བར་ནི་རྣམ་པ་གང་
 གིས་ངེ་ལྟ་བུར་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་དང་མི་
 རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མར་འགགས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་སྤར་བཞིན་
 བཀག་གོ། །སེམས་ཅན་ཅམ་དང་བརྗོད་མེད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 ངན་ལས་འདའ་བར་ཡང་ངེ་ལྟ་བུར་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་བཅིངས་གྲོལ་དགག་ནི།

སྤྱི་འཛིག་ཆོས་ཅན་འདུ་བྱེད་རྣམས།།

མི་འཆིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།།

སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡང་།།

མི་འཆིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཤམ་ཏེ་ཉེ་བར་ཡེན་འཆིང་ན།།

ཉི་བར་ལེན་བཅས་འཆིང་མི་འགྱུར།

ཉི་བར་ལེན་མེད་མི་འཆིང་སྟེ།

གནས་སྐབས་གང་ཞིག་འཆིང་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་བཅིང་བྱའི་སྔ་རོལ་ན།

འཆིང་བ་ཡོད་ན་འཆིང་ལ་རག།

དེ་ཡང་མེད་དེ་ལྷག་མ་ནི།

སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་བས་བསྟན།

རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ།

མ་བཅིངས་པ་ཡང་གྲོལ་མི་འགྱུར།

བཅིངས་པ་གྲོལ་བ་ཞིན་ཡིན་འགྱུར་ན།

བཅིངས་དང་གྲོལ་བ་དུས་གཅིག་འགྱུར།

འཁོར་འདས་བཀག་གྱུང་བཅིང་ཐར་ནི་ཡོད་ལ་དེ་ཡོད་བས་འཁོར་

འདས་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་

མི་འདའ་འོ་ཞེ་ན། བཅིངས་ཐར་མེད་དེ་འདྲ་བྱེད་རྟག་པ་ལ་བཅིངས་

གྲོལ་མེད་པར་རྟོགས་སྤྲོ་བས་མ་གསུངས་ལ། འདིར་སྐད་ཅིག་དང་
 བོར་སྐྱེ་ཞིང་གཉིས་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་
 ཉོན་མོངས་པས་སྤར་མི་འཆིང་ལ་བྱིས་གྲོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་
 སྐད་ཅིག་སྐྱེས་ཟེན་ཉིད་ན་གྲུབ་ཟེན་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཁོམ་
 མེད་པར་ཞིག་པས་སོ། །སྤར་མ་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་སྤྲོ་ཡང་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་འཆིང་བྱེད་ཆགས་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་པས་དེས་བཅིང་བ་
 ཡོད་པར་གྲུབ་ཟེར་ན། དེས་སྤྲོ་ཞིག་ངེ་ལྟར་བཅིངས་ཏེ་བཅིང་ན་དེས་
 ཉོར་ལེན་དང་བཅས་པའམ་བྲལ་བ་ཞིག་འཆིང་། དང་པོ་ནི་མི་འཆིང་
 ལྟེ་བཅིངས་ཟེན་པས་སོ། །གཉིས་པ་མི་འཆིང་སྟེ། འགལ་བས་ན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འཆིང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་
 དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཆིང་སྟེ་

སངས་རྒྱས་བཞིན་བཅིང་མི་རྣམས་ལ་དེས་ན་བཅིང་བྱ་གཞན་སྤང་
གསུམ་པ་མེད་པས་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་འདིས་འཆིང་བར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་སྤྱགས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བྱེད་སྤང་ཡོད་
པས་བཅིང་བྱ་ལྟས་བྱིན་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འཆིང་བ་ཆགས་
སོགས་སྤང་ཡོད་ན་དེས་བཅིང་བར་རིགས་ཀྱང་དེ་མེད་དེ། ཉེན་
མེད་པར་བརྟེན་པ་མི་རུང་བ་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་འཆིང་བ་གྲུབ་ན་
ཕྱིས་བཅིང་བྱ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་དགོས་པ་མེད་པས་དང་།
འཆིང་བ་ལས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་བཅིང་བྱ་ལ་ཡང་འཆིང་བ་
དགོས་པ་མེད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་བཅིང་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་གི་སྤང་རྩལ་ན་འཆིང་བྱེད་
ཆགས་སོགས་ཉར་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཡོད་ན་དེས་འཆིང་བ་ལ་རག་
ལས་མོད་དེ་ཡང་མེད་དེ་ཉེན་མེད་པའི་ཕྱིར། སུན་འབྱེན་སྤྱག་
མ་ནི་སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཀག་པས་

བསྟན་ཏེ། རེ་ཞིག་བཅིང་བ་མི་འཆིང་སྟེ་སོགས་བསྐྱུར། འཆིང་བ་
 བཀག་ཀྱང་འགལ་ལྷ་ཐར་བ་ཡོད་པས་དེ་བྱུབ་བོ་ཞེ་ན། མེད་དེ་རེ་
 ཞིག་བཅིངས་པ་ནི་མི་གྲོལ་ཏེ་བྱ་བ་དེ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །མ་
 བཅིངས་པ་ཡང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་གྲོལ་ཟེན་པས་ལྷགས་སྟོག་
 མེད་པ་ལ་དགྲོལ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བཅིངས་བཞིན་པ་
 ཉིད་གྲོལ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པར་འགྱུར་ན་བཅིངས་དང་གྲོལ་བ་
 འགལ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྦྱང་བ་ནི།

བདག་ནི་ལེན་མེད་ཟུང་ན་འདལ།

ཟུང་འདས་བདག་གིར་འགྱུར་རོ་ཞེས།

དེ་ལྟར་གང་དག་འཛིན་དེ་ཡི།

ཉེར་ལེན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གང་ལ་ཟུང་ན་འདས་བསྐྱེད་མེད།

འཁོར་བ་བསལ་བའང་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ལ་འཁོར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན།།

མྱ་ངན་འདས་པ་འང་ཅི་ཞིག་བརྟག།

བཅིང་ཐར་མེད་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ནས་བདག་
ལེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་ནམ་ཞིག་འདའ་བར་འགྱུར་
སྟམ་དུ་ལམ་ལ་སློབ་པ་སོགས་མི་འཐད་པས། དེ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱུ་མ་སོགས་
དང་མཚུངས་པ་ལ་སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་མྱ་ངན་ཐོབ་པ་པོ་
བདག་དང་། ཐོབ་བྱ་མྱ་ངན་ལས་བདག་གིར་ཞེན་པའི་འཛིག་ལྟ་དེ་
ནི་མྱ་ངན་གྱི་གོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ། བདག་ནི་ལེན་པ་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལོ།

སྤྱག་མེད་གྱི་མྱ་ངན་འདས་དེ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདག་གིར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གང་དག་རྒྱུ་མ་ཐེམས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཡི་
བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་ལེན་པ་འཛིན་པ་སྤྱན་ཅི་ལོག་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་སྤྲོ་མེད་

མི་འཐོབ་སྟེ། འཛིན་པ་སྤོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པས་སོ། །གང་
གི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་
ནས་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་
ཀྱིས། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པ་གང་ལ་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་ཡོད་
བསལ་བའང་ཡོད་པ་མིན་པ་ཡི་ཚེས་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ལ་འཁོར་
བ་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་སྤྱངན་ལས་འདས་པའང་འདིའོ་ཞེས་ཅི་
ཞིག་བརྟག་ཏུ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་
དྲུག་པའོ། །

༥ བརྩ་བདུན་པ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
ནི་ལས་ཀྱང་མེད་ལ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
པའི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟེན་འཁོར་བ་མེད་ན་ལས་འབྲས་འབྲེལ་བར་
མི་རིགས་ཏེ། བསལས་པ་པོ་དང་སྤྱིང་བ་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་
འདིར་བྱས་པ་གཞན་དུ་ངེ་ལྟར་སྒྲིན་ཞེས་གྲོལ་བ་ལ། ལས་འབྲས་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་གཞུང་རྗེས་
སུ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤང་ཚུལ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་།

གཞན་ལ་པན་འདོགས་བྱམས་སེམས་གང་།།

དེ་ཆོས་དེ་ནི་འདི་གཞན་དུ།

འབྲས་བྱ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན།།

ལས་འབྲས་དེ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ལས་
ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱ་དངོས་སོགས་གཞན་
ལ་པན་འདོགས་པ་དང་གཞན་ལ་བྱམས་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་
འབྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་གཞན་དུ་འབྲས་བྱ་
རྣམས་སྒྲིན་ཡིད་འོང་དག་གི་ས་བོན་ཏེ་རྒྱ་ཐུན་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་
ལུའི་ས་བོན་ས་ལུའི་རྒྱ་གུའི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཉེས་སྤྱོད་
ལ་འབྱུག་པ་མི་བསྒྲིམ་པའི་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་རྣམས་འཆེ་
ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
འཛིན་པ་དང་། ངན་འགྲོ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་དང་། འགྲོ་བ་ལུའི་
འཁོར་བ་ལས་འཛིན་པའི་དོན་གྱིས་ཐར་པ་མུང་འདས་ལ་ཆོས་སུ་
གཏགས་པ་གསུམ་ལས། འདི་བར་པའོ།།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞད་པ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པར་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་སྤོང་མཆོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི།།

སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས།།

ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི།།

རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས།།

དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱགས་སུ་ཆུད་པའི་བྱང་སྤོང་མཆོག་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དག་གིས་ལས་རྣམས་ནི་གཉིས་སུ་མདོར་བསྟན་
ཏེ། སེམས་པ་ཡིད་དང་ནི་བསམ་པར་ཏེ་ལུས་དག་གི་ལས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་གཞན་དུ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་
མར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པ་ཞེས།།

གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིར་འདོད།།

བསམས་པ་ཞེས་ནི་གང་ག་སྤངས་པ།།

དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་གིར་ཡིན།།

ངག་དང་བསྐྱོད་དང་མི་སྤྱོད་བའི།།

རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་གང་།།

སྤྱོད་བའི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་པ།།

ག་ཞན་དག་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་འདོད།།

མོངས་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བསོད་ནམས་དང་།།

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཚུལ་དེ་བཞིན།།

སེམས་པ་དང་ནི་ཆོས་དེ་བདུན།།

ལས་སྤྱ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་དགེ་མི་དགའི་ངག་གི་ཆོག་འབྲུ་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་ངག་གི་

རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། དགེ་མི་དགའི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་ལུས་

ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་གཉིས། ཡང་སློག་གཙུག་སོགས་གཏན་ནས་མི་

སྤྱོད་བ་སྤྱོམ་མིན་ཀྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། དེ་སྤྱོད་བ་སྤྱོམ་བའི་རིག་

བྱེད་མིན་པ་གཉིས། ཡང་བར་མའི་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ་ཡང་དགོ་
 མི་དགོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ་དགོ་འདུན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་
 ལུལ་བ་ཇི་སྲིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་དགོ་
 བའི་རིག་མིན་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སོག་གཙོད་
 བའི་ཁང་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་མིན་པ་འང་དོན་དེ་དག་མ་
 ཆད་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་མི་དགའི་རིག་མིན་འབྱུང་བས་སོ།།

དེ་དག་ཀྱན་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པ་དགོ་མི་དགའི་ལས་མངོན་
 བར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ནི་བདུན་པོའོ། །དེ་ལ་ལས་གང་
 ཞིག་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་གྱི་སྟེ་ཡིད་གྱི་
 ལས་ཡིན་པར་འདོད་ལ་བསམས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཞེས་ནི་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ནི་མ་བསམ་པར་བྱ་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མིང་འབྲས་
 བྱར་བཏགས་པས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་
 དེ་ལྟ་ན་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་མོ། །ངག་དང་ལུས་བསྐྱོད་
 དང་། མི་དགོ་བ་མི་སྒྲོང་བའི་སྒྲོམ་མིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་

བ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་
 བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་སྟོམ་སྟོམ་མིན་ལས་གཞན་རིག་བྱེད་
 མིན་པ་བར་མ་དག་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་དག་མི་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་
 བར་འདོད་པ་དང་། འོངས་སྟོད་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་
 དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འོངས་སྟོད་པ་ལས་བྱང་བའི་ཚུལ་
 དེ་བཞིན་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་པ་དང་ནི་ཚོས་དེ་བདུན་པོ་ལ་
 ལས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དགོད་པ་དང་།
 ཉེས་སྟོང་གི་ལན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སློན་པའི་དུས་བར་དུ།

གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་སྟུང་བ།།

དེ་ལྟར་འབྲས་བྱ་སྟེད་པར་འགྱུར།།

དེ་ལ་ཁོ་ལ་བ་གང་ཞིག་ན་ལ། གལ་ཏེ་ལས་དེ་རྣམས་འབྲས་བྱ་སློན་

པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འབྱུང་ལ་གལ་ཏེ་
 འགགས་ན་ས་ཐོན་ཆེག་པ་ལས་སྐྱ་གུ་ལྟར་འགགས་པར་གྱུར་
 པ་ཞིག་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེས་ངེ་ལྟར་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་འབྱུང་ཏེ་
 ཞེས་འབྲས་བྱ་སྐྱེན་པའི་བར་དུ་རྒྱ་ལས་ཉིད་གནས་མི་གནས་ལ་
 དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་ཚོད་པ་བཀོད་པའི་ལན་དུ་སྟོགས་སྤེམ་ཁས་
 སྒངས་ཀྱང་མི་སྐྱོན་པའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སྤེམ་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱན་ཁས་ལེན་
 པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཚུད་མི་བ་པའི་རྒྱས་ཁས་སྒངས་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 སྐྱོན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་བརྟོག་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྤེམ་པའི་ཉེས་སྤོང་དང་།
 བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ཉེས་སྤོང་བརྟོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟག་
 ཆད་སྤོང་ཚུལ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་རྒྱན་གང་ནི།

ས་ཐོན་ལས་ནི་མདོན་པར་འབྱུང་།

དེ་ལས་འབྲས་བྱ་ས་ཐོན་ནི།

མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར།།

གང་ཕྱིར་ས་བོན་ལས་རྒྱན་དང་།།

རྒྱན་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།།

ས་བོན་འབྲས་བྱའི་སྒྲོན་འགྲོ་བ།།

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན།།

སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གང་ཡིན་པ།།

སེམས་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

དེ་ལས་འབྲས་བྱ་སེམས་ལྟ་ཞིག །

མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར།།

གང་ཕྱིར་སེམས་ལས་རྒྱན་དང་ནི།།

རྒྱན་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།།

ལས་ནི་འབྲས་བྱའི་སྒྲོན་འགྲོ་བ།།

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་སྤོང་བུ་སྤུབས་འཆང་བ་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་

གང་ནི། དང་པོའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་ཞིང་།
 རྒྱན་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་རྗེས་འགོ་དང་ས་བོན་ནི་མེད་ན་
 འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་ལྷོག་པ་སྟེ་
 དེའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱུང་པོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་
 གང་ཕྱིར་ས་བོན་འགག་པ་ལས་རྒྱན་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱན་འགག་པ་
 ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ས་བོན་ནི་འབྲས་བྱའི་སྒོ་ན་
 དེས་པར་འགོ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ཆད་པ་
 མིན་ལ་རྒྱ་ས་བོན་འགགས་ཟིན་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྤྲིག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གང་ཡིན་པ།
 སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བས་རྗེས་འགོ་དང་། སེམས་
 པའི་ལས་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ན་འབྲས་བྱ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཡང་འབྱུང་
 བར་མི་འགྱུར་བའི་ལྷོག་པ་དེས་སོ། །འདི་ལའང་གང་ཕྱིར་སེམས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ལས་ལས་དགེ་སྤྲིག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ནི་རྒྱན་

ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། ལས་ནི་འབྲས་
བྱའི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི་སྡོན་ས་ནས་སྡོན་གྱི་དུས་སུ་འགགས་པ་དེ་
ཡི་ཕྱིར་ཆད་པ་མིན་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་ནི།

དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ།

ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡི་ཐབས་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འདི་གཞན་དུ།

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནས་ལྔ་པོ།

ལས་ལམ་དངོས་གཞི་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་དཀར་པོའི་ལས་དང་། དེ་
རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སམ་ཡང་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྡོན་པ་དང་
ཕན་པ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་གསུམ་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའམ།
ཡང་ན་ཆོས་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་དགོངས་
པའོ། །དེ་ལྟར་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བ་བཅུ་པོ་ཆོས་སྐྱབ་
པ་ཡི་ཐབས་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་གཞན་དུ་

འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་སྒྲ་དེ་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་
ནམ་པ་ལྷའོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་ལས་བསྒྲེག་པའི་སྒྲ་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཞན་ལ་ཉེས་
པ་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན།

ཉེས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོར་འགྱུར།

དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྟག་པ་དེ།

འདིར་ནི་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

སྡེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟའི་ལས་འབྲས་ལ་རྒྱན་ཁས་ལེན་པའི་
བརྟགས་པ་དེར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཉེས་པའི་
ནམ་གངས་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་ས་སྒྲུག་སོགས་འབྲ་བར་རྒྱན་
ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་ན། ས་ལུའི་ས་ཐོན་ལས་རང་གི་རིགས་
མཐུན་ཁོ་ན་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པ་མི་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ། དགོ་

སོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་དེ་ཁོ་ན་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་
 བར་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་གང་ཟག་གི་ལས་
 སེམས་པ་ལས་རང་གི་རྒྱན་རིགས་འདྲ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་
 གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་མི་འཐད་ལ། ཆོད་ན་རྒྱན་མེད་པར་ཐལ་
 བས་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེས།

གལ་ཏེ་མདོ་སྤེ་བས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་
 བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་ཁས་ལེན་ན་རིགས་འདྲ་ལས་
 རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་བཅད་དུ་མེད་པ་སོགས་དེའི་ཉེས་པ་
 ཆེན་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྟགས་པ་
 དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱན་ཉག་ཆད་སྤོང་པའི་ལན་དུ་སྐབས་འདིར་ནི་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད།
 དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་།

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི།

བརྟག་པ་གང་ཞིག་འདིར་འཐད་པ།

དེ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ།

འོ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་གདབ་ན་རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཁོར་
བཅས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་ལས་བྱས་ཏེ་
འགགས་ན་ཡང་། བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ། ལུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་འབྲས་བ་ཞིག་
སྟེ་ལོ། །ལས་བྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ལ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི་དཔང་རྒྱ་བཞིན་ནོ།

དཔང་རྒྱ་བཞག་ནས་ནོར་སྤྱད་ཀྱང་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ནོར་
བདག་གི་ནོར་སྤྱེད་དང་བཅས་པ་འགྲུག་འོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་
ཞིག་ཀྱང་ཚུད་མི་ཟ་བས་ལས་བྱེད་པ་པོས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྤོང་
བར་བྱེད་དོ། །དཔང་རྒྱས་གཏོང་བ་པོ་ལ་ནོར་བཀྲུག་ཟེན་ནས་ཡིག་
རོར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བྱང་སྟེ། སྤར་དེས་ནོར་འགྲུག་མི་
ལུས་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་སྤྱོད་དབྱུང་ཟེན་ནས་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡོད་དམ་

མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྤར་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་བར་བྱེད་མི་རུས་སོ།།

ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ། འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དང་ཟག་མེད་
དེ་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་དེ་དང་དེར་
གཏོགས་པས་སྤེ་བས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་བཞག་ཀྱང་། རོ་
བོ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་དུའང་བརྟ་མི་
སྤྱོད་དེ་ཞེས་ཟག་བཅས་མིན་པར་བཤད་པའང་ལས་ཟག་བཅས་
མིན་པ་ལ་འདོགས་ཀྱི། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཏེ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་སོ་
ཟེར། དེ་དགོ་མི་དགོ་གང་ཡང་མིན་ཏེ་ཆགས་བྱལ་དང་དགོ་ཅ་ཆད་
བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །ལས་སྤྱོད་བས་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་བ་མིན་
ཏེ། འཕགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སོ་སྤྱིའི་ལས་སྤངས་ཀྱང་།
འཕགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་སོ་སྤྱིའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ནི་
ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡོད་པས་སོ།།

འོན་ཀྱང་བསྟོམ་པས་སྤྱོད་ལ། ཀྱང་སྤྱས་འདས་ལམ་གྱི་ཁམས་
ལས་འདས་ན་དེར་གཏོགས་ཀྱི་དེ་སྤྱོད་འོ་ཞེས་དང་། ཁམས་གསུམ་

ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་ཀྱང་སྤོང་ཞེས་བཤད་ལ། ཡང་ཀྱང་སྤྲུས་
ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་པའང་ཡོད་དགོས་པས་དེ་སྟོན་ནམ་སྟམ།

དེ་ལྟར་རང་ལུགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི་བརྟགས་པ་གང་ཞིག་
འདིར་ལས་འབྲས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་འཐད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་
བརྗོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་ལག་ལ་ལྟ། རྟུན་མི་ཟ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་
དང་རང་བཞིན་བསྟན་པ། དཔང་རྒྱ་གང་དུ་གཏོགས་པ། སྤྱི་འགགས་
བྱེད་པའི་ཚུལ། རོ་ཐོའི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་དཔང་རྒྱ་དེ་བཞིན་རྟུན།

མི་ཟ་ལས་ནི་བྱ་ལོན་བཞིན།

དེ་གང་ཞེ་ན། དཔེ་རི་ལྟར་འཛིག་ཏེན་ན་བྱ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དེ་བཞིན་
དུ་རྟུན་མི་ཟ་བའི་ལས་ནི། བྱ་ལོན་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྱོད་འགྲུག་གོ།

ཡང་ན། རི་ལྟར་བྱ་ལོན་དཔང་རྒྱ་ལྟར། །དེ་ལྟར་ལས་དང་རྟུན་

མི་ཟ་ཞེས་བྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ལས་དང་དཔང་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བ་སྟེ།
མདོར་ན་ལས་ནི་བྱ་ལོན་བཞིན་དུ་སྦྲེས་མ་ཐག་དུ་རྩས་འགགས་
བས་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དཔང་རྒྱ་དང་འབྲས་བས་ཆུད་མི་ཟ་
བས་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་དེའི་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་དང་བཅས་པ་འབྲེན་
བས་ཆད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་གསུངས།

གཉིས་པ་དཔེ་བདད་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ནི་ཁམས་ལས་རྣམ་པ་བཞི།

དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན།

ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁམས་ལས་སྤེན་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་
དང་ཐག་མེད་དང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་འཕ་རང་བཞིན་ནི་
དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ཀ་མིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ།

གསུམ་པ་དཔང་རྒྱ་གདུག་ཏོགས་པ་ནི།

སྤོང་བས་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

བསྟོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡིས།།

ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་འགྱུར།།

གཤམ་ཏེ་སྤོང་བས་སྤང་བ་དང་།།

ལས་འཕོ་བ་ཡིས་འཛིག་འགྱུར་ན།།

དེ་ལ་ལས་འཛིག་ལ་སོགས་པའི།།

སྐྱོན་ནམས་སུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།།

མཐོང་ལས་ཀྱིས་སོ་སྐྱེའི་ལས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་ཚུད་མི་ཟ་བ་དེ་
སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་མཐོང་སྤང་
སྤོང་ཡང་སྐྱོན་ལས་ཀྱི་ཚུད་མི་ཟ་བ་མི་སྤང་བ་དང་། ལས་འགགས་
ཀྱང་དེ་ཚུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱན་མི་འཛིག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་
འཕགས་པ་དང་བྱིས་པ་ལ་སྤར་བྱས་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེའི་ཚུད་
མི་ཟ་བ་ཡིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་ཁོང་མི་ཁོང་གཤོན་མི་ཟ་བར་
སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཤམ་ཏེ་ལས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་དེའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་སྤང་བ་

དང་། ལས་འཕོ་བ་སྟེ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ཡིས་སྟ་
 མའི་ཚུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱན་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་འཛིག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་
 ཚུད་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་སུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས།
 འཕགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་མྱོང་བ་མེད་པ་དང་། སོ་སྟེ་ལ་མ་
 བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མྱོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་མེད་
 པར་ཐལ་བའོ།

བཞི་བ་སྟེ་འགག་བྱེད་ཚུལ་ནི།

ཁམས་མཚུངས་ལས་ནི་ཆ་མཚུངས་དང་།

ཆ་མི་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

དེ་ནི་ཉིང་མཆམས་སྟུང་བའི་ཆོ།

གཅིག་པོ་ཁོ་ན་སྟེ་བར་འགྱུར།

མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་གཉིས་པོ།

ཀུན་གྱི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་དེ།

ཐ་དད་པར་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།།

རྣམ་པར་སྒྲིན་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན།།

དེ་ནི་འབྲས་བྱ་འཕོ་བ་དང་།།

ཞི་བར་གྱུར་ན་འགག་པར་འགྱུར།།

འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དེ་ཁམས་མཚུངས་པར་གྱུར་པའི་
ལས་ནི་དགོ་སོགས་གང་རིགས་སམ་ཆ་མཚུངས་པ་དང་། སན་ཚུན་
ཆ་མི་མཚུངས་པ་དགོ་མི་དགོ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུད་མི་ཟ་བ་དུ་
མ་དེ་ནི་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཆེ་སོ་སོ་བ་བཏང་ནས་ཁམས་དེའི་
ཐོབ་པ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཐོབ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་ནི་ཟག་ཟག་མེད་དམ་དགོ་མི་དགོ་
རྣམ་གཉིས་པོ་སེམས་པ་དང་། བསམ་པ་ཀུན་གྱི་ལས་དང་། ལས་
ཀྱི་ཚུད་མི་ཟ་བ་དེ་ལས་ཀྱི་གངས་བཞིན་ཐ་དད་པར་ནི་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཞིང་ཆེ་འདིར་ཡོད་པའི་ཚུད་མི་ཟ་བ་གང་གིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་འབྱེན་པར་གྱུར་ཟེན་ཀྱང་ཁོ་རང་མི་འགག་པར་གནས་པ་ཡིན་

ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྲིན་མི་རྒྱས་ཏེ་དཔང་གྱ་རོར་གྱུར་པ་ལྟར་རོ།

ཆེ་སྒྲ་མཁས་འདིའི་ལས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད་གྱུར་ཡིན་ཡང་འདྲ་
སྟེ། དེར་ཚུད་མི་བ་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གྱ་མེད་པས་འབྲས་བྱ་འབྲིན་
ཡང་རང་མི་འགག་པའོ། །དེ་ནི་ནམ་འགག་ན་འབྲས་བྱ་འཕོ་བ་དང་
ཞི་བར་གྱུར་ན་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བྱ་འཕོ་བ་ནི་འགག་པ་
བསྐྱོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པས་བསྟན་ལ།

ཞི་བ་ན་འགག་པ་ནི། དེ་ནི་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོད་བའི་ཆོ། །གཅིག་
བུ་ཐོབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་ཏོ།

ལྷ་པ་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་ཟག་མེད་དང་།

ཟག་དང་བཅས་པར་ཤེས་པར་བྱ།

དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་ཟག་མེད་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་
གཉིས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆད་⁽³⁵⁾མེད་དང་།

འཁོར་བ་དང་ནི་རྟག་པ་མིན།

ལས་ནམས་ཆུད་མི་བ་བའི་ཆོས།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།

ཆུད་མི་བ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་ཞིང་དེ་ལ་བདག་གིས་སྟོང་
པ་སོགས་བཤད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ལ། ཆུད་མི་བ་བ་དེས་ལས་
ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཞི་བྱུང་བར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྦྱང་
ན་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པས་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་
མི་གནས་པས་སྟོང་པ་དང་། ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་
རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱན་ལྟ་བུ་མིན་པས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་
རྒྱད་ལ་ཡོད་དུང་བས་སྲིད་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་འཁོར་བར་འཐད་པ་
དང་། ལས་རྣམ་སྟོན་གྱི་བར་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་མིན་པར་བྱེད་
པའི་ཆུད་མི་བ་ཞེས་སོ།

(35) ཐེ་ཅིན་པར་མ། ༡༡ ཀ ༦ རྩོམ། རྟེ

དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་ཉིད་དུ་རུང་བ་དང་ཆོད་མེད་པ་དང་ཁམས་དང་
འགྲོ་བ་སོ་སོར་འཁོར་བ་རུང་བ་དང་ནི་རྟག་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་
བཞི་དང་ལྡན་པ་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

གསུམ་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་བཞི། རང་བཞིན་མེད་
པས་རྟག་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་
ལ་འང་གཞོད་པ་བརྗོད་པ། བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་
དང་། ཐ་སྙད་དུ་ངེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྤྱི་བ་མེད།།

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།།

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྤྱིས་པ།།

དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ངེ་ལྟར་
འགྱུར་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ། འབྲས་བྱའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚོད་པ་བྱེད་པ་

ཁྱེད་དག ཁྱི་ཟེ་ཁྱོང་ཁྱེར་འཛིག་པས་དོགས་ནས་བསྐྱང་བའི་ངམ་
བར་ཚུལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་ནས་དེ་
ནམ་སྒྲིན་གྱི་བར་དུ་སྡོད་ན་ཉག་པ་དང་། མི་སྡོད་པར་འཛིག་ན་ཆད་
པར་འགྱུར་ཡང་། དེ་མེད་དེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་མི་འཐད་པར་གོང་གི་
རིགས་པས་བསྐྱེད་ཟེན་པས་སོ།།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་ནམས་ནི། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་
མི་ཟ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ལ་དགོངས་ཤེ་ན།

གང་གི་སྤྱིར་ཉག་ཆད་ཀྱི་གཞི་ཐ་སྙད་བརྒྱན་པའི་ལས་ནི་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ལས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་
སྤྱིར་ནའོ། །གང་སྤྱིར་ལས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ཡི་སྤྱིར་ནམ་ཡང་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་ན་ཆུད་ཟ་
སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལའང་གཞོད་བྱེད་
བརྩོད་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད།།
རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད།།
ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འགྱུར།།
རྟག་ལ་བྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།།
ཅི་སྟེ་ལས་ནི་མ་བྱས་ན།།
མ་བྱས་པ་དང་སྤང་འཛིགས་འགྱུར།།
ཚངས་སྟོན་གནས་པ་མ་ཡིན་པའང་།།
དེ་ལ་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་།།
འགཤམ་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།།
བསོད་ནམས་དང་ནི་སྟེག་བྱེད་པའི།།
རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་མི་འགྱུར།།

དེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲིན་གྱུར་པ།

ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་སྤྲིན་འགྱུར།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི།

གང་ཕྱིར་ལས་གནས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ཅི་འཕྲུག་དུ་ན་གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་དེ་རྟག་པར་
འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ། རང་བཞིན་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནམ་
ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པར་གྱུར་ན་ལས་ནི་བྱས་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་རྟག་པ་ལ་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལས་ནི་བྱར་མི་རུང་བས་ན་སྤྲིན་གྱུང་ལས་མ་བྱས་
ན་ཡང་འབྲས་བྱ་སྤྱོད་ན་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་ལ་རྒྱ་ལས་བྱས་པ་མེད་
པས་མ་བྱས་པ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲད་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོར་
འགྱུར་ཏེ། སྟོག་གཅོད་གང་གིས་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་ལས་དེ་མ་
བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ།།

ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའང་ཆངས་

སྐྱོད་ལ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། མི་ཆངས་
 བར་སྐྱོད་པ་མ་བྱས་པར་ཡོད་པས། ཐམས་ཅད་ཆངས་སྐྱོད་མ་
 ཡིན་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་
 མི་འགྱུར་བས་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱ་བ་མཐར་འགལ་
 ལོ། །ཆངས་པ་ནི་ཟུང་འདས་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ཡི་སྐྱོད་པ་ལས་
 སོ། །མི་དགེ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སྤང་བའི་འཛིགས་པ་དོན་མེད་
 དུ་འོང་ན་ཆངས་སྐྱོད་ལ་གནས་པའང་དོན་མེད་པ་སོགས་ལས་
 རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྤྱོགས་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཞིང་ལས་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད་
 དེ་འབྲས་བྱ་དེ་དག་མ་བྱས་པར་ཡང་ཡོད་པས་དང་གསར་དུ་ནམ་
 ཡང་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །

གང་ཟག་བསོད་ནམས་དང་ནི་སྤྲིག་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བའང་འཐད་མི་འགྱུར་ཏེ་དགེ་སྤྲིག་ཐམས་ཅད། ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་

བ་དང་གསར་དུ་བྱ་མི་རྣམས་པས་སོ། །ལས་དེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྲིན་ཟིན་
 བར་གྱུར་བ་དག་ཀྱང་སྤྲར་ཡང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 ཁས་སྒྲངས་བ་དེས་ན་ནི་གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་ལས་མ་ཉམས་པར་གནས་
 བ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་འབྲས་བྱའང་མི་ལྟོག་གོ།

གསུམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ།
 རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ་དང་། འབྲས་བྱ་རྣམ་སྤྲིན་དགག་པ་དང་།
 མོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དགག་པ་ལོ། དང་པོ་ནི།

ལས་འདི་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་ལ།

ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མིན།

ལས་ནི་ཡང་དག་ངེ་སྟར་ཡིན།

ལས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་གང་མེད་པ་ལ་རྒྱ་མི་
 སྤྱིད་དེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱི་གོས་བཞིན་ནོ་སྟམ་ན། ཅི་ལས་འདི་ནི་

ཉོན་མོངས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉོན་མོངས་
མེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྲུབ་པ་བསྐྱབས་
ནས། བྱོགས་ཆོས་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བསྐྱབས་པས་ལས་ཀྱང་
མེད་པར་བྱུབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཉེན་ནས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མིན་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་ལས་
ནི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ཚུལ་ནི། སྤར་སྤྱེ་
བ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་བྱེད་བྱག་པར་ཉོན་མོངས་པའི་
ངོ་བོ་བཀག་ཟེན་པ་དང་། འོག་ཏུ་ཡང་། གང་དག་སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་
སོགས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་བས་སོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་རྩན་མིན་དགག་པ་ནི།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི།

ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱེན་དུ་བསྟན།

གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ།

དེ་སྟོང་ལུས་ལ་རི་ལྟར་བརྟེན།།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
 ལུས་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་རྣམ་སྦྱིན་
 གྱི་ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་དུ་མདོ་ལས་བསྟན་པ་ནི་ཐ་སྟོང་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སོ་
 དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན་ཟེན་པས་ལུས་ལ་དེ་དག་རྒྱ་ཉིད་དུ་རི་
 ལྟར་བརྟེན་རིགས་ཏེ། རྒྱ་ལས་ཉོན་གཉིས་སོ་སྟོང་ན་ལུས་ནི་དེ་དག་
 གི་འབྲས་བྱའོ་ཞེས་རི་ལྟར་བརྟེན་པར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་ལོངས་སྟོང་པ་སོ་དགག་པ་ནི།

མ་རིག་བསྐྱེབས་པའི་སྟེ་བོ་གང་།།

སྟེང་ལྟན་དེ་ནི་ཐ་བ་སོ།།

དེ་ཡང་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་།།

དེ་ཉིད་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

གང་གི་སྟེར་ན་ལས་འདི་ནི།།

རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་།

རྒྱུ་མིན་ལས་བྱང་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད།

གཤམ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་མེད་ན།

ལས་སྐྱེས་འབྲས་བྱ་ག་ལ་ཡོད།

ཅི་སྟེ་འབྲས་བྱ་ཡོད་མིན་ན།

ཟ་བ་པོ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད།

ལས་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བྱ་ཟ་བ་པོ་ཡོད་པས་སོ། །ལས་མེད་ན་
དེའི་འབྲས་བྱ་སྐྱེས་ལོངས་སྟོན་དེ་ནམ་མཁའི་ཨ་མའི་འབྲས་བྱ་
བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ཟ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། རྩོ་གྲོས་
ཀྱི་མིག་མ་རིག་པས་བསྐྱེབས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་ཡུལ་ལ་སྟེད་
པའི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཟ་བ་པོ་
ཡིན་ལ་ཟ་བ་པོ་དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པོ་ལས་གཞན་ཐ་དད་པ་མིན་ཞིང་
ཟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པོ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ལས་བྱེད་པ་དང་

ནམ་སྒྲིན་དུས་མཉམ་མི་སྲིད་ལ། བྱེད་པོ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིན་པར་
མི་སྲིད་པས་སོ་སྦྱམ་པའོ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཟ་བ་པོ་ཡོད་
པས་ལས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་འདི་ནི་རྒྱུ་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བརྟགས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་ཞིང་
རྒྱུ་མིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལས་དང་བྱེད་པོ་
བརྟགས་པར་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ཕྱིར་ལས་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་བྱེད་
པ་པོ་ཡང་མེད་ལ་གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱ་ལས་དང་དེ་བྱེད་པོ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་
ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བྱ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ནམ་མཁའི་ལྗོན་ཤིང་གི་
འབྲས་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བཟའ་བྱ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཟ་བ་
པོ་དེ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ།

བཞི་པ་ཐ་སྙད་དུ་རི་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི།

རི་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྱལ་བ་ནི།

རྩ་འབྲུལ་དུན་ཆོགས་ཀྲིས་སྤྱལ་ཞིང་།

སྤྱལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱལ་བ་ན།
 སྤྱལ་ཡང་གཞན་ནི་སྤྱལ་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་།
 བྱས་པའང་སྤྱལ་བའི་རྣམ་པ་བཞིན།
 དཔེར་ན་སྤྱལ་བས་སྤྱལ་གཞན་ཞིག །
 སྤྱལ་བ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།
 མོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་།
 བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་དག །
 ཇི་ཟེའི་གོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་།
 སྤྱིག་རྒྱ་མི་ལས་འདྲ་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་བྱིས་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་
 པར་གཞག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱིས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྱོད་རང་གིས་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་
 བཏབ་པས་བྱིས་མེད་པ་པོའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཚིག་གསལ་ལས།

ཁོ་ཐོ་ཅག་མེད་པ་ཐོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཐོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་
 པ་གཉིས་སུ་བཀག་ནས་གཉིས་མེད་པའི་ལམ་སྟེང་ན་ལས་འདས་
 པའི་གྲོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ཐོ་ཅག་
 ལས་འབྲས་བྱེད་ཐོ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། འདི་དག་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ།

རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་སྒྲམ་ན། རང་བཞིན་ཡོད་
 པ་ལ་བྱ་བྱེད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་ཀྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ནའི་
 དབང་གིས་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་དཔེས་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།

རི་ལྟར་སྒྲུལ་བ་སྒྲོན་བྱེད་པ། །རྩེ་འཕུལ་བུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ཡིས། །སྒྲུལ་ཞིང་སྒྲུལ་པའང་གཞན་སྒྲུལ་བྱེད། །སྒྲུལ་བ་དེས་ཀྱང་
 གཞན་དག་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱེད་ཐོས་ལས་བྱས་གང་། །དེ་ཡང་
 སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་།

འདིར་ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱལ་བ་
 བྱི་རྩ་འཕྱལ་ཆད་མེད་པ་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱིས་ཅ་བའི་སྐྱལ་བ་སྐྱལ་
 ཞིང་། སྐྱལ་བ་དེ་སྐྱལ་ཐེན་པ་ན། སྤར་ཡང་གཞན་ཞིག་སྐྱལ་བ་
 ཞེས་ལན་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱལ་
 བ་དེ་ཡང་གཞན་ཞིག་སྐྱལ་ལ། ཉིང་སྐྱལ་དེས་སྤར་ཡང་སྐྱལ་
 བ་དེ་སྐྱལ་བ་རྒྱུད་བྱས་ནས་སྐྱལ་བ་གསུམ་པོ་བྱེད་པོ་ལས་རྣམ་
 སྟོན་གསུམ་ལ་སྤར་རོ།

སྐྱལ་བ་དེ་དག་གིས་སྤར་ཡང་སྐྱལ་བ་གཞན་ཞིག་སྐྱལ་བ་
 བ། ཉིང་སྐྱལ་དེས་ཀྱང་སྤར་ཡང་གཞན་ནི་སྐྱལ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱེད་པོ་དེ་དང་ལས་གང་བྱས་པའང་སྐྱལ་
 བའི་རྣམ་པ་བཞིན། དཔེར་ན་བྱེད་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱལ་བས་ལས་དང་
 རྣམ་སྟོན་སྐྱལ་གཞན་ཞིག་སྐྱལ་བ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་ལྟར་
 བཏོན་མོངས་དང་ལས་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ཁོག་པ་རྣམས་
 དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་དང་རྣམ་སྟོན་རྒྱན་སོགས་འབྲས་བྱ་

དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་བཞིན་སྒྲུང་བ་དེ་ཟེ་གྲོང་བྱེད་ལྟ་བུ་
དང་། སྒྲིག་གྱུ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འབྲས་བུ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་མཆོད་ནི།

ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟག་པ་ཞེས་བུ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩ་
བདུན་པ་ལོ། །

༄ བཙུང་བ་བདག་དང་ཚུལ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི།

གཟུགས་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་དང་།

རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བྱེད་པ་པོ་ལ་
སོགས་པ་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་
བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རྩུབ་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཞིག་
ཡིན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས།

ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས། དེ་དག་ལ་བདག་དང་
བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པ་ནི་འདིར་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་འཇིག་
ལྟ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་
དང་བདག་གི་བ་དགག་པ་དང་། འཛིན་པ་ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་
ཚུལ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན།།

སྤྱི་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན།།

སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།།

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

བདག་གི་ཡོད་པ་གཤམ་འགྱུར།།

བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར།།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར།།

སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་བྱེད་བཙུག་པ་འདི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བསྟན་པ་སྤྱི་པོ་ལྟ་བུར་གསུངས། དེ་ལ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་
ཀྱིས་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ཡོད་ན་སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་

དུ་ཡོད་བརྟག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟགས་པ་དང་མེ་དང་
བྱད་ཤིང་བརྟགས་པ་སོགས་སུ་སྟོགས་ལྡར་བརྟགས་ཀྱང་འདིར་དེ་
དག་གི་སྟོང་པོར་འིལ་ཏེ་སྟོགས་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་ལོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་བདག་ཡིན་ན་
བདག་ཀྱང་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་དང་མང་པོར་དང་ཉེ་བར་ལེན་
པོ་མིན་པ་འང་འགྱུར་ཏེ་སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་བདག་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་
སྟེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ན་བདག་
དངོས་པོར་མེད་དེ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདུས་མ་བྱས་
ནི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་ལ་
བདག་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཚུམ་པ་སོགས་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་སྤང་སོགས་བདག་གི་བ་ཡོད་པར་ག་
ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བདག་ལ་རག་ལས་པས་སོ།

དེ་ལྟར་དམིགས་ལུལ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་མ་

དམིགས་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཕྱིར་དའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་
པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ལྟོག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་འཛིན་པ་ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱུ་ནི།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་།

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་པར།

གང་གིས་མཐོང་བས་མི་མཐོང་ངོ་།

ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ།

བདག་དང་བདག་གི་སྣམ་ཟད་ན།

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་ཟད་པས་ན་སྦྱེ་བ་ཟད།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནམ་ཉོག་ལས།

དེ་དག་སྦྱོས་ལས་སྦྱོས་པ་ནི།

སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར།

ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ལ།
 དེས་ན་བདག་གྲུབ་པོ་ཞི་ན། ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་
 མེད་པར་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདག་སྤང་
 དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་སྲིད་པས་བདག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་གང་
 གིས་མཐོང་བས་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་།

དེས་ན་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་མཐོང་བ་དེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་
 འཇིག་ལྟ་སྤྱོད་མི་རུས་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་
 ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པས་ཉེར་ལེན་ཀུན་ཟད་ནས་ལས་མི་
 གསོག་ལ། དེས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཏོ།

ཅིའི་སྤྱིར་ན་ལས་ཉོན་མོངས་དང་དེ་རྣམ་རྟོག་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་དང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚུལ་

མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་འགྲུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་
 བ་མིན་ནོ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་
 དང་ཤེས་བྱ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་བུམ་སྒྲུམ་སྒྱེས་པ་བྱད་མེད། རྟོད་
 མ་རྟོད་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོས་པ་ཐོག་མེད་ནས་
 གོམས་པ་ལས་སྒྱེའོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དེ་དག་དེའི་ཡུལ་
 རྟོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །

རི་ལྟར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོ་མེད་པས་འདི་བྱ་མོའོ་སྒྲུམ་པའི་
 སྒྲོས་པ་མི་སྒྱེ་ལ་དེ་མེད་པས། དེ་ལ་གཙང་བདེ་སོགས་དང་ཡིད་
 འོང་གི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མི་སྒྱེ་ལ།
 དེ་མེད་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྒྱེ། དེ་མ་སྒྱེས་ན། དེ་ལ་རེག་པ་
 སོགས་གྱི་ལས་མི་ཚུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། རང་ཟེན་པའི་སྤང་པོ་
 དང་། བྱི་རོལ་མ་ཟེན་པའི་སྤང་པོ་ཉིད་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 བདག་དང་བདག་གིའོ་སྒྲུམ་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ་ཟད་ན་འདོད་པའི་
 དང་ལྟ་བའི་དང་ཚུལ་བརྟུལ་མཆོག་འཛིན་དང་བདག་དུ་སྒྲུབ་བ་ཉི་

བར་ལེན་པ་བཞི་པོ་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉེར་ལེན་དེ་ཟད་པས་
ན་ཡང་སྲིད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་སྦྱེ་བ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་པོ་ཟད་པས་ན་
དེ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཚུལ་མེན་ཡིད་
བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་སྦྱེ་ལ་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ཐ་སྙད་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱི་
མཆན་མའི་སྒྲོས་པ་ལས་སྦྱེའོ། །

སྒྲོས་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡུལ་ཀྱི་མཆན་མ་དེ་མ་
དམིགས་པར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་སྟོང་བ་ཉིད་
མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཆན་འཛིན་ཀྱི་
སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་མ་བགག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
མ་བཟུང་ཡང་། དེ་དང་དེའི་མཆན་མར་བཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་མི་སྟོག་
ལ། དེའི་ཕྱིར་འབགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཉིས་
སྟངས་མེད་དུ་ཆུག་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་ན། དེ་འབྲེལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་

དེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་རྟོག་ཀྱང་། བདག་མེད་དང་ཕྱི་ནང་སྡོད་བཅུད་
 སོགས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་མ་མི་འགོག་པས་སྟོས་པ་ཉི་བར་
 ཞི་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོས་པ་ཙམ་ཁེགས་ཀྱི། དེ་
 མེན་སྟོས་པ་སྣ་གཅིག་མི་འགོག་གོ། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རི་ཐོང་རུ་མེད་
 ཙམ་དུ་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །བདེན་མེད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་བཅད་པའི་
 མཆན་མར་བཟུང་ནས། བདེན་མེད་ཀྱི་སྟོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་
 གུམ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོས་པ་མི་ཁེགས།

དེས་ན་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ནི། མཆན་མའི་སྟོས་པ་གང་ཡང་མེད་
 པ་ཡིན་པས། སྟོས་པ་ཀུན་གྲུབ་ཡིན་ཀྱི། བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གི་
 སྟོས་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྟོས་པ་ཞིག་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཕྱིན།
 དེའི་རྟོག་ཕྱོགས་མི་འཛིན་མོད། དེས་རང་ལས་གཞན་པའི་སྟོས་པ་
 ཀུན་མི་ཁེགས་པས། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའང་སྟོས་པ་ལས་མ་
 འདས་སོ། །མཆན་མའི་སྟོས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ། དམིགས་
 མེད་དང་། མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་དང་། སྟོས་གྲུབ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འབྲེ་

གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་ན། ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་གང་ཡང་
མེད་དོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་དགག་སྒྲུབ་བསལ་བཞག་
ཅི་བྱས་ཀྱང་། སྒྲོས་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོས་པ་ནི་མཆན་མའི་སྒྲོས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་
ནི་སྒྲོས་པའི་བྱེ་བྲག་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་དང་
མཆན་མེད་ལ་བྱད་ཆེ་བ་འདི་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། ཚས་སུ་དམིགས་
པའི་རྒྱ་དེ་དང་དེའི་མཆན་མ་ཡིན། དེ་སྟོང་པར་གྲུབ་ན་གཙང་མི་
གཙང་ཞེས་རྟོག་པས་ཚས་དེ་དེའི་ངོ་བོར་མི་འཇིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
གྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་ཚས་དེ་དང་དེ་ལ་སྤང་དོར་གྱི་སྒྲོན་པ་མེད་པ་འབྱུང་
བས་འདི་གནད་གལ་ཆེ་ལོ།

གསུམ་པ་ལུང་འགལ་སྟོང་བ་ནི།

བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་།

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི།

བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན།།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ།།

སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལྡོག་པས་སོ།།

མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ།།

ཚེས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས།།

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན།།

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད།།

ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན།།

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པ་ལོ།།

གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་བྱིན་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་
མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་
པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་རྗེ་

ཉྱུར་མི་འགལ་སྐྱུལ་ན། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །ཚས་འདི་དག་ནི་རྒྱ་
དང་བཅས། །ཞེས་དང་། བདག་གཟུགས་མ་ཡིན་སྟགས་གསུངས་
པས་དེའི་དགོངས་པ་བཅུ་བར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་སྐབས་
འགའ་ཞིག་ཏུ། མེད་ལྟ་རྒྱུ་འཕེན་སྟགས་བཟྱ་ཆེད་བདག་གོ་སྟེ་
བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་པར་གྱུར་ཅིང་འཇིག་ལྟ་ལ་གནས་
པ་དགག་ཆེད་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་
སྟོན་གོམས་པའི་ཟབ་མའི་ཚས་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་སྤང་འདས་
ལ་ཉི་བ་དག་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ་སྤུང་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་
མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གཏིང་དཔོགས་པར་བྱས་པ་གདུལ་བྱ་མཆོག་
ལ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི་དེའི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་
བདག་མེད་གཉིས་ཀའང་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
བདག་ལྟ་ཡང་དག་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་གཉེན་སོ་བདག་མེད་
ཀྱང་ཡང་དག་མིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ལ་

བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

འོད་སྤངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་
མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་སོགས་
གསུངས་སོ།

རིན་ཐོང་ལས།

དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་
དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ནི། །དེ་ཕྱིར་
ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བརྒྱུག། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
གདུལ་བྱ་དམན་པ་དང་བར་མ་མཆོག་གི་རིམ་པ་ལྟར་གསུངས་
ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ།

དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལྟས།

བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག། །བར་དུ་བདག་ནི་

བསྐྱོད་བྱ་སྟེ། །ཐ་མ་ལྟ་གཞི་ཀུན་བསྐྱོད་པ། །གང་གིས་དེ་ཤེས་
མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

མདོ་ལས། བད་སྟོད་རིག་པ་རི་ལྟ་བུ། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོའང་སྟོབ་
འབྱུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །རི་ཅམ་
བཟོད་པའི་ཚུལ་བཟླ་ན་རྟོ། །ཞེས་སོ།

གཞན་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་ལས། བདག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོད་ན་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྟོད། བདག་མེད་དོ་ཞེས་
སོགས་དང་། སྤང་འདི་སྟོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མ་
བསྟན་ན། རི་ཞིག་བསྟན་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་བཟོད་པར་བྱ་བ་སོགས་
འདིར་བཟོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནའང་།
གང་ཆེ་བཟོད་བྱ་ཆོག་དག་གི་ཡུལ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་རྟོ། །ཅི་ཕྱིར་བཟོད་བྱ་མེད་ཅེ་ན། གལ་
ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེར་ཆོག་དག་

འཇུག་ན་ཡང་དེ་མེད་པས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་མེད་ཅེ་
ན། སྐྱེ་འགགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཆར་ཡང་བྲལ་བས་སོ། །

དོན་དུ་དེ་ལྟ་ན་འོན་ཀྱང་རྫོག་ཀྱི་ལ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
ཚེས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཐབས་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་པར་
མ་བྱས་ན་སྤྱད་ཀྱང་དེ་མེད་སྤྱད་ཀྱང་མི་བྱས་པས། དང་པོར་
འཇིག་རྟེན་དང་སྐྱོ་བ་སྤྱད་ནས། སྐྱོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་རབ་དབྱེ་
སོགས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དམིགས་
བ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ལྟར་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡང་དག་པའོ་ཞེས་
དང་པོ་སྟོན་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་
སྟོན་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་སྟོས་པའི་དབང་གིས་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་དང་།
དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ་སྐྱིབ་པའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་མ་སྤངས་པ་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུབ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྟོན་ནོ། །སྐྱིབ་པ་
མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་སྟོན་མི་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་བསྟན་བྱ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་བཟོད་

བྱ་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་ལ་དམིགས་བྱའི་སེམས་
 གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་ལྡོག་ན་ཚས་ཐམས་ཅད་གདོད་
 ནས་མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡི་ཚས་ཉིད་དེ་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདིག་རྟོག་ཐ་སྟད་དུ་ཚས་རྗེ་ལྟར་བསྟན་ཅི་ན། ཐོག་
 མར་དབང་རྒྱལ་རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་ཕྱིར་བྱང་སོགས་ཐམས་ཅད་
 ཡང་དག་པར་བདེན་ནོ་ཞེས་བསྟན། ཕྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་ཕྱིར་
 ཡང་དག་མིན་པར་ཡང་བསྟན། དེ་གཉིས་འགའ་བ་སྤང་ཕྱིར་
 དབང་འབྲིང་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་དག་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བསྟན། དབང་རབ་
 ལ་སྦྱོས་མཐའ་ཀུན་བསལ་ཕྱིར་ཡང་དག་མིན་པ་ཡང་མིན་ལ་
 ཡང་དག་ཀྱང་མིན་ཞེས་ཐོག་མ་ནས་མཐའ་ཀུན་གྱི་སྦྱོས་པ་དང་
 བྲལ་བར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་
 འཚམས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་པའམ་རིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་

བཤོ། །དེ་ལྟར་གང་དག་རི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཉོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་།

སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ།

རྣམ་ཉོག་མེད་དོན་ཅེས་དང་མེད།།⁽³⁶⁾

དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཆན་ཉིད་དོ།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འགྱུར་བ།

དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན།

དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་ཉོག་མ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་མགོན་རྣམས་ཀྱི།

བསྟན་པ་བདུད་ཅིར་གྱུར་པ་དེ།

(36) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུངས། ༡༩༡-༩ ༼ཐ་དང་མིན༽

དོན་གཅིག་མ་ཡིན་མ་དང་མིན།།

ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏྲག་མ་ཡིན།།

འོན་ཏྲགས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་བསམ་བརྗོད་ལས་
འདས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་མ་སྟོད་ཀྱི་ཐེས་སུ་
འབྲངས་ནས་དེའི་མཆོད་ཉིད་རྫོང་ཅིག་ཅེན།

ཏྲགས་དཔེ་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པས་རྩི་བཞིན་ཤེས་མི་
རྒྱས་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེ་མེད་པར་བསྟན་པར་རབ་རིབ་མེད་པར་
ལྟ་བ་ལྟར་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཏྲགས་བྱ་རྩི་ལྟ་བ་ཏྲགས་
མི་རྒྱས་ཀྱང་། འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏྲག་གོ། །རབ་
རིབ་སེལ་བའི་སྟན་གྱིས་རབ་རིབ་ཟད་ན་དེའི་གནས་ཚུལ་མངོན་དུ་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་ཏྲགས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་
ཉིད་སྟོན་མོད་ཀྱི། དཔེ་དང་ཏྲགས་དང་སྟོབ་སོགས་གཞན་ལས་རྩི་
ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་མཐའ་བཞིའི་རང་

བཞིན་ཞི་བ་དང་། འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངག་གི་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མ་སྒྲོས་པ་དང་། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་
ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས་བཞིན། དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་
རྟོག་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། འདི་ལ་དོན་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་མེད་པས་
ན་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་དེ་འཕགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྲ་མ་
སྤྲ་མ་བྱི་མ་བྱི་མས་བཤད་པའོ།

འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་
ཚེས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། ལྷ་གྲུ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་ས་བོན་དེ་
ཉིད་མིན་ལ་ས་བོན་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེ་བྱིར་ཆད་པ་མིན་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཀ་བ་དང་འཆི་བ་གཏན་
དུ་གཙུག་པའི་བདུད་རྩིས་གྲུ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐམ་མེད་ནི་དོན་
གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་པའང་མིན། ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་

མཐའ་ཀུན་དང་མཚོག་ཏུ་བལ་བའོ། །དེ་ཡང་ས་སྤྱག་གཅིག་མིན་
 ཏེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་ས་
 བོན་སྤྱ་གྲར་འཕོས་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་མིན་ཏེ་ས་བོན་
 མེད་པར་སྤྱ་གྲ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ས་བོན་
 ཞིག་སྟེ་རྒྱུ་ཆད་པའི་སྟོན་ཡང་མེད་དོ། །དོན་དུ་མཁའ་ལྟར་ཞི་བ་
 ལ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་འཕགས་པའི་
 མཉམ་བཞག་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱ
 མ་རྟག་ཆད་དང་བལ་བའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

རྗེགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་།

ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་གྲུར་གྱང་། (37)

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།

སྟོན་པ་ (38) མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱ།

(37) ཡེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༡-མ ། ཟུང་པ་ན། ་

(38) ཡེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༡-མ ། ཟུང་པ་ན། ་

དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རེག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
 རྣམས་ནི་ས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་རེག་
 པར་འགྱུར་ལ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རང་དོན་ཞི་བདེ་ཙམ་དོན་དུ་
 གཉེར་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་སྐད་བཤད་
 པ་འདི་ལ་ཞུགས་ན་ཀ་ཤི་གཏན་དུ་འཛོམས་པའི་མྱང་འདས་ནི་ལམ་
 འདི་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དག་ཅུ་མ་སྟོན་པའི་ཆེ་འདི་ལ་ཐར་
 པ་ེ་མ་ཐོབ་ནའང་།⁽³⁹⁾ འདིར་གོམས་པའི་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་གཞན་
 དུ་ངེས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་ཅེས་སོ།།

དེར་མ་ངེས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་རྒྱ་
 མི་ཆང་བ་སྤྱོད་དོ་སྟུང་ན། ཆེས་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་
 པ་བརྒྱུག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མ་ངེས་པའམ་བསྐྱུ་བ་མེད་དེ། རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་པར་
 གྱུར་ཏེ་མ་བཞུགས་ཀྱང་། སྟོན་གོམས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའམ་ཡང་

(39) རྩི་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༡༩༡-༡༢ །མཐོང་ནའང་།།༽

ན་ཉེན་པ་སྟེ་རྒྱུན་གཞན་བཤེས་གཉེན་འཚོལ་བ་སོགས་ལ་མི་
བཟླ་བའོ། །འདིས་མཚོན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བས་བདུད་
ཅི་འདི་དང་ཐུད་ན་ངེས་པར་སྟེ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་
ཅེས་བཟླ་བའོ།

དེས་ན་ལུས་སྟོག་ཀྱང་བཏང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་བར་བྱ་
སྟེ། བྱང་སེམས་རྟག་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིམ་བཅའ་བ་
བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་
ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི། དཔུས་ལོང་དམིགས་བྱ་ཞེས་སོགས་
བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡང་ཉེན་འབྱུང་གི་ཚུལ་ལ་བརྟག་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱང་
དེས་རིམ་པས་སངས་རྒྱ་བ་ལ་གོགས་སུས་ཀྱང་མི་རུས་ལ་ངེས་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གོང་དུ་བདག་བརྟགས་
པའི་བདག་དང་བདག་གི་སྟུང་ཟད་གྱི་དེ་ཅུང་མིན་ནོ།

དེས་ན་རབ་བྱེད་འདི་བདག་མེད་གཉེས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་གནད་
སྟོང་པོར་བྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐར་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོམ་རིམ་དང་། དེ་མཉམ་ཆད་ནས་ཉག་མ་ཡིན་
ཞེས་བའི་བར་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུན་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

བདག་དང་ཚེས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རབ་བྱེད་པ་བཙུག་པ་ལོ། །

༥ བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལས།

འདས་པ་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་
བ་མི་དམིགས། ཞེས་སོགས་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། དངོས་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དུས་གསུམ་དུ་
གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་
གསུམ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་
པ་དང་། དུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་
གསུམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པ་ལ་སྐྱར་ཉིད་དགག་པ་དང་། ལྷག་
མ་ལ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་

དགག་པ་དང་། མ་ལྷོས་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རོན་བསྐྱུ་
བཤོ། །དང་པོ་ནི།

ད་ལྟར་བྱང་དང་མ་འོངས་པ།།

གལ་ཏེ་འདས་ལ་ལྷོས་གྱུར་ན།།

ད་ལྟར་བྱང་དང་མ་འོངས་པ།།

འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར།།

ད་ལྟར་བྱང་དང་མ་འོངས་པ།།

གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན།།

ད་ལྟར་བྱང་དང་མ་འོངས་པ།།

དེ་ལྟར་དེ་ལ་ལྷོས་པར་འགྱུར།།

དུས་མ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་ན་དེ་
འདས་དུས་ལ་ལྷོས་སམ་མི་ལྷོས། དང་པོ་ལྟར་ན། ད་ལྟར་བྱང་བ་
དང་། མ་འོངས་པ་གལ་ཏེ་འདས་པའི་དུས་ལ་ལྷོས་པར་གྱུར་ན་ད་
ལྟར་བྱང་བ་དང་མ་འོངས་པ་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་

རྒྱ། །ཡོད་ན་དེ་གཉིས་འདས་པར་ཐལ་ལོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་
འོངས་པ་གལ་ཏེ་འདས་པའི་དུས་དེ་ན་མེད་པར་གྱུར་ན་ད་ལྟར་
བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་རྗེ་ལྟར་འདས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་
ཏེ་གང་ལྟོས་པ་ཉིད་མེད་པར་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཅས་པ། མི་ལ་
བརྟེན་པའི་མོ་གཤམ་བྱ་བ་ཞིན་ལོ།

བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་འདས་པ། སྐྱེས་
ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ། འབྱུང་རུང་མ་བྱུང་བའམ་བདག་གི་
དངོས་པོ་མ་རྟོག་པ་མ་འོངས་པའོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་ནི་ད་ལྟའི་བྱམ་
པ་གཅིག་ལ། འགག་གནས་འབྱུང་རུང་གི་ཆ་ནས་བཏགས་ཀྱི་དུས་
རང་གི་ངོ་བོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱུང་བོ།

གཉིས་པ་མ་ལྟོས་པར་བྱུང་བ་དགགས་ནི།

འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར།

དེ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར་བྱུང་སྟུང་ན། ད་ལྟར་དང་མ་

འོངས་པ་དེ་གཉིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བོང་
བྱའི་རུ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་^{འོན་པ་ལྟར་}ནི།

དེ་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་།

མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ལྟོས་མ་ལྟོས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་
འོངས་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་མ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི།

རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས།།

ལྷག་མ་གཉིས་པོ་བསྒྲུབ་བ་དང་།།

དབྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་འང་
དབྱེད་ཚུལ་བསྒྲུབ་བ་དང་སྟེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་
ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་ལྟོས་ན་སོགས་དང་། འདས་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་
ནི། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་ལྟོས་སྦྱར་ན་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཡང་དུས་

དེ་དག་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ན་རང་དུས་སུ་ལྟོས་པ་འཇམ། ལྟོས་རྒྱ་གཉིས་པ་མེད་
ན་ཅི་ལྟར་ལྟོས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི།

མཆོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་ལ་སོགས།།

གཅིག་ལ་སོགས་པ་འང་ཞེས་པར་བྱ།།

དུས་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་མཆོག་དང་ཐ་མ་
འབྲིང་ལ་སོགས་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། སོགས་སྐྱས།
དགེ་སོགས་གསུམ། རྒྱེ་གནས་མི་རྟག་སྟོན་དབུས་ཕྱི་མཐའ།
འདོད་སོགས་ཁམས། སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་མིན་སོགས་གསུམ་དང་
འབྲེལ་བ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་སོ།།

དེ་བཞིན་གངས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་འང་གཉིས་དང་མང་པོ་
དག་སྤྱད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པ་
གང་ལྟར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚུལ་དུ།

མཆོག་ཏུ་གྱུར་དང་ཐ་མ་དག །གལ་ཏེ་འབྲིང་ལ་ལྟོས་གྱུར་
ན། །སོགས་བསྐྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

མི་གནས་དུས་ནི་འཛིན་མི་བྱེད།

གང་ཞིག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས།

གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས།

མ་བཟུང་དུས་ནི་རི་ལྟར་གདགས།

གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་བཞེན་ཏེ།

དངོས་མེད་དུས་ནི་ག་ལ་ཡོད།

དངོས་སོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ན།

དུས་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

དུས་ཡོད་དེ་དེའི་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་མེད་པ་ལ་ཆད་མི་སྲིད་
དེ། རི་སོང་རྩེ་རིང་ཐུང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དུས་ནི་སྐད་ཅིག་ཐང་
ཅིག་ཡུད་ཅམ་ནས་ལོ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་དབྱེ་བས་ཆད་དང་

ལྷན་པས་སོ་ཞིན། གལ་ཏེ་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཆད་དང་
 ལྷན་པར་རྫོགས་ཀྱང་། དེ་མེད་དེ། དུས་ཞེས་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་
 བ་འགགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་། དུས་དེ་ནི་དེ་དག་སྔ་ཕྱིའི་གཞིར་གནས་
 བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཆད་ཀྱིས་དེ་གསལ་བར་བྱས་ཀྱང་རུང་མོད། ཆད་
 མི་གནས་པའི་དུས་ནི་ཆད་ཀྱིས་མི་འཛིན་ལ། གནས་པ་གཟུང་བྱ་
 ཆད་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་པས་སམ། དངོས་སོ་མི་གནས་
 བ་ཆད་ཀྱིས་བཟུང་མི་རུང་ལ། གནས་པ་སྐད་ཅིག་སོགས་ལས་ཐ་
 དད་དུ་མེད་པས་སོ།།

སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆད་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་དེ་མི་གནས་ན་
 བྱི། དེ་ཆད་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་རུང་ལ། གཟུང་བྱའི་དུས་གང་ཞིག་
 དེ་ལྟར་གནས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་དེའང་ཆད་བྱུང་ན་
 གཟུང་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དུས་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་གཞིར་
 མི་གནས་པས་ཆད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དུས་ནི་སྐད་ཅིག་སོགས་
 ལས་ལོགས་སུ་ཆད་མས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྐད་ཅིག་ལ་

སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཞིག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས་དེ་ནི་
སྐད་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་འགགས་པས་གཞན་གྱི་ཆོན་གནས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་ཆད་ཀྱི་གཞིར་མ་བཟུང་དུས་ནི་ཆད་ཀྱི་གཞིའོ་ཞེས་
ཇི་ལྟར་གདགས་ཏེ་རི་རུའི་ཆད་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་
དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དུས་
ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་ཞིག་མེད་
པ་བདེན་ཏེ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ནི་ཡོད་
དོ། །དེ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ལྟ་
ནའང་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
དུས་ལྟ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཏེ་རྟེན་དངོས་པོ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

དུས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དགུ་པའོ། །

༥ ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི།

གང་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་ངི་སྟེད་མང་། །ཚོགས་པ་ཡིན་ལ་སྤང་
གུར་པ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དངོས་པོ་ཚོགས་པ་འང་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། ཏུས་ཡོད་དེ་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ལ་སྟོན་
ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་གུ་ནི། ས་བོན་དང་འབྲུང་ལྔ་ཏུས་
ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་ཤིང་ཏུས་ལ་
བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་སྦྱིན་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ་ཞེ་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་
པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། ཏུས་མཉམ་

བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ་དང་། ཚོགས་པ་བྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་
བལྟོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ནམས་ཀྱི།
ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྲུར་ཞིང་།
ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི།
རི་ལྟར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ནམས་ཀྱི།
ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་འགྲུར་ཞིང་།
ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི།
རི་ལྟར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ནམས་ཀྱི།
ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི།
ཚོགས་ལ་གཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན།
ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་དུ་མེད།

གཤམ་ཏི་རྒྱ་དང་རྒྱན་རྣམས་གྲི།
 ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི།
 རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱན་དག་ཡང་།
 རྒྱ་རྒྱན་མ་ཡིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།
 གཤམ་ཏི་རྒྱ་ས་ནི་འབྲས་བུ་ལ།
 རྒྱ་བྱིན་ནས་ནི་འགག་འགྱུར་ན།
 གང་བྱིན་པ་དང་གང་འགག་པའི།
 རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་འགྱུར།
 གཤམ་ཏི་རྒྱ་ས་ནི་འབྲས་བུ་ལ།
 རྒྱ་མ་བྱིན་པར་འགག་འགྱུར་ན།
 རྒྱ་འགགས་ནས་ནི་སྦྱེས་པ་ཡི།
 འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་འགྱུར།

ཆེན་མ་ཁང་བ་དེ་སྲིད་དུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན་ཡོད་པར་ཅིས་མངོན།
 རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་ལུང་རྣམས་གྲིས་ཏེ། གང་
 མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་སོ་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་ཡོད་
 པའང་མི་སྐྱེ་བས་གཞོད་དོ།

འོ་ན་ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དང་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བས་
 ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་མེད་པའང་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཁོ་ན་མི་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པར་གཞན་
 གྲིས་བརྟགས་པ་འགོག་གོ།

དེ་བཞིན་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པར་
 མི་སྐྱབ་ཀྱི། གཞན་གྱི་དེ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྲིས་
 བྱབ་པར་བརྟགས་པ་སེལ་ཏེ། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བསལ་
 བས་དུ་མའི་ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི་རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུན་

དག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གཞན་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་
འགྱུར་ཏེ་སྤྱལ་འང་འབྲས་བྱ་མེད་པས། སོལ་བ་དང་ས་བོན་སྤྱུ་
གྱུའི་རྒྱར་མཚུངས་སོ།།

རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གྱི་བྱེད་པར་དང་འབྲས་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་
ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་
གཏན་ཆོག་མེད་དོ། །མདོན་སྤྱུ་མཐོང་བས་ཆོག་གི་གཏན་
ཆོག་མེད་ཅི་དགོས་ཟེར་ན། མདོན་སྤྱུ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་
འབྲས་བྱ་ཡོད་ན་འཐད་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པས་མི་འགྱུར་སོ།།

དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་བརྟགས་ན་མེད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཆོག་པ་ལ་
མེད་ཀྱང་རྒྱས་ནི་རང་གི་འབྲས་བྱ་ལ་དངོས་སྤྱུ་མིན་ཀྱང་བརྒྱད་
ནས་པན་བརྟགས་པའི་རྒྱ་ཡི་རྒྱས་པ་བྱིན་ནས་ནི་རྒྱ་དེ་འགག་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སྤྱུ་ཡིན་པར་ནི་ཁས་སྦྱངས་གཞིར་
བཞག་གི་སྟེང་དུ་ཆོག་པ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་མི་འཐད་ལ། དེས་
འབྲས་བྱ་ལ་པན་མ་བརྟགས་ནས་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བས།

རྒྱ་ནི་འགགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་འགགས་
 པ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་བྱུང་གི་རྒྱ་བྱིན་ནས་འགག་གོ་སྣམ་ན།
 དེ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པར་རྒྱ་འཛིན་ཆ་གཅིག་ནི་མི་རྟག་པས་འགག་
 ལ། ཆ་གཅིག་འབྲས་དུས་སུ་སྡོད་པའི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲས་བུ་
 རྒྱ་དུས་སུ་མེད་ན་རྒྱ་སུ་ལ་བྱིན་ཏེ། བྲམས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྲིའུ་ལ་ཟས་
 སྤྱིན་མི་ལུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་བྱས་པའམ། སན་མ་བརྟགས་པའམ། རྒྱ་མ་བྱིན་
 པར་འགགས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གང་བྱིན་པ་ཡི་རྒྱ་
 དང་། གང་འགགས་པའི་རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་རྒྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་མ་བྱིན་པར་འགག་པར་གྱུར་
 བ། རྒྱ་ཟད་པར་འགགས་ནས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ།

འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་འགྲུར་ན།

སྐྱེད་པར་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གང་།

དུས་གཅིག་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྲུར།

སྒྲ་སྤྱིར་མི་འཐད་པས་གལ་ཏེ་རྒྱ་ཚོགས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཏེ་སྒྲོན་མེས་འོད་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེ་ན། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་བྱ་གང་རྩ་གཡས་གཡོན་ལྷར་
ཡིན་ན་ཡང་དུས་གཅིག་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྲུར་ཏེ་དེ་ལྷན་པན་ཚུན་
མི་ལྟོས་པར་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །རྒྱ་ཉིད་མ་སྐྱེས་གོང་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་ལ་རུས་པ་ཡོད་པའི་ཆེ་འབྲས་བུ་འང་
གྲུབ་ཐེན་པས་རྒྱ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུར་ངོ་།

གསུམ་པ་ཚོགས་པ་སྤྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ།

འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་ནི།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་མེད་པ་ཡི།

འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་འབྲུང་བར་འགྱུར།

གངས་ཅན་པ་དག་སྤར་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་
 གྱི། དངོས་པོ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚེགས་པ་འེ་སྤ་རོལ་མ་འོངས་པར་
 གནས་པ་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་རྣམས་སྤར་གནས་དེ་ད་ལྟ་བའི་སར་
 འཕྲེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཤམ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚེགས་པ་འེ་སྤ་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་མོས་
 སྐྱེས་ཐེན་པར་གྱུར་ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པར་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་རི་རྩ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་
 ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པས་དགག་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རྒྱ་འགགས་པས་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་།
 འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ། མཐོང་མ་མཐོང་ལ་
 བརྟགས་པས་དགག་པ། སྤང་མ་སྤང་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།

སྟོང་མི་སྟོང་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་བྱ་ན།

རྒྱ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕོ་བར་འགྱུར།

སྟོན་སྐྱེས་པ་ཡི་རྒྱ་ཡང་ནི།

ཡང་སྐྱེ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།

འགགས་པ་རྒྱ་བར་གྱུར་པ་ཡིས།

འབྲས་བྱ་སྐྱེས་པ་ངེ་ཉར་སྐྱེད།

གཞན་དག་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེགས་པས་མིན་ལ།
དེ་ཡང་རྒྱ་བྱིན་ནས་སམ་མ་བྱིན་ནས་འགགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
བརྟགས་པ་མི་འདུག་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་མིན་ཏེ། རྒྱ་འགགས་
ནས་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་སོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་ནས་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའམ་
གནས་འགྱུར་ན་རྒྱ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཕོ་བར་ཏེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་སྤར་མེད་སྐྱེ་བ་ནི་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། གར་མཁན་ཆ་ལུགས་

བསྐྱར་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གཅིག་པས་འབྲས་
བུ་གསར་དུ་ཅི་སྐྱེད། རྒྱ་རྟག་པའི་ཕྱིར་སྡོན་སྐྱེས་པ་ཡི་རྒྱ་ཡང་ནི་
སྐྱེ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་རིགས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པས་
སོ། །རྒྱ་འགགས་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བར་གྱུར་པ་རྩལ་བཅད་མེད་པ་
ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟེན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་དེ་མི་བསྐྱེད་དོ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ་ནི།

འབྲས་བུ་དང་ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ།

གནས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེད།

ཅི་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་མ་འབྲེལ་ན།

འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།

གལ་ཏེ་རྒྱ་སྐར་ཞིག་པས་མིན་གྱི་གནས་པས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན།
འབྲས་བུ་དང་ནི་འབྲེལ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ད་ལྟ་གནས་པས་ཀྱང་ནི་
དེ་ལྟར་སྐྱེད་དེ་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་ལ་རྒྱ་ནི་མ་འགྱུར་བས་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་
ཅི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་དོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་འབྲེལ་ན་མ་

འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མ་འབྲེལ་ཡང་
སྐྱེད་ན་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
བཤམ། ཡང་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་མཐོང་མ་མཐོང་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ་ནི།

རྒྱས་ནི་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བར།

འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ།

རྒྱས་འབྲས་བུའི་ངོ་མཐོང་ནས་སམ། མ་མཐོང་ནས་སྐྱེད། མཐོང་ན་
ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་དགོས་ལ་ཡོད་ན་དེ་རྒྱར་མི་བྱུང་ངོ་། །མ་མཐོང་
ན་ནི་དེས་ཅི་སྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་སྐྱེད་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དོ། །མཐོང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའོ། །དབང་པོ་མེད་པས་ས་བོན་སོགས་ལ་
འདི་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྲིད་དམ་མི་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་སྐྱེ་བར་སྤྱོད་བ་དེ་ལ་
བཀལ་བའོ། །ཡང་ན་སྤྱིས་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལོང་བ་རྒྱར་སྤྱོད་བཤམ།
གཅེར་བྱ་བ་ས་བོན་དབང་པོ་གཅིག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལའོ། །ཚིག་
གསལ་ལས་སོ།

ཤེར་སྒྲོན་ལས།

མིག་སོགས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
མཐོང་ནས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཀྱང་།

བསྐྱེད་བྱ་གང་ལ་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞི་དམིགས་ནས་ཞེས།
རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་བདག་གི་སྐྱེད་དོ་སོགས་མེད་པར་
བསྟན་པ་འདྲ། རྩ་མཁན་གྱི་བུམ་པ་བྱེད་པ་ལའང་། དེ་གཉིས་ཀ་
མིན་ཏེ་མཐོང་ན་དགོས་པ་མེད་ལ། མ་མཐོང་ན་འཇུག་པ་མི་འཐད་
སྟམ་དབྱད། དེ་ལྟར་རྒྱས་ནི་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བར་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ།

བཞི་པ་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

འབྲས་བུ་འདས་པ་རྒྱ་འདས་དང་།

མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དང་།

སྟན་ཅིག་སྤང་པར་འགྱུར་བ་ནི།

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མ་སྐྱེས།།

འདས་པ་དང་ནི་སྐྱེས་པ་དང་།།

ལྷན་ཅིག་སྤང་པར་འགྱུར་བ་ནི།།

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་རྒྱ་སྐྱེས་དང་།།

མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་དང་།།

ལྷན་ཅིག་སྤང་པར་འགྱུར་བ་ནི།།

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

སྤང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་རི་ལྗར་སྐྱེད།།

སྤང་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་།།

རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་རི་ལྗར་སྐྱེད།།

འབྲས་བུ་འདས་པ་ནི་རྒྱ་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་

དང་། ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤང་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་
 འདས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བྱ་འདས་པ་དང་། རྒྱ་མ་
 སྐྱེས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཚུངས་པས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བ་ནི་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་དང་
 འདས་པ་དང་ནི་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤད་པར་འགྱུར་བ་
 བྱིན་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རིམ་པར་རྒྱ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་
 པ་དང་། རྒྱ་འདས་ནས་མེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་ན་སྤད་ཀྱང་
 ལྟོས་པ་མེད་པས་སོ། །

ཡང་འབྲས་བྱ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི་རྒྱ་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བ་དང་
 མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་སྤད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རིམ་པར་དུས་མི་མཚུངས་ཤིང་འབྲས་
 བྱ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་དང་།
 འབྲས་བྱ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདི་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་རུང་འདས་མ་འོངས་ནི་ད་ལྟ་མེད་པས་

སྤང་བར་མི་རུང་ལ། རྒྱ་འབྲས་ད་ལྟ་བ་མི་སྤང་དེ་རྒྱ་འབྲས་དུས་
 མཉམ་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དུས་མི་མཚུངས་པ་དག་ནི་སྤང་བ་མེད་
 དེ་དུས་མི་མཉམ་བས་སོ། །གང་སྤང་བ་མེད་པ་ནི་སྤང་ཐུན་དང་
 འཁར་ལུ་བ་ཀྱི་རི་བཞེན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ལ། རུང་ན་རྒྱ་མིན་རྒྱར་
 འགྱུར་རོ། །སྤང་བ་ཡོད་ན་འང་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་སྟེ་གཉིས་ཀ་སོ་
 སོར་བྲུབ་པ་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱས་
 བེ་འབྲས་བྱ་རི་ལྟར་སྐྱེད་དེ་མི་བསྐྱེད་ལ་སྤང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་
 རྒྱས་ནི་འབྲས་བྱ་རི་ལྟར་སྐྱེད་དེ་མི་སྤྱིད་དོ། །

ལྷ་པ་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འབྲས་བྱས་སྟོང་པའི་རྒྱས།།

རི་ལྟར་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད།།

གལ་ཏེ་འབྲས་བྱས་མི་སྟོང་རྒྱས།།

རི་ལྟར་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད།།

གལ་ཏེ་འབྲས་བྱས་སྟོང་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་དམ། མི་སྟོང་པའི་རྒྱས་

བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་རྒྱས་ཇི་ལྟར་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་ཆུ་ལས་མར་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་
བུས་མི་སྟོང་པའི་རྒྱས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་གྲུབ་ཐོན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྒྱུ་ཉིང་ན་དང་། གོང་དུ་ཚལ་པ་སྐྱབས་ཐ་
དད་ཡིན་པས་མི་སྐྱོས་སོ་སྟུང་།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ལ་བཞི། སྟོང་མི་
སྟོང་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པས་
དགག་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ། ཐུབ་བྱེད་
མ་དམིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འབྲས་བུ་མི་སྟོང་སྐྱེ་མི་འགྱུར།།

མི་སྟོང་འགག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

མི་སྟོང་དེ་ནི་མ་འགགས་དང་།།

མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན།།

སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།།

སྟོང་པ་རི་ལྟར་འགག་པར་འགྱུར།།

སྟོང་པ་དེ་ཡང་མ་འགགས་དང་།།

མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར།།

དེ་ཡན་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དབྱེད་ནས་ད་འབྲས་ཕྱོགས་ནས་བརྟག་ན།
 དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་ཞིག་གམ་སྟོང་པ་ཞིག་སྐྱེད་
 གང་། དང་བོ་ལྟར་ན། ཤེར་སྐྱོན་ལས། བྱེ་སྐྱེས་འབྲས་བྱ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱ་རོལ་ན་འབྲས་བྱ་མི་སྟོང་པར་འདོད་པས་སམ། གང་ལྟར་
 ཡང་འབྲས་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་ན་ནི་མི་སྟོས་པས་རྒྱ་ཅི་ལས་
 གང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ་མི་སྟོང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བས་
 འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་མི་སྟོང་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་དང་། མ་
 སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་མི་འདོད་པས་སོ། །གང་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཡི་འབྲས་བྱ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་
 མེད་པ་ཡིན་ཞིང་སྟོང་པ་ལ་རི་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མོ་

གཤམ་གྱི་བྱ་ཤི་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་འབྲས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་ན་དེ་འབྲེལ་འབྲས་བྱ་དེ་ཡང་མ་འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་
པར་ཡང་ཐམ་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་གཅིག་ཐད་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ་ནི།

རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལྟ།

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཉིད་ལྟ།

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་ན།

བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།

རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཉིད་ན།

རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་རོ་ཐོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་

འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅད། རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་ཡིན་
ན་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་
གཅིག་ན་པ་བུ་དང་མིག་དང་མིག་ཤེས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
ལ། གཞན་ཡིན་ན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་མར་མེ་ལས་ཐུན་པ་
འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ་^{ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ་}ནི།

འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན།

རྒྱ་མིན་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།

འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན།

རྒྱ་མིན་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།⁽⁴⁰⁾

འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན་གྲུབ་ཐིན་པས་རྒྱ་མིན་གསར་
དུ་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་དོན་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་

(40) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༧-༩ །སྐྱེད་པར་འབྱུང་།

མེད་ན་རི་རྩ་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པས་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་
བྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་དོ།

འདིར་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་ནི་གོང་གི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱོང་
སྐྱེ་མི་འགྲུར་གཉིས་མི་སྐྱོས་ཏེ་སྤྲ་མ་འབྲས་སྤྱགས་ནས་དང་། འདི་
རྒྱ་སྤྱགས་ནས་སམ། ཡང་ན་གོང་གི་དེ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་
འབྲ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་ཞེས་དང་། འདིར་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དེ་འབྲ་ལ་
རྒྱས་བྱ་མི་རུས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་དོ།

མེད་པ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་སྤྱེ་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེན། དེ་
ལྟ་མོད། མ་ངེས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་
རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ལ། ཡང་། འདི་ལ་བྱོད་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནམ་
ཟེར། རྒྱ་ལས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ཞེས་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་འགའ་སྤྲོ་མེད་
པས་རང་བཞིན་མེད་པའང་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་མ་ངེས་པ་ག་ལ་ཡིན།

གཟུགས་བརྒྱན་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་
ལྟར་ཡང་དེའི་གནས་ལུགས་མིན་པས་སོ།།

བཞི་པ་བྲུབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན།།

རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

རྒྱ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན།།

འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཀག་མོད་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་ཡོད་ལ། དེས་ན་འབྲས་
བུ་འང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགྱུར་སྟེ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
མ་ཡིན་ན་དེ་དག་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ཉིད་ཏུ་
འཐད་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱེན་དག་གི།

ཚོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི།
 བདག་གིས་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་ན།⁽⁴¹⁾
 འབྲས་བུ་ངེ་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 དེ་ཕྱིར་ཚོགས་པས་བྱས་པ་མེད།
 ཚོགས་མིན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད།
 འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
 རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་ག་ལ་ཡོད།

ཡང་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅམ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ཡང་། རྒྱ་རྒྱུ་མ་
 ཚང་བ་མེད་པར་ཚོགས་པ་ན་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་
 ཉེ་ཚོགས་པ་རང་གི་དངོས་པོ་མ་རྟེན་པ་དེ་སྤིད་དུ་ཚོགས་པ་མིན་
 ལ། རྟེན་ན་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བ་དང་། དགོས་པ་མེད་པས་
 རང་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ཉེ།
 གང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་ཚོགས་པར་
 མི་བྱང་ལ། དུ་ཅམ་ཞིག་ཚོགས་དགོས་པ་འབྲས་བུ་ལ་རག་ལས་

(41) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༧-༩ །བདག་གི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་ན།༽

པ་ཡིན་གྱི་གང་བྱུང་བྱུང་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཚོགས་པ་མིན་པས་
 ཚོགས་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་ན། དེ་མ་
 གྲུབ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ག་ལ་སྐྱེད་ཅེས། ཚོགས་པ་རྗེས་སུ་མེད་
 པར་སྟོན་པའོ།

དེ་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་མ་ཤེས་ན། རང་མི་བསྐྱེད་ན་གཞན་མི་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་བྲིས་ན། ཡང་ན་མི་སྣ་བཤམ། ཡང་
 བ་རང་ལ་མི་ལྟ་ན་གཞན་ལ་མི་ལྟ་བ་ལྟ་བུར་ཚོགས་པ་ལ་སྦྱར་
 དགོས། དེ་སྦྱར་ན་དོན་དུ་རྗེས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་གྱི་གཞན་དུ་
 གནད་མི་ཟིན་ཏོ།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་རྒྱར་
 གསུམ་འབྲའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ནམས་དང་ནི་རྒྱེན་དག་གི་ཚོགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་ནི་བདག་གི་བདག་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེད་ན་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཞན་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡི་བྱེད་
 རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་བྲས་པ་མེད་དོ། །ཚོགས་མིན་གྱིས་

བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་དེ་རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་ན་
 རྒྱ་མིན་རྒྱར་ཐལ་བས་ཏ་ཅང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་མིན་དང་
 ཚོགས་པ་གཉིས་ཀས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་
 མཚན་མེད་པས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་
 བྱའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་^{མཚན་ནི།}

ཚོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 ཉི་ཤུ་པའོ། །

༥ ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཛིག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།
མདོའི་འབྲེལ་ནི།

རབ་ཀྱི་ཅལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། གཟུགས་ལ་འཆི་བའམ་
སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། ལྷ་གུ་དགུན་དུས་ན་འཛིག་པ་དང་། དབྱིད་ནི་
སྐྱེ་བ་སོགས་དུས་ནི་འབྱུང་འཛིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་དང་འཛིག་
པ་ཡོད་པས་ན་དེའི་རྒྱ་དུས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་
གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་ལྷ། ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་དབྱུང་པས་དགག་པ་དང་། ཟད་
མ་ཟད་ལ་དབྱུང་པས་དགག་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་
པ། སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དབྱུང་པས་དགག་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་
བརྟགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བརྗོད་

པ། འཐད་པ་དགོད་པ། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འཛིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་རམ།།

ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།

འབྱུང་བ་འཛིག་པ་མེད་པར་རམ།།

ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།

དུས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། འབྱུང་འཛིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་

སྟེ། འཛིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་རམ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་

ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་འཛིག་པ་མེད་པར་རམ་འཛིག་

པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་དམ་བཅའོ།

གཉིས་པ་འཐད་པ་དགོད་པ་ནི།

འཛིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ནི།།

རི་ལྷར་བྱར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར།།

སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཆི་བར་འགྱུར།།

འཛིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་མེད།།

འཛིག་པ་འབྱུང་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ།
 ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།
 འཆི་བ་སྐྱེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ།
 ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 འབྱུང་བ་འཛིག་པ་མེད་པར་ནི།
 ཇི་ལྟར་བྱུང་ན་ཡོད་པར་འགྱུར།
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་ཉག་ཉིད།
 རྣམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 འབྱུང་བ་འཛིག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ།
 ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།
 སྐྱེ་བ་འཆི་དང་དུས་གཅིག་ཏུ།⁽⁴²⁾
 ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

འཛིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་བྱུང་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་གལ་
 ཏེ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་ན་

(42) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༡༩༨-༡ ༼ལྟན་ཅིག་ཏུ།༽

དེ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་བའམ་འབྱུང་བ་མེད་པར་མེད་
དོ། །འཛིན་པ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རི་
ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏེ་རྒྱ་མཚན་འཆི་བ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་དུས་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི་རི་ལྟར་བྱུར་ན་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཅིག་ནམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུས་
ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་སྐྱེས་ཅམ་ནས་མི་རྟག་པས་བྲབ་པ་
ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ཡང་འཛིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྐྱེ་བ་ནི་འཆི་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

གང་དག་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་གས།

པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པར།

བྲབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།

དེ་དག་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད།།

དེ་ལྟར་འབྱུང་འཛིག་གང་དག་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་གམ། པན་ཚུན་
ལྟན་ཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རི་
རུ་གཡས་གཡོན་ལྟར་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཟད་མ་ཟད་ལ་དབྱེད་པས་དགག་པ་ནི།

ཟད་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།

མ་ཟད་པ་ལའང་འབྱུང་བ་མེད།།

ཟད་ལ་འཛིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

མ་ཟད་པ་ལའང་འཛིག་པ་མེད།།

ངོ་བོ་སྤར་ཡོད་ཟད་པ་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་ཤི་ཟེན་
པ་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཡོ། །མ་ཟད་པ་ལའང་འབྱུང་བ་མེད་དེ་
དངོས་པོ་གྲུབ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་ལ་འཛིག་
པ་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྒྱུའི་རྟེན་མེད་པས་སོ། །མ་ཟད་པ་དེ་ལའང་
འཛིག་པ་མེད་དེ་འཛིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པར་དགག་པ་ནི།

དངོས་སོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར།།

འབྱུང་དང་འཛིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

འབྱུང་དང་འཛིག་པ་མེད་པར་ནི།།

དངོས་སོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

འབྱུང་འཛིག་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་སོ་ཡོད་
པས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་དངོས་སོ་མེད་པས་སམ། དེ་གཉིས་པན་
ཚུན་བརྟེན་པས་གང་གིས་གང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟེན་དངོས་
སོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དེའི་མཆན་ཉིད་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པས་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་འཛིག་
སྒར་བཀག་ཟིན་པས་ན་འབྱུང་དང་འཛིག་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་སོ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་དངོས་སོ་མི་འགྲུབ་སོ།།

བཞི་པ་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དབྱུད་པས་དགག་པ་ནི།

སྟོང་ལ་འབྱུང་དང་འཛིག་པ་དག།

འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

མི་སྟོང་པ་ལ་འང་འབྱུང་འཛིག་དག །

འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

འབྱུང་འཛིག་ཡོད་ན། དེས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཞིག་འབྱུང་འཛིག་བྱེད་
དམ། མི་སྟོང་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་
དངོས་པོ་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་དག་འཐད་པ་ཉིད་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །མི་སྟོང་པ་ལ་འང་གཞན་དུ་འབྱུང་
བ་མི་འཐད་པས་དང་ལྟོས་པ་མེད་པས་འབྱུང་འཛིག་དག་འཐད་པ་
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་པས་དགག་པ་ནི།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག །

གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག །

གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ།

འབྱུང་འཛིན་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འཕམ་གཞན་དུ་ཡོད། འབྱུང་བ་
དང་ནི་འཛིན་པ་དག་པན་ཚུན་ངོ་བོ་འགལ་བས་སྒྲིང་སྒྲིན་བཞིན་དུ་
གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་དག་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ་སྟེ་ལྟོས་མེད་དུ་དམིགས་
དགོས་པས་སོ།།

གཞན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་རྣམས་ན་བྱམ་
སོགས་དངོས་བོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་དང་
ནམ་ཡང་འགལ་བ་མེད་བའི་ཕྱིར་དང་། པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མ་དམིགས་ལ་གཅིག་
ཡོད་ན་གཅིག་ཡོད་པས་བྱུང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་བོ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་བྱེད་
དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་དག །

མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་བྱོད་སེམས་ན།།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་དག །

གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་ཞིབ་མོར་དབྱད་པ་འདིས་ཅི་བྱ། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་
དག་པ་ཡང་རྗེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་བྱོད་
སེམས་ན་འབྱུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་དག་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་
མིན་གྱི་གཏི་མུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱང་ནས། རབ་རིབ་དང་སླེབ་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གི་སྒྱུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་མེད་པས་དགག་པ་

དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།།

དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ།།

དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ།།

དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་ལོ།།

དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི།

ཡོད་མིན་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འབྱུང་འཛིན་ནི་ཡོད་དེ་དེའི་ཉིན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་
ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་
ལས་སྐྱེ། དངོས་པོ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་གྲུབ་ཐོབ་པ་
དང་རྒྱ་འབྲས་དུས་གཅིག་མེད་པས་སོ། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་
མི་སྐྱེ་སྟེ་འགལ་ཞིང་དངོས་མེད་ཅུས་པ་མེད་པས་མོ་གསལ་བྱ་མོ་
ལས་བྱ་བཞིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་མེད་དངོས་མེད་རང་གིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ཀ་མེད་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཅུས་པ་མེད་དོ། །དངོས་མེད་
དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་འོ་སྟེ་འགལ་བ་དང་དངོས་མེད་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེད་
པས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་

ན་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་འཛིན་པ་དང་།
ཞིག་ཟིན་གྱི་དངོས་མེད་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སོ།

ཡང་ན། དངོས་པོ་འབྱུང་བ་དེ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྟེ། དངོས་མེད་
འཛིན་པ་དེ་ཞེས་ཤྲུག་མཆོག་པས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་
པོ་བདག་ལས་མི་སྟེ་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་
བས་སོ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་
བྱེད་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདག་དང་གཞན་གཉི་ག་ལས་སྟེ་བ་
ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་
དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གསུམ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་
དང་། ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་ན།

ཏིག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི།

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི།

རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་སྐྱེ་མེད་དེ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་ཁས་སྦངས་ཏེ་དེ་དུས་གཉིས་པར་མི་འཛིག་ན་རྟག་པ་དང་། །དེ་
ཞིག་ན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ཞི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་
དེ་ནི་ཡང་ན་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་
པར་འགྱུར་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཉེས་ཐོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་ཀྱང་།

ཆད་པར་མི་འགྱུར་རྟག་མི་འགྱུར།

འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་འཛིག་གི།

རྒྱན་དེ་སྤྲོད་པ་ཡིན་བྱིར་རོ།

འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་འཛིག་གི།⁽⁴³⁾

རྒྱན་དེ་སྤྲོད་པ་ཡིན་འགྱུར་ན།

(43) ཐེ་ཅིན་པར་མ། ཐོག་གཟུངས། ༡༥༧-༥ ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་འཛིག་གི།

འཛིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན།
དངོས་མེད་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ།
ཐུང་ན་འདས་པའི་དུས་ན་ཆད།
སྲིད་རྒྱན་རབ་ཏུ་ཞི་ཕྱིར་རོ།
ཐ་མ་འགག་པར་གྱུར་པ་ན།
སྲིད་པ་དང་པོ་རིགས་མི་འགྱུར།
ཐ་མ་འགག་པར་མ་གྱུར་ཆོ།
སྲིད་པ་དང་པོ་རིགས་མི་འགྱུར།
གལ་ཏེ་ཐ་མ་འགག་བཞིན་ན།
དང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི།
འགག་བཞིན་པ་ནི་གཅིག་འགྱུར་ཞིང་།
སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འགག་བཞིན་སྐྱེ་བཞིན་དག །

ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་རིགས་མིན་ན།།

ཕུང་པོ་གང་ལ་འཆི་འགྱུར་བ།།

དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་འགྱུར་རམ།།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྦངས་ཀྱང་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་འཛིན་གི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་སྤྲིད་པ་འཁོར་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མི་རྟག་ཀྱང་།
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་པས་ཆད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 རྒྱ་ཁོ་རང་ཞིག་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྒྱ་རང་རྒྱན་ཆད་པར་ཅིས་
 མི་འགྱུར། རང་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱ་རང་བཞིན་མེད་ལས་ཅི་ཞིག་
 ཆད་དེ་མི་སྤྲིད་དོ།།

ཡང་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་སྒྲིག་
 བ་མེད་པས་རྟག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱའམ་

འབྲས་བུའི་རྒྱན་དེ་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་རྒྱན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་ཀྱང་རང་གིས་སོ།།

དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྱུང་འཛིག་གི་རྒྱན་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ནའང་ཉག་ཆད་སོན་གནས་ཏེ། གང་འཛིག་པ་དེ་ལ་སྤར་
ཡང་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ་དངོས་
པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ནམ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་
འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ་སྟེ་ངོ་བོ་འགལ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བས་
སོ། །སྤྱང་ན་འདས་པའི་དུས་ནའང་ཆད་པར་ཐལ་ཏེ་སྲིད་པའི་རྒྱན་
རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་སྲིད་པ་སྤྲ་མ་ལྟོག་པའི་སྐད་ཅིག་མཐའ་མ་རྒྱ་ཡིན་
ལ། ཕྱི་མ་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་དེ་འབྲེ་
ཚུལ་དུ་བར་མ་ཆད་པ་ལ། སྲིད་པའམ་འཁོར་བ་ཞེས་བསྟན་པ་
ཡིན་ན། དེ་འབྲེ་སྲིད་པ་དེ་བརྟགས་ན་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཕྱི་མའི་
སྲིད་པ་དང་པོ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ། སྤྲ་མའི་སྲིད་

བ་ཐ་མ་འགགས་པའམ། མ་འགགས་པའམ། འགག་བཞིན་
 བ་ལས་སྐྱེ་གང་སྲིད་བ་སྤྱ་མའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 འགགས་པར་གྱུར་བ་ན་སྲིད་བ་དང་པོ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་
 རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བ། ས་བོན་འཆིག་པའི་ཐུ་གུ་བཞིན་ནོ། །ཐ་མ་
 འགག་པར་མ་གྱུར་ཆེན་འང་སྲིད་བ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་རིགས་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། སྲིད་བ་དང་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་བ་དང་། སྤྱོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 འབྱུང་བ་དང་། སྤྱ་མ་ཉག་པ་དང་། ས་བོན་མ་ཞིག་པ་ལས་ཐུ་གུ་
 སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ།།

འགག་བཞིན་བ་ད་ལྟ་བ་དང་སྐྱེ་བཞིན་བ་མ་འོངས་བ་ཡིན་
 བས་དེ་གཉིས་མི་སྤྲད་ལ། ཐ་མ་འགག་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ་དང་
 པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་བས། འགག་བཞིན་བ་ནི་
 སྲིད་བ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བཞིན་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྲིད་བ་
 ཡིན་པས་སྲིད་བ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་གཤམ་

ཏེ་ཐ་མ་འགག་བཞིན་པའི་ཆེ་ན་སྲིད་པ་དང་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་
 བྱི་འགག་བཞིན་པ་བྱི་སྲིད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་
 སྤྲ་མ་ལས་སྲིད་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ངོ།

གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་འགག་བཞིན་པ་དང་སྤྲི་མ་སྐྱེ་བཞིན་དག་ནམ་
 ཡང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མེན་ན། འདིར་ཁྱོད་ལ་སྤང་པོ་
 གང་དག་ལ་འཆི་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་ཏེ་དེ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །ཡང་སྤྲས་
 སྤྲ་མ་གཉིས་སྤྱད་ངོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་།

སྲིད་པའི་རྒྱུན་ནི་མི་རིགས་ན།

དུས་གསུམ་དག་ཏུ་གང་མེད་པ།

དེ་ནི་ངེ་ལྟར་སྲིད་པའི་རྒྱུན།

དེས་ན་གང་སྐྱེ་བ་ལ་འཆི་བ་མེད་ལ། འཆི་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེའི་

རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་འགགས་
མ་འགགས་སོགས་གཉིས་པོ་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་རིགས་ན་ཤེས་
བྱ་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་གང་མེད་པ་དེ་ནི། རི་ལྟར་སྲིད་པའི་རྒྱན་ཡིན་
པར་འཐད་དེ་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་སྐྲུན་ནི།

འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
གཅིག་པའོ། །

༥ ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།
མདོའི་འབྲེལ་ནི། མདོ་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས། །ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།
རབ་བྱེད་འབྲེལ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱལ་བ་
གངས་མེད་པར་ཆོགས་བསགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་དགོས་ཀྱི། ཆེ་རེ་རེ་དང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཅམ་ལ་མིན་
པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་
གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ལ་ངེ་ལྟར་སྐྱར་བའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་དགག་པ། ཉེ་བར་སྤང་

བྱེད་ཕྱང་པོ་དགག་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ལེན་པ་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། བརྟགས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱང་མིན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་མིན།།

དེ་ལ་ཕྱང་མེད་དེ་དར་མེད།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་ལྡན་མིན།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དེ་དུས་རིང་པོའི་རྒྱན་
ཀྱིས་འབྲུབ་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱན་ཡོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་ངོ་
བོས་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་པ་དང་།

གཞན་སོགས་སུ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ། ཕྱང་པོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་ཡིན་ན། །བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན་སོགས་དང་།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྦྱི་དང་སོགས་བཞིན་དང་།
ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་ན་དེའི་སྒྲིག་ཚུགས་སྐྱར་རོ། །རི་ལ་ཤིང་ལྟ་བུ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་པོ་བརྟེན་པ་མེད་དེ་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་
པས་དང་། ཉགས་ཁྲིད་ན་གཅན་གཟན་ལྟར་སྤང་པོ་ལའང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བརྟེན་པ་མེད་དེ་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །འཁོར་བསྐྱར་
ལ་མཆན་བཟང་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་པོ་དང་མི་ལྟན་ཏེ།
སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་། ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཚུལ་དུ་མེད་
གྱི། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་བརྟེན་དུ་མེད་
པའི་རྣམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་གཞན་དངོས་
ལས་ཡོད་པར་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་
མི་འཐད་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་འདི་ཀྱན་རྒྱས་བཤད་འོག་ནས་འབྱུང་
བ་བཞིན། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་སོགས་སྤང་པོའི་
ངོ་བོ་མིན་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་དུ་མ་དང་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བྱིར་རོ། །སྤང་པོ་ལས་གཞན་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་མིན་ཏེ་འདུས་
མ་བྱས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་སྤང་པོ་

བརྟན་པ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཕྱང་པོ་དེར་བརྟན་
པས་མེད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་པོ་དང་ལྡན་པ་མིན་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྡས་
བརྟགས་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དགགས་ལ་གསུམ། རང་ངོས་དང་གཞན་
ངོས་ལས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་
དགག་པ། གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཕྱང་པོ་ལ།

བརྟན་ནས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན།

རང་བཞིན་ལས་ནི་གང་མེད་པ།

དེ་གཞན་དངོས་ལས་གལ་ཡོད།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་བརྟན་ནས།

དེ་བདག་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ།

གང་ཞིག་བདག་ཉིད་མེད་པ་དེ།

རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་ན།།

གཞན་དངོས་ཡོད་པ་རི་ལྟར་འགྱུར།།

རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་དག །

མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་གསེགས་དེ་གང་།།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་ན་རང་བཞིན་
ལས་ནི། གང་མེད་པ་དེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ནི་གལ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་དེ་
བཅོས་མ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་
མི་འཐད་དོ། །གང་ཞིག་བདག་ཉིད་མེད་པ་དེ་རི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་
གསེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལས་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་

དངོས་པོ་དག་མ་གཏོགས་པར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་དེ་ནི་གང་ཞིག་
ཡིན་ཏེ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་དེགས་པས་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མ་བརྟེན་པར།

དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་འགའ་ཡོད་ན།

དེ་ནི་ད་གཤོད་རྟེན་འགྱུར་ཞིང་།

བརྟེན་ནས་དེ་ནས་འགྱུར་ལ་རག།

སྤང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར།

དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་འགའ་ཡང་མེད།

གང་ཞིག་མ་བརྟེན་ཡོད་མིན་ན།

དེས་ནི་ངི་ལྟར་ཉར་ལེན་འགྱུར།

ཉེ་བར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ།

ཉེ་བར་ལེན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར།

ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི།⁽⁴⁴⁾

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅི་ཡང་མེད།

མང་བཀྱར་བ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་ལྷ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་ཀོ་ཟེར། དེ་ལ་སྤང་པོ་ལ་མ་
བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིག་གྲུབ་ན་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་
འཐད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྤང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མི་གྲུབ་པས་སོ།

ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེས་སྤང་པོ་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན། ལེན་པ་པོ་
སྤྱས་ཀྱང་མ་སྦྱང་བས་སོ་ཞེས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
ཁོར་གྱི་སྤྲོན་དུ་ཁོར་ལེན་པ་པོ་ལྟས་སྤྲོན་ལྟར་སྤང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུ་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་གྲུབ་ཟེར་དེ་ནི།
ད་གཤོད་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་བརྟེན་ནས་དེ་ནས་དེའི་ཉེ་
བར་ལེན་པ་པོར་འགྱུར་བ་ལ་རག་མོད་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་གྱུར་བ་འགའ་ཡང་

(44) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༥༧-༡ ༼ཡིས།

མེད་ལ་གང་ཞིག་སྤང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཡོད་པ་མིན་ན་དེས་ནི་རི་ལྟར་སྤང་པོ་ཉི་བར་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ལེན་
 པ་པོ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྤང་པོ་ཉི་བར་སྦངས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ཉི་བར་ལེན་པར་རྫོམ་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སྤང་པོ་ཉི་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་བར་ལེན་
 པ་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཟུབ་ནི།

རྣམ་པ་ལྲས་ནི་བཅའ་བྱས་ན།

གང་ཞིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ།

མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ།

ཉི་བར་ལེན་པས་རི་ལྟར་གདགས།

དེ་ལྟར་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྲས་ནི་བཅའ་བྱས་ན་གང་ཞིག་སྤང་པོ་
 དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་དུ་མེད་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཉི་བར་ལེན་པ་པོའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་

ཡོད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡི་སྐྱས་ཇི་ལྟར་གདགས་ཏེ་གདགས་
མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྤང་བྱའི་ཕུང་པོ་དགག་པ་ནི།

གང་ཞིག་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ།

དེ་ནི་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན།།

བདག་གི་དངོས་ལས་གང་མེད་པ།།

དེ་གཞན་དངོས་ལས་ཡོད་རེ་སྐྱན།།

ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཕུང་པོ་
དེ་ཡོད་དོ་སྐྱུ་ན་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཉེ་
བར་ལེན་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ལ་ཕུང་པོ་བརྟགས་པར་
བཀག་ཟེན་པས་སོ།།

ཕུང་པོ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་ཞུག་གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་
ལས་གང་མེད་པར་རྒྱར་པ་དེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཡོད་པར་བྱ་

རྒྱས་རེ་སྐྱན་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་ཡོད་
པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པས་བྱུང་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ཉིང་སྒང་ཉིང་ལེན་པོ།།

ནམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན།།

སྟོང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྟོང་པ།།

ཇི་ལྟ་བུར་ན་འདོགས་པར་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་ཉིང་སྒང་སྟེ་སྒང་བྱ་བྱང་པོ་དང་དེ་ཉིང་ལེན་ཏེ་ལེན་པོ་དག་
རང་དངོས་གཞན་དངོས་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ནམ་པ་ཀུན་
གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀུན་ནམ་ཉིང་ལེན་དང་ལེན་
པོས་སྟོང་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་སྟོང་བ་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་ཇི་
ལྟ་བུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོགས་པར་འགྱུར་
ཏེ་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི།

སྤང་ངོ་ཞེས་གྲང་མི་བརྗོད་དེ།

མི་སྤང་ཞེས་གྲང་མི་བྱ་ཞིང་།

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།

གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ།

རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི།

ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།

མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི།

ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།

གང་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་ཡོད་ཅེས།

འཛིན་པ་སྤྱད་པོ་བཟུང་བྱུང་བ།

དེ་ནི་ཐུང་ན་འདས་པ་ལ།

མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤང་དེ་ལ།

སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་འདས་ནས་ནི།

ཡོད་དོ་ཞེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས།

བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།

གང་དག་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པ་འདས་ཤིང་།

ཟད་པ་མེད་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ།

སྤྱོད་པས་ཉམས་པ་དེ་ཀུན་གྱིས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་མི་འགྱུར།

རང་སྤྱོད་དོས་སྤྱོད་པ་ནམས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གཟེགས་གཟན་པ་
སོགས་སྤངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་
ཏན་དང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐར་པ་དོན་
དུ་གཉེར་ན། ཁྱིད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་
གི་སྐྱབས་དང་ཐར་པའི་རེ་ཐག་བཅད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁྱིད་
ཅག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་བདག་
མེད་པའི་སང་གའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉམས་ཏན་དང་ཐུན་མོང་མེད་པ་མི་བཟོད་

པས་ཐར་པའི་ལམ་ལས་རིང་དུ་གནས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། སྤང་ན་འདས་
ཀྱང་སྤྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། བརྟག་མཐའ་བཟུང་སྟེ་
སྤང་འདས་ལས་སྤྱག་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡོད་ན་སྤྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟར་
གསུངས་པས། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱར་པ་བཏབ་
པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་ཤིན་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་
པ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོག་གིས་བསྟན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད་
ཅེས་མི་སྤྱབ་བོ།།

རི་ལྟར་ན། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ནི་མཐའ་བཞི་གང་
དུ་བྱུབ་པ་མེད་པས་དེ་གང་དུ་འང་མི་བརྗོད་ལ་གང་མཐའ་བཞི་
སྟོས་བྲལ་དང་འགལ་བར་བཟུང་བས་མཐའ་གང་དང་གང་ཡིན་
པ་དག་ག་པའི་སྤྱད་དུ་དེ་སྤྱད་མ་སྤྱས་ན། རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཡིན་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་གདུལ་བྱའི་ངོར་ལྷག་པར་
སྟོ་བཏགས་ནས། བདེན་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱུབ་

བས་མི་སྟོང་ངོ་དང་། བདེན་བས་སྟོང་ཡང་ཐ་སྟད་ཀྱི་མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་
 དང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བྱུང་བ་མེད་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
 སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཅམ་སྟེ། ལྟ་ཀྱང་
 འབྲེན་པའི་ཐབས་སུ་དེ་སྐད་བསྟན་གྱི། སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པར་བརྗོད་པ། གང་སྟོང་རྒྱ་དེའི་དམིགས་
 གཏད་ཀྱི་སྟོས་པ་འཇིག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་
 སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོང་ངོ་ཞེས་
 གྲང་མི་བརྗོད་དེ་མི་སྟོང་བདེན་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་གྲང་མི་བྱ་ཞིང་།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཡོད་ངོ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་ཅི་
 ཞེ་ན། དོན་དམ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་འདོགས་བསལ་བའི་ཆེད་
 དམ། ཐ་སྟད་གདགས་པའི་དོན་སྟོང་ངོ་སོགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་སོགས་བཞི་མི་མངའ་

བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་སྐྱས་གཉིས་
 ཡིན་གཉིས་མིན་བཞི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅིང་། མཐའ་ཡོད་པ་
 དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི་ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད་དེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

བྱུང་བ་ལི་ཏའི་བསྐྱར་ལས།

གང་གིས་འཛིན་སྟུག་བཟུང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་སྤྱང་ན་འདས་པ་
 ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་ཅེ་ཡས། །མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་
 པར་བྱེད། །སོགས་བསྐྱར་བ་ལེགས་གསུངས་སོ།།

གང་ཟག་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 ཅེས་མཛོན་ཞེན་གྱི་འཛིན་པ་སྟུག་སོ་ཡིས་བཟུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་དེ་པན་ཆད་མེད་དང་ཡོད་
 ཅེས་སོགས་སྤྱང་ན་རྟོག་གིས་རྟོག་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་བར་མཐོང་བ་དེ་ལས་སངས་
རྒྱས་མུ་ངན་འདས་ནས་ནི། ད་རུང་ཡོད་དོ་ཞེའམ་རྒྱན་ཆད་དེ་
མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པ་ཡོད་པ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

གང་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྟོས་པ་ཀུན་ལས་
འདས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་འགགས་པ་མེད་ཅིང་ནམ་ཡང་ཟད་
བ་མེད་ལ་ཡོད་མེད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྟོས་པར་བྱེད་པ་རང་
སེམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་སྟོས་པས་ཡང་དག་ལྟ་བའི་སྟོ་ཉམས་པ་དེ་ཀུན་
གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ནི་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་
བཞིན་སྐྱེ་འགགས་བྱི་གང་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་སྟོས་པའི་དམིགས་པས་སོ།

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ངི་ལྟར་སྦྲར་ཚུལ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་།

དེ་ནི་འགྲོ་འདྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་མེད།

འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་མེད།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འགྲོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱན་ལ་མཉམ་པས་
སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་པས་དབྱེར་མེད་
མཉམ་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་^{མཚན་ནི།}

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
གཉིས་པ་ལོ། །

༥ ཉེར་གསུམ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཞེར་བྱིན་ལས།

འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། སྲིད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཡོད་པས་
སོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་ལས་བསགས། དེ་ལས་སྲིད་པ་
རྒྱད་མར་སྐྱེ་བས་སོ་སྟུང་ན། ཉོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་པ་
དགག་པ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་བསྟན་པ། སོ་སོར་དགག་པ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་
པ་དང་། རྟེན་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། རྒྱ་མེད་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་དགག་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་

བཤོ། །དང་པོ་ནི།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་སྤྱག་ནུམས།།

ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས།།

སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་ཕྱིན་ཅི་ལོག།

བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་།།

གང་དག་སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་པ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བརྟེན་འབྱུང་བ།།

དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ།།

དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད།།

ཉོན་མོངས་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ན། མདོ་ལས།

འདོད་པ་ཁྱོད་གྱི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་ལས་

བྱུང་། །ཞེས་བ་ལྟར།

ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་རྩ་ཀྱན་རྟོག་ཡིན་ལ་འདིར་གསུམ་སྒྲོས་པ་

ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱག་པའི་

ཀུན་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས། མི་སྤྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཞེ་སྤང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་ཐུག་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཏི་ཐུག་
 རྣམས་ནི་སྤྱོད་མོང་གི་རྒྱ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་
 ཞིང་། སོ་སོའི་རྒྱ་རིམ་བར་དེའི་ཡུལ་སྤྱུག་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་དང་།
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ་དེའི་སྤྱིར་གང་
 དག་སྤྱུག་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་དང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཉེ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྱུང་བ་དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ་དེ་སྤྱིར་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་མེད་དོ།

གཉིས་པ་རྟེན་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི།

བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི།

རི་ལྷ་བྱར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད།

དེ་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནི།

ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་རི་ལྷ་ར་འབྲུབ།

ཉོན་མོངས་དེ་དག་གང་གི་ཡིན།།

དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

འགའ་མེད་པར་ནི་གང་གི་ཡང་།།

ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་མ་ཡིན།།

རང་ལུས་ལྟ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམས་།།

ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད།།

རང་ལུས་ལྟ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན།།

ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད།།

གང་ཟག་གི་བདག་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ནི་ངེ་
 ལྟ་བུར་ཡང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བདག་བརྟགས་པར་བཀག་
 ཟེན་ལ། ཉོན་དེ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
 མེད་ཉིད་ཀྱང་ངེ་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་ལ། ཉོན་མོངས་རྣམས་
 ཅིག་ངོས་ལ་རིམ་ལྟར་ཉོན་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་
 གང་ཞིག་གི་ཡིན་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་

བ་མ་ཡིན་ན་རྟེན་འགའ་སྟེ་གང་ཡང་མེད་པར་ནི། བརྟེན་པ་གང་གི་
ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡུལ་སྤར་གྲུབ་པ་ནི་མེད་ལ་
བདག་གྲང་མེད་ནའང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེའོ་སྟུམ་ན།
རང་ལུས་ལ་ལྟ་བའི་འཛིག་ལྟ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སམ་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་ལྡར་ཡོད་པ་མེད་པར་
རང་ལུས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་
ལ་རྣམ་ལྡར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་ལུས་ནི་གཟུགས་སོགས་སྤང་
པའི་ཚོགས་པའོ།

དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་འཛིག་ལྟ་སྟེ། དེ་ནི།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། ། ཞེས་སོགས་ལྟར་དབྱེད་

པ་རྣམ་པ་ལྡར་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་
ཆགས་སོགས་དང་། ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་སེམས་གཉིས་གཅིག་

ཡིན་ན་བསེག་བྱ་སེག་བྱེད་གཅིག་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡིན་ན་
ལྷོས་མེད་དུ་ཐལ་ལ་གཞན་མིན་པས་ལྷན་པ་སོགས་སྟོགས་ལྷག་
མ་གསུམ་པོ་ཁོགས་སོ།

གསུམ་པ་རྒྱ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི།

སྟག་དང་མི་སྟག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་།

རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་མིན་ན།

སྟག་དང་མི་སྟག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་།

བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གང་དག་ཡིན།

ཉོན་མོངས་བཀག་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་སྟག་མི་སྟག་སོགས་གསུམ་ནི་ཡོད་
ལ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཅན་ཉོན་མོངས་ཀྱང་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན། དེ་མེད་དེ།
སྟག་པ་དང་། མི་སྟག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བས་རང་བཞིན་ལས་ནི་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་སྟག་དང་མི་སྟག་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གང་དག་
ཡིན་ཏེ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།

བཞི་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི།

གཟུགས་སྐྱ་རོ་དང་རེག་པ་དང་།།

བྱི་དང་ཆོས་དག་རྣམ་ཐུག་ནི།།

གཞི་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་།།

གཏི་ཐུག་གི་ནི་ཡིན་པར་བརྟགས།།

གཟུགས་སྐྱ་རོ་དང་རེག་པ་དང་།།

བྱི་དང་ཆོས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ།།

བྱི་ཟེ་མོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་།།

སྟེག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།།

ཉོན་མོངས་ཡོད་དེ་དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དམིགས་
པ་གཟུགས་སོགས་ཐུག་མེད་དེ། དུལ་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་རོ་
དང་རེག་པ་དང་བྱི་དང་ཆོས་དག་སྟེ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་ཐུག་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་པའི་གཞི་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་པ་རྣམས་ལ་
འདོད་ཆགས། མི་སྟུག་པ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་བདག་དང་རྟག་པ་སོགས་

སུ་སྒོ་བཏགས་པ་གཏི་མུག་གི་ནི་གཞི་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་
 །ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ཀྱིས་སྒྲ་ཤད་ལྟར་གཟུགས་སྒྲ་རོ་དང་རེག་པ་
 དང་ངི་དང་ཆོས་དག་ནི་བཏགས་པའམ་སྒྲ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟེ་
 མེད་ཀྱང་དམིགས་པ་ངི་ཟའི་ཁྱོད་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་རྒྱ་དང་མི་
 ལམ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྤང་དགག་པ། གཏི་མུག་གྲེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 ལའང་གཉིས། རྒྱ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་དགག་པ། འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་བརྟུན་པས་དགག་པ། བན་
 རྟེན་སྟོས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་མའི་སྤྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་།།

གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ།།

སྤྱུག་པ་དང་ནི་མི་སྤྱུག་པ།།

འབྲས་བུ་ཡང་ནི་ག་ལ་འབྲས་པ།།

སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བ་རྟེན་རྟུན་པ་དེ་དག་
ལ་སྐྱུག་པ་དང་ནི་མི་སྐྱུག་པ་ཡི་མཆན་མ་བདེན་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་
ཡང་ནི་ག་ལ་འབྱུར་ཏེ་རང་མཆན་མ་གྲུབ་པས་སོ།།

གཉིས་པ་བཞུགས་ཏེ་སྐྱེས་པས་དགག་པ་ནི།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུག་པ་ཞེས།།

གདགས་པར་བྱ་བ་མི་སྐྱུག་པ།།

སྐྱུག་ལ་མི་སྐྱེས་ཡོད་མིན་པས།།

དེ་ཕྱིར་སྐྱུག་པ་འཐད་མ་ཡིན།།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱུག་པར།།

གདགས་པར་བྱ་བ་སྐྱུག་པ་ནི།།

མི་སྐྱུག་མི་སྐྱེས་ཡོད་མིན་པས།།

དེ་ཕྱིར་མི་སྐྱུག་འཐད་མ་ཡིན།།

མི་སྐྱུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུག་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡི་
སྐྱེས་པ་མི་སྐྱུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚུར་སྐྱུག་པ་ལ་མི་སྐྱེས་པར་ཡོད་

བ་མིན་བས་རིང་པོ་དང་ཐུང་བུ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་བརྟེན་ནས་
གདགས་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲུག་པ་རོ་བོས་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལ།
སྒྲུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྒྲུག་པར་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲུག་
པ་ཞེས་ནི་མི་སྒྲུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་མིན་བས་དེ་ཕྱིར་མི་སྒྲུག་
པའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ་ནི།

སྒྲུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།།

མི་སྒྲུག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།།

ཞེ་སྤང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།།⁽⁴⁵⁾

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་མ་སྒྲུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་མི་སྒྲུག་པ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་སྤང་ཡང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་རོ།།

(45) བེ་ཅིན་པར་མ། ཤོག་གཤམ། ༡༢༧-མ ། ཞེ་སྤང་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར།། ༡

གཉིས་པ་གཏི་ཐུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་བྱེད་པར་དགག་པ། འཛིན་པ་
 བའི་གང་ཟག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 བར་མཆུངས་ཆུང་། ཡུལ་ཡོད་མེད་མཆུངས་པའི་ཆུང་། འཛིན་པ་
 ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་ཞེས།།

དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན།།

སྟོང་ལ་མི་རྟག་ཡོད་མིན་པས།།

འཛིན་པ་ངེ་ལྟར་ལོག་པ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་གཏི་ཐུག་གི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕྱང་ལྷ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་
 འཛིག་པ་ལ་རྟག་གོ་སྟམ་པ་དང་། ཕྱང་ལྷ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེའོ་
 སྟམ་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་འཛིན་དང་། ཕྱང་པོ་བདག་
 གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ།།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་
འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་སྤང་པོ་རང་བཞིན་
གྲིས་སྟོང་པ་གང་ལ་མི་རྟག་པའང་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་རྟག་པར་
འཛིན་པ་དེ་རི་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྲིས་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་
སོགས་ཀྱང་མེད་པར་སྤྱར་རོ། །ཡུལ་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་མེད་པ་
དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་བརྟུན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་
ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་གཏི་མུག་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས།

དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན།

སྟོང་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས།

འཛིན་པའང་རི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན།

འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ན།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་མི་རྟག་ཅེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་
མིན་ན། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་།

འདིར་ཁྱེད་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས། དེ་ལྟར་
འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་ཡང་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པ་མེད་པས་
མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འཛིན་པ་འང་ངེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འང་གྲུབ་པ་མེད་པས། མི་
རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟག་འཛིན་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །

རྟག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིས་དེ་སྐྱུ་
པ་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོག་བཅད་འདི་སྟོང་འཛིན་ལ་འང་བསྐྱུར་
ན་གསལ་ལོ་སྟུང་།

གསུམ་པ་འཛིན་པ་ཅམ་ཡང་གྲུབ་པ་ནི།

གང་གིས་འཛིན་དང་འཛིན་གང་དང་།

འཛིན་པ་པོ་དང་གང་གཟུང་བ།

ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བ་སྟེ།

དེ་སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྟོན་ཅི་ལོག་མེད་ཀྱང་རེ་
ཞིག་འཛིན་པ་ཅམ་ནི་ཡོད་དེ། །དེ་ཡོད་ན་འཛིན་པོ། གཟུང་བྱ། བྱ་བ་
ནམས་གྲུབ་པོ་ཞིན།

རྟག་མི་རྟག་སོགས་འཛིན་སྐྱངས་གང་གིས་འཛིན་པ་དང་།
འཛིན་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདག་གམ་ཐམས་འཛིན་པ་པོ་
དང་། གང་གཟུང་བར་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་ཉི་བར་ཞི་བ་སྟེ་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དེ་ཡང་གལ་
ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་སོགས་དང་། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་སོགས་དང་།
གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་དང་།

ཡང་ན་རྒྱན་བརྟགས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེད་
པོ་དང་བྱ་བ་དང་ལས་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་འཛིན་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་
དགག་པ། བྱེ་ཟག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལོག་པའམ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནི།

འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

གང་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ཅིང་།

གང་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡོད། (46)

བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་དེ། བྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ།

བྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་བྱིན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས།

བྱིན་ཅི་ལོག་པའམ་མ་ལོག་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ནི་འཛིན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གང་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་
པ་ཡོད་ཅིང་གང་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

(46) བཅའི་ཉིད་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༡-༡ །ལོག་མ་ཡོད། ་

གཉིས་པ་ཕྱེ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་ཅི་སྲིད་དེ།།⁽⁴⁷⁾

ཅི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་ལ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་ཅི་སྲིད་དེ།།⁽⁴⁸⁾

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་ལ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་ཅི་སྲིད་དེ།།⁽⁴⁹⁾

གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པ།།

བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་མ་སྐྱེས་ན།།

དེ་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་སྐྱེས་མེད་ན།།

(47) ཕེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༧༧-༡ རྟོག་སྲིད་དོ། །

(48) ཕེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༧༧-༢ རྟོག་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་ཅི་སྲིད་དོ། །

(49) ཕེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༧༧-༣ རྟོག་སྲིད་དོ། །

སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད།།
དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ།།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན།།
བདག་དང་གཞན་ལས་གྲུང་མེན་ན།།
སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད།།
གལ་ཏེ་བདག་དང་གཅོང་བ་དང་།།
རྟག་དང་བདེ་བ་ཡོད་ན་ནི།།
བདག་དང་གཅོང་དང་རྟག་པ་དང་།།
བདེ་བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་བདག་དང་གཅོང་བ་དང་།།
རྟག་དང་བདེ་བ་མེད་ན་ནི།།
བདག་མེད་མི་གཅོང་མི་རྟག་དང་།།
སྤྱིག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཟག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤིད་དེ་

སྒར་གྲུབ་ཟེན་ལ་མི་དགོས་པས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལ་
ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ་གྱུར་མ་གྱུར་
གཉིས་མིན་པའི་གྱུར་བཞིན་པ་མི་སྲིད་དེ་བྱེད་མ་ལོག་བྱེད་ལོག་མི་
སྲིད་པས་སོ། །

དེ་གསུམ་དུ་མི་སྲིད་པ་ན་སུ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པ་ཡིན་
ཞེས་བདག་ཉིད་གྲིས་ནི་ལྷོ་གཟུ་བོས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིག ཕྱིན་ཅི་
ལོག་རྣམས་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྲིས་མ་སྐྱེས་ན་ངེ་ལྟ་བུར་
ན་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་
རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
ཅན་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་
ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་དེ་བཞིན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་བདག་དང་
གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་

ཞེས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

གཞན་ཡང་ག་ལ་ཉེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་།
 ཉག་པ་དང་། བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གཙང་དང་། ཉག་པ་དང་། བདེ་བ་དེ་དག་ཏུ་
 ཞེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཉེ་ཡུལ་དེ་དག་ཡོད་པས་བདག་
 མེད་བཞིན་ནོ།

ག་ལ་ཉེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་། ཉག་པ་དང་བདེ་བ་མེད་ན་
 བྱི་དགག་བྱ་མེད་ན་དེ་བཞག་པའི་བདག་མེད་དང་མི་གཙང་དང་མི་
 ཉག་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་འགལ་སྒྲུ་མེད་ཅིང་ལྟོས་ས་མེད་པས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉོག་པ་བདག་བཞིན་ནོ། །དེ་བྱིར་ཐར་
 འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་ཅར་སྤང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བཞག་པས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་ནི།

དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས།

མ་དེག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར།

མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི།

འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་འགག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་ཚུ་ལ་བཞིན་མིན་པར་འཇིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས་
དེའི་རྒྱ་ཅན་མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་
པར་གྱུར་ན་ནི་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་ནས་རྒྱ་ཤིའི་མཐར་ཐུག་པ་
འགག་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ།

གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།

ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར།

ཡོད་པ་སྐྱུ་ཞིག་སྤོང་བར་བྱེད།

གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ།

གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན།

ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར།

མེད་པ་སུ་ཞིག་སྟོང་བར་བྱེད།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དགག་བྱ་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཅི་ཞིག་འགག་
སྟེ། རྣམ་མཁའི་ཆེར་མ་མེད་པ་ལ་སུ་ཡང་སྤང་བའི་ཐབས་མི་འཚོལ་
བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་སྤིང་
བའང་ཅིས་མི་གྲུབ་སྟུམ་ན། དེ་འབྲའི་སྤང་བྱ་དོན་དམ་པར་མེད་དེ།
དེ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ། མེད་པ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་
གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་ཏུ་མི་བརྟུབ་པས་ངེ་ལྟ་བུར་ན་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ་
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ནི་སུ་ཞིག་གིས་སྟོང་བར་བྱེད་དེ་རྣམ་མཁའི་
མི་སྐྱབ་པ་སྟོང་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ན་དེ་ངེ་ལྟ་བུར་ན་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་མེད་པ་སུ་ཞིག་
སྟོང་བར་བྱེད་དེ་སྤང་བྱ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
གསུམ་པའོ། །

༥ ཉེར་བཞི་པ་བདེན་བཞི་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི།

འཇམ་དཔལ་འདུ་བྱེད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཡོངས་སྤུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་འགྲོག་ན། ཤེས་
བྱ་བདེན་བཞི། དགོན་མཆོག་གསུམ། ལས་འབྲས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྙད་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཚུད་པ་བཀོད་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་
ལན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་ཚུད་པ་
དགོད་པ། ཚུད་པའི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཤེས་བྱ་
བདེན་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ། དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་
བ། ལས་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་

ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན།།

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད།།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས།།

སྟོང་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེད་པས།།

ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྟོང་བ་དང་།།

སྟོམ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག །

འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ།།

གལ་ཏེ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་
ཞེས་སྒྲུབ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཡང་དང་པོར་འབྱུང་
བ་མེད་ཅིང་མཐར་འཇིག་པ་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་པོ་རྣམས་སྟོང་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྒྲུབ་བསྐྱལ་སྦྱེ་བ་དང་། ལམ་གྱིས་

སྤྱག་བསྐྱེད་དགག་པ་སོགས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་མེད་
བས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་སྤྱིང་བ་
དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག་ནམ་ཡང་
འཐད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས་རིམ་པར། དགོ་
འདུན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས།།

འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད།།

ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་སྦྱིས་བུ་གང་ཟག་བརྟུང་།།

དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་མེད།།

བདེན་བཞི་སྤང་དོར་རྟུང་ལ་བསྦྱིད་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
རྟུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་

འབྲས་བྱ་མེད་ན་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། འབྲས་
བྱ་ལ་ཁྱལ་ས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱལ་ས་
གནས་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
དགོ་འདུན་མེད་དོ།

དམ་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

འཕགས་པའི་བདེན་ནམས་མེད་པའི་ཕྱིར།

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ནམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྟོན་པ་དང་
ཉོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་མིན་ན།

སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར།

དེ་སྐད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟེན་ན།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་ནི།

བྱེད་ཅིང་།།

ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་ཆོས་དང་ལེན་པོ་དག་འདུན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མིན་ན།
དེའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། །སངས་
རྒྱས་སོགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ངོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་སྤྲོ་ན་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་ནི་བྱེད་ཅིང་སྟེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

་་་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་དང་།།

ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཉིད་དང་།།

དེ་ལྟར་དག་སྒྲིག་གི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་
དག་པ་དང་། ཆོས་དག་བཙུན་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།

བཞི་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི།།

ཀྱན་ལའང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།།

ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་མཐོང་ཐོས་སོགས་དང་། བུམ་པ་གྱིས།

འབྲས་ཆན་ཆོས་སོགས་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་ལ་འང་གཞིད་པ་ནི་བྱེད་པ་
ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་རྩོད་པའི་ལན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་འཇུག་
པའི་རྒྱ་བརྩོད་པ། རྒྱུ་མི་འཇུག་པའི་འཐད་པ། དབུ་མ་རྟོགས་པའི་
ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་བཤད་པ་ཁྲིད་ཀྱིས་ནི།

སྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་།

སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞིད་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟན།

འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྩིབ་བདེན་པ་དང་།

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་འོ།

གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི།

རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ།
 དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི།
 བཟ་མེའི་དེ་ཉིད་རྣམ་⁽⁵⁰⁾མི་ཤེས།
 ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།
 དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་བྱས།
 དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།
 བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།
 སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བསྟན་ཉེས་ན།
 ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར།⁽⁵¹⁾
 རི་ལྷར་སྐྱུ་ལ་གཟུང་ཉེས་དང་།
 རིག་སྤྲུགས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན།
 དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི།
 གཉིད་རྟོགས་དཀའ་བར་མཐུན་གྱུར་ནས།

(50) ཕེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༩-༢ ༼བཟ་མེའི་དེ་དག་རྣམས།༽

(51) ཕེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༩-༤ ༼བྱེད།༽

ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས།

རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཚད་པ་པོ་དེ་ལ་ལན་བཤད་པ། ཚད་པ་པོ་བྲིད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་
 མ་རྟོགས་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་བདེན་བཞི་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་
 གཞོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་བྲིད་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 མེད་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 བཟུང་སྟེ། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་ན་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་སྐྱེན་
 ཀ་སྒྲ་བས་ནི། དབུ་མ་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ།

བྲིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་རྒྱུ་དུ་བཟུང་བ་འདི་འབྲ་བ་ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྒྲས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་
 བོ་ཅག་ནི་ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲོས་པ་ཀྱན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲོས་བྲལ་
 ལ་འཇུག་གི་མེད་རྒྱུ་ཅམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་
 བྱར་འདོད་པ། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱུ་པ་དང་བདེན་བྱུང་

དྲུཌས་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་བཞི་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བ་
མཚུངས་པས་ཁོ་བོ་ཅག་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ།

དེ་ལ་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་སྟོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་དགོས་པ་མི་ཤེས་པར་ཡོད་པའི་
མཐའ་ཁོ་ན་བཀག་ཅམ་གྱི་དགོས་པར་གོ་བའི་དགོས་པ་མ་ཤེས་
པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། **དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་**
པ་ནི། | **སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་དགག་སོགས་དང་།** | **རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་**
སྟོང་པ་ཉིད། | **ལྟ་ཀུན་ངས་པར་འབྱེན་སོགས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།**

ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་མཐའ་གཅིག་བྱ་བཀག་ཅམ་
གྱི་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པའི་སྟོས་པ་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་པས་
ནོངས་ལ། འདིར་ནི།

གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། | **ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་**
མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྟོས་པ་ཀུན་དང་བལ་བ་ཡིན་གྱི་སྟོགས་རེ་བཙུང་
ཆེ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་སྟོང་ཡང་སྟོང་པ་སོགས་གང་སྟོམ་པ་དེས་

མ་སྟོང་པས་སྟོང་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ག་ལ་ཡིན། སྟོང་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་འདུག་པའི་དོན་ཡང་མ་ཤེས་པ་དེ། ཁྱོད་ནི་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན། དགག་བྱ་བཅད་པའི་མེད་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་
 པའི་དོན་དུ་གོ་ནས། མི་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་སྤྱོད་སྟོང་ངོ་ཞེས་དེ་
 འབའ་ཞིག་རང་ལ་དམིགས་འདུག་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་
 པ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་
 བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཅེས་སོགས་ལྟར། རྟོན་ལས་གང་བྱུང་བ་དེ་
 ཉིད་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱང་བ་སྤྱང་
 བའི་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།

དེས་ན་ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྤྱང་བ་ཉིད་སྟོང་ཞིང་། སྟོང་པ་
 ཉིད་སྤྱང་བའི་རྟོན་འབྱུང་ཅུ་གྱི་དོན་དུ་མ་ཤེས་པས་སྟོང་ཉིད་མཐའ་
 བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་ལ། དེ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ཡོད་མེད་
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་པའི་དུ་བ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་དགོས་པ་ཡང་
 མི་ཤེས་པར། སྟོང་པ་ཞེས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་

བཟུང་ནས་ཚིད་པའོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་
གོ་བདེར་གྱིས་པའོ།།

དེས་ན་སྟོང་ངོ་ཞེས་མ་སྦྱས་ན། མཐར་འཇིག་མི་ཁེགས་ལ།
སྦྱས་ཀྱང་དེ་སྦྱབ་པ་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་རི་སྐད་བསྟན་པ། དེ་དག་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་གང་ཞེ་ན་འདྲི་བ་རྟེན་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་དོན་གྱི་
བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་
རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ཟབ་
མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །བསྟན་བྱ་དོན་དམ་སྟོན་པར་
མཛད་ནའང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ལ་སོགས་
པའི་འདྲི་བ་རྟེན་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར་དམ་པའི་དོན་
ནི་བསྟན་པར་ནམ་ཡང་མི་རུས་ལ། དེ་མ་བསྟན་ན་རྟོགས་མི་རུས་
པས་དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར་མཐར་ཐུག་གི་ཐུང་ན་ལས་

འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།

དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་མཐའ་རེ་རེ་བཀག་ཅམ་མིན་གྱང་
 བཞི་ཆར་བཀག་པའི་སྟོས་བྲལ་ཞིག་ཐ་སྙད་པའི་སྟོང་ར་འཇལ་
 བར་དཀའ་ནས། འཛིག་ཉིན་ལས་འདས་པ་སྟེ་འཛིག་ཉིན་པའི་
 སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་ལ་གཞུག་
 པའི་དོན་དུ། མཐའ་གང་དང་གང་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཉིན་བྱུང་གི་རིགས་
 པས་སུན་སྦྱང་ནས། མཐར་སྟོས་པ་ཀུན་བྲལ་ལ་གནས་དགོས་
 གྱི། མཐའ་རེ་རེ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཅམ་ནི་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི། དོན་
 དམ་དངོས་མིན་ནོ། །དེའི་དགོས་པའང་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་ཀུན་
 ལོག་དགོས་པས་གང་ལ་ཞེན་པ་དེ་སུན་དབྱུང་བ་ཅམ་སྟེ་ནད་
 འདོན་ཆེད་བཀུ་སྟེན་བཏང་བ་བཞིན་ཏེ། སྟེན་ཉིད་ཕྱིར་མི་འབྱིན་
 པར་ཁོང་དུ་འཛིན་རྒྱ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུགས་མེད་དོ་
 བས་བརྗོད་ན་གྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞུགས་བཀག་པ་དེ་ཅམ་
 གྱིས་སྟོང་ཉིད་དང་དེའི་དགོས་པ་དང་དོན་བྱུང་པར་བསམས་

ནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་མི་འགོག་པ་ནི་གཉིན་པོ་ཉིད་སྒྲོས་པར་
 སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་
 སྟོང་དུ་གདགས་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་གདགས་ན་ཞེན་ཡུལ་སྟེན་
 མི་སྤྱིན། མ་སྤྱིན་ན། སྒྲོས་བྲལ་ལ་ནམ་ཡང་མི་རིག་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་
 སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མི་བརྗོད་པར་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གདགས་
 པའི་དོན་དུ་བསྟན་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་བ་
 ཅམ་པོ་དེ་ཡང་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏོགས་
 པའི་ཐབས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་ཅམ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་
 བྱི་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་སྒྲོས་པའི་ཐ་སྟོང་ཀུན་ལས་འདས་པར་མི་
 ཤེས་པར། ཐ་སྟོང་ཅམ་པོ་རང་ལ་དོན་དམ་དུ་ཞེན་པ་དེས་ཐ་སྟོང་
 ལས་འདས་པ་ཟབ་མེད་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །

འོ་ན་དོན་དམ་ཁོ་ན་བསྟན་པས་ཆོག་གི་ཐ་སྟོང་གིས་ཅི་བྱ་ཞེ་
 བ། ཐ་སྟོང་གི་སྒྲོས་པས་བཅེངས་པ་ལ། དང་པོ་ཐ་སྟོང་གི་སྒྲོས་པ་
 མ་བསལ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་མི་རུས་ཤིང་ཐ་སྟོང་གི་ལམ་

ནས་བགྱི་བར་མ་བྱས་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་མི་རྒྱས་པས་
 དེས་པར་ཚུ་སྟོལ་བ་ལ་བྱ་བཞིན་ཏེ། །དམ་པའི་དོན་མ་བསྟན་པར་
 བ་སྟང་ཅམ་ལ་གནས་ནས་སྟོས་ཀྱང་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་གི་མྱང་
 འདས་མི་ཐོབ་པས་སོ། །དེའི་སྦྱད་དུ་གང་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 བྱ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་ཅིག་ཆར་བསྟན་མི་རྒྱས་པས། དེམ་
 གྱིས་སྟོ་འདོགས་སུན་སྦྱང་སྟེ་སྟང་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སྟང་ཉིད་ཁོ་
 ན་དོན་དམ་པའི་སྟམ་དུ། དོན་དང་དགོས་པ་དང་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་བཟུ་བ་དེ་ནི་བཟུ་སྟན་ཁོང་བར་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྦྱང་སྟེ། ནམ་
 མཁའི་ཁྲི་བ་བསྟན་པ་ན་སོར་ཅེ་ལ་ཚུར་བཟུ་བའམ་ནམ་མཁའ་
 མེད་པར་གོ་བའི་སྦྱད་དུ་ནམ་མཁའ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟེས་
 བ། དེས་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་མི་སྒྲིག་པར་ནམ་མཁའ་ནི་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་སྦྱར་ཞེན་ན། སྦྱར་ཡང་
 སྟེས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བས་ཞེན་པ་དེ་སུན་སྦྱང་བར་དཀའ་བ་བཞིན་ནོ།

ཆོག་གསལ་ལས།

ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དེ། རོན་དམ་
 བར་མེད་དེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུང་། དེ་
 ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལ། གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་
 དང་། མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 བཟུང་བ་ནི་ཀ་ཤི་འདྲིམས་པའི་བདུད་ཅིས་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་
 བས་འབྱིན་ཏེ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རྟག་བརྟན་
 སྟོས་དང་བྲལ་བ་འཐོབ་པས། གོང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་
 པས་ལྟ་དཀའ་བ་དེ་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་རྣམས་མུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །རི་སྟེ་འབྲུ་ལེགས་པར་མ་བཏབ་ན་འབྲས་བྱ་མེད་
 ་ཀྱང་བྱེད་པོ་བརྟག་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་བརྟག་སྟམ་ན་དེ་ལྟ་
 བྱ་མིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྒྲུལ་ལ་གཟུང་ཉེས་དང་རིག་སྒྲགས་ཉེས་པར་
 བསྒྲུབས་པ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུལ་སྒྲགས་སྒྲན་མན་ངག་གིས་

ཚུལ་བཞིན་བཟུང་ན་ནོར་འགྲུགས་ལ། དེ་དང་བྲལ་ན་འཛིན་པ་
པོ་ཕྱང་བ་བཞིན་ནོ།

ཡང་རིགས་སྒྲགས་གང་ཞིག་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐྱབས་
ན་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་པན་འདོགས་གྲང་། མན་ངག་ལས་ཉམས་པས་སྐྱབ་
པོ་ཕྱང་བ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཅམ་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱ་འབྲས་
བྱ་བྱེད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ལ། ཡང་ན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེའི་ཉིད་
དངོས་པོ་སོ་སོར་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྟོང་ཉིད་ཉིད་སྤྲན་བཏང་བ་
ཁོང་སྤྲན་དུ་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་བཞིན་
ཅི་ལ་སྟོང་ཞེས་ཆོས་སྤང་ངོ། །དེ་འབྲ་བའི་ནང་ནས་འདིར་སྟོང་ཉིད་
མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་ཕྱང་བར་བྱེད་ཅེས་སོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་སྟོ་ཞན་པས་སྟོ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡི་
ཟབ་མའི་གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས་སྐྱབ་པའི་
སྒྲགས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསྐྱན་པ་ལས་རེ་ཞིག་རབ་ཏུ་ལོག་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་

རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཆོས་
 ཟབ་མོ་ཟབ་པར་སྒྲུང་བ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་གཤི་
 སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ཞིབ་མོ་མཁས་ཤིང་མཛེངས་པས་རིག་པར་
 བྱ་བ་ཐུགས་སུ་ཚུབ་སྟེ། དེ་གལ་ཏེ་ངས་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ན།
 གཞན་གྱིས་ངའི་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེས་ང་ལ་གཞོད་པར་
 ཡང་འགྱུར་ཞིང་ཞུས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་སྟོབ་པར་མི་འགྱུར་
 བས་གང་བདག་ཉིད་གཅིག་སུ་དགོན་པ་རབ་རྩ་དཔེན་པར་མཐོང་
 བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་རབ་རྩ་ཐོབ་པས་
 གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། ། བདུད་ཅི་ལྟ་
 བུའི་ཆོས་ཞིག་བདག་གིས་ཆེད། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་
 འདུག་པས། །མི་སྤྲོ་ནགས་འདབ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་སྐྱོན་མི་འབྲུག་པའི་འཐད་པ་ལ་བཞི། སྐྱོན་གྱི་གཞི་མི་
འདོད་པ། སྐྱོན་ཡིན་གྱི་གནས་བསྟན་པ། ཉིས་པ་བསྐྱོག་སྟེ་བསྟན་
པ། ཉིས་པ་གཞན་ཡང་འབྲུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི།

སྟོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས།

ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་པ།

གང་དེ་ང་ལ་མི་འཐད་དོ།

བདེན་བཞི་མི་འཐད་པ་སོགས་ངེ་སྐྱད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་ནི་དེད་གྱིས་འདོད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་འདི་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གྱི་སྟོང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ང་ལ་མི་འཐད་དོ།

འདི་ལ་སྔ་འགྱུར་ལས། ཁྱོད་ནི་ང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད། །སྐྱོན་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་ཡིས། །སྟོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་ལ་

མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་ཡོན་གྱི་གནས་བསྟན་པ་ནི།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ།།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར།།

གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ།།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར།།

ཁྱོད་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ནམས་ནི།།

ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བྱེད་པ།།

ཏྱ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་བྱ།།

ཏྱ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་བཞིན།།

གལ་ཏེ་དངོས་ནམས་རང་བཞིན་ལས།།

ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན།།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ནམས།།

རྒྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཁྱོད་ལྟ་ལོ།།

འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་དང་།།

བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྲ།།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་།།

འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད།།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།

དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།།

དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ།།

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི།།

ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།།

དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི།།

ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཅི་ཕྱིར་མི་འཐད་ན། ཕྱོགས་གང་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་

འབྱུང་ལ་རུང་བ་གང་རང་གི་ངོ་ཐོས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་རྟེན་གྱིས་སྒྲ་

ཆོག་ས་སྤྱ་འཆར་རྒྱུ་བས་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་བདེན་
བཞི་རྒྱུ་ཞིང་དེས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་རྟོག་། །དོ་སོས་ཡོད་
པ་ལ་མི་རྒྱུ་བའི་ཤྱགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པས་ན་དེ་ཀྱན་ཡོད་
རྒྱུ་བའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ལ་སྟོང་
པ་རྒྱུ་བ་དེ་ལ་རྟོག་འབྲེལ་རྒྱུ་བས་བདེན་བཞི་སོགས་ཐམས་ཅད་
འཐད་ཅིང་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ལ་གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རྒྱུ་བ་སྟོང་བའི་
ནམ་པར་ལྟ་བུ་དེ་ལ་རྟོག་འབྲེལ་མི་རྒྱུ་བས་བདེན་བཞི་སོགས་སྤིང་
ཞིའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ནི་མི་སྟོང་པར་འདོད་པས་བདེན་བཞི་སོགས་མི་
རྒྱུ་བའི་རང་གི་སྟོང་ཡི་སྟོན་ནམས་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་པར་སྤྱ་བའི་
ཐོགས་ང་ལ་ཡོངས་སྤྱ་རྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི། རང་གི་སྟོན་མ་མཐོང་
ནས། དཔེར་ན་རང་ཉིད་རྟོག་མཛོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ་རྟོག་བརྟེན་
པར་གྱུར་པ་ངའི་རྟོག་ཀྱིས་ཐོགས་སོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྐྱབ་ཀ་
འཆོལ་བ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོག་འབྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་

རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ། ལིན་ཏུ་གཡེང་བས་དེ་མ་དམིགས་པས། རྟ་
འབྱུང་གི་དོན་ཅན་སྟོང་པར་སྤྲོ་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཚྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་
ཉིད་བདེན་བཞི་སོགས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྙད་ཟོ་ཞིག་འདུག་ཅིག་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་
གི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ལ་གནས་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་
སྤྲོ་ཆོགས་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ནས། དེ་
མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་པས། དེ་རྟེན་འབྱུང་མིན་པར་ཁས་ལྷངས་པས་དེ་
བརྟེན་པར་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ།

དེས་ན་གཞན་སྟོང་པར་སྤྲོ་བ་ལ་རྟ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟག་གོ་ཞེས་ཚྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་རྟེན་འབྱུང་གི་
རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ་མི་སྟོང་ཞེས་སྤྲོས་པས། མི་སྟོང་ན་ཐ་སྙད་དེ་
ཀུན་བརྟག་འགྲོ་བས་རྟ་ཞོན་བཞིན་དུ་རྟ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་
བས། དོན་དུ་བདེན་བཞི་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་རང་གི་ཁས་ལེན་
གྱི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས། སྟོན་མེད་པའི་ཐུགས་ཅན་

གཞན་ལ་འགོད་པ་ནི་རང་གི་རྟོན་འབྲུང་གི་རང་བཞིན་རྟ་བུ་རྒྱུ་ལེ་
སྒྲིན་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ནས། གཞན་གྱིས་རྟ་སྒྲིན་ལེ་སྒྲིན་ཡིན་
པར་བསམ་བཤོ།

མདོར་ན་ཚུར་སྤྲུས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་གྱིས་རྟ་ལ་ཁྱོད་རང་ཉིད་
ཞོན་བཞིན་དུ། རང་གི་ཉེས་པ་རྟ་ལྟ་བུ་བཟུང་ནས་མ་མཐོང་བ་དང་
འབྲས་སྟེ། སྒྲིན་འདི་ཀུན་ཁྱོད་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་སྟུམ། དཔེ་འདི་ཡང་
སྤྲ་ཞིང་ཟབ་པར་འཇུག་གོ།

མི་སྟོང་ན་བདེན་བཞི་སོགས་ངེ་ལྟར་མི་རུང་སྟུམ་ན། གལ་
ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བར་བྱེད་
ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་པས་དངོས་
པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ནམ་རྟོན་འབྲུང་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་ལྟོ། །དེ་ལྟ་
ན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དང་ནི་དེའི་རྒྱ་
འཛིམ་སོགས་ཉིད་དང་བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཁན་དང་། བྱེད་པ་དབྱུག་
གྲ། འཁོར་ལོ་སོགས་དང་། བྱམ་པ་བྱ་བ་དང་། དེ་སྟེ་བ་དང་ནི་

འགག་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཡང་གཞི་དེ་པ་
བྱེད་དེ། དང་པོ་ནས་འབྲས་བྱ་བྱམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ།
རྒྱ་མི་དགོས་པས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བྱམ་པ་མེད་པར་
ཐལ་བས་ན། འཛིན་སོགས་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པ་དང་། བྱིས་རྒྱ་
རྒྱུ་ཆོག་པས་བསྐྱེད་ཐིག་གི་འབྲས་བྱ་འདི་དག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
།སྐྱར་བ་⁽⁵²⁾རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་བཞི་ཀར་
ཡང་གསལ་ལོ།

དབྱུ་མ་པས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་
ནི་རང་གི་གདགས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་གདགས་པ་ཅམ་
སྟེ་ཤིང་རྩ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་འབྱུང་དེ་ཉིད་རྟག་ཆད་ཡོད་མེད་སོགས་
དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་
ཡོད་པ་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་འཐད། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་
རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ། ཅིག་ཤོས་མེད་པར་མི་འབྱུང་

(52) མཆོད་ཀྱི་པ་མ། ༡༡༡-༩ །སྐྱར་བ།

བས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྤང་བས་སྤང་ཙམ་དེ་ནི་གཞན་
 གྱིས་བཅོས་མ་ཡིན་ལ་བཅོས་མ་དེ་ལ་རང་བཞིན་ནི་མེད་ཀྱང་།
 རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་ཙམ་དེར་བཅོས་མའམ་ཀྱན་
 རྩོམ་གྱི་མིང་དུ་གདགས་པ་དེ་ནི་སྤང་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
 པ་ཆོགས་པས་ཡོད་མེད་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་རྩ་ཆེན་ལ་
 སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་དབུ་མ་ཞེས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲུང་གསུམ་
 བེ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གང་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་
 རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
 སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པས་སྟོན་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞན་ལ་ཉིས་པ་བརྗོན་སྟེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 བཞི། བདེན་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་
 ཐལ་བ། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ། ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་བསྟན་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་བདེན་བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་
བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན།

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས།

ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྱུང་མི་
རུང་བས་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྟོང་བར་སྒྲིབ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན།

སྒྲིག་བསྟུལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུངས་པ་དེ།
 རང་བཞིན་ཅིང་ལ་⁽⁵³⁾ཡོད་མ་ཡིན།
 རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་མིན་ན།
 ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།
 དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་གཞོད་བྱེད་ལ།
 ཀུན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།
 འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 རང་བཞིན་གྱིས་ནི་⁽⁵⁴⁾ཡོངས་གནས་ཕྱིར།
 འགོག་ལ་⁽⁵⁵⁾གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།
 ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི།
 སྟོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

(53) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུངས། ༡༥༧-མ ། ཉིད་ལས། ་།

(54) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུངས། ༡༥༧-ད ། ཉིད་ནི། ་།

(55) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུངས། ༡༥༧༩ ། འགོག་པ། ་།

ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བསྐྱོམ་བྱ་ན།

ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་མ་ཡིན་ན་སྟུག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་
 ཏེ་མི་སྟོས་པ་ནམ་མཁའ་མི་ཏོག་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་གིས་མི་ཏོག་
 པའི་རང་བཞིན་ན་སྟུག་བསྐྱེད་བདེན་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་སྟུག་བསྐྱེད་ཅི་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པས་སོ། །དེ་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོན་
 པ་བྱེད་པ་སྟེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །སྟུག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་དག་ག་པའི་འགོག་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

རྒྱ་མཚན་སྟུག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་གནས་
 པའི་སྤྱིར་དེ་ནམ་ཡང་མི་འགག་པས། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཁྱོད་

འགོག་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་
 བྱི་མ་སྒྲོམ་པར་ཡང་ཡོད་ལ་གསར་དུ་སྒྲོམ་པ་འབད་པར་མི་འགྱུར་
 རོ་སྟེ་ཉག་པ་ལ་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་དང་། ཡང་དག་ལྟ་སོགས་གྱིས་
 ལམ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བསྒྲོམ་པར་
 བྱ་རུང་ན་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པའི་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རོན་བལྟ་བུ་ནི།

གང་ཆེ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་དང་།

འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

ལམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ནི།

གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་།

དེ་ལྟར་གང་གི་ཆེ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གཉེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་འགོག་
 པའི་འགོག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་

འདོད་དེ་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི།།

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན།།

དེ་ནི་ངེ་ལྟར་ཡོངས་ཤེས་འགྱུར།།

རང་བཞིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ།།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི།།⁽⁵⁶⁾

སྤང་དང་མཛོན་དུ་བྱ་བ་དང་།།

བསྐྱོམ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ཀྱང་།།

ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་རུང་ངོ།།

གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་ཡེ་ནས་རང་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དེ་ནི་གཞོད་ངེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར། ཡོངས་ཤེས་
རང་བཞིན་གནས་པ་ཞེས་སྒྲིས་པ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་

(56) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༥༧-༩ ། རྒྱུ་སྤྱོད་།

གནས་པ་གསར་དུ་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁྱིད་
 ཉིད་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བ་དང་འགོག་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་།
 ལམ་སློམ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཞི་པོ་དག་
 གྲང་ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་གསར་དུ་གྲུབ་པར་མི་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ།
 དགོ་འདུན་དང་། ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས།།

འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི།།

ཐོབ་པ་མིན་པ་ཅེག་ཡིན་དེ།།⁽⁵⁷⁾

ངེ་ལྟར་འཛོལ་པར་རུས་པར་འགྱུར།།

འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད།།

ཞུགས་པ་དག་གྲང་ཡོད་མ་ཡིན།།

(57) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༡༥༧-༩ །གང་ཡིན་ཏེ། ་

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་བརྒྱད།

དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་མེད།

རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མི་གཏོང་ན་དེ་ཡིས་འབྲས་བྱ་བཞི་
པོ་དག་ཀྱང་སྤར་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་སྤྱིས་ཇི་ལྟར་གསར་དུ་འཛོལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
ངོ། །སྤྱིར་འབྲས་བྱ་བཞི་པོ་མེད་ན། འབྲས་གནས་མེད་ལ་དེ་མེད་
བས་དེའི་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གལ་ཏེ་སྐྱེས་
བྱ་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ཆོས་མེད་པར་ཐམ་ནི།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མེད་པའི་སྤྱིར།

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མེད་པའི་སྤྱིར་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་མིན་ན།།

སངས་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར།།

ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ལ།།

མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར།།

∴ཁྱོད་ཀྱིས་⁽⁵⁸⁾བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱུ་ལ།།

མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི།།

སངས་རྒྱུ་མིན་པ་གང་ཡིན་དེས།།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར།།

བརྟེན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།

ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་པ་མིན་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡོད་

པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་རང་བཞིན་

ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་

(58) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༡༥༧-༦ ༼ཁྱོད་ཀྱི༽

ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་
 བས་སོ། །ཁྱོད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་
 དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་གྱི་ལྟར་ན་སྤར་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་
 མིན་པ་ལམ་སློབ་པ་པོ་གང་ཡིན་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཅི་ཅམ་བཙོན་པས་བཙལ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི།

འགའ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ།

ནམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

མི་སྟོང་པ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

རང་བཞིན་ལ་ནི་བྱ་བ་མེད།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་པར་ཡང་།

འབྲས་བྱ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་བའི།

འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་བའི།

འབྲས་བུ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་བྱུང་བའི།

འབྲས་བུ་ཅི་ཕྱིར་སྟོང་མ་ཡིན།

གང་ཟག་འགའ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་ནམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མི་སྟོང་པ་ལ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་རང་བཞིན་
ཡོད་པ་ཉག་པ་ལ་ནི་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན་རྒྱ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་པར་ཡང་
དེའི་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
འདོད་ན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅས་དང་འགལ་ལོ།

ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོང་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་
རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་སྟེད་པ་མ་ཡིན་པས་

སོ། །དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཆོས་དང་ཆོས་
མིན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ན་ནི་ཆོས་དང་
ཆོས་མིན་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཅི་བྱིར་སྟོང་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་
བར་ཐལ་བ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་གང་།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི།

ཀུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་བྱེད་ན།

བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་འགྱུར་ཞིང་།

ཅོམ་པ་མེད་པ་བྱ་བར་འགྱུར།

མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱེད་པོར་འགྱུར།

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི་དོན་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞི་དུ་
 བར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འཛིག་གི་
 ཉེན་པ་ཡི་ཐ་སྙད་ནི་བྱམ་པ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལ་གཞི་དུ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱ་བྱེད་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་འཐད་པར་
 བཟུང་ནས་གཞི་དུ་བྱེད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་
 ཏྲག་པ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྟེ་ནམ་མཁའ་མི་སྐྱེ་བ་
 བ་སྐྱས་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་བཞིན། གང་ཟག་བྱེད་པོ་སྐྱས་བྱ་བ་ཚུམ་
 བཞིན་པའང་མེད་པ་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱས་
 ཀྱང་བྱ་བ་ཚུམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བྱམ་སོགས་སྐྱས་
 མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

བཞི་པ་ཉིས་པ་གཞན་ཡང་འབྲུག་པའི་ཚུལ་ནི།

རང་བཞིན་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རྣམས།།

མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་དང་།།

ཐེར་བྱུག་ཏུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་།།

གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་བྲལ་བར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཡོད་མིན་ན།།

མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་།།

སྤྱག་བསྐྱལ་མཐར་བྱེད་ལས་དང་ནི།།

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའང་མེད།།

རང་བཞིན་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་དང་བྱིས་མ་
འགགས་དང་དུས་ཀྱི་ཐེར་བྱུག་ཏུ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
ལྟ་ན་བདེ་སྤྱག་དང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་
ཡོད་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱེད་
པར་སྤར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གཏན་
དུ་བཤད་པའི་མཐར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་སྤར་ཡོད་གསར་དུ་སྟོང་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དབུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི།

གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་།།

མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་།།

ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་།།

ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན།།

དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཟག་གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་
དང་ལམ་ཉིད་དེ་དག་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་
གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་
ཀུན་འབྱུང་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བསྐྱེལ་
གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྟོན་འབྱུང་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེན་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་མ་མཐོང་བར་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་

མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཆོད་ནི།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
བཞི་པའོ། །

༥ ཉེར་ལུ་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།
མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཞེར་བྱིན་ལས།

ཐུངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ལྷག་མེད་གྱི་མྱང་
འདས་ཅི་ལྟར་རུང་། འཇིག་ལྷ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚཱ་རླུ་མ་
ལུས་པ་བསཏན་ནས་ཕྱང་པོའི་གྲོང་ཚཱ་ལྷག་པ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པ་དང་། གྲོང་ཡང་ཞིག་པ་ལྷག་མེད་དོ། །དེས་ན་གང་སྟོང་བ་
དང་འགག་པ་ཕྱང་པོ་དང་ལས་ཉོན་མེད་ན་མྱང་འདས་ག་ལ་ཡོད།
མྱང་འདས་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྒྱལ་བ་ལ་ལན་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་
བརྗོད་པ། གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀླུང་སྟོང་ན།།

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད།།

གང་ཞིག་སྟོང་དང་འགགས་པ་ལས།།

ཐུ་དན་འདའ་བར་གྱུར་བར་འདོད།།

གལ་ཏེ་བྱེ་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་སྐྱེ་བའི་
འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་། འགག་པ་འཇམ་འཛིག་པ་མེད་ལ་དེ་ལྟ་ན་གཉེན་
པོས་རྒྱ་ལས་ཉོན་གང་ཞིག་སྟོང་བ་དང་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་
ཡུང་པོ་གང་ཞིག་འགགས་པ་ལས་ཐུ་དན་ལས་འདའ་བར་འབྱུར་
བར་འདོད་དེ་བྱོད་ལ་ཡུང་འདས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་གཞན་ལ་ཡོད་
བར་བསྟན་པ། དབྱུ་མ་པ་ལ་མེད་པའི་རྩྭ་ལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན།།

འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད།།

གང་ཞིག་སྟོང་དང་འགགས་པ་ལས།།

ཐུ་དན་འདའ་བར་འབྱུར་བར་འདོད།།

སྤར་མེད་གསར་དུ་ངོ་བོས་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་སྤར་པོའི་རྒྱན་ཆད་
 བ་མེད་པ་དང་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་མེད་པ་དང་སྤར་ཡོད་
 འཇིག་པས་འགག་པ་མེད་པ་དང་སྤར་མེད་འབྱུང་བའམ་སྤྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པར་བརྟེན་དོ།

གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་རྩོམ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལྷང་འདས་མཐའ་བཞིར་
 དགག་པ་དང་། རྟགས་པ་པོའི་ལྷང་འདས་དགག་པ། དེའི་གྲུབ་
 པའི་དོན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷང་འདས་དངོས་པོ་
 དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། གཉིས་ཀར་འདོད་པ་དགག་
 པ། གཉིས་ཀ་མིན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སོ་སོར་དགག་པ་དང་། བྱམ་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 ལྷང་འདས་དངོས་པོར་འདོད་པ་དགག་པ། དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་ལྟ་བུ་ལས་འདས་དངོས་མིན།།

ཤེས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཀླ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི།།
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
 གལ་ཏེ་མུ་ངན་འདས་དངོས་ན།།
 མུ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར།།
 དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ།།
 འགའ་ཡང་གང་ན་ཡོད་མ་ཡིན།།
 གལ་ཏེ་མུ་ངན་འདས་དངོས་ན།།
 ཇི་ལྟར་མུང་འདས་དེ་བརྟེན་མིན།།
 དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པ།།
 འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་རེ། མུང་འདས་ནི་ལས་ཉོན་སྦྱེ་བའི་རྒྱན་བྱི་མ་
 འགོག་བྱེད་ཚུ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་གྱི་
 དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་སྦྱེ་དང་པོ་སྤྱོད་འདོད་པ་
 ལྟར་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཀླ་ཤིའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་འགྱུར་གྱི་ཆ་བ་དང་རྒྱན་
འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི་དངོས་པོ་གང་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལ་འདུས་བྱས་
མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་ཕྱོགས་དུས་གང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་སྤང་འདས་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤང་བ་ཅི་ཞིག་མིན་ཞེས་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་སྟོས་
པའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤང་འདས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་མིན།།

དངོས་མེད་རི་ལྟར་སྤང་བར་འགྱུར།།

གང་ལ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་མིན།།

དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་མུ་ངན་འདས་དངོས་མིན།།

ཇི་ལྟར་མུང་འདས་དེ་བརྟེན་མིན།།

གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པའི།།

དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལོག་ཅིང་མུང་འདས་ཡིན་པས། མུང་
འདས་དངོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ཅིས་དང་། ཡང་ན་མར་མེ་
ལི་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་དོ་ཞིན།

གལ་ཏེ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ན་དེ་དངོས་མེད་
དུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཕྱོགས་གང་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
དངོས་པོ་མིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་དངོས་པོ་བཀག་པ་ལ་མི་
ལྟོས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་དགོས་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་པ་ངོ་
 བོས་གྲུབ་ན། རི་སྒྲར་སྤྱང་འདས་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། གང་ཞིག་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱག་ཀྱན་ལོག་པའི་སྤྱང་འདས་དངོས་མེད་
 རོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་ཡིན་ན་གཞན་འགྱུར་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་པའི་དངོས་མེད་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ་སྙམ་ན།
 དངོས་མེད་གྱི་རོ་བོར་ཡོད་ན་འདི་མེད་གྱི་དངོས་མེད་ཅེས་མ་བཟུང་
 བར་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པོ།

དེ་ལ་འདིར་པ་རོལ་བོས་སྤྱག་ཀྱན་ལོག་པའི་དངོས་མེད་ལ་
 སྤྱང་འདས་སྤྱ་བཟུང་བས། སྤྱག་ཀྱན་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དེ་འབྲ་བ་
 དངོས་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མེད་ཅེས་སོ། །འོ་ན་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་ཅི་
 ལ་བརྟེན་ཞེན་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྤྱས་སྤྱས། དངོས་པོ་གཞན་
 འགྱུར་མིན་པས་དངོས་མེད་མིན་ནོ།

ཡང་གང་དུ། རྣམ་མཁའ་རི་བོང་རྒྱ་དག་དང་། །མོ་གསལ་གྱི་

ནི་བྱ་དག་གྲང་། །མེད་བཞིན་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྷར། །དངོས་ལ་
 ཉོག་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེར་དངོས་པོར་
 ཉོག་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་མེད་དུ་ཉོག་པ་ནི་མིན་ཏེ།
 ཉོན་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་པ་སྐྱ་ཅམ་ཞེས་ཏུ་ཟད་ཀྱི་དོན་གང་
 ཞེས་དངོས་པོ་འམ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་འདིའི་དོན་མ་དམིགས་
 སོ། །དེའི་ཕྱིར་དམིགས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དངོས་མེད་དུ་
 བརྟགས་པ་གཤམ་པོ་ཞེས་བྱུང་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་པར་ལྷ་བྱར་
 ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས། ལྷ་འདས་དེ་དོན་གྱི་དངོས་མེད་རང་
 པོས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མིན་ཏེ་ཞེས་མ་
 གསུངས་སམ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན་པས་སོ། །

དེ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་མེད་དོ། །ཞེས་
 ལྟས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་བྱར་
 བྱེད་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་གཉིས་མིན་གྱི་མཆན་ཉིད་

དུ་ཞིན་ན་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ།

ཟླ་བ་ལྟར་ན་གང་ལ་དངོས་དངོས་མེད་ཅེས་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་
 གྱི་མཆན་གཞི་དམིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་དེ་དེ་ཡིན་ཞེས་མི་
 རུང་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 བ་མུང་འདས་དངོས་པོ་མིན་ན་དེ་མེད་པས། མུང་འདས་ནི་དངོས་
 པོ་མེད་པ་སྟུང་དུ་རི་ལྟར་རུང་སྟེ། མེད་པ་ནི་ཆོག་ཕྱོགས་ནམ་པར་
 བཅད་ཅམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ཁོ་རང་ཡོད་ཡོད་དུ་གྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་
 པས་ཡིན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་རྒྱུ་རོ། །ལེགས་ལྷན།

གལ་ཏེ་མུང་འདས་དངོས་མིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དངོས་མེད་དུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་གྱུབ་སྟེ་སྤྱག་ཀྱན་ལོག་པའི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་དེ་མེད་
 པས་མི་ལྟོས་པར་མེད་པས་སོ། །ལྟོས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 གོ། །ཞེས་སོ།

དོན་ལ། གལ་ཏེ་མུང་ན་འདས་དངོས་མིན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་སུ། དང་པོས་དངོས་མེད་མུང་འདས་དེ་ངོ་བོས་

གྲུབ་ན་མི་བརྟེན་ལ། མི་བརྟེན་ན་གཞན་འགྱུར་མིན་གྱིར་དངོས་
མེད་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཅེས་དང་། གཉིས་པས་བརྟེན་ན་རང་གཞན་ནམ་
ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཅེས་སོ།།

ཡང་ན་མུང་འདས་དངོས་པོ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་ན། ལུགས་དེ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་
པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་མིན་ཞེས་བྱ་བའང་གྲུབ་པར་གྱུར་ན།
དངོས་མེད་མི་སྲིད་ཞེས་སོ།།

ཡང་ན། མུང་འདས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བྱིའོ། །མེད་པར་ནི་མི་
སྦྱ་སྟེ་ཚོད་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །ཡོད་ན་དངོས་པོར་ཡོད་དམ། དངོས་
མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བཀག་ཟེན། དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དངོས་མེད་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་དུ་མུང་འདས་
མེད་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད་དེ། དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་
ཟེར་ན། དངོས་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡིན།
ཡོད་པ་ཡིན་ན། མུང་འདས་དངོས་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་མེད་

ཀྱི་སྒྲོག་ཕྱོགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱ་
བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ། །ཡང་སྤང་འདས་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤང་འདས་མེད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མེད་པ་
དང་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལམ། མེད་པ་མེད་ན་སྤང་འདས་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །ཞེས་དབྱེད་དོ།

སྤང་འདས་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་མིན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ནི། དངོས་
མེད་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དངོས་མེད་ལ་སྤང་ཡང་དངོས་མེད་དུ་
འགྱུར་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་རང་ཡོད་པ་ཅམ་ནི་ཡིན་ལ། དངོས་མེད་
ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ། །

གཤམ་ཏེ་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་
བྱ་ན། སྤང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་
ལོག་པའི་ཆ་ནས་སྤང་འདས་ལ་དངོས་མེད་དུ་བཏགས་པའོ། །སྤང་
འདས་རང་གི་ངོ་བོས་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །སྤང་འདས་ཞེས་བྱ་བ་
མཆན་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་བསྟན་ཀྱང་

ཡོད་པ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། ཏྲ་དཀར་པོ་ཡིན་མིན་ཞེས་པ་བཞིན་
 རོ། །ནམ་མཁའ་དཀར་པོ་མིན་ཞེས་དང་། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་
 ཞེས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་བསྟན་ཡུང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་རོ། །

འོ་ན་ཐུང་འདས་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 སྤྱིད་པ་འགྲོ་འོང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱར་བྱས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
 བའམ་རེས་འགའ་པཎ་ཚུན་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་བཏགས་པའི་སྒྲིམ་
 པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་ཏེ། རྒྱར་བྱས་པ་མིན་པར་མ་ཟད། བརྟེན་ནས་
 གཏགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཅམ་ཡང་ཟད་པ་དེ་ཐུང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་
 དངོས་དངོས་མེད་གང་དུའང་བཏགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་རྒྱར་
 བྱས་དངོས་པོ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་
 དང་བྲལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པས་མི་
 འཐད་པ་དང་། ཐུང་གིས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོང་བ་དང་ནི་འགྲོ་བའི་དངོས། །

བརྟེན་ནས་རྒྱུ་བྱས་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ནི་བརྟེན་མིན་རྒྱུ་བྱས་མིན།།

ཐུ་དན་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན།།

སྤྱི་དུང་པ་འགྲོ་འོང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྤྲུལ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
 བར་འཇུག་པ་འདུ་བྱེད་དེ་ཐུང་པོ་འཁོར་བ་དང་། ཉིར་ལེན་གྱི་
 ཐུང་པོ་རྒྱུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་སྤྲུལ་བ་ཤད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་
 བའོ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་ནས་སུ་རྒྱུ་བྱས་ནས་བཞག་པའམ་
 གདགས་པའི་སྐྱེ་འཇིག་དངོས་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཅུམ་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་བ་མཐའ་
 ཀྱན་ལས་འདས་པ་དེ་ཐུང་འདས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ། བདག་དང་ཐུང་
 པོ་ཆེ་སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་ནི་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་
 དངོས་པོ་རིང་ཐུང་ལྟ་བུར་བརྟེན་ཏམ་སྟེ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཉིད་
 དམ་མར་མེ་ལས་འོད་ལྟར་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པ་རྒྱུ་བྱས་པ་

ཅམ་གྱི་འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཅམ་དུ་དམིགས་པ་མིན་ལ་རྒྱུར་བྱས་ཏེ་
 འབྱུང་བའང་མིན་པ་སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་ཐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་མཐའ་བཞི་ཆར་
 གྱི་སྟོས་བྲལ་ལ་བརྟེན་ནས་སམ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འདི་ཞེས་བཞག་ཏུ་
 མེད་པའི་དོན་ཏེ། གང་གིས་ཐུང་འདས་རྒྱུ་ཅན་འདུ་བྱེད་དམ་དངོས་
 བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནམ་དངོས་པོ་ལོག་པའི་ཞིག་ཆ་བརྟེན་ནས་
 གདགས་པ་གཉིས་པོ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སུ་གདགས་
 རྒྱ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལུང་གིས་མི་འཐད་པ་ནི།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འདིག་པ་དག །

སྤང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་སྦྱལ་ཏོ། །

དེ་བྱིར་ཐུ་དན་འདས་པར་ནི། །

དངོས་མིན་དངོས་མེད་མིན་པར་རིགས། །

མདོ་ལས།

དག་སྒྲིང་དག་གང་འཇུག་པའམ་འཇིག་པས་སྤིང་བ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཆོལ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཅན་དང་ནི་འཇིག་
པ་ལོག་པ་དག་ལ་ལྟ་བ་སྤང་བར་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་ཏི།

དེ་ཡི་སྤྱིར་སྤྱུང་ན་ལས་འདས་པར་ནི་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་མིན་ལ། དངོས་མེད་ཞིག་པའི་ཆ་མིན་པར་རིགས་སོ།

གཉིས་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྤྱུང་ན་འདས་པ་ནི།

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན།

དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག །

ཐར་བར་འབྱུང་ན་དེ་མི་རིགས།

གལ་ཏེ་སྤྱུང་ན་འདས་པ་ནི།

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན།

མུ་པན་འདས་པ་མ་བརྟེན་མིན།།
དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཕྱིར་རོ།།
རི་ལྟར་མུ་པན་འདས་པ་ནི།།
དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ།།
མུ་པན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས།།
དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན།།
རི་ལྟར་མུ་པན་འདས་པ་ལ།།
དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ།།
དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
སྤང་བ་དང་ནི་སྤྱན་བ་བཞིན།།

ཐར་པ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ།
ཉོན་མོངས་སོགས་དངོས་པོ་ལྟོག་ཆ་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་པས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མུ་པན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་
དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དངོས་དང་དངོས་པོ་

མེད་པ་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱི་ཐར་པར་འགྱུར་
ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ངོ་བོ་ལ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་
བས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདྲུ་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་བྲལ་ཆས་
དེར་གྱུར་པའི་གཉིས་ཡིན་ཅམ་ཐར་པ་ཡིན་ན་འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་དང་ཐོ་ཐོབ་ལ། དེའི་དུས་གཉིས་
པར་དེ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་པར་འགྱུར་ན།
འདྲུ་བྱེད་དག་ཐར་པར་མི་རིགས་སོ།།

འདི་མེད་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་
ན་གཞན་རྒྱ་རྒྱ་མིན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བར་
བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་རང་བཞིན་
དུ་གྲུབ་པའི་ཐར་པ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་དང་རྒྱ་
མཚན་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐར་པ་དེར་ཐལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་མཛད་པའོ།།

ཡང་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་ཐོ་དང་དངོས་མེད་

གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་མྱང་ངན་འདས་པ་དངོས་དངོས་མེད་དེ་དག་ལ་
མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་དངོས་མེད་ཡིན་ཞིང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་
པ་ཡིན་པས། དངོས་དངོས་མེད་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་དུ་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་རི་ལྟར་ཐུ་ངན་འདས་པ་ནི་དངོས་དང་དངོས་མེད་
གཉིས་ཡིན་ཏེ་དེ་མིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཐུ་ངན་འདས་པ་ནི་དངོས་
དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ་
དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་དངོས་མེད་བརྟེན་ནས་བྱུང་གས་
པ་དེ་གཉིས་ཀ་འང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་
གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་
ཆོག་པས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་མེད་ཀྱང་
དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལུང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་
གཤེལ་ཞེས་འདོད་པས། དེ་གཉིས་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི་

རྒྱ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བ་མིན་ནོ།།

སྐབས་འདིའི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ། དངོས་པོ་
བྱམ་སོགས་ལ་འདུས་བྱས་དང་། དངོས་མེད་མཁའ་སོགས་ལ་
འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་མིན་གྱི་དོན་གྱིས་གཞལ་ནས་ཉིན་
འབྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱ་གྱི་འདུས་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་
པ་མཐའ་བཞི་ཞི་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱ་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་
བྱས་སུ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་
བྱས་ཡིན། ཞེས་གསུང་གི། །དངོས་དང་དངོས་མེད་དངོས་པོ་ཡིན་
ཞེས་མ་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་ན། འདི་སྐབས་དངོས་པོ་དང་། འདུས་
བྱས་དོན་གཅིག་ན། འདུས་མ་བྱས་དང་དངོས་མེད་དོན་གཅིག་
པས་དེ་ལྟར་གོང་དུ། ཟུང་འདས་དངོས་མེད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
དང་། འོག་ཏུ་དངོས་དངོས་མེད་སྣང་སྟན་ལྟར་གསུངས་པ་འགལ་
ལོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་སྐུའང་། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཅམ་ལ་བཟུང་སྟེ།
དབུ་མའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དངོས་དངོས་མེད་གྱི་ཆས་

བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གོ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སོགས་
བཞིན་སྐབས་ཀྱི་ཤན་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེད།

གཤམ་ཏེ་སྤང་འདས་དེ་གཉིས་མིན་ཀྱང་སྤང་འདས་ལ་དེ་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྤང་འདས་པ་ལ་དངོས་
པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དེ་དངོས་དངོས་མེད་དེ་གཉིས་
ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་པན་ཚུན་འགཤམ་བས་སྤང་བ་དང་ནི་
སྤན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱམ་པ་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལ་སྤྲུལ་བྱ་མེད་པར་ལྟ་
བྱ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་པས། རོ་བོས་གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་ཡོད་པས་
གཅིག་ཡོད་མི་ཤེས་སོ།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
རོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྤྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ།

སྤང་འདས་པར་ཅེ་གང་སྟོན་པ།⁽⁶⁰⁾

དངོས་པོ་མེད་དང་དངོས་པོ་དག།

(60) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༩༩-མ །གང་སྟོན་པ།

གྲུབ་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར།།

དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མིན་པ་ཡི་ཕུང་གསུམ་བདེན་
 གྲུབ་ཞིག་ཏུ་སྦྱ་དན་ལས་འདས་པར་གང་སྟོན་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་
 དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པོ་དག་གྲུབ་ན་དེ་
 གཉིས་བཀག་པ་གཉིས་མིན་དེ་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ནའང་། དངོས་
 དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མིན་པར་སྤར་བསྟན་ཟེན་པས། དེ་
 གཉིས་བཀག་པའི་བྱེད་པར་གཉིས་མིན་མི་སྲིད་པས། དེ་གཉིས་
 ལྡན་པའི་ཕུང་འདས་མི་སྲིད་དོ། །སྟོང་ན་དགག་བྱ་བསལ་བ་ཙམ་
 ཡོད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། གནས་ཚུལ་ལ་དགག་བྱ་
 མེད་པས། དགག་བྱ་སྦྱ་ཞིག་བཀག་པའི་དགག་པ་གཉིས་ལྡན་ཏུ་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ་མི་གྲུབ་པོ།།

གཉིས་པ་སྦྱ་བྱེད་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྦྱ་དན་འདས་པ་ནི།།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་ན།།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་ཞེས།།

གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་མངོན་བྱེད།།

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་
 བའང་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་མིན་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་
 གསལ་བའམ་མངོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་འབྲེལ་གཉིས་མིན་དུ་རྟོགས་
 པ་པོ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་ནའང་བདག་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྒྱན་ཆད་པས་ན་
 རྟོགས་སྤྲས་མི་འདོད་དོ།

གལ་ཏེ་འཁོར་བར་གནས་པས་མྱ་ངན་འདས་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་གྱིས་སམ། ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཙོད། དང་པོ་ལྟར་
 མི་རིགས་ཏེ། མྱ་ངན་མཚན་མ་མེད་ལ། རྣམ་ཤེས་ནི་མཚན་
 མར་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེས་དེ་མི་གཙོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 བ། དེ་སྟོང་ཉིད་མ་སྤྲེས་པ་ལ་དམིགས་པས། དེས་གཉིས་ཀའི་

རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ངེ་ལྟར་དམིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲོས་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་
གཉིས་མིན་དེ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་མ་བཟུང་བར་ཡོད་
དོན་ཤེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་པོའི་ཐུང་འདས་དགག་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་ཐུང་འདས་གྱུར་ནས།།

ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ།།

མེད་དོན་ཞེ་འམ་གཉིས་ཀ་དང་།།

གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ནོ།།

བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་།།

ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ།།

མེད་དོན་ཞེ་འམ་གཉིས་ཀ་དང་།།

གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ནོ།།

ངེ་ལྟར་ཐུང་འདས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་གཉིས་མིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་

མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱང་འདས་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་
ལ་རྟོག་པ་འདི་དག་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ། བཅོམ་ལྡན་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པར་གྱུར་ནས་ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ་
ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ཞེས་གྲང་མི་མངོན་ཏེ་སྣང་དུས་
ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྤངས་བྱ་དང་
ལེན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ་དགག་
བྱ་མེད་པས་མེད་དོ་ཞེས་པ་མཉམ་སྦྲུལ་ལག་ལ་བས་གཉིས་ཀ་དང་
གཉིས་མིན་ཞེས་གྲང་མི་མངོན་ནོ།།

རི་ལྟར་ཡོད་པ་སོགས་མི་མངོན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བརྟགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། གང་གིས་འཛིན་སྐྱུག་བཟུང་གྱུར་
པ། །དེ་ནི་མྱང་འདས་པ་ལ་སོགས་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་དོན་ལ་གཉིས། སྲིད་ཞི་མཉམ་
ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཀག་པར་གྲུབ་
པལོ། །དང་པོ་ནི།

འཁོར་བ་མུ་ངན་འདས་པ་ལས།།

བྱད་པར་བྱང་བད་ཡོད་མ་ཡིན།།

མུ་ངན་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས།།

བྱད་པར་བྱང་བད་ཡོད་མ་ཡིན།།

མུ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ།།

དེ་གཉིས་བྱད་པར་བྱང་བད་ནི།།

ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་བྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁིགས་ན་
འཁོར་བ་ཞེས་པ་མུ་ངན་འདས་པ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བའི་བྱད་
པར་བྱང་བད་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན་ལ་མུ་ངན་འདས་པ་ཡང་འཁོར་

བ་ལས་བྱད་པར་རྩང་བད་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལྷ་
ངན་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འམ་གནས་ལྷགས་སམ་ཆོས་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ་དེ་
གཉིས་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་ངང་ལས་བྱད་པར་རྩང་བད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤ་
བའང་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
 ཚད་མའི་ངོ་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡི་རང་བཞིན་སྐྱེ་འགག་གནས་
 གསུམ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ། སྤིད་པ་དང་ཞི་བའི་སྤང་
 ཆ་མ་ལུས་པ་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་བྱི་གང་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་
 བར་འདུག་པས། འཁོར་བ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་ངེས་པ་དེ་གང་
 བཤང་མི་བདོག་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ།

དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་པ་
 མཐའ་དང་སྲིད་ཁྱིའི་ཐོག་མཐའ་དང་རྒྱ་ཚད་སོགས་འདི་ཞེས་ནས་
 ལྷ་ཡང་ནི་མི་དམིགས་པས། དམིགས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་

ཡངས་སྤྱ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་ཐེག་མཆོག་
རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐབ་མོ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་རིགས་པའི་
རྒྱལ་པོས་རིག་ཅལ་ཀྱི་སྦྱོན་མའི་རིག་མདངས་བདག་ལ་ཤར་ཏེ་ཐེ་
ཆོམ་ཀྱི་སྤྲལ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་ཐབ་མོ་སྤྱེ་བ་ནི།

ཨེ་མ་ཨ་ལ་ལ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་ཞིང་སྒོ་བདེའོ། །ཡོད་ནི་
ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ། །བྱུང་ནི་འཁོར་འདས་སྤྱ་ཆོགས་བྱུང་། །མེད་
བ་ཉིད་སྤྱིར་འདི་ཡི་མཐའ། །ནམ་ཡང་སྤྲལ་བ་མེད་པས་
སོ། །ཡོད་མེད་སྤྱང་སྦྱང་མཉམ་བ་ཉིད། །འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་ཨ་ཡི་
གཟུགས། །སྤྱ་སྤྱབ་མགྱིན་པའི་ལམ་ལས་བརྒྱད། །ང་ཡི་སྦྱིང་ལ་
སོན་པའི་ཆོ། །མེད་སྤྱང་ཚུ་སྦྱེད་ཉེན་སྦྱིང་བཀའ། །ཡེ་ཆུ་ཏེ་ཏུ་
བ་ཟླ་སྤྱ་ཏེ་ཏུ་ཏེ་ཏུ་སྤྱ་གཏོ་ཅ་མ་དུ། ཏེ་ཏུ་ཏུ་ཡོ་ནི་རོ་རྩེ་ཨེ་ཨེ་
བ་དྲི་མ་དྲི་ལྷ་མ་ཏེ་སྤྱ་དྲི། མེད་པ་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་ཕྱིར། །གང་
སྤྱང་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། །རྟེན་ནས་འབྱུང་ཕྱིར་འདི་མི་
བསྟུ། །རྟེན་འབྱུང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་གསལ། །དེ་ལྟའི་

བདེན་པ་མཆོག་འདི་ཡིས། །མཁའ་དབྱིངས་ཁམ་བྱར་བརྟག་ནས་
ཀྱང་། །སྤྱོད་དང་འཕྲི་ལས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྟག་ཏུ་དབྱེས་པ་
སྤྱབ་བྱར་ཅིག །ཅིས་ཀྱང་སྤྱས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྷ་པ་བརྟན་གྱི་ལྷ་པ་བཀག་པར་བྱས་པ་གཉིས། དག་ག་བྱའི་ལྷ་པ་རྩེས་
བཟུང་བ་དང་། དེར་ལྷ་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི།

གང་འདས་པན་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་།།

རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྷ་པ་དག །

ལྷ་པ་འདས་དང་གྱི་མཐའ་དང་།།

སྤོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་སམ་གང་འདས་པན་ཆད་འབྱུང་
མི་འབྱུང་གཉིས་གཉིས་མིན་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མེད་
སོགས་ཉེ་གཉིས་གཉིས་མིན་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་
གཉིས་གཉིས་མིན་བཞི་དང་ལ་སོགས་པས་ལུས་སྤོན་གཅིག་དང་
ཐ་དད་པར་ལྷ་པ་དག་སྟེ་ལྷ་པ་བརྟན་བརྟུ་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་ལྷ་ངན་འདས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་དང་། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མེད་སོགས་
བཞི་ནི་བྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གསུམ་པ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་
བཞི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེར་ལྟ་བུ་འདས་པ་ལྟ་བུ་ནི།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ།།

མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག་མཐའ་མེད་ཅི།།

མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་ཅི་ཞིག་ཡིན།།

མཐའ་དང་མཐའ་མེད་མིན་པ་ཅི།།

དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་གཞན་ཅི་ཡིན།།

རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མི་རྟག་ཅི།།

རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཅི།།

གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན།།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་སྟོན་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱུང་

བར་གྱི་ཆོས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་མཐའ་
 ཡོད་ཅི་ཞིག་སྟེ་མཐའ་མེད་པའང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མཐའ་ཡོད་དང་
 མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ལ། མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་
 མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། ལུས་སྟོག་དེ་ཉིད་དེ་ངོ་
 རོ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཏེ་ངོ་རོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཅི་ཞིག་
 ཡིན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཡོད་ཀྱི་རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མི་རྟག་
 པ་ཅི། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཅི།
 གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་བྱུང་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་ཆོས་
 མི་འཐད་པས་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།

དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ཞི་ཞིང་།

སྟོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ།

སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་གང་དུ་ཡང་།

སྤྱ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ།

གལ་ཏེ་མྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་
འདའ་བའི་དོན་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུབ་པས་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་
དོན་ཞི་ན། དམ་པའི་དོན་དུ་མྱང་འདས་ནི་སྟོས་མཆན་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བས་སོ།།

ཡང་ན། ཆོག་མི་འཇུག་པས་སྟོས་པ་ཉེར་ཞི། སེམས་མི་འཇུག་
པས་ཞི་བའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བས་ཉེར་ཞི་སྟེ་བ་མི་
འབྱུང་བས་ཞི་བའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་སྟོང་བས་སྟོས་པ་ཉེར་ཞི།
བག་ཆགས་མ་ལུས་སྟངས་ཞི་བའོ། །ཡང་ན་ཤེས་བྱ་མ་དམིགས་
པས་སྟོས་པ་ཉེར་ཞི། ཤེས་པ་མ་དམིགས་པས་ཞི་བའོ།།

དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་
མདོ་ལས། ཞི་བའི་སྟོ་གྲོས་གང་གི་རྒྱབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པ་དང་། གང་གི་རྒྱབ་མོ་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པར་གྱུར་པ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་ན་ཡི་གེ་

འབྲུ་གཅིག་གྲང་མ་གསུངས་སོ། །གསུང་བར་མི་འབྲུར་རོ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་བཞིན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོན་པོ་
བསྟན་བྱ་ཆོས་སྟོན་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་
ཞི་སྟེ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོས་པ་ཉེར་ཞི། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྤྱ་མེད་པའི་རོ་མཉམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྡན་འདས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞི་བའི་རོ་བོ་ལ་མི་
གནས་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆོ། མཆོན་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་ཞི་ཞིང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱིར་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་གང་ཟག་སྤྱ་ལའང་ཀུན་
བྱང་གི་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ན། འོག་ཏུ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་
མཛད་པ། །ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཆོན་ནི།

སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་

བྱ་ལྔ་པའོ། །

༥ ཉིད་རྒྱག་པ་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་
རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱི་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་གཉིས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་འཇུག་
པ་བསྟན་ཟིན་ལ། ད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ལ་
འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག་ཅེན། ལན་བཤད་པ་ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་སྟོན་མར་ལེགས་ལྷན་ཀྱིས། གོང་དུ་སུ་ལའང་
ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཅེས་སྤྲོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་མི་གཞིད་དམ་ཞེ་ན། རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་དང་།

ཟླ་བས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །ཞེས་གསུངས་

པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཆམས་སྟུང།

འདིར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །མཐོང་བ་དེས་
ནི་ཞེས་སོགས་བཤད་ན། ཟུང་འདས་དང་འཁོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
ལུགས་འབྱུང་ལྗོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ། འཁོར་འདས་གཉིས་
མེད་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་སྟུ་སྟང་བ་ཅི་ཞིག་དང་། སྤིང་ཞི་གཉིས་
སྟུ་མེད་ན་སྤིང་བ་ཐ་སྙད་དུ་ངེ་ལྟར་ལྗོག་ཅི་ན། དེ་མེད་བཞིན་སྟང་བ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སམ། བདེན་བཞི་མཐོང་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

གཞུང་དང་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་
བསྟན་པ། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་བྱེད་པར། ཡན་ལག་འགག་
པའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མ་རིག་བསྐྱེབས་པས་ཡང་སྤིང་བྱིར།།

འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །

མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི།།

ལས་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བར་འགྲོ།
འདྲ་བྱེད་རྒྱུན་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས།
འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འདྲུག་པར་འགྱུར།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་གྱུར་ན།
མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར།
མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་གྱུར་ན།
སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།
སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།
རེག་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར།
མིག་དང་གཟུགས་དང་བླ་བྱེད་ལ།
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ།
དེ་ལྟར་མིང་དང་གཟུགས་བརྟེན་ནས།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

མིག་དང་⁽⁶¹⁾གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས།

གསུམ་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་རིག་པའོ་རིག་དེ་ལས།

ཚོར་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ་སྟེ།

ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྲིད་པར་འགྱུར།

སྲིད་པ་འགྱུར་ན་ཉེ་བར་ལེན།

རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིར་ལེན་འགྱུར།

ཉིར་ལེན་ཡོད་ན་ལེན་པ་ཐོའི།

སྲིད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

གཤམ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན།

གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྲིད་མི་འགྱུར།

སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ།

(61) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༡༠༧-༡ ༼མིང་དང་༽

སྤྱིད་པ་ལས་ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར།།⁽⁶²⁾

གཤེད་དང་ནི་སྤྱ་ངན་དང་།།

སྤྱི་སྤྱགས་འདོན་བཅས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།།

ཡིད་མི་བདེ་དག་འབྱུག་པ་རྣམས།།

དེ་དག་སྤྱི་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་།།

དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་པོ་ནི།།

འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་མ་རིག་པས་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྤྱི་
ཡང་སྤྱིད་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཉེ་དཔེ་དོན་དུ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་
མེན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་སྤྱི་
གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་
གིས་རིགས་དུག་གམ་རྒྱུད་ལྡེ་འགོ་བར་འགོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། འདུ་
བྱེད་དེ་དག་གི་རྒྱུན་ཅན་འཁོར་བའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སོགས་འགོ་བ་རྣམས་སུ་འདུག་

(62) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་བྱངས། ༡༠༧-༩ རྩམས་པ།

པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བླགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚོར་བ་འདུག་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་མིང་བཞི་དང་མེར་བུར་
སོགས་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་
དང་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་མ་འཆི་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་
འགགས་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤང་མདའི་མཚོ་དམན་གྱི་
ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕང་བ་ལྟར་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མའི་མངལ་དུ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱལ་བར་
གྱུར་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་མིང་གཞུགས་ཆགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་
ཆོག་གསལ་ལས་སོ།།

དེ་ལྟར་མིང་དང་གཞུགས་ནི་ཆགས་པར་གྱུར་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་
མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་
ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཡུལ་དུག་དང་སྦྱོར་བའི་རིག་པ་ཡང་དག་པ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་འབྱུང་ན་བདག་རྒྱེན་མིག་དབང་དང་
དམིགས་རྒྱེན་གཞུགས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཐན་བྱེད་ཡིད་དང་ཚོར་

སོགས་ཀྱན་འཁོར་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྐྱེ་བའོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། རེག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་བྱས་བྱེད་མིང་
 བཞི་དང་མིག་དབང་པོ་དང་གཟུགས་ཡུལ་ཏེ་སྐྱེན་དང་པོ་གཉིས་ནི་
 གཟུགས་ཏེ་དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རོ་བོ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་གསུམ་པོ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་འོང་མི་འོང་བར་མ་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའོ།

རེག་པ་དེ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་དོན་ལ་ཡུལ་ཡིད་
 འོང་ལ་བདེ་སོགས་ཆོར་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རེག་ཆོར་
 ལྷག་མ་དང་པོ་ཇི་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་
 བ། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྐྱེད་དོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱེས་ན་དེ་དང་
 བྲལ་བྱིར་སྐྱེད་དོ། །བཏང་སྟོམས་ལ་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བྱིར་སྐྱེད་
 དེ་དེ་ལྟར་ཆོར་བའི་སྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་པ་སྟེ་གང་གིས་ན་ཡུལ་ཆོར་
 བའི་དོན་དུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དོ། །སྐྱེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་

རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་ཏེ་གང་ལེན་ན་འདོད་པ་དང་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་
 བརྒྱལ་མཆོག་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ལེན་ཏེ་
 ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། ཉིད་ལེན་ཡོད་ན་དེས་ལས་མཐུ་ཅན་
 དུ་བྱས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་ཡང་སྤྱིད་སྤྱིད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར། དེ་འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོར་བ་
 ལ་མ་བརྟེན་སྤྱིད་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་པར་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་ན་
 དེས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཆེ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

སྤྱིད་པ་དེ་ཡང་སློ་གསུམ་གྱི་ལས་ཏེ་སྤང་པོ་ལྷ་བ་ཅན་ཡིན་
 བོ། །འདི་ལས་མ་འོངས་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་བྱུང་བས་སྤྱིད་པ་ཞེས་
 བཤེད། །སློ་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ཆར་ཡང་སྤང་པོ་ལྷ་བོ་འབྱུང་བས་
 འབྲས་མིང་རྒྱུ་བརྟགས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་
 སྤང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡིད་ལས་ནི་སྤང་པོ་བཞིའོ། །འདིར་
 སྤྱིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་སྤྱིད་འབྲུབ་པའི་སྤྱིར་
 འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་པའོ། །སྤྱིད་པ་ལས་ནི་སྤེད་ལེན་གྱིས་

གསོས་བཏབ་སྟེ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀ་གི་དང་ནི་
 ཟུ་ངན་དང་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་བཅས། སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ཡིད་
 མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཀ་བ་ཕྱང་པོ་སྟེན་
 པའོ། །འཆི་བ་ཀས་པའི་ཕྱང་པོ་འཛིག་པའོ། །

ཡིད་འོང་དང་བྲལ་བའམ་འཆི་བཞིན་པའི་ཀུན་སྟོངས་ཆགས་
 པ་བཅས་པའི་སྟིང་གི་གཏུང་བ་ཟུ་ངན་དང་། ཟུ་ངན་དེས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ངག་གི་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་འམ། དབང་
 ལྡེ་ལ་གཞོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ཡིད་ཤེས་ལ་གཞོད་པའི་ཡིད་
 མི་བདེ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་
 སེམས་ཀྱི་འཁྲུགས་པ་ནམས་སོ། །དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་
 འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་མ་མང་པོ་སྟོང་བའི་ཕྱང་པོ་ནི་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའམ་སྟོང་བ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་
 རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བཏེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པོ། །ཡང་ན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 ཀྱི་ཕྱང་པོ་བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།

འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ།

དེ་བྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད།

དེ་བྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན།

མཁས་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་བྱིར་རོ།

མ་དེག་འགག་པར་འགྱུར་ན་ནི།

འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་མི་འགྱུར།

ལུགས་ལྡོག་འཁོར་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བྱི་མ་བརྒྱ་པོའི་རྩ་བ་
འདུ་བྱེད་དེ་དེ་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བྱིར་མཁས་
རྣམས་འཁོར་བ་ཡི། །རྩ་བ་འདུ་བྱེད་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སྔ་འགྱུར་
རོ། །འཁོར་རྩ་འདུ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་བྱིར་མི་མཁས་པ་སོ་སྤྱི་རྣམས་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། མཁས་པས་དེ་འདུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ།

རི་ལྷོ་འདུ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། ཐད་ཀར་དགག་མི་ནུས་ཏེ་རྒྱ་བྱང་
ནས་སྤྱང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་འགག་པར་གྱུར་ན་ནི་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ངོ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་འགག་པའི་རིམ་པ་ནི།

མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི།

ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་སོ།

དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས།

དེ་དང་དེ་ནི་མཛོན་མི་འབྱུང་།

སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་པོ་འབའ་ཞིག་པ།

དེ་ནི་དེ་ལྷོ་ཡང་དག་འགག།

མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡི་ཐབས་ནི་ཉེན་འབྱུང་སོར་རྟོག་གི་
ཤེས་རབ་བམ་ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་སོ། །རྒྱ་མ་རིག་
པ་སོགས་དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་པར་གྱུར་པས་འབྲས་བྱ་ཡན་ལག་
ཕྱི་མ་དེ་དང་དེ་ནི་མཛོན་པར་མི་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་

བསྐྲུལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲར་མི་འབྱུང་བས་ཡང་

དག་པར་འགག་གོ།

གཉིས་པ་མཆོད་ནི།

སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་

པ་ཉི་ཤུ་རྒྱག་པའོ། །

༥ ཉིར་བདུན་པ་ལྷ་བ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལ།

མདོའི་འབྲེལ་ནི། མདོ་ལས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་མཐོང་
བ་དེས་ནི། སྡོན་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་
མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་།

རབ་བྱེད་འབྲེལ། ག་འཛིགས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་
ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་
བའི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་དང་།

ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས།

ཕུང་ལྷ་ཡོད་དེ་ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ཉིང་
ཡོད་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་ཞེས་དང་། ཟླ་བས།

རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ན་སྡུ་ཕྱིའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་
གསུངས་ན་སྡུ་ཕྱིའི་མཐའ་གང་། ཇི་ལྟར་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན།
དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་གཞུང་དང་མཆོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་མཐུན་
 རྩོགས་གྱི་ལྷ་བ་ངོས་བཟུང་བ། ལྷ་བ་བརྫོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

འདས་དུས་བྱང་མ་བྱང་ཞེས་དང་།

འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར།

ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི།

སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།

མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འབྱུང་དང་།

མི་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་སོགས་པར།

ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི།

བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།

བདག་འདས་དུས་ན་བྱང་མ་བྱང་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་
 སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་སྟོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་སོགས་ལྷ་བ་བཅུ་དྲུག་
 པོ་རྟེན་འབྱུང་ཤེས་པས་བརྫོག་སྟེ། དེ་ཡང་། བདག་འདས་དུས་སུ་

བྱུང་ཞེས་པ་དང་། རྟག་ཅེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ། གྲེ་བྲག་དང་སྤྱི་འཕ།
 འཛིན་སྐྱངས་ཀྱིས་ཐ་དད་དོ། །སྡོན་སྤྱིའི་མཐའ་ནི་ད་ལྟ་བུའི་ལུས་
 ལྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོན་དང་སྤྱི་མའི་གནས་སྐྱབས་སོ། །མཐའ་
 བེ་དེའི་སྤྱི་སྤྱིའི་ཆའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ད་ལྟ་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་
 འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་སོ། །བདག་འདས་པའི་དུས་ན་
 བྱུང་མ་བྱུང་དེ་གཉི་ག་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་འཛིག་
 ཉིན་བདག་དང་ལྱང་པོ་གཉིས་ཀ་རྟག་པ་ལ་སོགས་ཉེ་མི་རྟག་གཉིས་
 ཡིན་གཉིས་མིན་པར་ལྟ་བུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་མ་འོངས་དུས་གཞན་ན་བདག་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་
 མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་གཉིས་མིན་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་བདག་
 ལྱང་མཐའ་དང་ལྟན་པ་སོགས་དང་མི་ལྟན་པ་དང་གཉི་ག་དང་གཉི་
 ག་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་བ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱི་མའི་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བཟླ་བའི་ཐེངས་པ་གཉིས། ཐ་སྙད་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱ་
མ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ལྟ་བུ་དགག་པ་དང་། རྟོན་དམ་སྒྲིལ་བའི་
ལ་གནས་ནས་ལྟ་བུ་དགག་པ་འཕྲ། སོ་སོར་དགག་པ་དང་། ཐུན་
མོང་དུ་དགག་པ་ལོ། །དང་སོ་ལ་བཞི། སྒྲིལ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་
འབྲུང་སོགས་བཞི་དགག་པ། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུང་
སོགས་བཞི་དགག་པ། སྒྲིལ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སོགས་
བཞི་དགག་པ། བྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སོགས་བཞི་དགག་
པ་ལོ། །དང་སོ་ནི།

འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བྱུང་ཅེས།

བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ།

སྒྲིལ་ཆེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ།

དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་ལ།

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འབྱུང་།

ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར།
 ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།
 ཉེ་བར་ལེན་པར་མ་གཏོགས་པའི།
 བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ།
 ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན།
 ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན།
 ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།
 དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན།⁽⁶³⁾
 ཉེ་བར་སྒྲང་བ་འཇིག་ལྟར།⁽⁶⁴⁾
 ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འབྱུང་།
 བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས།
 གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར།

(63) བཅེན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༡༡༡-༩ ༼འཇིག་པ་ཡིན། ༽

(64) བཅེན་པར་མ། རྟོག་གྲངས། ༡༡༡-༩ ༼ཉིད་ཀྱི་མ། ༽

གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད།
 དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན།
 དེ་ནི་ཉིར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན།
 བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་མེད་མིན།
 མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་ངེས།
 འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་ཞེས།
 བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ།
 སྒོན་ཆེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ།
 དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།
 གཤམ་ཉི་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན།
 དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།
 དེ་བཞིན་དེ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་།
 དེར་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
 ཆད་དང་ེ་ལས་རྣམས་⁽⁶⁵⁾ ལྷན་བྱེད་།

(65) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུངས། ༡༡༡-༦ ༼ལས་དང་༼

གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི།

གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤོང་བ་དང་།

དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

མ་བྱང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ།

འདི་ལ་སློན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།

འབྱུང་བའང་⁽⁶⁶⁾རྒྱ་མིད་ཅན་དུ་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བདག་བྱང་བདག་མ་བྱང་།

གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར།

འདས་ལ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ།

དེ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱང་བར་གྱུར་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་

འཐད་དེ། །རྒྱ་མཚན་སློན་གྱི་ཆེ་རབས་རྣམས་སུ་གང་བྱང་བ་ཡི་

བདག་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་མིའི་བདག་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་

(66) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༡༡༡-མ །འབྱུང་བའང་།

སྤར་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ་མེད་ཅི་ཉི་
བར་ལེན་པ་ཕྱང་པོ་ནི་སྤ་བྱི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་
ཡིན་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ཉིད་ལེན་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་གཅིག་
ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཉི་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར་སྤྱད་གྱི་
བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་དཔེགས་པས་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ཉི་བར་ལེན་པ་ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་
ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱས་པའི་ཆེ་དེ་དག་གིས་ཉི་བར་
ལེན་པ་ཕྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྤྱད་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་
བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཉི་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་
ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཉིད་ལེན་དེ་དག་ནི་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པས་
བདག་གི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བས་སོ།

གཞན་ཡང་། ཉི་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཡིན་པས་ཉིས་པ་མེད་
དོ་ཞེ་ན། ཉི་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་རྩ་བུར་ན་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་
པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པོ་དང་ལས་གཅིག་མིན་པས་སོ། །བདག་ཉིད་

ལེན་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་
 ལས་གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་
 ཡིན་ན་ཉི་བར་ལེན་པ་སྤང་པོ་མེད་པར་ཡང་བདག་དེ་ཉིད་གཟུང་དུ་
 ཡོད་པར་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་བར་ལེན་པ་སྤང་
 པོ་ལས་གཞན་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་དེ་ནི་ཉིར་ལེན་སྤང་པོ་ཉིད་
 གྱུར་མིན་ལ། བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་
 མིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འད་བདག་དེ་མ་ངེས་ཏེ་བརྟན་
 བས་འདོགས་པས་སོ། །དེས་ན་རི་རྩ་ལྟ་བུ་མིན་ནོ། །

ཡང་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དོ། །འདི་ལྟར་སྟོན་ཆེ་རྒྱུས་སུ་བདག་ཅེས་གང་བྱུང་བ་དེ་
 ལས་ད་ལྟའི་བདག་འདི་ངོ་མོས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་ད་ལྟ་བ་འདི་ནི་སྟོན་གྱི་དེ་ལས་ངོ་མོས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེ་གཉིས་
 ལྟོས་པ་མེད་པས་སྟོན་གྱི་བདག་དེ་མེད་པར་ཡང་ད་ལྟའི་བདག་འདི་
 འགྱུར་བར་འགྱུར་པའི་སྟོན་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྟར་གྱི་བདག་དེ་ནི་ད་

ལྟ་འདྲ་བདག་འདི་དང་ལྟན་དུ་བྱུང་སྟེ་ལྟན་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་
ཉིན་སྟེ་མ་དེར་མ་ཞི་བར་འདིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

གཤམ་ཏེ་སྟེ་སྐྱེ་གཞན་སོ་སོར་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ངོ་ཐོས་
བྱུང་བའི་བདག་ཡོད་ན་ད་ལྟའི་བདག་གི་དུས་སྟེ་སྟེ་བདག་འཇིག་
པར་གྱུར་པས་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་སོ་
བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་བ་དང་། བདག་སྟེ་མ་ཞིག་
སོང་བ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་བྱིས་གསར་སྐྱེས་ཀྱི་
བདག་གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྐྱོང་བ་མ་བྱས་པ་དང་སྐྱོང་བ་དང་། དེ་
ལ་སོགས་པར་སྐྱོན་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་སྟེ་སྐྱེ་བདག་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན་སྟེ་མ་
བྱུང་བ་ལས་བྱིས་གསར་དུ་འབྱུང་དགོས་ན་འདྲ་བའི་སྟེ་སྟེ་མ་
བྱུང་བ་ལས་བྱིས་འདིར་གསར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིན་
ན་འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན་དེ་འདྲ་
དེ་ལྟ་སྟེ་མ་ལ་སྐྱོན་ན་བདག་ནི་གསར་དུ་རྒྱས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་

དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ།།

བདག་གསར་དུ་བྱས་པར་འདོད་ན་སྔ་ཕྱིའི་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་
མ་བྱས་པའི་བདག་ཅམ་དེ། ཆེ་འདིའི་བདག་གསར་བྱུང་དང་ངོ་བོ་
ཉིད་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟའི་བདག་སྔ་མ་རྣམས་
སྤྱུ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་བདག་ཅམ་སོང་དེ་དང་འབྲ་བས། དེའི་རིགས་
འབྲ་བདག་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དང་། སྔོན་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །མ་བྱུང་བ་ལས་རྒྱ་
མེད་པར་རམ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བའང་སྟེ་འང་སྤྲས་གོང་གི་སྔོན་
དང་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་རིགས་འབྲ་སྔ་མ་སྔོན་
དུ་མ་སོང་བས་གསར་བྱུང་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར། ཡང་ན་འབྱུང་
བའམ་ཞེས་བདག་བྱས་པར་འགྱུར་བའམ་བདག་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་
དང་། ཡང་ན་འདས་དུས་མ་བྱུང་བར་ཁས་མི་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་བདག་སྔར་བྱུང་བ་དང་། བདག་སྔར་མ་བྱུང་བ་དང་།
གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདས་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྟ་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་སོགས་བཞི་དགག་པ་ནི།

མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་།།

འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར།།

ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི།།

འདས་པའི་དུས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།།

མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འབྱུང་བར་
མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་
ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི་འདས་པའི་དུས་དང་དབྱུང་བ་མཚུངས་
པ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བདག་འབྱུང་ཞེས། བྱ་བ་དེ་ནི་
སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྐྱར་པས་ཤེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྤྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སོགས་བཞི་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་མི་དེ་ན།།⁽⁶⁷⁾

དེ་ལྷ་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར།།

(67) བེ་ཅིན་པར་མ། རྟག་བྱངས། ༡༡༧-༡ ༼མི་དེ་ནི༽

ལྷ་ནི་མ་སྐྱེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ།
རྟག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།
གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་ན།
དེ་ལྷ་ནི་མི་རྟག་འགྱུར།
གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན།
རྒྱན་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལྷ་ཡིན་ལ།
ཕྱོགས་གཅིག་མི་ནི་ཡིན་གྱུར་ན།
རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བ་ཡིན།
དེ་ཡང་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ།
གལ་ཏེ་རྟག་དང་མི་རྟག་ས།
གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི།
རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན།
འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག།

གལ་ཏེ་གང་ཞིག་ཅེ་གང་ནས་གར།།⁽⁶⁸⁾

འོང་ཞིང་གང་དུའང་འགྲོ་འགྱུར་ན།།

དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་པར།།

འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་རྟག་པ་འགའ་མེད་ན།།

མི་རྟག་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར།།

རྟག་པ་དང་ནི་མི་རྟག་དང་།།

དེ་གཉིས་བསལ་བར་གྱུར་པ་ལོ།།

མིའི་འགྲོ་བས་དག་བའི་ལས་བྱས་ནས་ལྷའི་འགྲོ་བར་སྦྱེས་པའི་ཆེ་
གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་ཉིད་མི་དེའང་ཡིན་ན། དེ་ལྷ་ན་ནི་སྤྱིད་པ་དེ་རྟག་པར་
འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །ལྷ་ནི་མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
མཚན་རྟག་པ་ལ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་
དུ་གྲུབ་ན། དེ་ལྷ་ན་ནི་སྤྱི་མ་ཞིག་ཅིང་ཕྱི་མར་སྦྱེས་པའི་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན་རྒྱུད་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་

(68) ཐེ་ཅིན་པར་མ། རྟོག་གུང་ས། ༡༡༧-༩ །གང་ནས་གང་།།

པ་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་ཨ་མའི་ཤིང་དང་ནིམ་པའི་འབྲས་
བྱ་བཞིན་ནོ། །སློག་གམ་བདག་གི་ཆ་ནས་ལྷ་མི་གཉིས་གཅིག་
ལ། ལུས་སོ་སོར་འདོད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་གལ་ཏེ་སློགས་གཅིག་ལྷ་
ཡིན་ལ་སློགས་གཅིག་མི་ནི་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་
གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཏྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མི་ཏྲག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་
པར་གྱུར་ན་ནི་ཏྲག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་མིན་པར་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག་མོད། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་ཏྲག་མི་ཏྲག་ཅེས་
བྱ་བ་གཉིས་ཀ་བདག་གི་ངོ་ཐོ་ལ་གྲུབ་པར་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན།
གཉིས་མིན་ཡང་མེད་དོ།།

འདིར་གཞི་གཅིག་ལ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་ཐ་དད་དུ་
གྲུབ་ན་གཉིས་ཡིན་དང་། ཐ་མི་དད་དུ་གྲུབ་ན་གཉིས་མིན་ཡིན་ཡང་།
ཏྲག་པ་གང་ཞིག་མི་ཏྲག་པར་མཐོང་མི་ཏྲག་པ་གང་ཏྲག་པར་ཡང་

མཐོང་སྲིད་ན་དེ་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུབ་ལྟེན་གཅིག་ལ་མིན་ཏེ།
གང་དུ་མཐོང་བས་ཅིག་ཤོས་ཡོད་ཅེས་སོ།།

གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱུད་མར་བྱས་ཏེ་
འབྲམས་ཤིང་། ད་དུང་ཡང་འབྲམས་འགྲུར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་
འཁོར་བ་པོ་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་བདག་ཡིན་ལོ་སྒྲུབ་ན། གལ་
ཏེ་བདག་གམ་ཕྱང་པོ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པ་གང་ནས་འདི་གར་འོང་ཞིང་ཅི་
ཞིག་ད་གཤོད་གང་དུ་འང་འགྲོ་བར་འགྲུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
དེ་སྤྱིར་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་རྟག་པར་
འགྲུར་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གམ་ཕྱང་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་། འགྲོ་འོང་མི་འཐད་པར་
རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་སོགས་ལས་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །དེས་
ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞེས་པའང་སྒྲོས་བཀྲགས་པ་ཅུ་མ་
སོ། །རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་པོ་རྟག་པ་
འགའ་ཡང་མེད་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་བའི་མི་རྟག་

པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མོག་མཐའ་མེད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་
གཅིག་མིན་ལ་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། དེ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་
འདོར་ལེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ངི་ལྟར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ།།

ཡང་ན་དངོས་པོ་རྟག་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་ཞིག་པའི་མི་
རྟག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པས་ཟ་
མི་རྩལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འཇིག་པ་གཞན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་
ནས། རྩལ་རྩལ་བརྒྱན་མི་རྩལ་པ་བཞིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་མིན་པའི་
དངོས་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས། དཔེར་
ན། རྟག་ལ་མི་རྟག་ཡོད་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལའང་མི་རྟག་མེད་
ཅེས་བ་སྒྱུར་རོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་མེད་ལ། རྟག་པ་ལའང་མི་
རྟག་པ་མེད་པས་གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མིན་མེད་དེ་དགག་བྱ་
བསལ་བར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་ཀུན་འཆད། བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་
གྱུར་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟག་པ་དང་ནི་མི་རྟག་པ་རེ་རེ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀ་ཆོགས་པའི་གཉིས་ཀའང་བསལ་བར་གྱུར་པ་གཉིས་

མིན་ཡང་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་སྤྱི་མཐེངས་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སོགས་བཞི་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན།།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ངེ་ལྟར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་ན།།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ངེ་ལྟར་འགྱུར།།

གང་སྤྱིར་སྤྱང་པོ་ནམས་ཀྱི་རྒྱན།།

འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་མཚུངས།།

དེ་སྤྱིར་མཐའ་ཡོད་ཉིད་དང་ནི།།

མཐའ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་སྤྱི་མ་འཇིག་འགྱུར་ཞིང་།།

སྤྱང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།།

སྤྱང་པོ་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ན།།

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་མི་འཛིག་ཅིང་།
སྤང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།
སྤང་པོ་འདི་ནི་མི་འབྱུང་ན།
དེས་ན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་འགྱུར།
གལ་ཏེ་སྤྱོགས་གཅིག་མཐའ་ཡོད་ལ།
སྤྱོགས་གཅིག་མཐའ་ནི་མེད་འགྱུར་ན།
འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་འགྱུར།
དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཉེར་ལེན་པོ་ལ།
སྤྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་འགྱུར་ལ།
སྤྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་མི་འགྱུར།
དེ་ལྟར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།
ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཉེར་སྤང་བ།
སྤྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་འགྱུར་ལ།

ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་མི་འགྱུར།

དེ་ལྟར་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ།

གལ་ཏེ་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་པ།

གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི།

མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན།

འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག།

གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་བདག་དང་ཕྱང་པོ་འདི་ལ་མཐའ་ཡོད་དེ་ཆད་ན་
 འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་
 ཕྱང་པོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་ན་ཡང་འཛིག་
 རྟེན་པ་རོལ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱང་པོ་སྤྲོ་མའི་རྗེས་སུ་བྱི་མ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མེད་པས་སྤྲོ་བྱི་ཐམས་ཅད་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། །གང་གི་བྱིར་ན་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་རྗེས་སུ་འགོ་
 ཞིང་སྤྲོ་མ་འགགས་པ་འདི་ནི་མར་མའི་རྒྱན་སྐྱེ་འགག་གིས་འོད་
 འབྱིན་པ་དང་མཚུངས་ཏེ་སྤྲོ་མ་འགགས་པས་ན་མཐའ་མེད་པ་

སེལ་ལ། བྱི་མ་འབྱུང་བས་ནི་མཐའ་ཡོད་པ་སེལ་ལོ། །དཔེ་དེ་ཡི་
བྱིར་སྐྱ་མའི་མཐའ་འདི་འོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ནི་མཐའ་མེད་པ་
གཅིག་གོ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་འཛིག་བཞིན་
བའི་སྤང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས་སྤང་པོ་བྱི་མ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་བ་
ཞིག་ཡིན་ན་ཚུལ་དེས་ན་མར་མེའི་བ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལ་མཐའ་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་མ་མི་འཛིག་ཅིང་སྤང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་
བྱས་ནས་སྤང་པོ་བྱི་མ་དེ་ནི་གསར་དུ་མི་འབྱུང་ན་དེས་ན་འཛིག་
རྟེན་ལ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེ་གཉིས་མི་རིགས་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ལ་མཐའ་ཡོད་ལ་སྤྱོད་གས་གཅིག་གི་མཐའ་
ནི་མེད་པར་འགྱུར་ན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀར་
འགྱུར་ན་འང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཁོན་རི་ལྟ་བུར་ན་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་འི་སྤྱོད་གས་གཅིག་
ནི་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ལ་སྤྱོད་གས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་

པར་མི་འགྱུར་ན་སྟོགས་གཉིས་ཀར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་
གཞོད་པས་དེ་ལྟར་ཉིང་ལེན་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་
སོ། །ཡང་རྒྱ་མཚན་ངི་ལྟ་བུ་ན་ཉིང་ཉི་ཉི་བར་སྒྲང་བ་ཕྱང་པོ་སྟོགས་
གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ལ་སྟོགས་གཅིག་རྣམ་པར་
འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་དགག་བྱ་མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་
པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་བཀག་པའི་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན་
པའི་ཕྱང་གསུམ་ངོ་བོས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདོད་ལ་རག་ན་
ཡང་དེ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་སྟོ་སྟེ་རྒྱན་འབྲེལ་བར་བར་
མཚམས་མེད་པ་རྒྱ་འབྲས་ལྟོག་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་མར་མེ་དང་འབྲ་
བར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ཉི་བར་ལེན་པ་རྣམ་པ་ལྟར་བཅལ་ན་མེད་པས་དང་། འཛིག་མི་
འཛིག་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོན་མོང་དུ་དགག་པ་ནི།

ཡང་ན་དོན་སྔོན་ཐོ་ཐམས་ཅད་དག །

སྟོང་ཕྱིར་རྟག་ལ་སོགས་ལྟ་བུ།

གང་དག་གང་དུ་གང་ལ་ནི།

ཅི་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཡང་ན་དོན་དམ་སྟོན་གྲུ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནང་གི་དོན་སྔོན་ཐོ་ཐམས་ཅད་
དག་རྟོག་འབྲེལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རྟག་མི་རྟག་ལ་
སོགས་མཐའ་བཞིར་ལྟ་བུ་བརྟུ་བུ་གང་དག་ཡུལ་དུས་གང་
དུ་གང་ཟག་གང་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་
མི་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མཚན་ནི།

ལྟ་བུ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་བཀའ་འདྲིན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་ཕྱག་མཆོད་ནི།

གང་གིས་ཕྱགས་བཅེ་ཉེར་བཟུང་ནས།།

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱིར།།

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ།།

གྲོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།།

མགོན་པོ་གང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ། འེན་ཏུ་ནམ་པར་
 དག་པའི་ཕྱགས་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་
 ཕྱགས་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོས། རྟེན་བཀྱར་གྲགས་འདོད་ལན་ལ་རེ་བ་
 སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ཉེ་བར་ཉེ་ཉེར་བཟུང་ནས།
 དགོས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་བྲན་པ་གང་ཡོད་
 པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱིར། བསྟན་པར་བྱ་བ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
 གནས་པའི་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་པ། སྤངས་རྟོགས་
 མཐར་བྱིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དམ་པ། ལེགས་པའམ་དོན་གཉིས་
 ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཐུ་འཛིན་པས་ཆོས་སམ། ཡང་ན་དམ་པ་

འཕགས་པ་རྣམས་དང་། དེའི་ཆོས་སྲིད་ཞིའི་གཡང་ས་ལས་འཛིན་
 བས་སམ། དམ་པས་བསྐྱགས་པར་འོས་པས་དམ་པ། མཐར་ལྟའི་
 དམིགས་པ་ཀུན་གྱི་གཡང་ས་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན། དམ་
 པའི་ཆོས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉེན་འབྱུང་སྒྲོས་ཀུན་ཉི་
 བར་ཞི་བ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་མཛད་པ། གོ་ཏམ་སྟེ་བྱང་སྟོང་གོ་ཏ་
 མའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པས་གདུང་ལས་བཏགས་པའི་མཆོན་ཏེ།
 མཉམ་མེད་ཤུག་སེང་གེ་དེ་ལ་བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྟོན་ས་
 གུས་པས་བྲུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་མཐུག་དོན་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 མཛད་བྱང་ནི།

དབུ་མ་ཅ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་མཛོན་པར་གཏོགས་པས་དེའི་དོན་རྣམས་པར་གཞག་
 པ། དོན་དམ་པའི་དེའི་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ། འཕགས་པ་ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྟོབ་དཔོན་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་མི་འཕྲོག་པའི་མཁའ་རབ་
 དང་ཐུགས་རྗེར་ལྷན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་སློན་མེད་
 པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ནས།
 བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ། འཛིག་ཉིན་གྱི་ཁམས་དྲངས་
 བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་
 འོད་ཅེས་བྱ་བར་འབྱུང་བས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

དབང་སྐྱུ་ག་དམ་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷ་
 བཅན་པོའི་ཁྲི་སྤོང་ལྡེ་ལུ་བཅན་གྱི་བཀའ་ལུང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་
 མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་རྒྱ་ནག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་དང་། ལྷ་
 ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྤོང་ཅོག་རོ་སྐྱའི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བསྐྱར་
 ཅིང་ལྷས་ཉེ་གཏན་ལ་པབ་པ། འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་
 བདུན། ཞོ་ལོ་ག་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་དགྲུ་ཡོད། བམ་པོ་ནི་བྱེད་
 དང་གཉིས་སུ་བྱས་སོ། །

སྤང་གིས་ཁ་ཆེའི་གྲོང་སྤྱོད་དཔེ་མེད་གྱི་དབུང་ཞེས་དབུས།

གཙུག་ལག་ཁང་རིན་ཆེན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཁྱེད་ཀྱི་དབུ་སྤྲུལ་ཁྱེད་ཀྱི་
མཁན་པོ། ཉིད་ཀྱི་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་།
པོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བུ་ལ་ཆེན་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་
པོ་མེད་པོ་དག་པོ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཁྱེད་ཀྱི་དབུ་དང་མཁན་
པོ་འགྲེལ་པ་ཆེན་གསལ་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས་པའོ།

སྤྲུལ་ཀྱིས་ར་ས་འཕྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། རྒྱ་གར་
ཀྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ལྷ་སྤྲུལ་གསེར་ཀྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བུ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ལོ་གཤམ་ཕྱེད་ཀྱི་དབུ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་
བུ་ཀྱིས་པའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ།

འཕགས་པོད་དམ་པའི་རྣམ་པ་འད་དོན།།

སྒྲོ་མཆོག་མངའ་བས་བདེར་བྲངས་ཏེ།།

སྒྲ་མའི་ངག་གིས་ཉིར་བརྟན་པས།།

འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས།།

སྒྲོན་རབས་མཁས་མང་ལུགས་བཟང་ལུགས་བཞིན་བྲི་མ་མེད།།

མ་ཞོར་དམ་པའི་ངག་གང་ངག་གི་དབང་པོ་ཡི།།

ལུས་བྱང་འོད་ཟེར་རྣམ་དག་རྣམ་པར་ཐོབ་ཕྱིར་ཏེ།།

དེ་སྒྲད་འདིར་ཞུགས་སྒྲོ་གསལ་སྒྲོ་ཡི་དཔལ་ཐོབ་འགྲུར།།

དག་བས་བརྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་དམིགས་མེད་ལམ།།

ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་བྱེད་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་འཛིག་པའི།།

རིགས་པར་སྒྲ་ལ་དཔལ་ལྡན་སྒྲོ་བརྟེན་ཏེ།།

གནས་ལུགས་སེང་གའི་སྒྲ་ཆེན་སྒྲོགས་གྲུར་ཅིག །

ཅེས་གངས་ཁོད་སྤྱོད་བའི་སེང་གེ་དེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཆེན་པོ་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་ནམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་མཆན་
 ལས། སྤར་ཀུན་ཐོག་ཏུ་སྤྱོད་པས་མགོན་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་བདག་
 རྒྱུན་ལས་ཞལ་བ་ལྟས་དང་། གོང་ལོག་གི་ཆོག་ས་བཅད་སྤྱགས་
 རྩེ་བཅས་གནང་ནའང་མཛད་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞུས་དག་
 སོགས་ཞིབ་ཆ་མ་གྲུབ་པར། སྤར་རབ་ཆེས་མེ་སྤྱག་ལོར་ཞེ་ཆེན་
 ཡང་དབེན་བདེ་མཆོག་བཀའ་ཞིས་དགེ་འཕེལ་དུ། “ཐེ་ཆེན་པ་འཕྱུར་
 མེད་པར་རྒྱ་ནམ་རྒྱལ་དང་། ལྷང་རིགས་སྤྱོད་བའི་དབང་ཕྱག་མཁྱེན་
 རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་བཅས་ནས་རྩ་བའི་ཕྱག་མཆན་
 དང་བསྐྱར་ཡང་བསྐྱར་གྱིས་ཞུས་ཆེན་བགྱིད་དེ་ལོགས་པར་གཏན་
 ལ་པབ་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་རྟོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་
 ཕྱགས་དགོངས་རྩོགས་ཞིང་བསྐྱར་དང་འགྲོ་བ་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆེག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །ཆེག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་
གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་
བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཐག་
བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་
མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག ། ཅེས་བ་འདི་འདྲེན་པའི་དུས་ཡིད་སྤྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་སྒྲོའི་ཐྱིག་སྤྱོད་མི་བཟད་
བས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅས་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་
བྱས། རྩོགས་དང་འཕྱགས་ནས་རྩལ་ཐུག་གི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་བྱ་སྤྱིའི་སྤྱོར་བ་ནི་ཉན་རེ་བཞེན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་ཀྱན་
ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚེ་ལྟར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩོད་ཡང་སྤར་
བཞེན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཇམ་སྤྱིང་ཡངས་
པའི་ཁྱོད་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྒྲོན། །ནམ་འཕྲེན་ལྷ་ཀྱེ་མེད་པའི་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་
དུ་དམིགས། །ནད་བསྐྱེད་བྱུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྒྲོན་ཆེག་
དུ། །ལྷ་ཀྱེའི་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སྤྱོད་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་

རྗེའི་ཅུལ་ལས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐྱུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །སྟོགས་བཅུའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་
 བོད་མཁས་བྱུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིར་འགྲུལ་བར་
 གསར་སྐྱུན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྟན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་
 འདུས་བའི་སྤྱེ། །སྤོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་
 ཞགས་བས་བཅིངས་བའི་མཁའ་བྱུབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བྱ་བའི་ཆོགས་
 ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་
 ཉེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག ། ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་གྱིས་

བསྟན་བའི་ངོར་ཡདཔལ་སྤུལ་བསྐྱོན་རྒྱས་སྟོན་བའོ།

